

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Osijek

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI

NAPLATA PRIHODA
U JEDINICAMA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE
OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE

Osijek, ožujak 2013.

PREDMET I CILJEVI REVIZIJE	2
PRIHODI LOKALNIH JEDINICA OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE	3
NAPLATA PRIHODA LOKALNIH JEDINICA OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE	6
Osječko-baranjska županija	6
Grad Beli Manastir	12
Grad Belišće	19
Grad Donji Miholjac	26
Grad Đakovo	34
Grad Našice	42
Grad Osijek	49
Grad Valpovo	59
Općina Antunovac	66
Općina Bilje	73
Općina Bizovac	80
Općina Čeminac	87
Općina Čepin	94
Općina Darda	101
Općina Donja Motičina	108
Općina Draž	114
Općina Drenje	120
Općina Đurđenovac	127
Općina Erdut	134
Općina Ernestinovo	140
Općina Feričanci	146
Općina Gorjani	152
Općina Jagodnjak	158
Općina Kneževi Vinogradi	165
Općina Koška	172
Općina Levanjska Varoš	179
Općina Magadenovac	185
Općina Marijanci	191
Općina Petlovac	198
Općina Petrijevci	204
Općina Podgorač	211
Općina Podravska Moslavina	218
Općina Popovac	225
Općina Punitovci	232
Općina Satnica Đakovačka	238
Općina Semeljci	244
Općina Strizivojna	251
Općina Šodolovci	258
Općina Trnava	264
Općina Viljevo	270
Općina Viškovci	276
Općina Vladislavci	282
Općina Vuka	288
OCJENA UČINKOVITOSTI NAPLATE PRIHODA	294
OČITOVANJE LOKALNIH JEDINICA	296

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Osijek

KLASA: 041-01/12-05/7
URBROJ: 613-16-13-133

Osijek, 21. ožujka 2013.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI NAPLATE PRIHODA U JEDINICAMA
LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE
OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je revizija učinkovitosti naplate prihoda jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave Osječko-baranjske županije (dalje u tekstu: lokalne jedinice Osječko-baranjske županije).

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije su provedeni u razdoblju od 21. ožujka 2012. do 21. ožujka 2013.

Revizijom je obuhvaćena Osječko-baranjska županija, te sedam gradova i 35 općina koji su utvrđeni odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 86/06, 125/06, 16/07, 95/08, 46/10 i 145/10). Županija ima 264 naselja. Jedan grad, 12 općina i četiri naselja u sastavu jednog grada pripadaju prvoj skupini područja posebne državne skrbi, a osam općina pripada trećoj skupini područja posebne državne skrbi. Površina županije je 4 155 km². Prema popisu stanovništva iz 2011., županija ima 304 899 stanovnika, 110 921 kućanstva i 138 681 stambenih jedinica.

PREDMET I CILJEVI REVIZIJE

Naplata prihoda lokalnih jedinica je uređena Zakonom o proračunu (Narodne novine 87/08 i 136/12). Poslovne knjige i organizacija knjigovodstva uređeni su Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 27/05, 127/07, 114/10 i 31/11). Učinkovita naplata prihoda ovisi, među ostalim, o načinu ustrojavanja, vođenja i ažuriranja analitičkih evidencija (imovine, potraživanja i primljenih financijskih instrumenata) odnosno pomoćnih poslovnih knjiga. Na povećanje učinkovitosti naplate utječe i poduzimanje pravodobnih i potpunih mjera naplate potraživanja, kako bi se izbjegla njihova zastara. Načini prekidanja zastare su utvrđeni Zakonom o obveznim odnosima (Narodne novine 35/05 i 41/08) i Općim poreznim zakonom (Narodne novine 147/08, 18/11, 78/12 i 136/12). Osim primjene zakonskih odredbi, za naplatu potraživanja lokalne jedinice mogu donijeti akte koji obuhvaćaju poslovne procese i mjere postupanja sa svrhom poboljšanja sustava obračuna i naplate potraživanja. Naplatu prihoda obavljaju lokalne jedinice, Porezna uprava ili druge pravne osobe.

Financijskom revizijom je utvrđeno da:

- neke lokalne jedinice nisu uvele sve poreze (prirezi porezu na dohodak te porez na kuće za odmor),
- ne poduzimaju pravodobne i odgovarajuće mjere za naplatu potraživanja,
- nemaju ustrojene odgovarajuće evidencije i ne raspolažu podacima o obveznicima odnosno dužnicima prema vrstama prihoda,
- lokalne jedinice nemaju dovoljan broj stručnih osoba za naplatu i kontrolu naplate prihoda.

Predmet revizije su aktivnosti lokalnih jedinica vezane uz naplatu i kontrolu naplate vlastitih prihoda (županijskih, gradskih i općinskih poreza, prihoda od nefinancijske imovine, komunalnog doprinosa i naknada, drugih prihoda prema posebnim propisima i prihoda od prodaje nefinancijske imovine).

Ciljevi revizije su bili:

- ocijeniti učinkovitost naplate prihoda lokalnih jedinica,
- ocijeniti efikasnost organizacije i kontrole naplate prihoda u lokalnim jedinicama,
- ocijeniti efikasnost mjera za naplatu potraživanja što ih poduzimaju lokalne jedinice,
- ocijeniti primjerenost zakonodavnog okvira u dijelu koji se odnosi na naplatu prihoda lokalnih jedinica, te
- ocijeniti primjerenost mjera informiranja stanovništva o značaju i namjeni za koje se naplaćuju prihodi i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života i zadovoljavanja javnih potreba na području pojedine lokalne jedinice.

PRIHODI LOKALNIH JEDINICA OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE

Ukupni prihodi i primici lokalnih jedinica Osječko-baranjske županije za 2011. iznose 1.115.727.663,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 106.650.823,00 kn ili 8,7%. Smanjenje se najvećim dijelom odnosi na pad prihoda od pomoći.

U strukturi ukupnih prihoda i primitaka, vrijednosno su značajni vlastiti prihodi s 27,1% udjela u ukupnim приходima i primicima ostvarenim u 2010., odnosno s 25,8% u 2011. Vlastiti prihodi su u 2011. ostvareni u iznosu 287.742.996,00 kn, što je za 44.024.284,00 kn ili 13,3% manje u odnosu na prihode ostvarene za 2010. Smanjenje se najvećim dijelom odnosi na smanjenje prihoda od naknada za korištenje nefinancijske imovine i prihoda od prodaje materijalne imovine. Podaci o vlastitim приходima lokalnih jedinica Osječko-baranjske županije za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 1.

Tablica broj 1

Vlastiti prihodi lokalnih jedinica Osječko-baranjske županije
ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihod	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Županijski porezi	12.416.528	11.788.605	94,9
1.1.	Porez na nasljedstva i darove	160.071	135.179	84,4
1.2.	Porez na korištenje dobara (cestovna motorna vozila i plovila)	11.363.766	10.968.626	96,5
1.3.	Porez od igara na sreću (automati za zabavne igre)	892.691	684.800	76,7
2.	Gradski ili općinski porezi	7.631.485	9.539.224	125,0
2.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	1.412.736	1.059.882	75,0
2.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	3.293.439	3.144.218	95,5
2.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	2.925.310	5.335.124	182,4
3.	Prihodi od nefinancijske imovine	113.731.700	77.554.333	68,2
3.1.	Naknade za koncesiju	17.810.985	15.571.027	87,4
3.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	53.540.799	43.116.127	80,5
3.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	40.922.835	17.878.250	43,7
3.4.	Naknade za ceste	160.000	0	-
3.5.	Ostali prihodi od nefinancijske imovine	1.297.081	988.929	76,2
4.	Upravne i administrativne pristojbe	10.695.985	16.691.687	156,1
4.1.	Državne upravne i sudske pristojbe	226.376	4.991.633	-
4.2.	Županijske, gradske i općinske pristojbe i naknade	5.437.240	5.003.445	92,0
4.3.	Ostale pristojbe i naknade	5.032.369	6.696.609	133,1
5.	Komunalni doprinosi i naknade	117.165.454	114.799.339	98,0
5.1.	Komunalni doprinos	41.773.179	37.772.419	90,4
5.2.	Komunalna naknada	71.915.991	71.183.176	99,0
5.3.	Naknade za priključak	3.476.284	5.843.744	168,1
6.	Prihodi po posebnim propisima	26.582.191	25.487.188	95,9
6.1.	Prihodi državne uprave	331.429	107.671	32,5
6.2.	Prihodi vodnog gospodarstva	1.530.317	1.547.584	101,1
6.3.	Doprinos za šume	3.796.677	3.779.597	99,6
6.4.	Mjesni samodoprinos	84.375	68.822	81,6
6.5.	Ostali prihodi po posebnim propisima	20.839.393	19.983.514	95,9
7.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	43.543.937	31.882.620	73,2
7.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	34.675.051	21.075.870	60,8
7.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	8.799.974	10.420.260	118,4
7.3.	Prihodi od prodaje druge nefinancijske imovine	68.912	386.490	560,8
	Ukupno	331.767.280	287.742.996	86,7

Vlastiti prihodi lokalnih jedinica Osječko-baranjske županije su ostvareni za 2011. u iznosu 287.742.996,00 kn. U okviru navedenih prihoda su ostvareni u iznosu 44.557.435,00 kn prihodi na koje lokalne jedinice nemaju utjecaja u naplati (od naknada za koncesiju i dugogodišnji zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države, naknada za eksploataciju i istraživanje mineralnih sirovina, naknada za koncesije za zahvaćanje i crpljenje voda za tehnološke potrebe, koncesija za zakup državnih lovišta, upravnih i administrativnih pristojbi, doprinosa za šume, vodnog doprinosa i drugih prihoda) jer prema odredbama posebnih propisa na temelju kojih se ostvaruju ovi prihodi, nadzor nad naplatom te postupke prisilne naplate obavljaju druga državna tijela. Osim navedenog, u okviru vlastitih prihoda su ostvareni u iznosu 17.743.948,00 kn i prihodi po posebnim ugovorima i odlukama (od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje za financiranje posebnih programa zapošljavanja, iz sredstava evropskih fondova, iz proračuna ministarstava, drugih lokalnih jedinica, trgovačkih društava u vlasništvu Republike Hrvatske i drugo).

Od ukupno ostvarenih vlastitih prihoda lokalnih jedinica Osječko-baranjske županije za 2011. u iznosu 287.742.996,00 kn, na vlastite prihode na koje lokalne jedinice nemaju utjecaja u naplati se odnosi 62.301.383,00 kn ili 21,7%, a na vlastite prihode na koje lokalne jedinice imaju utjecaja u naplati se odnosi 225.441.613,00 kn ili 78,3%.

Prema podacima iz financijskih izvještaja lokalnih jedinica Osječko-baranjske županije, ukupna potraživanja koncem 2010. su iznosila 450.295.784,00 kn, a koncem 2011. su iznosila 441.152.084,00 kn, što je za 9.143.700,00 kn ili 2,0% manje u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na potraživanja za prihode poslovanja, potraživanja od prodaje nefinancijske imovine i druga potraživanja¹. Smanjenje potraživanja se najvećim dijelom odnosi na smanjenje potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade.

U tablici broj 2 se daju podaci o ukupnim potraživanjima lokalnih jedinica Osječko-baranjske županije, prema vrstama sa stanjem koncem 2010. i 2011.

Tablica broj 2

Potraživanja
lokalnih jedinica Osječko-baranjske županije koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	262.587.911	268.611.402	102,3
1.1.	Potraživanja za poreze	38.169.557	38.376.867	100,5
1.2.	Potraživanja za pomoći	0	1.035.851	-
1.3.	Potraživanja za prihode od imovine	81.267.333	127.285.625	156,6
1.4.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	142.689.999	134.994.139	94,6
1.5.	Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	339.615	331.617	97,6
1.6.	Potraživanja za kazne i upravne mjere te ostale prihode	112.407	509.215	453,0
1.7.	Ispravak vrijednosti potraživanja	0	33.921.912	-
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	132.096.290	135.197.771	102,3
3.	Druga potraživanja	55.620.583	37.342.911	67,1
	Ukupno	450.295.784	441.152.084	98,0

¹ Druga potraživanja se najvećim dijelom odnose na potraživanja iz državnog proračuna za pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije.

Od ukupnih potraživanja iskazanih koncem 2011. u iznosu 441.152.084,00 kn, na dospjela potraživanja se odnosi 257.176.058,00 kn ili 58,3%, a na nedospjela 183.976.026,00 kn ili 41,7%. Dospjela potraživanja čine 89,4% ukupnih vlastitih prihoda lokalnih jedinica ostvarenih za 2011.

Od ukupno dospjelih potraživanja iskazanih koncem 2011. u iznosu 257.176.058,00 kn, na potraživanja koja se ne odnose na vlastite prihode (od državnog proračuna za decentralizirane funkcije, naknada za uređenje voda koje lokalne jedinice naplaćuje u ime i za račun Hrvatskih voda, za robne pričuve, dane kapitalne pomoći trgovačkim društvima u vlasništvu lokalnih jedinica, pomoći od međunarodnih organizacija, kamate, kredite, obveznice stare devizne štednje, bolovanja i druga potraživanja) se odnosi 71.259.121,00 kn ili 27,7%, a na dospjela potraživanja za vlastite prihode se odnosi 185.916.937,00 kn ili 72,3%.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode na koncu 2011. čine 82,5% vlastitih prihoda na koje lokalne jedinice imaju utjecaja u naplati i koji su ostvareni za 2011. u iznosu 225.441.613,00 kn.

NAPLATA PRIHODA LOKALNIH JEDINICA OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE

Osječko-baranjska županija

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova iz djelokruga Osječko-baranjske županije kao i poslova državne uprave prenesenih na županiju, ustrojeno je šest upravnih odjela, te kao zasebne ustrojstvene jedinice tajništvo županije, Agencija za razvoj i služba za zajedničke poslove. Koncem 2011. u županiji je bilo 172 zaposlenika. Prema Registru proračunskih korisnika Osječko-baranjska županija ima 99 proračunskih korisnika u kojima je koncem 2011. bilo 243 zaposlenika kojima se sredstva za financiranje plaća i materijalnih prava osiguravaju u proračunu županije. Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, koncem 2011. na području Osječko-baranjske županije bilo je 11 247 registriranih pravnih osoba (trgovačkih društava, poduzeća, ustanova, zadruga, udruga, političkih stranaka, te tijela državne vlasti i tijela jedinica lokalne i područne samouprave) od čega 5 492 aktivnih i 4 460 registriranih fizičkih osoba (obrt i slobodna zanimanja).

a) Prihodi

Ukupni prihodi Osječko-baranjske županije, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 288.640.495,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 6.640.326,00 kn ili 2,2%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 13,1% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 13,8% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima županije Osječko-baranjske županije ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 3.

Tablica broj 3

Vlastiti prihodi Osječko-baranjske županije ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihod	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Županijski porezi	12.416.528	11.788.605	94,9
1.1.	Porez na nasljedstva i darove	160.071	135.179	84,4
1.2.	Porez na korištenje dobara (cestovna motorna vozila i plovila)	11.363.766	10.968.626	96,5
1.3.	Porez od igara na sreću (automati za zabavne igre)	892.691	684.800	76,7
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	10.362.382	13.176.938	127,2
2.1.	Naknade za koncesiju	1.829.305	6.426.767	351,3
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	7.932.210	6.166.455	77,7
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	600.867	583.716	97,1
3.	Upravne i administrativne pristojbe	3.193.139	4.373.501	137,0
3.1.	Županijske, gradske i općinske pristojbe i naknade	809.352	856.779	105,9
3.2.	Ostale pristojbe i naknade	2.383.787	3.516.722	147,5
4.	Prihodi po posebnim propisima	5.671.663	5.199.813	91,7
4.1.	Ostali prihodi po posebnim propisima	5.671.663	5.199.813	91,7
5.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	6.103.643	5.292.556	86,7
5.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	5.709.031	5.292.556	92,7
5.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	394.612	0	-
	Ukupno	37.747.355	39.831.413	105,5

Vlastiti prihodi za 2011. su ostvareni u iznosu 39.831.413,00 kn, što je u odnosu na prihode ostvarene za 2010. više za 2.084.058,00 kn ili 5,5%. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na rast prihoda od naknada za koncesiju.

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima Osječko-baranjske županije koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 4.

Tablica broj 4

Potraživanja Osječko-baranjske županije koncem 2010 i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	15.098.750	17.324.968	114,7
1.1.	Potraživanja za poreze	12.437.637	14.725.724	118,4
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	1.338.517	1.389.731	103,8
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	1.318.506	1.209.513	91,7
1.4.	Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	4.090	0	-
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	789.224	789.224	100,0
3.	Druga potraživanja	39.833.575	20.273.852	50,9
	Ukupno	55.721.549	38.388.044	68,9

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 55.721.549,00 kn, a koncem 2011. su iskazana u iznosu 38.388.044,00 kn, što je za 17.333.505,00 kn ili 31,1% manje u odnosu na 2010. Smanjenje se najvećim dijelom odnosi na smanjenje drugih potraživanja (u okviru kojih vrijednosno najznačajnije smanjenje u iznosu 18.831.445,00 kn se odnosi na smanjenje potraživanja od državnog proračuna za decentralizirane funkcije).

Od iskazanih potraživanja koncem 2011. u iznosu 38.388.044,00 kn na potraživanja od državnog proračuna za decentralizirane funkcije odnosi se 9.614.364,00 kn, na potraživanja za robne pričuve odnosi se 9.955.641,00 kn, na potraživanja za kamate odnosi se 406.651,00 kn, na potraživanja od domova zdravlja za povrat neutrošenih decentraliziranih sredstava odnosi se 202.627,00 kn i na druga potraživanja koja se ne odnose na vlastite prihode (za refundaciju materijalnih troškova i bolovanja te druga potraživanja) odnosi se 501.220,00 kn. Potraživanja za robne pričuve odnose se na potraživanja na temelju ugovora o prodaji robnih pričuva koje je tijekom 1995. zaključio ured za gospodarstvo s držateljima robnih pričuva bivših općina. U 2000. za naplatu navedenih potraživanja pokrenuti su postupci putem Državnog odvjetništva pred nadležnim sudom. U 2009. Županiji je pravomoćno odbijen tuženi zahtjev, te je uložena revizija. Potraživanja za vlastite prihode iznose 17.707.541,00 kn od čega se na dospjela potraživanja odnosi 17.194.163,00 kn ili 97,1%, a na nedospjela potraživanja se odnosi 513.378,00 kn ili 2,9%.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za županijske poreze u iznosu 14.707.238,00 kn, prodaju građevinskih objekata u iznosu 789.223,00 kn od lokalnih jedinica za financiranje ugovorenih projekata u iznosu 690.000,00 kn, naknada za koncesije za koje je Županija davatelj koncesija u iznosu 680.309,00 kn, lovozakupninu u iznosu 228.894,00 kn, zakup poslovnog prostora u iznosu 73.878,00 kn i druga potraživanja u iznosu 24.621,00 kn.

Dospjela potraživanja nenaplaćena do jedne godine od roka dospijeća iznose 170.678,00 kn, od jedne do tri godine iznose 138.238,00 kn, od tri do pet godina iznose 1.548.161,00 kn i preko pet godina iznose 629.848,00 kn. Za dospjela potraživanja za županijske poreze u iznosu 14.707.238,00 kn Županija nema podatke o razdoblju u kojem su potraživanja nenaplaćena u odnosu na rok dospijeća.

Nedospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za financiranje ugovorenih projekata u iznosu 494.892,00 kn i županijske poreze u iznosu 18.486,00 kn.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Vlastiti prihodi Osječko-baranjske županije su ostvareni za 2011. u iznosu 39.831.413,00 kn. U okviru navedenih prihoda ostvareni su u iznosu 18.955.040,00 kn prihodi na koje Županija nema utjecaja u naplati (odnose se na pripadajući dio prihoda od zakupa i prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 11.128.383,00 kn, od naknade za eksploataciju i istraživanje mineralnih sirovina u iznosu 1.940.336,00 kn, od naknada za koncesije za zahvaćanje i crpljenje voda za tehnološke potrebe, javnu vodoopskrbu i uzgoj ribe u zatvorenim vodama u iznosu 759.582,00 kn, od koncesija za zakup državnih lovišta, te na pravo lova u iznosu 753.238,00 kn i od upravnih i administrativnih pristojbi u iznosu 4.373.501,00 kn) jer prema odredbama posebnih propisa na temelju kojih se ostvaruju ovi prihodi, nadzor nad naplatom te postupke prisilne naplate obavljaju druga državna tijela. Osim navedenog, u okviru vlastitih prihoda iskazani su i prihodi (za subvencije kamata po poduzetničkim kreditima, geoinformatičku obradu podataka i drugo) od Ministarstva gospodarstva rada i poduzetništva, Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva i od lokalnih jedinica u iznosu 4.049.692,00 kn, iz sredstava evropskih fondova (IPA prekogranični program) u iznosu 209.860,00 kn, od Hrvatskih voda (za program navodnjavanja) u iznosu 107.379,00 kn i od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u iznosu 33.109,00 kn za financiranje posebnih programa zapošljavanja (stručno osposobljavanje osoba bez zasnivanja radnog odnosa).

Vlastiti prihodi na koje Županija ima utjecaja u naplati su ostvareni za 2011. u iznosu 16.476.333,00 kn i čine 41,3% ukupnih vlastitih prihoda Županije, a odnose se na županijske poreze u iznosu 11.788.605,00 kn (od čega se na porez za automate za zabavne igre odnosi 684.800,00 kn), naknada za koncesije za koje je Županija davatelj koncesija (koncesije za obavljanje javne zdravstvene službe, distribuciju plina, skupljanje ambalažnog otpada i zakup zajedničkih lovišta) u iznosu 3.557.327,00 kn, zakup poslovnog prostora u iznosu 330.628,00 kn, prihode po posebnim ugovorima za financiranje ugovorenih projekata koje je Županija zaključila s lokalnim jedinicama i drugima (za sufinanciranje izrade topografskih karata, izrade projekata i programa izgradnje sustava navodnjavanja, prostornih podloga) u iznosu 205.000,00 kn i druge prihode (kontrola zdravstvene ispravnosti namirnica, obavljanje tehničkih pregleda građevina, povrata jamčevnih pologa i prihode od troškova nadmetanja) u iznosu 594.773,00 kn. Poslove razreza i naplate poreza na automate za zabavne igre obavlja Porezna uprava. Obračun i naplatu drugih navedenih prihoda obavljaju upravni odjeli Županije. Vlastiti prihodi koje Županija samostalno obračunava i naplaćuje iznose 15.791.533,00 kn.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode na koncu 2011. iznose 17.194.163,00 kn, a odnose se na potraživanja za županijske poreze (porez na cestovna motorna vozila, nasljedstva i darove i plovila) u iznosu 14.707.238,00 kn, prodaju građevinskih objekata u iznosu 789.223,00 kn od lokalnih jedinica za financiranje ugovorenih projekata u iznosu 690.000,00 kn, naknada za koncesije za koje je Županija davatelj koncesija u iznosu 680.309,00 kn, lovozakupninu u iznosu 228.894,00 kn, zakup poslovnog prostora u iznosu 73.878,00 kn i druga potraživanja u iznosu 24.621,00 kn. Obračun i naplatu iskazanih dospjelih potraživanja obavljaju upravni odjeli Županije.

Mjere i postupci naplate potraživanja za županijske prihode propisani su odredbama Općeg poreznog zakona (sudske tužbe, ovrhe na novčanim sredstvima, nekretninama, pokretninama i drugom imovinom i druge mjere), odredbama Stečajnog zakona (Narodne novine 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 82/06, 116/10, 25/12 i 133/12) u dijelu koji se odnosi na naplatu potraživanja od dužnika nad kojima je pokrenut stečajni postupak, odredbama Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12), u djelu koji se odnosi na odgodu plaćanja i obročnu otplatu duga, otpis duga s osnove kamata ukoliko se glavnica duga plati u cijelosti jednokratno, prodaju potraživanja i drugim propisima. Županija pri naplati prihoda može primjenjivati i druge mjere i postupke koje joj stoje na raspolaganju (slanje opomena, pozivanje obveznika na podmirenje duga, raskidanje ugovora i drugo) za koje ocijeni da bi mogle pridonijeti učinkovitoj naplati prihoda. Pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja pojedinih prihoda, naplata prihoda može se dodatno osigurati i ugovaranjem i pribavljanjem instrumenata osiguranja plaćanja (mjenica, zadužnica, jamstava i drugih instrumenata).

Obračun i naplatu županijskih poreza do konca 2010. obavljala je Porezna uprava. Od 2011. obračun i naplatu županijskih poreza koji se odnose na porez na cestovna motorna vozila, porez na plovila i porez na nasljedstva obavlja Županija, a obračun i naplatu poreza na automate za zabavne igre obavlja Porezna uprava. Prihodi od županijskih poreza (za koje obračun i naplatu obavlja Županija) su ostvareni za 2011. u iznosu 11.103.805,00 kn, od čega se vrijednosno najznačajniji prihodi odnose na porez na cestovna motorna vozila u iznosu 10.959.330,00 kn ili 98,7%. Dospjela potraživanja za navedene poreze koncem 2011. iznose 14.707.238,00,00 kn što čini 132,5% u odnosu na naplaćene prihode u 2011., a vrijednosno najznačajnija potraživanja se odnose na potraživanja od poreza na cestovna motorna vozila u iznosu 14.515.491,00 kn ili 98,7%. Za naplatu županijskih poreza, Županija je u 2011. poduzimala mjere opominjanja dužnika, te je poslano 5 059 opomena za naplatu duga u iznosu 6.987.326,00 kn. Osim navedenog, u svrhu poboljšanja naplate, Županija je na svojim mrežnim stranicama na Internetu uvela aplikaciju kojom obveznici plaćanja poreza na cestovna motorna vozila i poreza na plovila putem osobnog identifikacijskog broja mogu provjeriti stanje svog duga. Prema obrazloženju Županije, druge raspoložive mjere za naplatu nisu poduzimane jer Porezna uprava nije dostavila sve potrebne podatke o dužnicima za poduzimanje mjera prisilne naplate. Dostava traženih podataka dogovorena je sa Središnjim uredom Porezne uprave u 2012.

Potraživanja za druge vlastite prihode za koje obračun i naplatu obavljaju županijski upravni odjeli na koncu 2011. iznose 2.486.925,00 kn, što čini 53,1% vlastitih prihoda koji se odnose na navedena potraživanja i koji su u 2011. ostvareni u iznosu 4.687.728,00 kn. Za naplatu potraživanja od koncesija koje dodjeljuje Županija, lovozakupnine, zakupa poslovnog prostora i drugih potraživanja u ukupnom iznosu 449.379,00 kn poduzete su mjere prisilne naplate (sudske tužbe ili ovrhe) i mjere prijavljivanja naplate potraživanja iz stečajne mase dužnika nad kojima je pokrenut stečajni postupak u iznosu 138.237,00 kn.

Osim navedenih mjera, Županija je za naplatu potraživanja poduzimala i mjere opominjanja dužnika, te slanja požurnica i pozivanja obveznika za podmirenje duga. Obveznicima koji ne plaćaju obveze u rokovima dospijeća obračunavaju se zatezne kamate. Obavljenom revizijom financijskih izvještaja i poslovanja Županije za 2008., te obavljenim financijskim revizijama za 2009. i 2010. nisu utvrđene nepravilnosti u vezi naplate prihoda. Prema navedenom, Županija je sustavno i kontinuirano poduzimala raspoložive mjere za naplatu prihoda, osim u dijelu koji se odnosi na naplatu županijskih poreza jer Porezna uprava nije dostavila sve potrebne podatke o dužnicima na temelju kojih bi se poduzimale mjere prisilne naplate.

Državni ured za reviziju predlaže i nadalje sustavno i kontinuirano poduzimanje svih raspoloživih mjera za naplatu prihoda, kako bi se proračunski prihodi naplaćivali potpuno i pravodobno i kako bi se osigurala sredstva u proračunu za izvršavanje programa i poslova iz djelokruga Županije.

- Računovodstvene evidencije potraživanja

Županija vodi propisane poslovne knjige. Informatički sustav u okviru kojeg se vode analitičke evidencije potraživanja za dio županijskih prihoda (poreza na nasljedstva i darove, lovozakupnine i za pojedine ugovorene projekte) omogućuje samo izravni uvid u podatke o potraživanjima po subjektima, odnosno obveznicima, računima i pojedinačnim iznosima, a ne omogućuje utvrđivanje po rokovima dospelosti, što zahtijeva naknadnu provjeru i obradu podataka potrebnih za poduzimanje mjera naplate. Informatički sustav za druge analitičke evidencije omogućuje utvrđivanje potraživanja i po rokovima dospelosti. Većina analitičkih evidencija potraživanja zahtijeva zaseban unos podataka o potraživanjima i prihodima u glavnu knjigu i analitičke evidencije, zbog čega je povećana mogućnost pogrešaka pri evidentiranju, te se uneseni podaci mjesečno usklađuju, što zahtijeva dodatno vrijeme i rad zaposlenika.

Državni ured za reviziju predlaže unaprijediti sustav vođenja potraživanja u poslovnim knjigama na način koji omogućuje izravni pregled potraživanja po rokovima dospelosti, te istodoban unos podataka o potraživanjima i prihodima u analitičke evidencije i glavnu knjigu, čime bi se omogućio brz i točan pristup svim podacima potrebnim za naplatu potraživanja, te bi se smanjila mogućnost pogrešaka pri evidentiranju prihoda i potraživanja.

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Poslove utvrđivanja, evidentiranja i naplate županijskih prihoda iz nadležnosti Županije (osim poreza na automate za zabavne igre) obavljaju djelatnici upravnih odjela Županije (odjela za javne financije, odjela za poljoprivredu i gospodarstvo i odjela za zdravstvo i socijalnu skrb). Za obavljanje poslova naplate i kontrole naplate prihoda nisu imenovane posebne osobe. Tijekom 2011. o naplati prihoda izvještavan je zakonski predstavnik. Županija je donijela interni akt o naplati prihoda (ISO procedure) kojim su utvrđene aktivnosti i radnje vezane uz praćenje naplate županijskih prihoda u svrhu osiguravanja točnih i pravovremenih informacija o ostvarenim prihodima koji čine osnovu za donošenje i praćenje izvršenja proračuna i drugih planskih dokumenata. Navedenim aktom nisu propisane procedure naplate i kontrole naplate prihoda. Iako navedene procedure nisu propisane, Županija poduzima raspoložive mjere za naplatu prihoda i provodi kontrolu naplate.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje pisanih procedura za obavljanje poslova naplate i kontrole naplate prihoda, kojima između ostalog, treba propisati procedure, postupke i mjere vezane za pravodobno, sustavno i kontinuirano poduzimanje mjera za naplatu prihoda (vrste redovitih mjera i mjera prisilne naplate koje se poduzimaju pri naplati, rokove u kojima se pojedine mjere naplate primjenjuju, obračun zateznih kamata, pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja, odgovorne osobe zadužene za poduzimanje mjera naplate i kontrole naplate i druge postupke vezane uz naplatu prihoda). Donošenje i primjena pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate poboljšala bi sustav obračuna i naplate županijskih prihoda i pridonijela učinkovitoj naplati županijskih prihoda.

Kod većine lokalnih jedinica (gradova i općina) na području Županije zbog složenosti poslova naplate gradskih, odnosno općinskih prihoda, postoji potreba za dodatnom edukacijom zaposlenika koji rade na navedenim poslovima. Stoga se predlaže Županiji da u koordinaciji i suradnji s drugim lokalnim jedinicama organizira zajedničku edukaciju zaposlenika iz područja naplate prihoda. Edukacija zaposlenika utjecala bi na unapređenje postojećih sustava organizacije naplate prihoda lokalnih jedinica, što bi utjecalo na učinkovitiju naplatu prihoda.

Grad Beli Manastir

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga grada Beli Manastir, ustrojani su ured gradonačelnika, služba gradskog vijeća i dva upravna odjela. Koncem 2011. grad Beli Manastir je imao 46 zaposlenika, od kojih su 22 zaposlena u gradskoj upravi na neodređeno vrijeme, a 26 je zaposleno na određeno vrijeme u programu javnih radova. Prema Registru proračunskih korisnika, grad Beli Manastir ima pet proračunskih korisnika u kojima je koncem 2011. bilo 77 zaposlenika. Površina grada Beli Manastir je 55 km², a obuhvaća četiri naselja. Grad Beli Manastir u cijelosti pripada prvoj skupini područja posebne državne skrbi. Prema popisu stanovništva iz 2011. ima 10 058 stanovnika, 3 863 kućanstva i 4 669 stambenih jedinica.

a) Prihodi

Ukupni prihodi grada Beli Manastir, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 33.463.891,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 2.718.906,00 kn ili 8,8%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 33,5% u ukupnim prihodima ostvarenima za 2010., odnosno 30,1% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima grada Beli Manastir ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 5.

Tablica broj 5

Vlastiti prihodi grada Beli Manastir ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihod	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Gradski porezi	377.796	346.016	91,6
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	71.625	77.476	151,3
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	110.487	86.108	77,9
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	195.684	182.432	93,2
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	1.305.442	911.543	69,8
2.1.	Naknade za koncesiju	12.842	13.626	106,1
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	1.287.923	890.794	69,2
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	4.677	7.123	152,3
3.	Upravne i administrativne pristojbe	1.034.323	1.275.931	123,4
3.2.	Županijske, gradske i općinske pristojbe i naknade	934.886	826.740	88,4
3.3.	Ostale pristojbe i naknade	99.437	449.191	451,7
4.	Komunalni doprinosi i naknade	5.223.637	3.864.309	74,0
4.1.	Komunalni doprinos	1.858.499	453.949	24,4
4.2.	Komunalna naknada	3.365.138	3.410.360	101,3
5.	Prihodi po posebnim propisima	759.441	1.535.209	202,1
5.1.	Doprinos za šume	90.124	107.524	119,3
5.2.	Ostali prihodi po posebnim propisima	669.317	1.427.685	213,3
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	1.597.537	2.156.031	135,0
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	437.667	672.824	153,7
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	1.159.870	1.483.207	127,9
	Ukupno	10.298.176	10.089.039	98,0

Vlastiti prihodi za 2011. su ostvareni u iznosu 10.089.039,00 kn, što je u odnosu na prihode ostvarene za 2010. manje za 209.137,00 kn ili 2,0%.

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima grada Beli Manastir koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 6.

Tablica broj 6

Potraživanja grada Beli Manastir koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	9.002.148	50.865.519	565,0
1.1.	Potraživanja za poreze	726.667	736.905	101,4
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	1.913.744	43.090.247	-
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	6.311.462	6.637.378	105,2
1.4.	Potraživanja za kazne i upravne mjere te ostale prihode	50.275	400.989	797,6
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	13.613.893	13.572.630	99,7
3.	Druga potraživanja	12.522	11.003	87,9
	Ukupno	22.628.563	64.449.152	284,8

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 22.628.563,00 kn, a koncem 2011. su iskazana u iznosu 64.449.152,00 kn, što je za 41.820.589,00 kn ili 184,8% više u odnosu na 2010. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na povećanje potraživanja za prihode od imovine. Od iskazanih potraživanja na koncu 2011. u iznosu 64.449.152,00 kn, na potraživanja od naknade za uređenje voda koju grad Beli Manastir na temelju odredbi Zakona o financiranju vodnog gospodarstva (Narodne novine 153/09 i 90/11) obračunava i naplaćuje u ime i za račun Hrvatskih voda se odnosi 1.728.592,00 kn, a na druga potraživanja (za zatezne kamate, kamate, troškove ovrha, kazne i drugo) koja se ne odnose na vlastite prihode se odnosi 1.380.131,00 kn. Potraživanja za vlastite prihode iznose 61.340.429,00 kn, od čega se na dospjela potraživanja odnosi 7.479.305,00 kn ili 12,2%, a na nedospjela potraživanja se odnosi 53.861.124,00 kn ili 87,8%.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 2.913.537,00 kn, naknade za razvoj u iznosu 1.459.315,00 kn, gradske poreze u iznosu 719.105,00 kn, prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 879.590,00 kn, prodaju stambenih objekata na području posebne državne skrbi u iznosu 710.186,00 kn, najam stanova u iznosu 313.382,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 187.744,00 kn, zakup poslovnog prostora u iznosu 123.494,00 kn, korištenje javnih površina u iznosu 82.073,00 kn, naknade za priključak na objekte komunalne infrastrukture u iznosu 26.037,00 kn, komunalni doprinos u iznosu 16.113,00 kn i druga potraživanja u iznosu 48.729,00 kn.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode nenaplaćena do jedne godine od roka dospijeća iznose 2.540.093,00 kn, od jedne do tri godine iznose 2.750.344,00 kn, od tri do pet godina iznose 1.521.809,00 kn i preko pet godina iznose 434.009,00 kn. Za dospjela potraživanja od poreza na potrošnju u iznosu 233.050,00 kn, grad Beli Manastir nema podatke o razdoblju u kojem su potraživanja nenaplaćena u odnosu na rok dospijeća.

Nedospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 41.406.118,00 kn, prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 9.124.415,00 kn, prodaju stambenih objekata na području posebne državne skrbi u iznosu 2.858.441,00 kn, naknade za priključenje na objekte komunalne infrastrukture u iznosu 163.409,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu 221.605,00 kn, naknade za razvoj u iznosu 60.040,00 kn i druga potraživanja u iznosu 27.096,00 kn.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Vlastiti prihodi grada Beli Manastir su ostvareni za 2011. u iznosu 10.089.039,00 kn. U okviru navedenih prihoda ostvareni su u iznosu 563.837,00 kn prihodi na koje grad Beli Manastir nema utjecaja u naplati (od državnih biljega u iznosu 449.191,00 kn, šumskog doprinosa u iznosu 107.524,00 kn i drugih prihoda u iznosu 7.122,00 kn), jer prema odredbama posebnih propisa na temelju kojih se ostvaruju navedeni prihodi, nadzor nad naplatom te postupke naplate obavljaju druga državna tijela. Osim navedenog, u okviru vlastitih prihoda iskazani su i prihodi od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u iznosu 742.994,00 kn za financiranje plaća zaposlenika u posebnim programima zapošljavanja (program javnih radova i stručno osposobljavanje osoba bez zasnivanja radnog odnosa), od drugih lokalnih jedinica za sufinanciranje nabavke vatrogasnog vozila u iznosu 178.778,00 kn i od neprofitne udruge za sufinanciranje provedbe natječaja u iznosu 40.000,00 kn.

Vlastiti prihodi na koje grad Beli Manastir ima utjecaja u naplati su ostvareni za 2011. u iznosu 8.563.430,00 kn i čine 84,9% ukupnih vlastitih prihoda grada Beli Manastir i odnose se na prihode od komunalne naknade u iznosu 3.410.360,00 kn, prodaje stambenih objekata na području posebne državne skrbi u iznosu 1.158.294,00 kn, naknada za razvoj u iznosu 697.267,00 kn, zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 514.636,00 kn, prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 465.944,00 kn, komunalnog doprinosa u iznosu 453.949,00 kn, gradskih poreza u iznosu 346.016,00 kn, (od čega se na porez na potrošnju odnosi 86.107,00 kn) prodaje druge imovine u iznosu 324.913,00 kn, prodaje zemljišta u vlasništvu grada u iznosu 206.880,00 kn, najma stanova u iznosu 196.644,00 kn, zakupa poslovnog prostora u iznosu 133.752,00 kn, naknada za priključenje na objekte komunalne infrastrukture u iznosu 129.473,00 kn, korištenja javnih površina u iznosu 45.763,00 kn i druge prihode (refundacija troškova zajedničkog korištenja zgrade i druge prihode manje pojedinačne vrijednosti) u iznosu 479.539,00 kn. Grad Beli Manastir je poslove razreza i naplate poreza na potrošnju povjerio Poreznoj upravi. Obračun i naplatu prihoda od naknada za razvoj obavlja trgovačko društvo u većinskom vlasništvu grada zajedno s cijenom komunalnih usluga. Obračun i naplatu drugih navedenih prihoda koji su ostvareni u ukupnom iznosu 7.780.056,00 kn obavlja grad Beli Manastir samostalno ili je navedene poslove (za najam gradskih stanova) povjerio trgovačkom društvu u većinskom vlasništvu grada na temelju zaključenog ugovora. Iako su poslovi obračuna i naplate prihoda od najma gradskih stanova povjereni trgovačkom društvu u većinskom vlasništvu grada, za naplatu navedenih prihoda odgovoran je grad Beli Manastir.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode na koncu 2011. iznose 7.479.305,00 kn, a odnose se na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 2.913.537,00 kn, naknade za razvoj u iznosu 1.459.315,00 kn, gradske poreze u iznosu 719.105,00 kn (od čega se na porez na potrošnju odnosi 233.050,00 kn), prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 879.590,00 kn, prodaju stambenih objekata na području posebne državne skrbi u iznosu 710.186,00 kn, najam stanova u iznosu 313.382,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 187.744,00 kn, zakup poslovnog prostora u iznosu 123.494,00 kn, korištenje javnih površina u iznosu 82.073,00 kn, naknade za priključak na objekte komunalne infrastrukture u iznosu 26.037,00 kn, komunalni doprinos u iznosu 16.113,00 kn i druga potraživanja u iznosu 48.729,00 kn. Dospjela potraživanja za vlastite prihode koje grad Beli Manastir samostalno obračunava, ili je na temelju ugovora navedene poslove prenio drugoj pravnoj osobi i na koja ima utjecaja u naplati (bez poreza na potrošnju i naknade za razvoj) iznose 5.789.940,00 kn od čega se na potraživanja nenaplaćena u roku dužem od tri godine od dana dospijeca odnosi 1.652.679,00 kn ili 28,5%. Vrijednosno najznačajnija potraživanja koja su nenaplaćena u roku dužem od tri godine od dana dospijeca se odnose na komunalnu naknadu u iznosu 937.348,00 kn i porez na tvrtku u iznosu 204.293,00 kn.

Mjere i postupci naplate potraživanja za gradske prihode propisani su odredbama Općeg poreznog zakona (sudske tužbe, ovrhe na novčanim sredstvima, nekretninama, pokretninama i drugom imovinom i druge mjere), odredbama Stečajnog zakona (Narodne novine 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 82/06, 116/10, 25/12 i 133/12), (naplata potraživanja od dužnika nad kojima je pokrenut stečajni postupak) odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine 152/08, 25/09, 153/09, 21/10, 39/11 i 63/11), u djelu koji se odnosi na raskidanje ugovora, izvještavanje i dostavljanje dokumentacije o potraživanjima nadležnom državnom odvjetništvu koje je ovlašteno poduzimati mjere prisilne naplate, Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12) (odgoda plaćanja i obročna otplata duga, otpis duga s osnove kamata ukoliko se glavnica duga plati u cijelosti jednokratno, prodaja potraživanja) i drugim propisima. Grad Beli Manastir pri naplati prihoda može primjenjivati i druge mjere i postupke koje mu stoje na raspolaganju (slanje opomena, pozivanje obveznika na podmirenje duga, raskidanje ugovora i drugo) za koje ocijeni da bi mogle pridonijeti učinkovitoj naplati prihoda. Pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, naplata prihoda može se dodatno osigurati i ugovaranjem i pribavljanjem instrumenata osiguranja plaćanja (mjenica, zadužnica, jamstava i drugih instrumenata).

Za naplatu potraživanja (od komunalne naknade i gradskih poreza) u ukupnom iznosu 903.481,00 kn su poduzete u 2011. mjere prisilne naplate (sudske tužbe ili ovrhe), a za naplatu potraživanja za navedene prihode u iznosu 139.665,00 kn su poduzete mjere prijavljivanja naplate potraživanja iz stečajne mase dužnika nad kojima je pokrenut stečajni postupak. Za naplatu potraživanja od zakupa i prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države, grad Beli Manastir nije ovlašten poduzimati mjere prisilne naplate te je dostavio nadležnom državnom odvjetništvu dokumente na temelju kojih su pokrenuti postupci za prisilnu naplatu duga u iznosu 297.761,00 kn. Osim navedenih mjera, grad Beli Manastir je za naplatu potraživanja poduzimao i mjere opominjanja dužnika. Obavljenom revizijom financijskih izvještaja i poslovanja grada za 2008., te obavljenom financijskom revizijom grada Belog Manastira za 2009. nisu utvrđene nepravilnosti pri naplati gradskih prihoda.

Grad Beli Manastir je poduzimao mjere za naplatu prihoda. Unatoč poduzetim mjerama iskazana dospelja potraživanja za vlastite prihode na koje grad ima utjecaja u naplati su na koncu 2011. vrijednosno značajna i iznose 5.789.940,00 kn, što čini 74,4% navedenih prihoda koji su za 2011. ostvareni u iznosu 7.780.056,00 kn. Na potraživanja koja su nenaplaćena u roku dužem od tri godine odnosi se 1.652.679,00 kn ili 28,5%. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijelo jedinice lokalne samouprave odgovorno je za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i uplatu u proračun u skladu sa zakonom ili drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine.

Državni ured za reviziju predlaže sustavno i kontinuirano poduzimanje svih raspoloživih mjera za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, te se predlaže pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, u slučajevima kada je to moguće, ugovaranje i pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja kojima se olakšava postupak naplate i dodatno se osigurava mogućnost naplate prihoda. Prije nastupanja rokova zastare potraživanja, predlaže se pravovremeno poduzimanje radnji kako bi se izbjegla zastara potraživanja koja bitno utječe na realnost, odnosno mogućnost naplate potraživanja. Primjenom navedenih preporuka, grad Beli Manastir bi povećao učinkovitost naplate prihoda, te osigurao veća proračunska sredstva za izvršavanje programa i poslova iz svog djelokruga.

Grad Beli Manastir je poslove obračuna i naplate poreza na potrošnju povjerio Poreznoj upravi. Potraživanja za porez na potrošnju na koncu 2011. iznose 233.050,00 kn, što čini 253,2% ostvarenih prihoda od poreza na potrošnju koji su u 2011. iznosili 86.107,00 kn. Porezna uprava nije dostavljala gradu podatke o dospelosti potraživanja, pojedinačnim obveznicima i poduzetim mjerama naplate.

Potraživanja za gradske poreze (porez na tvrtku ili naziv, porez na kuće za odmor i porez na korištenje javnih površina) koje grad Beli Manastir sam obračunava i naplaćuje na koncu 2011. iznose 486.055,00 kn, što čini 187,0% ostvarenih prihoda od navedenih poreza koji su u 2011. iznosili 259.909,00 kn. Iz navedenog proizlazi da se gradski porezi za koje obračun i naplatu obavlja grad, učinkovitije naplaćuju od gradskog poreza (poreza na potrošnju) za koji obračun i naplatu obavlja Porezna uprava.

Državni ured za reviziju predlaže od Porezne uprave zatražiti podatke o dospelosti potraživanja za porez na potrošnju, pojedinačnim obveznicima i poduzetim mjerama naplate. Ukoliko Porezna uprava nije u mogućnosti dostaviti tražene podatke ili se na temelju dostavljenih podataka utvrdi da porez na potrošnju nije učinkovito naplaćivan, predlaže se napraviti analizu i poduzeti mjere za učinkovitiju naplatu navedenih prihoda.

- Zakonska regulativa i baze podataka

Grad Beli Manastir je donio akte o naplati svih prihoda koji se prema zakonskim odredbama trebaju ubirati, osim prihoda od spomeničke rente, jer na području grada nema nepokretnih kulturnih dobara ili kulturno povijesne cjeline u kojima se obavlja gospodarska djelatnost, te je donio akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama mogu ubirati.

Grad Beli Manastir je u ranijim godinama odobrio korištenje osam poslovnih prostora u vlasništvu grada, bez zaključenih ugovora i plaćanja zakupnine. Prema odredbama Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora (Narodne novine 125/11), poslovni prostori u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave daju se u zakup putem javnog natječaja.

Državni ured za reviziju predlaže davanje poslovnih prostora u zakup putem javnog natječaja i ugovaranje zakupnine radi ostvarivanja prihoda od zakupa poslovnih prostora.

Baze podataka o obveznicima ustrojene su za sve vrste prihoda koje grad Beli Manastir sam obračunava i naplaćuje. Grad Beli Manastir ne raspolaže podacima o obveznicima poreza na potrošnju, jer ovu bazu podataka vodi Porezna uprava. Najveće baze obveznika se odnose na komunalnu naknadu u kojoj je evidentirano 3 982 obveznika i poreza na tvrtku u kojoj je evidentiran 501 obveznik, dok za druge vrste prihoda grad Beli Manastir ima manji broj obveznika. Baze se ažuriraju na temelju prijave korisnika, izdanih rješenja, zaključenih ugovora i druge dokumentacije ovisno o vrsti prihoda. Osim navedenog, grad Beli Manastir bi trebao ažurirati baze podataka i na temelju drugih dostupnih informacija (uvidom u središnji obrtni registar, registar trgovačkog suda, objave u Narodnim novinama i drugo), a baza obveznika komunalne naknade (broj i površina nekretnina čiji su vlasnici ili korisnici obveznici plaćanja komunalne naknade) trebala bi se provjeravati i obilaskom terena, te bi se mogla usporediti i s bazom obveznika plaćanja odvoza komunalnog otpada koju vodi trgovačko društvo u suvlasništvu grada Beli Manastir. Pri ažuriranju baza, otežan je pristup podacima od drugih državnih tijela (Porezne uprave, nadležnih sudova i drugih tijela) koji se odnose na promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba.

Državni ured za reviziju predlaže ažuriranje baza podataka na temelju svih dostupnih podataka, informacija i mogućnosti koje stoje na raspolaganju gradu Beli Manastir, kako bi se potpuno i pravovremeno utvrdili obveznici plaćanja gradskih prihoda. Državni ured za reviziju je mišljenja da bi baze podataka o obveznicima plaćanja gradskih prihoda bile ažurnije kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba na način kako je to utvrđeno kad su u pitanju podaci potrebni Poreznoj upravi i drugim nadležnim tijelima.

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Poslove utvrđivanja, evidentiranja i naplate gradskih prihoda čije je ubiranje i naplata u nadležnosti grada Beli Manastir (osim poreza na potrošnju, naknada za razvoj i najma stanova) obavlja upravni odjel za gospodarstvo, proračun, financije i društvene djelatnosti. Za poslove naplate prihoda imenovane su dvije osobe, a kontrolu naplate prihoda obavlja pročelnik upravnog odijela. Tijekom 2011. o naplati prihoda izvještavan je zakonski predstavnik. Grad Beli Manastir nije donio pisane procedure za poslove naplate i kontrole naplate prihoda. Iako navedene procedure nisu donesene grad Beli Manastir poduzima mjere za naplatu prihoda i provodi kontrolu naplate.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate, kojima između ostalog, treba propisati procedure, postupke i mjere vezane za pravodobno, sustavno i kontinuirano poduzimanje mjera za naplatu prihoda (vrste redovitih mjera i mjera prisilne naplate koje se poduzimaju pri naplati, rokove u kojima se pojedine mjere naplate primjenjuju, obračun zatezних kamata, pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja, odgovorne osobe zadužene za poduzimanje mjera naplate i kontrole naplate i druge postupke vezane uz naplatu prihoda).

Donošenje i primjena pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate unaprijedila bi sustav obračuna i naplate gradskih prihoda i pridonijela učinkovitoj naplati gradskih prihoda.

- Informiranje stanovništva

Grad Beli Manastir je putem službenih glasnika i mrežne stranice na Internetu informirao stanovništvo i druge subjekte o različitim područjima djelovanja gradske uprave. Posebne mjere informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihov utjecaj na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području grada Beli Manastir nisu provedene. Provođenje posebnih mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o namjeni za koju se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje općih uvjeta življenja na području grada Beli Manastir utjecalo bi na podizanje svijesti obveznika o cilju i svrsi, te obvezi plaćanja proračunskih prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže provođenje posebnih mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području grada Beli Manastir.

Grad Belišće

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga grada Belišća ustrojani su ured gradonačelnika i četiri upravna odjela. Koncem 2011. grad je imao 22 zaposlenika. Prema Registru proračunskih korisnika, grad ima dva proračunska korisnika u kojima je koncem 2011. bilo 32 zaposlenika. Površina grada je 69 km², a obuhvaća devet naselja. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 10 790 stanovnika, 3 853 kućanstva i 4 500 stambenih jedinica.

a) Prihodi

Ukupni prihodi grada Belišće, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 21.106.071,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 1.434.760,00 kn ili 7,3%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 29,5% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 31,1% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima grada Belišća ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 7.

Tablica broj 7

Vlastiti prihodi grada Belišća ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihod	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Gradski porezi	254.288	280.042	110,3
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	49.565	49.635	100,1
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	73.104	69.633	95,3
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	131.619	160.774	122,2
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	1.400.029	816.432	58,3
2.1.	Naknade za koncesiju	615.087	157.611	25,6
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	782.397	656.115	83,9
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	2.545	2.706	106,3
3.	Upravne i administrativne pristojbe	2.166	4.845	229,0
3.1.	Županijske, gradske i općinske pristojbe i naknade	2.166	4.845	229,0
4.	Komunalni doprinosi i naknade	2.827.536	3.211.842	113,6
4.1.	Komunalni doprinos	43.448	125.996	290,0
4.2.	Komunalna naknada	2.651.886	2.961.146	111,7
4.3.	Naknade za priključak	132.202	124.700	94,3
5.	Prihodi po posebnim propisima	345.853	1.407.028	406,8
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	5.700	5.349	93,8
5.2.	Doprinos za šume	12.587	68.917	547,5
5.3.	Ostali prihodi po posebnim propisima	327.566	1.332.762	406,9
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	969.442	847.665	87,4
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	445.721	361.208	81,0
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	523.721	486.457	92,9
	Ukupno	5.799.314	6.567.854	114,8

Vlastiti prihodi za 2011. su ostvareni u iznosu 6.657.854,00 kn, što je u odnosu na prihode ostvarene za 2010. više za 858.540,00 kn ili 14,8%. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na rast ostalih prihoda po posebnim propisima .

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima grada Belišća koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 8.

Tablica broj 8

Potraživanja grada Belišća koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	9.873.304	10.349.535	104,8
1.1.	Potraživanja za poreze	266.715	198.852	74,6
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	7.519.186	7.923.514	105,4
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	2.015.696	2.169.809	107,6
1.4.	Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	71.707	3.909	5,5
1.5.	Potraživanja za kazne i upravne mjere te ostale prihode	0	53.451	-
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	15.443.502	14.118.027	91,4
3.	Druga potraživanja	0	277.369	-
	Ukupno	25.316.806	24.744.931	97,7

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 25.316.086,00 kn, a koncem 2011. su iskazana u iznosu 24.744.931,00 kn, što je za 571.875,00 kn ili 2,3% manje u odnosu na 2010.

Od iskazanih potraživanja na koncu 2011. u iznosu 24.744.931,00 kn, na potraživanja za prenesena sredstva trgovačkom društvu u suvlasništvu grada Belišća za kapitalne pomoći se odnosi 7.172.300,00 kn, na potraživanja za kredite po programu Poduzetnik odnosi se 277.369,00 kn, na potraživanja za kamate se odnosi 205.580,00 kn, na potraživanja za obveznice stare devizne štednje se odnosi 30.173,00 kn, te na druga potraživanja koja se ne odnose na vlastite prihode se odnosi 3.909,00 kn. Potraživanja za vlastite prihode iznose 17.055.600,00 kn od čega se na dospjela potraživanja odnosi 3.508.657,00 kn ili 20,6%, a na nedospjela potraživanja se odnosi 13.546.943,00 kn ili 79,4%.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 2.077.052,00 kn, prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 369.497,00 kn, prodaju stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 242.771,00 kn, gradske poreze u iznosu 193.255,00 kn, zakup poslovnog prostora u iznosu 191.051,00 kn, najam stanova u iznosu 157.684,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 78.940,00 kn, komunalni doprinos u iznosu 55.889,00 kn, druga potraživanja od zakupa i iznajmljivanja imovne u iznosu 50.323,00 kn, naknade za priključak na komunalnu infrastrukturu u iznosu 20.375,00 kn, korištenje javnih površina u iznosu 14.705,00 kn, naknade za koncesiju za obavljanje komunalnih djelatnosti u iznosu 3.664,00 kn i druga potraživanja od nefinancijske imovne i po posebnim propisima u iznosu 53.451,00 kn.

Dospjela potraživanja nenaplaćena do jedne godine od roka dospijeca iznose 696.897,00 kn, od jedne do tri godine iznose 311.698,00 kn, od tri do pet godina iznose 65.288,00 kn i preko pet godina iznose 98.353,00 kn.

Za dospjela potraživanja od komunalne naknade u iznosu 2.077.052,00 kn, poreza na tvrtku u iznosu 115.401,00 kn zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 78.940,00 kn, zakupa i iznajmljivanja druge imovine u iznosu 50.323,00 kn i korištenja javnih površina u iznosu 14.705,00 kn, grad Belišće nema podatke o razdoblju u kojem su potraživanja nenaplaćena u odnosu na rok dospelja.

Nedospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za prodaju stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 11.484.058,00 kn, prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 1.991.527,00 kn, zakup poslovnog prostora u iznosu 27.808,00 kn, najam stanova u iznosu 21.458,00 kn, naknade za priključenje na objekte komunalne infrastrukture u iznosu 12.909,00 kn, porez na potrošnju u iznosu 5.597,00 kn i komunalni doprinos u iznosu 3.586,00 kn

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Vlastiti prihodi grada Belišća su ostvareni za 2011. u iznosu 6.567.854,00 kn. U okviru navedenih prihoda, ostvareni su u iznosu 217.104,00 kn prihodi na koje grad Belišće nema utjecaja u naplati (od koncesije poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 135.287,00 kn, šumskog doprinosa u iznosu 68.917,00 kn, vodnog doprinosa u iznosu 5.349,00 kn, državnih biljega u iznosu 4.845,00 kn i drugih prihoda u iznosu 2.706,00 kn), jer prema odredbama posebnih propisa na temelju kojih se ostvaruju navedeni prihodi, nadzor nad naplatom te postupke naplate obavljaju druga državna tijela. Osim navedenog, u okviru vlastitih prihoda iskazani su i prihodi od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u iznosu 96.478,00 kn za financiranje posebnih programa zapošljavanja (stručno osposobljavanje osoba bez zasnivanja radnog odnosa).

Vlastiti prihodi na koje grad Belišće ima utjecaja u naplati su ostvareni za 2011. u iznosu 6.254.272,00 kn i čine 95,2% ukupnih vlastitih prihoda grada Belišća i odnose se na prihode od komunalne naknade u iznosu 2.961.146,00 kn, naknada za razvoj u iznosu 1.197.633,00 kn, prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 486.456,00 kn, zakupa poslovnog prostora u iznosu 321.626,00 kn, prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 291.558,00 kn, gradskih poreza u iznosu 280.042,00 kn, najma stanova u iznosu 216.881,00 kn, komunalnog doprinosa u iznosu 125.995,00 kn, naknada za priključenje na objekte komunalne infrastrukture u iznosu 124.700,00 kn, prodaje zemljišta u vlasništvu grada Belišća u iznosu 69.650,00 kn, druge prihode od zakupa i iznajmljivanja imovine u iznosu 53.962,00 kn, zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 45.966,00 kn, koncesija u iznosu 22.324,00 kn, korištenja javnih površina u iznosu 17.750,00 kn i druge prihode u iznosu 38.583,00 kn. Obračun i naplatu prihoda od naknada za razvoj obavlja trgovačko društvo u većinskom vlasništvu grada Belišća zajedno s cijenom komunalnih usluga. Obračun i naplatu drugih navedenih prihoda obavljaju upravni odjeli grada Belišća. Vlastiti prihodi koje grad Belišće samostalno obračunava i na koje ima utjecaja u naplati iznose 5.056.639,00 kn.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode na koncu 2011. iznose 3.508.657,00 kn, a odnose se na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 2.077.052,00 kn, prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 369.497,00 kn, prodaju stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 242.771,00 kn, gradske poreze u iznosu 193.255,00 kn, zakup poslovnog prostora u iznosu 191.051,00 kn, najam stanova u iznosu 157.684,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 78.940,00 kn, komunalni doprinos u iznosu 55.889,00 kn, druga potraživanja od zakupa i iznajmljivanja imovne u iznosu 50.323,00 kn, naknade za priključak na komunalnu infrastrukturu u iznosu 20.375,00 kn, korištenje javnih površina u iznosu 14.705,00 kn, naknade za koncesiju za obavljanje komunalnih djelatnosti u iznosu 3.664,00 kn i druga potraživanja od nefinancijske imovne i po posebnim propisima u iznosu 53.451,00 kn. Iskazana dospjela potraživanja odnose se na potraživanja za vlastite prihode koje grad Beliše samostalno obračunava i na koje ima utjecaja u naplati. Za najveći dio potraživanja grad Beliše nema podatke o razdoblju u kojem su potraživanja nenaplaćena u odnosu na rok dospelja.

Mjere i postupci naplate potraživanja za gradske prihode propisani su odredbama Općeg poreznog zakona (sudske tužbe, ovrhe na novčanim sredstvima, nekretninama, pokretninama i drugom imovinom i druge mjere), odredbama Stečajnog zakona (Narodne novine 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 82/06, 116/10, 25/12 i 133/12), (naplata potraživanja od dužnika nad kojima je pokrenut stečajni postupak) odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine 152/08, 25/09, 153/09, 21/10, 39/11 i 63/11), (raskidanje ugovora, izvještavanje i dostavljanje dokumentacije o potraživanjima nadležnom državnom odvjetništvu koje je ovlašteno poduzimati mjere prisilne naplate), Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12) i drugim propisima. Grad Beliše pri naplati prihoda može primjenjivati i druge mjere i postupke koje mu stoje na raspolaganju (slanje opomena, pozivanje obveznika na podmirenje duga, raskidanje ugovora i drugo) za koje ocijeni da bi mogle pridonijeti učinkovitoj naplati prihoda. Pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, naplata prihoda može se dodatno osigurati i ugovaranjem i pribavljanjem instrumenata osiguranja plaćanja (mjenica, zadužnica, jamstava i drugih instrumenata).

Za naplatu potraživanja (od gradskih poreza, komunalne naknade i prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo) u ukupnom iznosu 180.460,00 k, poduzete su u 2011. mjere prisilne naplate (sudske tužbe ili ovrhe), a za naplatu potraživanja od gradskih poreza u iznosu 2.400,00 kn poduzeta je mjera prijavljivanja naplate potraživanja iz stečajne mase dužnika nad kojim je pokrenut stečajni postupak. Za naplatu potraživanja od prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države grad Beliše nije ovlašten poduzimati mjere prisilne naplate te je dostavio nadležnom državnom odvjetništvu dokumente na temelju kojih su zaključene nagodbe za naplatu duga u iznosu 110.892,00 kn. Osim navedenih mjera, grad Beliše je za naplatu potraživanja poduzimao i mjere opominjanja dužnika, te u pojedinim slučajevima odobravao obveznicima obročnu otplatu duga. Zbog neplaćanja u rokovima dospelja obračunavane su zakonske zatezne kamate samo obveznicima kod kojih su pokrenute mjere prisilne naplate, dok drugim obveznicima koji nisu podmirivali obveze u rokovima dospelja zatezne kamate nisu obračunavane. Obračunom zateznih kamata povećava se i vjerojatnost naplate prihoda u rokovima dospelosti. Obavljenom revizijom financijskih izvještaja i poslovanja grada Beliša za 2008., utvrđeno je da su za najveći dio gradskih prihoda poduzimane mjere naplate.

Grad Belišće je poduzimao mjere za naplatu prihoda. Unatoč poduzetim mjerama iskazana dospjela potraživanja za vlastite prihode na koje grad Belišće ima utjecaja u naplati su na koncu 2011. vrijednosno značajna i iznose 3.508.657,00 kn, što čini 69,4% navedenih prihoda koji su za 2011. ostvareni u iznosu 5.056.639,00 kn.

Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijelo jedinice lokalne samouprave odgovorno je za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i uplatu u proračun u skladu sa zakonom ili drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine.

Državni ured za reviziju predlaže sustavno i kontinuirano poduzimanje svih raspoloživih mjera za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, te se predlaže pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, u slučajevima kada je to moguće, ugovaranje i pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja kojima se olakšava postupak naplate i dodatno se osigurava mogućnost naplate prihoda. Prije nastupanja rokova zastare potraživanja, predlaže se pravovremeno poduzimanje radnji kako bi se izbjegla zastara potraživanja koja bitno utječe na realnost, odnosno mogućnost naplate potraživanja. Predlaže se obveznicima koji ne plaćaju obveze u rokovima dospjeća obračunavanje zakonskih zatezних kamata. Primjenom navedenih preporuka, grad Belišće bi povećao učinkovitost naplate prihoda, te osigurao veća proračunska sredstva za izvršavanje programa i poslova iz djelokruga grada Belišća.

Grad Belišće je u 2011. na temelju prijedloga povjerenstva za popis imovine i obveza i odluke gradonačelnika, otpisao potraživanja (od gradskih poreza, komunalne naknade, komunalnog doprinosa, korištenja javnih površina i najma stanova) u ukupnom iznosu 89.780,00 kn. Prema odluci o otpisu, potraživanja su otpisana zbog brisanja poslovnih subjekata iz odgovarajućih registara, zbog nemogućnosti naplate ili zastare potraživanja. Iz odluke o otpisu nije vidljivo je li grad Belišće prije otpisa potraživanja poduzimao mjere za naplatu potraživanja. Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (narodne novine 76/12) koja je donesena u srpnju 2012., propisan je otpis potraživanja za lokalne jedinica. Odredbe navedene Uredbe ne odnose se na potraživanja s osnove javnih davanja, izuzev onih s osnove naknada za koncesije. Javna davanja i otpis javnih davanja propisani su odredbama Općeg poreznog zakona.

Državni ured za reviziju predlaže prije nastanka propisanih uvjeta za otpis potraživanja pravovremeno poduzimati sve raspoložive mjere za naplatu prihoda kako do otpisa potraživanja ne bi ni došlo. Također se predlaže pri ispunjenju propisanih uvjeta za otpis potraživanja, u dokumentaciji za prijedlog otpisa potraživanja, navesti sve poduzete mjere koje su provedene za naplatu potraživanja koja se predlažu za otpis, te ispunjene zakonske uvjete na temelju kojih se potraživanja predlažu za otpis.

- Zakonska regulativa i baze podataka

Grad Belišće je donio akte o naplati svih prihoda koji se prema zakonskim odredbama trebaju ubirati, osim prihoda od spomeničke rente jer na području grada Belišća nema nepokretnih kulturnih dobara ili kulturno povijesne cjeline u kojima se obavlja gospodarska djelatnost, te je donio akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama mogu ubirati.

Baze podataka o obveznicima ustrojene su za sve vrste prihoda koje grad Belišće sam obračunava i naplaćuje. Najveće baze obveznika se odnose na komunalnu naknadu u kojoj je evidentirano 4 107 obveznika, prodaju stanova sa stanarskim pravom u kojoj je evidentirano 583 obveznika i poreza na tvrtku u kojoj je evidentirano 229 obveznika, dok za druge vrste prihoda grad Belišće ima manji broj obveznika. Baze se ažuriraju na temelju prijava korisnika, izdanih rješenja, zaključenih ugovora i druge dokumentacije ovisno o vrsti prihoda, te uvidom u sudski registar i središnji obrtni registar, a baza obveznika komunalne naknade ažurira se i na temelju prikupljenih podataka na terenu. Osim navedenog, baza obveznika komunalne naknade (broj i površina nekretnina čiji su vlasnici ili korisnici obveznici plaćanja komunalne naknade) trebala bi se ažurirati i na način da se uspoređi s bazom obveznika plaćanja odvoza komunalnog otpada koju vodi trgovačko društvo u suvlasništvu grada Belišća. Pri ažuriranju baza, otežan je pristup podacima od drugih državnih tijela (Porezne uprave, nadležnih sudova i drugih tijela) koji se odnose na promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba.

Državni ured za reviziju predlaže ažuriranje baza podataka na temelju svih dostupnih podataka, informacija i mogućnosti koje stoje na raspolaganju gradu Belišću, kako bi se potpuno i pravovremeno utvrdili obveznici plaćanja gradskih prihoda. Državni ured za reviziju je mišljenja da bi baze podataka o obveznicima plaćanja gradskih prihoda bile ažurnije kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba na način kako je to utvrđeno kad su u pitanju podaci potrebni Poreznoj upravi i drugim nadležnim tijelima.

- Računovodstvene evidencije potraživanja

Grad Belišće vodi propisane poslovne knjige. Informatički sustav u okviru kojeg se vode analitičke evidencije potraživanja (za komunalnu naknadu, komunalni doprinos, gradske poreze, zakup poslovnog prostora, najam stanova, zakup poljoprivrednog zemljišta, naknade za priključenje na objekte komunalne infrastrukture i korištenje javnih površina) omogućuje samo izravni uvid u podatke o potraživanjima po subjektima, odnosno obveznicima, računima i pojedinačnim iznosima, a ne omogućuje utvrđivanje po rokovima dospelosti, što zahtijeva naknadnu provjeru i obradu podataka potrebnih za poduzimanje mjera naplate. Analitičke evidencije potraživanja (za zakup i prodaju poljoprivrednog zemljišta, korištenje javnih površina i prodaje stanova sa stanarskim pravom) zahtijevaju zaseban unos podataka o potraživanjima i prihodima u glavnu knjigu i analitičke evidencije, zbog čega je povećana mogućnost pogrešaka pri evidentiranju, te se uneseni podaci mjesečno ili godišnje usklađuju, što zahtijeva dodatno vrijeme i rad zaposlenika.

Državni ured za reviziju predlaže unaprijediti sustav vođenja potraživanja u poslovnim knjigama na način koji omogućuje izravni pregled potraživanja po rokovima dospelosti, te istodoban unos podataka o potraživanjima i prihodima u analitičke evidencije i glavnu knjigu, čime bi se omogućio brz i točan pristup svim podacima potrebnim za naplatu potraživanja, te bi se smanjila mogućnost pogrešaka pri evidentiranju prihoda i potraživanja.

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Poslove utvrđivanja, evidentiranja i naplate gradskih prihoda čije je ubiranje i naplata u nadležnosti grada Belišća obavlja upravni odjel za financije i proračun. Za poslove naplate prihoda imenovane su dvije osobe, a kontrolu naplate prihoda obavlja jedna osoba.

Tijekom 2011. o naplati prihoda izvještavan je zakonski predstavnik. Grad Belišće nije donio pisane procedure za poslove naplate i kontrole naplate prihoda. Iako navedene procedure nisu donesene grad Belišće poduzima mjere za naplatu prihoda, te provodi kontrolu naplate.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate, kojima između ostalog, treba propisati procedure, postupke i mjere vezane za pravodobno, sustavno i kontinuirano poduzimanje mjera za naplatu prihoda (vrste redovitih mjera i mjera prisilne naplate koje se poduzimaju pri naplati, rokove u kojima se pojedine mjere naplate primjenjuju, obračun zatezних kamata, pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja, odgovorne osobe zadužene za poduzimanje mjera naplate i kontrole naplate i druge postupke vezane uz naplatu prihoda). Donošenje i primjena pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate unaprijedila bi sustav obračuna i naplate gradskih prihoda i pridonijela učinkovitoj naplati gradskih prihoda.

- Informiranje stanovništva

Grad Belišće je putem službenih glasnika, lokalne radio postaje, lokalnih novina i svoje mrežne stranice na Internetu informirao stanovništvo i druge subjekte o različitim područjima djelovanja gradske uprave. Osim navedenog, provedene su i posebne mjere informiranja stanovništva putem biltena koji se nekoliko puta godišnje tiska i dostavlja u svako domaćinstvo u gradu Belišću.

Državni ured za reviziju predlaže i nadalje provođenje mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području grada Belišća.

Grad Donji Miholjac

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga grada Donji Miholjac, ustrojeni su ured gradonačelnika i jedan upravni odjel. Koncem 2011. Grad Donji Miholjac je imao 23 zaposlenika. Prema Registru proračunskih korisnika, grad Donji Miholjac ima dva proračunska korisnika u kojima je koncem 2011. bilo 23 zaposlenika. Površina grada Donjeg Miholjac je 134,63 km², a obuhvaća sedam naselja. Prema popisu stanovništva iz 2011., grad Donji Miholjac ima 9 468 stanovnika, 3 276 kućanstva i 3 852 stambenih jedinica.

a) Prihodi

Ukupni prihodi grada Donjeg Miholjca, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 15.280.987,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 9.407.571,00 kn ili 38,1%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 23,7% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 38,7% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima grada Donjeg Miholjca ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 9.

Tablica broj 9

Vlastiti prihodi grada Donjeg Miholjca ostvareni za 2010. i 2011.

Redni broj	Prihod	u kn		
		2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Gradski porezi	446.548	425.228	95,2
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	56.753	48.888	86,1
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	86.788	68.305	78,7
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	303.007	308.035	101,7
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	1.988.881	1.547.254	77,8
2.1.	Naknade za koncesiju	302.547	33.562	11,1
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	1.612.285	1.435.788	89,1
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	74.049	77.904	105,2
3.	Upravne i administrativne pristojbe	221.432	391.090	176,6
3.1.	Županijske, gradske i općinske pristojbe i naknade	61.732	242.390	392,6
3.2.	Ostale pristojbe i naknade	159.700	148.700	93,1
4.	Komunalni doprinosi i naknade	1.282.669	1.462.120	114,0
4.1.	Komunalni doprinos	145.566	462.353	317,6
4.2.	Komunalna naknada	1.137.103	999.767	87,9
5.	Prihodi po posebnim propisima	1.083.072	1.135.303	104,8
5.1.	Doprinos za šume	51.216	64.469	125,9
5.2.	Ostali prihodi po posebnim propisima	1.031.856	1.070.834	103,8
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	818.556	958.246	117,1
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	761.796	884.076	116,1
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	56.760	74.170	130,7
	Ukupno	5.841.158	5.919.241	101,3

Vlastiti prihodi za 2011. su ostvareni u iznosu 5.919.241,00 kn, što je u odnosu na prihode ostvarene za 2010. više za 78.083,00 kn ili 1,3%.

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima grada Donjeg Miholjca koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 10.

Tablica broj 10

Potraživanja grada Donjeg Miholjca koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	5.962.522	7.317.849	122,7
1.1.	Potraživanja za poreze	722.073	855.945	118,5
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	852.472	1.245.783	146,1
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	4.387.977	5.216.121	118,9
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	4.052.704	3.124.860	77,1
3.	Druga potraživanja	13.537.670	15.119.315	111,7
	Ukupno	23.552.896	25.562.024	108,5

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 23.552.896,00 kn, a koncem 2011. su iskazana u iznosu 25.562.024,00 kn, što je za 3.009.128,00 kn ili 12,8% više u odnosu na 2010. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na rast potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade.

Od iskazanih potraživanja na koncu 2011. u iznosu 25.562.024,00 kn, na potraživanja za prenesena sredstva trgovačkom društvu u suvlasništvu grada za izgradnju komunalne infrastrukture se odnosi 15.119.316,00 kn, a na potraživanja od naknade za uređenje voda (koje grad Donji Miholjac na temelju odredbi Zakona o financiranju vodnog gospodarstva obračunava i naplaćuje u ime i za račun Hrvatskih voda) se odnosi 2.264.937,00 kn. Potraživanja za vlastite prihode iznose 8.177.771,00 kn od čega se na dospjela potraživanja odnosi 4.947.729,00 kn ili 60,5%, a na nedospjela potraživanja se odnosi 3.230.042,00 kn ili 39,5%.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 2.504.328,00 kn, gradske poreze u iznosu 855.945,00 kn, korištenje javnih površina u iznosu 281.293,00 kn, komunalni doprinos u iznosu 263.488,00 kn, zakup poslovnog prostora u iznosu 222.234,00 kn, prodaju zemljišta u vlasništvu grada Donjeg Miholjca u iznosu 208.784,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 132.280,00 kn, spomeničku rentu u iznosu 115.855,00 kn, prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 59.768,00 kn, naknade od drugih koncesija u iznosu 48.318,00 kn, prodaju stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 48.171,00 kn, koncesiju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 42.238,00 kn, najam stanova u vlasništvu grada Donjeg Miholjca u iznosu 33.028,00 kn, naknade za priključak na komunalnu infrastrukturu u iznosu 25.200,00 kn, prodaju druge nefinancijske imovine u iznosu 18.035,00 kn, naknada za parkiranje u iznosu 1.600,00 kn i druga potraživanja od nefinancijske imovine i po posebnim propisima (refundacija režijskih troškova) u iznosu 87.164,00 kn.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode nenaplaćena do jedne godine od roka dospjeća iznose 862.423,00 kn, od jedne do tri godine iznose 716.916,00 kn, od tri do pet godina iznose 678.374,00 kn i preko pet godina iznose 1.834.071,00 kn. Za dospjela potraživanja od gradskih poreza u iznosu 855.945,00 kn, grad Donji Miholjac nema podatke o razdoblju u kojem su potraživanja nenaplaćena u odnosu na rok dospjeća.

Nedospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za prodaju i zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 2.859.222,00 kn, prodaju stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 297.888,00 kn, druga potraživanja u iznosu 76.368,00 kn, a na unaprijed plaćena potraživanja (pretplatu) odnosi se 3.436,00 kn.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Vlastiti prihodi grada Donjeg Miholjca su ostvareni za 2011. u iznosu 5.919.241,00 kn. U okviru navedenih prihoda, ostvareni su u iznosu 654.371,00 kn prihodi na koje grad Donji Miholjac nema utjecaja u naplati (od koncesije poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 293.367,00 kn, državnih biljega u iznosu 242.390,00 kn, šumskog doprinosa u iznosu 64.469,00 kn, vodnog doprinosa u iznosu 30.081,00 kn i drugih prihoda u iznosu 24.064,00 kn), jer prema odredbama posebnih propisa na temelju kojih se ostvaruju navedeni prihodi, nadzor nad naplatom te postupke naplate obavljaju druga državna tijela. Osim navedenog, u okviru vlastitih prihoda iskazani su i prihodi od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u iznosu 475.690,00 kn za financiranje plaća zaposlenika u posebnim programima zapošljavanja (javnih radova, međugeneracijske solidarnosti i stručno osposobljavanje osoba bez zasnivanja radnog odnosa).

Vlastiti prihodi na koje grad Donji Miholjac ima utjecaja u naplati su ostvareni za 2011. u iznosu 4.789.180,00 kn i čine 80,9% ukupnih vlastitih prihoda i odnose se na prihode od komunalne naknade u iznosu 999.767,00 kn, prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 847.038,00 kn, zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 645.551,00 kn, refundacije režijskih troškova u iznosu 482.377,00 kn, komunalnog doprinosa u iznosu 462.353,00 kn, gradskih poreza u iznosu 425.228,00 kn, zakupa poslovnog prostora i druge imovine u iznosu 285.448,00 kn, korištenja javnih površina u iznosu 213.222,00 kn, naknada za parkiranje u iznosu 148.700,00 kn, prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 52.677,00 kn, spomeničke rente u iznosu 39.560,00 kn, prodaje zemljišta u vlasništvu grada Donjeg Miholjca u iznosu 37.038,00 kn, drugih koncesija u iznosu 33.562,00 kn, prodaje druge imovine u iznosu 21.493,00 kn, najma stanova u iznosu 12.481,00 kn, naknada za priključenje na objekte komunalne infrastrukture u iznosu 1.600,00 kn i druge prihode u iznosu 81.085,00 kn. Grad Donji Miholjac je poslove razreza i naplate gradskih poreza povjerio Poreznoj upravi, a obračun i naplatu drugih navedenih prihoda obavlja upravni odjel grada Donjeg Miholjca. Vlastiti prihodi koje grad Donji Miholjac samostalno obračunava i na koje ima utjecaja u naplati iznose 4.363.952,00 kn.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode na koncu 2011. iznose 4.947.729,00 kn, a odnose se na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 2.504.328,00 kn, gradske poreze u iznosu 855.945,00 kn, korištenje javnih površina u iznosu 281.293,00 kn, komunalni doprinos u iznosu 263.488,00 kn, zakup poslovnog prostora u iznosu 222.234,00 kn, prodaju zemljišta u vlasništvu grada Donjeg Miholjca u iznosu 208.784,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 132.280,00 kn, spomeničku rentu u iznosu 115.855,00 kn, prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 59.768,00 kn, naknade od drugih koncesija u iznosu 48.318,00 kn, prodaju stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 48.171,00 kn, koncesiju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 42.238,00 kn, najam stanova u iznosu 33.028,00 kn, naknade za priključak na komunalnu infrastrukturu u iznosu 25.200,00 kn, prodaju druge nefinancijske imovine u iznosu 18.035,00 kn, naknada za parkiranje u iznosu 1.600,00 kn i druga potraživanja od nefinancijske imovine i po posebnim propisima (refundacija režijskih troškova) u iznosu 87.164,00 kn. Za potraživanja od koncesije poljoprivrednog zemljišta grad Donji Miholjac nema utjecaja u naplati. Dospjela potraživanja za vlastite prihode koje grad Donji Miholjac samostalno obračunava i na koja ima utjecaja u naplati (bez gradskih poreza i koncesije poljoprivrednog zemljišta) iznose 4.049.546,00 kn od čega se na potraživanja nenaplaćena u roku dužem od tri godine od dana dospijeca odnosi 2.512.445,00 kn ili 62,0%. Vrijednosno najznačajnija potraživanja koja su nenaplaćena u roku dužem od tri godine od dana dospijeca se odnose na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 1.861.312,00 kn i komunalni doprinos u iznosu 235.736,00 kn.

Mjere i postupci naplate potraživanja za gradske prihode propisani su odredbama Općeg poreznog zakona (sudske tužbe, ovrhe na novčanim sredstvima, nekretninama, pokretninama i drugom imovinom i druge mjere), odredbama Stečajnog zakona (Narodne novine 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 82/06, 116/10, 25/12 i 133/12), (naplata potraživanja od dužnika nad kojima je pokrenut stečajni postupak) odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine 152/08, 25/09, 153/09, 21/10, 39/11 i 63/11), (raskidanje ugovora, izvještavanje i dostavljanje dokumentacije o potraživanjima nadležnom državnom odvjetništvu koje je ovlašteno poduzimati mjere prisilne naplate) Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12) koja je donesena u srpnju 2012. (odgoda plaćanja i obročna otplata duga, otpis duga s osnove kamata ukoliko se glavnica duga plati u cijelosti jednokratno, prodaja potraživanja) i drugim propisima. Grad Donji Miholjac pri naplati prihoda može primjenjivati i druge mjere i postupke koje mu stoje na raspolaganju (slanje opomena, pozivanje obveznika na podmirenje duga, raskidanje ugovora i drugo) za koje ocijeni da bi mogle pridonijeti učinkovitoj naplati prihoda. Pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, naplata prihoda može se dodatno osigurati i ugovaranjem i pribavljanjem instrumenata osiguranja plaćanja (mjenica, zadužnica, jamstava i drugih instrumenata).

Za naplatu potraživanja (od komunalne naknade, komunalnog doprinosa, prodaje zemljišta u vlasništvu grada Donjeg Miholjca, zakupa poslovnog prostora, najma stanova i drugih koncesija) u ukupnom iznosu 1.155.912,00 kn poduzete su u 2011. mjere prisilne naplate (sudske tužbe ili ovrhe), a za naplatu potraživanja od komunalne naknade i doprinosa, te drugih potraživanja u iznosu 283.212,00 kn poduzete su mjere prijavljivanja naplate potraživanja iz stečajne mase dužnika nad kojima je pokrenut stečajni postupak. Osim navedenih mjera, grad Donji Miholjac je za naplatu potraživanja u iznosu 54.913,00 kn zaključio nagodbe o plaćanju duga, te je poduzimao mjere opominjanja dužnika.

Zbog neplaćanja u rokovima dospijeća obračunavane su zakonske zatezne kamate samo obveznicima kod kojih su pokrenute mjere prisilne naplate, dok drugim obveznicima koji nisu podmirivali obveze u rokovima dospijeća zatezne kamate nisu obračunavane. Obračunom zateznih kamata se povećava i vjerojatnost naplate prihoda u rokovima dospelosti. Obavljenom revizijom financijskih izvještaja i poslovanja grada Donjeg Miholjca za 2008., te obavljenom financijskom revizijom grada Donjeg Miholjca za 2010. je utvrđeno da grad Donji Miholjac u navedenim godinama nije u potpunosti poduzimao sve raspoložive mjere za naplatu prihoda.

Prema navedenom, grad Donji Miholjac nije sustavno i kontinuirano poduzimao sve raspoložive mjere za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, te su iskazana dospjela potraživanja, za vlastite prihode na koje grad Donji Miholjac ima utjecaja u naplati na koncu 2011. vrijednosno značajna i iznose 4.049.546,00 kn, što čini 92,8% navedenih prihoda koji su u 2011. ostvareni u iznosu 4.363.952,00 kn. Na potraživanja koja su nenaplaćena u roku dužem od tri godine od dana dospijeća se odnosi 2.515.445,00 kn ili 62,0%. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijelo jedinice lokalne samouprave odgovorno je za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i uplatu u proračun u skladu sa zakonom ili drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine.

Državni ured za reviziju predlaže sustavno i kontinuirano poduzimanje svih raspoloživih mjera za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, te se predlaže pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, u slučajevima kada je to moguće, ugovaranje i pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja kojima se olakšava postupak naplate i dodatno se osigurava mogućnost naplate prihoda. Prije nastupanja rokova zastare potraživanja predlaže se pravovremeno poduzimanje radnji kako bi se izbjegla zastara potraživanja koja bitno utječe na realnost, odnosno mogućnost naplate potraživanja. Predlaže se obveznicima koji ne plaćaju obveze u rokovima dospijeća obračunavanje zakonskih zateznih kamata. Primjenom navedenih preporuka, grad Donji Miholjac bi povećao učinkovitost naplate prihoda, te osigurao veća proračunska sredstva za izvršavanje programa i poslova iz djelokruga grada Donjeg Miholjca.

Grad Donji Miholjac je poslove izdavanja rješenja, evidentiranja potraživanja i naplate gradskih poreza povjerio Poreznoj upravi. Potraživanja za gradske poreze na koncu 2011. iznose 855.945,00 kn, što čini 201,3% prihoda od gradskih poreza koji su za 2011 ostvareni u iznosu 425.228,00 kn. Porezna uprava nije dostavljala gradu Donjem Miholjcu podatke o dospelosti potraživanja, pojedinačnim obveznicima i poduzetim mjerama naplate.

Državni ured za reviziju predlaže od Porezne uprave zatražiti podatke o dospelosti potraživanja za gradske poreze, pojedinačnim obveznicima i poduzetim mjerama naplate. Ukoliko Porezna uprava nije u mogućnosti dostaviti tražene podatke ili se na temelju dostavljenih podataka utvrdi da gradski porezi nisu učinkovito naplaćivani, predlaže se napraviti analizu i poduzeti mjere za učinkovitiju naplatu navedenih prihoda.

- Zakonska regulativa i baze podataka

Grad Donji Miholjac je donio akte o naplati svih prihoda koji se prema zakonskim odredbama trebaju ubirati, te je donio akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama mogu ubirati.

Grad Donji Miholjac je političkim strankama dao na korištenje pet poslovnih prostora ukupne površine 145,8 m² bez plaćanja zakupnine. S tri političke stanke grad Donji Miholjac je u 2010. zaključio ugovore o dodjeli na korištenje poslovnih prostora na rok od pet godina bez plaćanja zakupnine, a dvije političke stranke koriste poslovne prostore bez zaključenog ugovora.

Prema odredbama Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora (Narodne novine 125/11), poslovni prostori u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave daju se u zakup putem javnog natječaja.

Državni ured za reviziju predlaže davanje poslovnih prostora u zakup putem javnog natječaja, te ugovaranje prihvaćene zakupnine radi ostvarivanja prihoda od zakupa poslovnih prostora.

Baze podataka o obveznicima ustrojene su za sve vrste prihoda koje grad Donji Miholjac sam obračunava i naplaćuje, te je ustrojio i bazu obveznika za prihode od gradskih poreza za koje obračun i naplatu obavlja Porezna uprava. Najveća baza obveznika se odnosi na komunalnu naknadu, u kojoj je evidentirano 4 900 obveznika, dok za druge vrste prihoda grad Donji Miholjac ima manji broj obveznika. Baze se ažuriraju na temelju prijava korisnika, izdanih rješenja, zaključenih ugovora i druge dokumentacije ovisno o vrsti prihoda. Osim navedenog, grad Donji Miholjac bi trebao ažurirati baze podataka i na temelju drugih dostupnih informacija (uvidom u središnji obrtni registar, registar trgovačkog suda, objave u Narodnim novinama i drugo), a baza obveznika komunalne naknade (broj i površina nekretnina čiji su vlasnici ili korisnici obveznici plaćanja komunalne naknade) trebala bi se provjeravati i obilaskom terena, te bi se mogla usporediti i s bazom obveznika plaćanja odvoza komunalnog otpada koju vodi trgovačko društvo u suvlasništvu grada Donjeg Miholjca. Pri ažuriranju baza, otežan je pristup podacima od drugih državnih tijela (Porezne uprave, nadležnih sudova i drugih tijela) koji se odnose na promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba.

Državni ured za reviziju predlaže ažuriranje baza podataka na temelju svih dostupnih podataka, informacija i mogućnosti koje stoje na raspolaganju gradu Donjem Miholjcu, kako bi se potpuno i pravovremeno utvrdili obveznici plaćanja gradskih prihoda. Državni ured za reviziju je mišljenja da bi baze podataka o obveznicima plaćanja gradskih prihoda bile ažurnije kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba na način kako je to utvrđeno kad su u pitanju podaci potrebni Poreznoj upravi i drugim nadležnim tijelima.

- Računovodstvene evidencije potraživanja

Grad Donji Miholjac vodi propisane poslovne knjige. Informatički sustav u okviru kojeg se vodi dio analitičkih evidencija potraživanja (za zakup poslovnog prostora i zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države) omogućuje samo izravni uvid u podatke o potraživanjima po subjektima, odnosno obveznicima, računima i pojedinačnim iznosima, a ne omogućuje utvrđivanje po rokovima dospelosti, što zahtijeva naknadnu provjeru i obradu podataka potrebnih za poduzimanje mjera naplate.

Također, navedene analitičke evidencije potraživanja zahtijevaju zaseban unos podataka o potraživanjima i prihodima u glavnu knjigu i analitičke evidencije, zbog čega je povećana mogućnost pogrešaka pri evidentiranju, te se uneseni podaci mjesečno ili godišnje usklađuju, što zahtijeva dodatno vrijeme i rad zaposlenika.

Državni ured za reviziju predlaže unaprijediti sustav vođenja potraživanja u poslovnim knjigama na način koji omogućuje izravni pregled potraživanja po rokovima dospjelosti, te istodoban unos podataka o potraživanjima i prihodima u analitičke evidencije i glavnu knjigu, čime bi se omogućio brz i točan pristup svim podacima potrebnim za naplatu potraživanja, te bi se smanjila mogućnost pogrešaka pri evidentiranju prihoda i potraživanja.

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Poslove obračuna, evidentiranja i naplate gradskih prihoda čije je ubiranje i naplata u nadležnosti grada Donjeg Miholjca obavljaju zaposlenici upravnog odjela za gospodarstvo, financije i društvene djelatnosti. Poslove naplate prihoda obavljaju dva zaposlenika, koji osim navedenih poslova obavljaju i druge poslove iz djelokruga grada Donjeg Miholjca. Grad Donji Miholjac nije zasebno imenovao osobu za obavljanje poslova kontrole naplate prihoda, a navedene poslove po sistematizaciji radnih mjesta obavlja pročelnik upravnog odjela. O naplati prihoda tijekom 2011. izvještavan je zakonski predstavnik. Grad Donji Miholjac nije donio pisane procedure za poslove naplate i kontrole naplate prihoda. S obzirom da su potraživanja za vlastite prihode grada Donjeg Miholjca na koncu 2011. vrijednosno značajna i da za naplatu potraživanja nisu poduzimane sve raspoložive mjere, organizacija i kontrola naplate prihoda nije ustrojena na način koji omogućuje učinkovitu naplatu prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate, kojima između ostalog, treba propisati procedure, postupke i mjere vezane za pravodobno, sustavno i kontinuirano poduzimanje mjera za naplatu prihoda (vrste redovitih mjera i mjera prisilne naplate koje se poduzimaju pri naplati, rokove u kojima se pojedine mjere naplate primjenjuju, obračun zateznih kamata, pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja, odgovorne osobe zadužene za poduzimanje mjera naplate i kontrole naplate i druge postupke vezane uz naplatu prihoda). Donošenje i primjena pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate unaprijedila bi sustav obračuna i naplate gradskih prihoda i pridonijela i učinkovitoj naplati gradskih prihoda.

- Informiranje stanovništva

Grad Donji Miholjac je putem službenih glasnika, lokalne radio postaje i svoje mrežne stranice na Internetu informirao stanovništvo i druge subjekte o različitim područjima djelovanja gradske uprave. Posebne mjere informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihov utjecaj na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području grada Donjeg Miholjca nisu provedene. Provođenje posebnih mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o namjeni za koju se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje općih uvjeta življenja na području grada Donjeg Miholjca utjecalo bi na podizanje svijesti obveznika o cilju i svrsi, te obvezi plaćanja proračunskih prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže provođenje posebnih mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području grada Donjeg Miholjca.

Grad Đakovo

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga grada Đakova, ustrojena su tri upravna odjela i ured gradonačelnika. Koncem 2011. grad Đakovo je imao 39 zaposlenika. Prema Registru proračunskih korisnika, grad Đakovo ima četiri proračunska korisnika u kojima je koncem 2011. bio 61 zaposlenik. Površina grada Đakova je 170 km², a obuhvaća devet naselja. Prema popisu stanovništva iz 2011., grad Đakovo ima 27 798 stanovnika, 8 942 kućanstava i 10 354 stambenih jedinica.

a) Prihodi

Ukupni prihodi grada Đakova prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 34.347.907,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 29.014.281,00 kn ili 84,5%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 19,6% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 37,7% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima grada Đakova ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 11

Tablica broj 11

Vlastiti prihodi grada Đakova ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihod	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Gradski porezi	789.107	860.558	109,9
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	131.521	122.260	92,7
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	244.132	234.417	96,0
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	413.454	503.881	121,7
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	1.332.457	1.751.747	131,5
2.1.	Naknade za koncesiju	112.993	126.196	111,7
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	981.130	1.500.524	152,9
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	0	125.027	-
2.4.	Ostali prihodi od nefinancijske imovine	238.334	0	-
3.	Upravne i administrativne pristojbe	302.865	573.775	189,4
3.1.	Ostale pristojbe i naknade	302.865	573.775	189,4
4.	Komunalni doprinosi i naknade	6.697.945	5.367.864	80,1
4.1.	Komunalni doprinos	1.342.720	682.605	50,8
4.2.	Komunalna naknada	5.186.141	4.685.257	90,3
4.3.	Naknade za priključak	169.084	0	-
5.	Prihodi po posebnim propisima	2.569.494	1.838.813	71,6
5.1.	Doprinos za šume	73.697	97.443	132,2
5.2.	Ostali prihodi po posebnim propisima	2.495.797	1.741.370	69,8
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	751.731	884.024	117,6
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	640.740	769.501	120,1
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	110.991	114.523	103,2
	Ukupno	12.443.599	11.276.781	90,6

Vlastiti prihodi za 2011. su ostvareni u iznosu 11.276.781,00 kn, što je u odnosu na prihode ostvarene za 2010. manje za 1.166.818,00 kn ili 9,4%.

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima grada Đakova koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 12.

Tablica broj 12

Potraživanja
grada Đakova koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	26.365.407	24.514.672	93,0
1.1.	Potraživanja za poreze	7.398.554	3.925.562	53,1
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	2.254.522	1.898.006	84,2
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	16.704.120	18.683.613	111,9
1.4.	Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	8.211	7.491	91,2
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	3.959.946	4.149.268	104,8
3.	Druga potraživanja	88	45.598	-
	Ukupno	30.325.441	28.709.538	94,7

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 30.325.441,00 kn, a koncem 2011. su iskazana u iznosu 28.709.538,00 kn, što je za 1.615.903,00 kn ili 5,3% manje u odnosu na 2010. Smanjenje se najvećim dijelom odnosi na pad potraživanja za poreze. Od iskazanih potraživanja na koncu 2011. u iznosu 28.709.538,00 kn, na potraživanja koja se ne odnose na vlastite prihode (naknade za bolovanje i druga potraživanja) se odnosi 53.089,00 kn. Potraživanja za vlastite prihode iznose 28.656.447,00 kn od čega se na dospjela potraživanja odnosi 24.457.953,00 kn ili 85,3%, a na nedospjela potraživanja se odnosi 4.198.496,00 kn ili 14,7%.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 12.412.352,00 kn, komunalni doprinos u iznosu 5.263.435,00 kn, gradske poreze u iznosu 3.925.562,00 kn, korištenje javnih površina u iznosu 1.337.235,00 kn, zakup poslovnog prostora u iznosu 542.649,00 kn, naknade za priključak na komunalnu infrastrukturu u iznosu 391.166,00 kn, prodaju zemljišta u vlasništvu grada Đakova u iznosu 278.701,00 kn, prodaju stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 183.294,00 kn, naknada za razvoj (namjenskih sredstava za financiranje gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture sadržanih u cijeni komunalne usluge) u iznosu 104.762,00 kn, najam stanova u iznosu 18.121,00 kn, doprinos za šume u iznosu 138,00 i druga potraživanja u iznosu 537,00 kn.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode nenaplaćena do jedne godine od roka dospijeća iznose 5.364.042,00 kn, od jedne do tri godine iznose 5.335.434,00 kn, od tri do pet godina iznose 4.569.458,00 kn i preko pet godina iznose 5.263.457,00 kn. Za dospjela potraživanja od gradskih poreza u iznosu 3.925.562,00 kn, grad Đakovo nema podatke o razdoblju u kojem su potraživanja nenaplaćena u odnosu na rok dospijeća.

Nedospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za prodaju stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 3.002.536,00 kn, prodaju zemljišta u vlasništvu grada Đakova u iznosu 684.737,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu 353.862,00 kn, komunalni doprinos u iznosu 154.028,00 kn i naknade za priključenje na objekte komunalne infrastrukture u iznosu 3.333,00 kn.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Vlastiti prihodi grada Đakova su ostvareni za 2011. u iznosu 11.276.781,00 kn. U okviru navedenih prihoda, ostvareni su u iznosu 876.772,00 kn prihodi na koje grad Đakovo nema utjecaja u naplati (od državnih biljega u iznosu 573.775,00 kn, šumskog doprinosa u iznosu 97.433,00 kn, eksploatacije mineralnih sirovina u iznosu 93.302,00 kn, vodnog doprinosa u iznosu 38.714,00 kn, koncesija za zahvaćanje vode u iznosu 36.080,00 kn i drugih prihoda u iznosu 37.468,00 kn), jer prema odredbama posebnih propisa na temelju kojih se ostvaruju navedeni prihodi, nadzor nad naplatom te postupke naplate obavljaju druga državna tijela. Osim navedenog, u okviru vlastitih prihoda su iskazani i prihodi od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u iznosu 19.296,00 kn za financiranje posebnih programa zapošljavanja (doprinosa za mirovinsko osiguranje osoba koje su bile na stručnom osposobljavanju u gradu Đakovu bez zasnivanja radnog odnosa).

Vlastiti prihodi na koje grad Đakovo ima utjecaja u naplati su ostvareni za 2011. u iznosu 10.380.713,00 kn i čine 92,1% ukupnih vlastitih prihoda grada Đakova i odnose se na prihode od komunalne naknade u iznosu 4.685.259,00 kn, naknada za razvoj u iznosu 1.354.207,00 kn, gradskih poreza u iznosu 860.558,00 kn, prodaje zemljišta u vlasništvu Grada Đakova u iznosu 735.894,00 kn, komunalnog doprinosa u iznosu 682.605,00 kn, korištenja javnih površina u iznosu 589.095,00 kn, zakupa poslovnog prostora u iznosu 499.833,00 kn, zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 405.854,00 kn, naknada za priključenje na objekte komunalne infrastrukture u iznosu 120.238,00 kn, prodaje stanova sa stanarskim pravom u iznosu 114.523,00 kn, drugih koncesija u iznosu 90.116,00 kn, prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 33.607,00 kn, najma stanova u iznosu 5.742,00 kn i druge prihode u iznosu 203.182,00 kn. Obračun i naplatu prihoda od naknada za razvoj obavljaju trgovačka društva u većinskom vlasništvu grada Đakova zajedno s cijenom komunalnih usluga, a poslove razreza i naplate gradskih poreza grad Đakovo je povjerio Poreznoj upravi. Obračun i naplatu drugih navedenih prihoda obavljaju upravni odjeli grada Đakova. Vlastiti prihodi koje grad Đakovo samostalno obračunava i na koje ima utjecaja u naplati ostvareni su u 2011. u iznosu 8.165.948,00 kn.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode na koncu 2011. iznose 24.457.953,00 kn, a odnose se na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 12.412.352,00 kn, komunalni doprinos u iznosu 5.263.435,00 kn, gradske poreze u iznosu 3.925.562,00 kn, korištenje javnih površina u iznosu 1.337.235,00 kn, zakup poslovnog prostora u iznosu 542.649,00 kn, naknade za priključak na komunalnu infrastrukturu u iznosu 391.166,00 kn, prodaju zemljišta u vlasništvu grada Đakova u iznosu 278.701,00 kn, prodaju stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 183.294,00 kn, naknada za razvoj u iznosu 104.762,00 kn, najam stanova u iznosu 18.121,00 kn, doprinos za šume u iznosu 138,00 i druga potraživanja u iznosu 537,00 kn. Dospjela potraživanja za vlastite prihode koje grad Đakovo samostalno obračunava i na koja ima utjecaja u naplati (bez gradskih poreza, naknada za razvoj i doprinosa za šume) iznose 20.409.508,00 kn od čega se na potraživanja nenaplaćena u roku dužem od tri godine od dana dospijeća odnosi 9.832.915,00 kn ili 48,2%. Vrijednosno najznačajnija potraživanja koja su nenaplaćena u roku dužem od tri godine od dana dospijeća odnose se na komunalnu naknadu u iznosu 7.128.721,00 kn i komunalni doprinos u iznosu 2.405.696,00 kn

Mjere i postupci naplate potraživanja za gradske prihode propisani su odredbama Općeg poreznog zakona (sudske tužbe, ovrhe na novčanim sredstvima, nekretninama, pokretninama i drugom imovinom i druge mjere), odredbama Stečajnog zakona (Narodne novine 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 82/06, 116/10, 25/12 i 133/12), (naplata potraživanja od dužnika nad kojima je pokrenut stečajni postupak) odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine 152/08, 25/09, 153/09, 21/10, 39/11 i 63/11), (raskidanje ugovora, izvještavanje i dostavljanje dokumentacije o potraživanjima nadležnom državnom odvjetništvu koje je ovlašteno poduzimati mjere prisilne naplate), Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12) koja je donesena u srpnju 2012. (odgoda plaćanja i obročna otplata duga, otpis duga s osnove kamata ukoliko se glavnica duga plati u cijelosti jednokratno, prodaja potraživanja) i drugim propisima. Grad Đakovo pri naplati prihoda može primjenjivati i druge mjere i postupke koje mu stoje na raspolaganju (slanje opomena, pozivanje obveznika na podmirenje duga, raskidanje ugovora i drugo) za koje ocijeni da bi mogle pridonijeti učinkovitoj naplati prihoda. Pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, naplata prihoda može se dodatno osigurati i ugovaranjem i pribavljanjem instrumenata osiguranja plaćanja (mjenica, zadužnica, jamstava i drugih instrumenata).

Grad Đakovo je u 2011. za naplatu potraživanja od komunalne naknade za stambeni prostor (od fizičkih osoba) poduzeo mjere prisilne naplate, te je izdano 200 rješenja o ovrsi za dug u iznosu 403.747,00 kn, a za naplatu drugih dospjelih potraživanja u 2011. (osim opomena za potraživanja od prodaje građevinskog zemljišta i stambenih objekata) nisu poduzimane raspoložive mjere naplate. Zbog neplaćanja u rokovima dospjeća obračunavane su zakonske zatezne kamate samo obveznicima kod kojih su pokrenute mjere prisilne naplate, dok drugim obveznicima koji nisu podmirivali obveze u rokovima dospjeća zatezne kamate nisu obračunavane. Obračunom zateznih kamata se povećava i vjerojatnost naplate prihoda u rokovima dospelosti. Obavljenom revizijom financijskih izvještaja i poslovanja grada Đakova za 2008., te obavljenim financijskim revizijama grada Đakova za 2009. i 2010. utvrđeno je da grad Đakovo u navedenim godinama nije poduzimao sve raspoložive mjere za naplatu prihoda (mjere prisilne naplate poduzimane su u 2009. i 2010. i to samo za naplatu manjeg dijela potraživanja od komunalne naknade).

Prema navedenom, grad Đakovo nije sustavno i kontinuirano poduzimao sve raspoložive mjere za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, te su iskazana dospjela potraživanja, za vlastite prihode koje grad Đakovo samostalno obračunava na koje ima utjecaja u naplati na koncu 2011. vrijednosno značajna i iznose 20.409.508,00 kn, što čini 249,9% navedenih prihoda koji su ostvareni za 2011. u iznosu 8.165.948,00 kn. Na potraživanja koja su nenaplaćena u roku dužem od tri godine od dana dospjeća se odnosi 9.832.915,00 kn ili 48,2%. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijelo jedinice lokalne samouprave odgovorno je za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i uplatu u proračun u skladu sa zakonom ili drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine.

Državni ured za reviziju predlaže sustavno i kontinuirano poduzimanje svih raspoloživih mjera za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, te se predlaže pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, u slučajevima kada je to moguće, ugovaranje i pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja kojima se olakšava postupak naplate i dodatno se osigurava mogućnost naplate prihoda.

Prije nastupanja rokova zastare potraživanja, predlaže se pravovremeno poduzimanje radnji kako bi se izbjegla zastara potraživanja koja bitno utječe na realnost, odnosno mogućnost naplate potraživanja. Predlaže se obveznicima koji ne plaćaju obveze u rokovima dospjeća obračunavanje zakonskih zatezних kamata. Primjenom navedenih preporuka, grad Đakovo bi povećao učinkovitost naplate prihoda, te osigurao veća proračunska sredstva za izvršavanje programa i poslova iz djelokruga grada Đakova.

Grad Đakovo je u 2011. na temelju prijedloga povjerenstva za popis imovine i obveza i odluke gradonačelnika, otpisao potraživanja (od komunalne naknade, zakupa poslovnog prostora, komunalnog doprinosa i drugih potraživanja) u ukupnom iznosu 520.330,00 kn. Potraživanja su otpisana u najvećem dijelu zbog zastare, stečaja ili likvidacije obveznika. Iz dokumentacije o otpisu nije vidljivo da li je grad Đakovo prije otpisa potraživanja poduzimao sve raspoložive mjere za naplatu potraživanja. Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja, propisan je otpis potraživanja za lokalne jedinice. Odredbe navedene Uredbe ne odnose se na potraživanja s osnove javnih davanja, izuzev onih s osnove naknada za koncesije. Javna davanja i otpis javnih davanja propisani su odredbama Općeg poreznog zakona.

Državni ured za reviziju predlaže prije nastanka propisanih uvjeta za otpis potraživanja pravovremeno poduzimati sve raspoložive mjere za naplatu prihoda kako do otpisa potraživanja ne bi ni došlo. Također se predlaže pri ispunjenju propisanih uvjeta za otpis potraživanja, u dokumentaciji za prijedlog otpisa potraživanja, navesti sve poduzete mjere koje su provedene za naplatu potraživanja koja se predlažu za otpis, te ispunjene zakonske uvjete na temelju kojih se potraživanja predlažu za otpis.

Grad Đakovo je poslove izdavanja rješenja, evidentiranja potraživanja i naplate gradskih poreza povjerio Poreznoj upravi. Potraživanja za gradske poreze na koncu 2011. iznose 3.925.562,00 kn, što čini 456,2% ostvarenih prihoda od gradskih poreza za 2011. Porezna uprava je u 2011. dostavila gradu Đakovu dokumentaciju prema kojoj su otpisana potraživanja za gradske poreze (u što su uključene i obračunane zatezne kamate) u ukupnom iznosu 3.914.917,00 kn. Iz dostavljene dokumentacije nije vidljivo da li su, prije otpisa potraživanja, poduzete sve raspoložive mjere naplate. Porezna uprava nije dostavljala gradu Đakovu podatke o dospelosti potraživanja, pojedinačnim obveznicima i poduzetim mjerama naplate. Revizijom učinkovitosti utvrđeno je da se kod lokalnih jedinica koje same obračunavaju i naplaćuju sve ili dio gradskih ili općinskih poreza, naplata navedenih prihoda obavlja na učinkovitiji način.

Državni ured za reviziju predlaže od Porezne uprave zatražiti podatke o dospelosti potraživanja za gradske poreze, pojedinačnim obveznicima i poduzetim mjerama naplate. Ukoliko Porezna uprava nije u mogućnosti dostaviti tražene podatke ili se na temelju dostavljenih podataka utvrdi da gradski porezi nisu učinkovito naplaćivani, predlaže se napraviti analizu i poduzeti mjere za učinkovitiju naplatu navedenih prihoda.

- Zakonska regulativa i baze podataka

Grad Đakovo je donio akte o naplati svih prihoda koji se prema zakonskim odredbama trebaju ubirati (osim prihoda od spomeničke rente), te je donio akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama mogu ubirati.

Grad Đakovo nije donio odluku o visini spomeničke rente, koja se plaća po m² korisne površine poslovnog prostora, koji se nalazi u nepokretnom kulturnom dobru ili na području kulturno povijesne cjeline, iako na svom području ima kulturnih dobara u kojima se obavljaju gospodarske djelatnosti. Odredbom članka 114. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (Narodne novine 69/99, 151/03, 157/03, 87/09, 88/10, 61/11 i 136/12), (Narodne novine 69/99, 151/03, 157/03, 87/09, 88/10, 61/11 i 136/12), propisano je da visinu spomeničke rente koja se obračunava po m² korisne površine poslovnog prostora, propisuje grad Đakovo svojom odlukom na temelju rješenja o utvrđivanju spomeničke rente.

Grad Đakovo je u 2011. i ranijim godinama s četiri političke stranke zaključio ugovore o korištenju poslovnog prostora ukupne površine 208,5 m² na neodređeno vrijeme, a plaćanje zakupnine nije ugovoreno. Prema odredbama Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora (Narodne novine 125/11), poslovni prostori u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave daju se u zakup putem javnog natječaja.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje odluke o visini spomeničke rente i naplatu prihoda od spomeničke rente, kako bi grad Đakovo ostvario sve prihode čija je naplata dana u nadležnost grada Đakova. Predlaže se davanje poslovnih prostora u zakup putem javnog natječaja i ugovaranje zakupnine radi ostvarivanja prihoda od zakupa poslovnih prostora.

Baze podataka o obveznicima ustrojene su za sve vrste prihoda koje grad Đakovo sam obračunava i naplaćuje. Grad Đakovo ne raspolaže podacima o obveznicima gradskih poreza, jer ovu bazu podataka za grad Đakovo vodi Porezna uprava. Najveće baze obveznika se odnose na komunalnu naknadu u kojoj je evidentirano 11 299 obveznika i komunalni doprinos u kojoj je evidentirano 657 obveznika, dok za druge vrste prihoda grad Đakovo ima manji broj obveznika. Baze se ažuriraju na temelju prijave korisnika, izdanih rješenja, zaključenih ugovora i druge dokumentacije ovisno o vrsti prihoda. Baza obveznika komunalne naknade ažurira se i s podacima o obveznicima plaćanja odvoza komunalnog otpada koju vodi trgovačko društvo u suvlasništvu grada Đakova, a pri dostavljanu uplatnica za komunalnu naknadu obveznicima se daju obavijesti o zakonskoj obvezi prijavljivanja promjene obveznika plaćanja komunalne naknade nadležnom upravnom tijelu grada Đakova. Osim navedenog, grad Đakovo bi trebao ažurirati baze podataka i na temelju drugih dostupnih informacija (uvidom u središnji obrtni registar, registar trgovačkog suda, objave u Narodnim novinama i drugo), a baza obveznika komunalne naknade (broj i površina nekretnina čiji su vlasnici ili korisnici obveznici plaćanja komunalne naknade) trebala bi se provjeravati i obilaskom terena. Pri ažuriranju baza, otežan je pristup podacima od drugih državnih tijela (Porezne uprave, nadležnih sudova i drugih tijela) koji se odnose na promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba.

Državni ured za reviziju predlaže ažuriranje baza podataka na temelju svih dostupnih podataka, informacija i mogućnosti koje stoje na raspolaganju gradu Đakovu, kako bi se potpuno i pravovremeno utvrdili obveznici plaćanja gradskih prihoda. Državni ured za reviziju je mišljenja da bi baze podataka o obveznicima plaćanja gradskih prihoda bile ažurnije kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba na način kako je to utvrđeno kad su u pitanju podaci potrebni Poreznoj upravi i drugim nadležnim tijelima.

- Računovodstvene evidencije potraživanja

Grad Đakovo vodi propisane poslovne knjige. Za evidentiranje i naplatu prihoda ustrojene su analitičke evidencije potraživanja, koje omogućuju iskazivanje potraživanja po subjektima, odnosno obveznicima, računima, pojedinačnim iznosima i rokovima dospelosti potraživanja. Analitičke evidencije zahtijevaju zaseban unos podataka o potraživanjima i prihodima u glavnu knjigu i analitičke evidencije, zbog čega je povećana mogućnost pogrešaka pri evidentiranju, te se uneseni podaci mjesečno usklađuju, što zahtijeva dodatno vrijeme i rad zaposlenika.

Državni ured za reviziju predlaže unaprijediti sustav vođenja potraživanja u poslovnim knjigama na način koji omogućuje istodoban unos podataka o potraživanjima i prihodima u analitičke evidencije i glavnu knjigu, čime bi smanjila mogućnost pogrešaka pri evidentiranju prihoda i potraživanja.

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Poslove utvrđivanja, evidentiranja i naplate gradskih prihoda u nadležnosti grada Đakova (osim gradskih poreza) obavljaju jedinstveni upravni odjeli grada Đakova (odjel za financije i odjel za komunalne djelatnosti i poslove uređenja). Za poslove naplate prihoda imenovana je jedna osoba, a osim imenovane osobe, navedene poslove obavljaju i dva referenta koji su zaduženi i za obavljanje drugih poslova iz djelokruga grada Đakova. Osoba za kontrolu naplate prihoda nije imenovana. Tijekom 2011. o naplati prihoda izvještavan je zakonski predstavnik. Grad Đakovo nije donio pisane procedure za poslove naplate i kontrole naplate prihoda. S obzirom da su potraživanja za vlastite prihode grada Đakova na koncu 2011. vrijednosno značajna i da za naplatu potraživanja nisu poduzimane raspoložive mjere, organizacija naplate i kontrole naplate prihoda nije ustrojena na način koji omogućuje učinkovitu naplatu prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate, kojima između ostalog, treba propisati procedure, postupke i mjere vezane za pravodobno, sustavno i kontinuirano poduzimanje mjera za naplatu prihoda (vrste redovitih mjera i mjera prisilne naplate koje se poduzimaju pri naplati, rokove u kojima se pojedine mjere naplate primjenjuju, obračun zatezних kamata, pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja, odgovorne osobe zadužene za poduzimanje mjera naplate i kontrole naplate i druge postupke vezane uz naplatu prihoda). Donošenje i primjena pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate unaprijedila bi sustav obračuna i naplate gradskih prihoda i pridonijela učinkovitoj naplati gradskih prihoda.

- Informiranje stanovništva

Grad Đakovo je putem službenih glasnika, lokalne radio postaje i svoje mrežne stranice na Internetu informirao stanovništvo i druge subjekte o različitim područjima djelovanja gradske uprave. Posebne mjere informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihov utjecaj na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području grada Đakova nisu provedene. Provođenje posebnih mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o namjeni za koju se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje općih uvjeta življenja na području grada Đakova utjecalo bi na podizanje svijesti obveznika o cilju i svrsi, te obvezi plaćanja proračunskih prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže provođenje posebnih mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području grada Đakova.

Grad Našice

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga grada Našica, ustrojena su četiri upravna odjela. Koncem 2011. grad Našice je imao 27 zaposlenika. Prema Registru proračunskih korisnika, grad Našice ima tri proračunska korisnika u kojima je koncem 2011. bilo 46 zaposlenika. Površina grada Našica je 203 km², a obuhvaća 19 naselja. Prema popisu stanovništva iz 2011. ima 16 228 stanovnika, 5 652 kućanstva i 6 646 stambenih jedinica.

a) Prihodi

Ukupni prihodi grada Našica, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 38.388.536,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 1.382.222,00 kn ili 3,6%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 33,2% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 35,4% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima grada Našica ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 13.

Tablica broj 13

Vlastiti prihodi grada Našica ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihod	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Gradski porezi	541.217	597.515	110,4
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	23.923	22.649	94,7
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	190.844	210.316	110,2
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	326.450	364.550	111,7
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	2.142.887	3.346.247	156,2
2.1.	Naknade za koncesiju	321.135	1.950.296	607,3
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	370.066	349.194	94,4
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	1.451.686	1.046.757	72,1
3.	Upravne i administrativne pristojbe	1.017.599	1.089.689	107,1
3.1.	Državne upravne i sudske pristojbe	225.747	432.317	191,5
3.2.	Županijske, gradske i općinske pristojbe i naknade	791.852	657.372	83,0
4.	Komunalni doprinosi i naknade	6.193.294	7.397.975	119,5
4.1.	Komunalni doprinos	613.959	1.086.717	177,0
4.2.	Komunalna naknada	3.682.538	3.514.154	95,5
4.3.	Naknade za priključak	1.896.797	2.797.104	147,5
5.	Prihodi po posebnim propisima	455.186	386.792	85,0
5.1.	Doprinos za šume	119.206	138.958	116,6
5.2.	Mjesni samodoprinos	450	917	203,8
5.3.	Ostali prihodi po posebnim propisima	335.530	246.917	73,6
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	2.867.223	787.041	27,4
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	2.744.728	324.546	11,8
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	111.455	338.642	303,8
6.3.	Prihodi od prodaje druge nefinancijske imovine	11.040	123.853	-
	Ukupno	13.217.406	13.605.259	102,9

Vlastiti prihodi za 2011. su ostvareni u iznosu 13.605.259,00 kn, što je u odnosu na prihode ostvarene za 2010. više za 387.853,00 kn ili 2,9%.

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima grada Našica koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 14.

Tablica broj 14

Potraživanja grada Našica koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	12.865.550	13.072.191	101,7
1.1.	Potraživanja za poreze	132.199	157.564	119,2
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	9.141.011	10.174.529	111,3
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	3.572.952	2.730.894	76,4
1.4.	Potraživanja za kazne i upravne mjere te ostale prihode	10.388	9.204	88,6
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	4.143.285	3.690.373	89,1
3.	Druga potraživanja	70.657	88.606	125,4
	Ukupno	17.070.492	16.851.170	98,7

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 17.070.492,00 kn, a koncem 2011. su iskazana u iznosu 16.851.170,00 kn, što je za 219.322,00 kn ili 1,3% manje u odnosu na 2010. Od iskazanih potraživanja na koncu 2011. u iznosu 16.851.170,00 kn, na potraživanja od Osječko-baranjske županije za naknadu štete od elementarne nepogode se odnosi 365.328,00 kn, na potraživanja za kamate se odnosi 66.433,00 kn, a na potraživanja od zaposlenih i druga potraživanja koja se ne odnose na vlastite prihode se odnosi 100.809,00 kn. Potraživanja za vlastite prihode iznose 16.318.600,00 kn od čega se na dospjela potraživanja odnosi 5.422.841,00 kn ili 33,2%, a na nedospjela potraživanja se odnosi 10.895.759,00 kn ili 66,8%.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 1.143.671,00 kn, naknade i koncesije za eksploataciju mineralnih sirovina u iznosu 1.487.564,00 kn, prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 602.041,00 kn, naknade za priključak na komunalnu infrastrukturu u iznosu 599.071,00 kn, komunalni doprinos u iznosu 441.286,00 kn, koncesiju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 314.150,00 kn, spomeničku rentu u iznosu 311.500,00 kn, gradske poreze u iznosu 157.565,00 kn, korištenje javnih površina i parkirališta u iznosu 122.693,00 kn, prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 89.813,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 57.498,00 kn, najam stanova u iznosu 33.082,00 kn, druga potraživanja od nefinancijske imovine i po posebnim propisima u iznosu 24.891,00 kn, mjesni samodoprinosi u iznosu 31.318,00 kn, zakup poslovnog prostora u iznosu 4.063,00 kn i doprinosi za šume u iznosu 2.635,00 kn,

Dospjela potraživanja za vlastite prihode nenaplaćena do jedne godine od roka dospijanja iznose 3.215.103,00 kn, od jedne do tri godine iznose 1.321.198,00 kn, od tri do pet godina iznose 209.275,00 kn i preko pet godina iznose 677.265,00 kn.

Nedospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za koncesiju, prodaju i zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 9.839.856,00 kn, prodaju stanova na kojima postoji stanarsko pravo u iznosu 1.055.860,00 kn i druga potraživanja u iznosu 43,00 kn.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Vlastiti prihodi grada Našice su ostvareni za 2011. u iznosu 13.605.259,00 kn. U okviru navedenih prihoda, ostvareni su u iznosu 3.207.346,00 kn prihodi na koje grad Našice nema utjecaja u naplati (od naknada i koncesija za eksploataciju mineralnih sirovina u iznosu 2.289.100,00 kn, državnih biljega u iznosu 432.317,00 kn, koncesije poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 247.916,00 kn, šumskog doprinosa u iznosu 138.957,00 kn, vodnog doprinosa u iznosu 34.323,00 kn, koncesije za zahvaćanje vode u iznosu 21.588,00 kn i drugih prihoda 43.145,00 kn), jer prema odredbama posebnih propisa na temelju kojih se ostvaruju navedeni prihodi, nadzor nad naplatom te postupke naplate obavljaju druga državna tijela. Osim navedenog, u okviru vlastitih prihoda su iskazani i prihodi u iznosu 38.591,00 kn od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje za financiranje posebnih programa zapošljavanja (stručno osposobljavanje osoba bez zasnivanja radnog odnosa).

Vlastiti prihodi na koje grad Našice ima utjecaja u naplati su ostvareni za 2011. u iznosu 10.359.322,00 kn i čine 76,1% ukupnih vlastitih prihoda grada Našica i odnose se na prihode od komunalne naknade u iznosu 3.514.154,00 kn, naknada za priključenje na objekte komunalne infrastrukture u iznosu 2.797.104,00 kn, komunalnog doprinosa u iznosu 1.086.717,00 kn, korištenja javnih površina i parkirališta u iznosu 657.372,00 kn, gradskih poreza u iznosu 597.515,00 kn, spomeničke rente u iznosu 380.203,00 kn, prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 338.641,00 kn, prodaje zemljišta u vlasništvu grada Našica u iznosu 209.846,00 kn, zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 150.898,00 kn, prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 114.701,00 kn, prodaje druge nefinancijske imovine u iznosu 101.000,00 kn, druge prihode od zakupa i iznajmljivanja imovine u iznosu 68.027,00 kn, zakupa poslovnog prostora u iznosu 66.235,00 kn, najma stanova u iznosu 64.033,00 kn, koncesija za obavljanje komunalnih djelatnosti u iznosu 15.101,00 kn i drugih prihoda u iznosu 197.775,00 kn. Sve navedene vlastite prihode grad Našice samostalno obračunava i naplaćuje.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode na koncu 2011. iznose 5.422.841,00 kn, a odnose se na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 1.143.671,00 kn, naknade i koncesije za eksploataciju mineralnih sirovina u iznosu 1.487.564,00 kn, prodaju stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 602.041,00 kn, naknade za priključak na objekte komunalne infrastrukture u iznosu 599.071,00 kn, komunalni doprinos u iznosu 441.286,00 kn, koncesiju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 314.150,00 kn, spomeničku rentu u iznosu 311.500,00 kn, gradske poreze u iznosu 157.565,00 kn, korištenje javnih površina i parkirališta u iznosu 122.693,00 kn, prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 89.813,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 57.498,00 kn, najam stanova u iznosu 33.082,00 kn, druga potraživanja od nefinancijske imovine i po posebnim propisima u iznosu 24.891,00 kn, mjesni samodoprinis u iznosu 31.318,00 kn, zakup poslovnog prostora u iznosu 4.063,00 kn i doprinos za šume u iznosu 2.635,00 kn.

Za potraživanja od naknada i koncesija za eksploataciju mineralnih sirovina, koncesija poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države i šumskog doprinosa grad Našice nema utjecaja u naplati. Dospjela potraživanja za vlastite prihode na koje grad Našice ima utjecaja u naplati iznose 3.618.492,00 kn, od čega se na potraživanja nenaplaćena u roku dužem od tri godine od dana dospijeća odnosi 865.540,00 kn ili 24,5%.

Vrijednosno najznačajnija potraživanja nenaplaćena u roku dužem od tri godine od dana dospijeća u iznosu 535.370,00 kn odnose se na potraživanja od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo. Naplata navedenih potraživanja osigurana je založnim pravom na nekretninama (stanovima).

Mjere i postupci naplate potraživanja za gradske prihode propisani su odredbama Općeg poreznog zakona (sudske tužbe, ovrhe na novčanim sredstvima, nekretninama, pokretninama i drugom imovinom i druge mjere), odredbama Stečajnog zakona (Narodne novine 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 82/06, 116/10, 25/12 i 133/12), (naplata potraživanja od dužnika nad kojima je pokrenut stečajni postupak) odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine 152/08, 25/09, 153/09, 21/10, 39/11 i 63/11), (raskidanje ugovora, izvještavanje i dostavljanje dokumentacije o potraživanjima nadležnom državnom odvjetništvu koje je ovlašteno poduzimati mjere prisilne naplate), Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12) koja je donesena u srpnju 2012. (odgoda plaćanja i obročna otplata duga, otpis duga s osnove kamata ukoliko se glavnica duga plati u cijelosti jednokratno, prodaja potraživanja) i drugim propisima. Grad Našice pri naplati prihoda može primjenjivati i druge mjere i postupke koje mu stoje na raspolaganju (slanje opomena, pozivanje obveznika na podmirenje duga, raskidanje ugovora i drugo) za koje ocijeni da bi mogle pridonijeti učinkovitoj naplati prihoda. Pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, naplata prihoda može se dodatno osigurati i ugovaranjem i pribavljanjem instrumenata osiguranja plaćanja (mjenica, zadužnica, jamstava i drugih instrumenata).

Za naplatu potraživanja (od komunalne naknade, gradskih poreza, prodaje stanova sa stanarskim pravom, korištenja javnih površina, najma stanova i zakupa poslovnog prostora) u ukupnom iznosu 627.885,00 kn poduzete su u 2011. mjere prisilne naplate (sudske tužbe ili ovrhe). Za naplatu ostalih potraživanja obveznicima su kontinuirano upućivane opomene, obračunavane zatezne kamate, slane uplatnice za podmirenje ukupnih dugovanja i upućivani pozivi na razgovore radi podmirenja duga. Obavljenom revizijom financijskih izvještaja i poslovanja grada Našica za 2008., te obavljenim financijskim revizijama grada Našica za 2009., 2010. nisu utvrđene nepravilnosti pri naplati gradskih prihoda.

Grad Našice je sustavno i kontinuirano poduzimao raspoložive mjere za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, a iskazana dospjela potraživanja za vlastite prihode na koje Grad Našice ima utjecaja u naplati na koncu 2011. iznose 3.618.492,00 kn, što čini 34,9% navedenih prihoda koji su za 2011. ostvareni u iznosu 10.359.322,00 kn.

Državni ured za reviziju predlaže i nadalje sustavno i kontinuirano poduzimanje svih raspoloživih mjera za naplatu prihoda, kako bi se proračunski prihodi naplaćivali potpuno i pravodobno i kako bi se osigurala sredstva u proračunu za izvršavanje programa i poslova iz djelokruga grada Našica.

- Zakonska regulativa i baze podataka

Grad Našice je donio akte o naplati svih prihoda koji se prema zakonskim odredbama trebaju ubirati, te je donio akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama mogu ubirati, osim naplate prihoda od poreza na korištenje javnih površina.

Grad Našice je u 2010. i 2011. zaključio s osam političkih stranaka ugovore o privremenom korištenju poslovnih prostora odnosno uredskih prostorija u zgradi u vlasništvu grada Našica na vrijeme od dvije godine bez plaćanja zakupnine, te se obvezao umjesto političkih stranaka plaćati komunalne usluge i druge troškove nastale korištenjem uredskih prostorija.

Prema odredbama Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora (Narodne novine 125/11), poslovni prostori u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave daju se u zakup putem javnog natječaja.

Državni ured za reviziju predlaže davanje poslovnih prostora u zakup putem javnog natječaja, u skladu s odredbama Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora (Narodne novine 125/11), te ugovaranje prihvaćene zakupnine radi ostvarivanja prihoda od zakupa poslovnih prostora.

Baze podataka o obveznicima ustrojene su za sve vrste prihoda koje grad Našice sam obračunava i naplaćuje. Najveće baze obveznika se odnose na komunalnu naknadu, u kojoj je evidentirano 6 296 obveznika, te na porez na tvrtku u kojoj je 523 obveznika, dok za druge vrste prihoda grad Našice ima manji broj obveznika. Baze se ažuriraju na temelju prijava korisnika, izdanih rješenja, zaključenih ugovora i druge dokumentacije ovisno o vrsti prihoda, a baza obveznika poreza na tvrtku ažurira se i uvidom u središnji obrtni registar. Osim navedenog, baza obveznika komunalne naknade (broj i površina nekretnina čiji su vlasnici ili korisnici obveznici plaćanja komunalne naknade) trebala bi se provjeravati i obilaskom terena, te bi se mogla usporediti i s bazom obveznika plaćanja odvoza komunalnog otpada koju vodi trgovačko društvo u suvlasništvu grada Našica. Pri ažuriranju baza, otežan je pristup podacima od drugih državnih tijela (Porezne uprave, nadležnih sudova i drugih tijela) koji se odnose na promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba.

Državni ured za reviziju predlaže ažuriranje baza podataka na temelju svih dostupnih podataka, informacija i mogućnosti koje stoje na raspolaganju gradu Našicama, kako bi se potpuno i pravovremeno utvrdili obveznici plaćanja gradskih prihoda. Državni ured za reviziju je mišljenja da bi baze podataka o obveznicima plaćanja gradskih prihoda bile ažurnije kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba na način kako je to utvrđeno kad su u pitanju podaci potrebni Poreznoj upravi i drugim nadležnim tijelima.

- Računovodstvene evidencije potraživanja

Grad Našice vodi propisane poslovne knjige. Analitičke evidencije potraživanja omogućavaju uvid u podatke o potraživanjima po subjektima, odnosno obveznicima, računima, pojedinačnim iznosima i rokovima dospelosti. Informatički sustav u okviru kojeg se vode poslovne knjige zahtjeva zaseban unos podataka o potraživanjima i prihodima u glavnu knjigu i analitičke evidencije, zbog čega je povećana mogućnost pogrešaka pri evidentiranju, te se uneseni podaci mjesečno usklađuju, što zahtijeva dodatno vrijeme i rad zaposlenika.

Državni ured za reviziju predlaže unaprijediti sustav vođenja potraživanja u poslovnim knjigama na način koji omogućuje istodoban unos podataka o potraživanjima i prihodima u analitičke evidencije i glavnu knjigu, čime bi smanjila mogućnost pogrešaka pri evidentiranju prihoda i potraživanja.

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Poslove obračuna, evidentiranja i naplate gradskih prihoda čije je ubiranje i naplata u nadležnosti grada Našica obavljaju zaposlenici upravnog odjela za proračun i financije i upravnog odjela za komunalni sustav, prostorno uređenje i zaštitu okoliša. Poslove naplate prihoda obavlja šest zaposlenika, koji osim navedenih poslova obavljaju i druge poslove iz djelokruga grada Našica. Grad Našice nije zasebno imenovao osobu za obavljanje poslova kontrole naplate prihoda, a navedene poslove obavlja pročelnik upravnog odjela za proračun i financije. Grad Našice nije donio pisane procedure za poslove naplate i kontrole naplate prihoda. Iako navedene procedure nisu donesene grad Našice sustavno i kontinuirano poduzima raspoložive mjere za naplatu prihoda i provodi kontrolu naplate. O naplati prihoda tijekom 2011. izvještavan je zakonski predstavnik.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate, kojima između ostalog, treba propisati procedure, postupke i mjere vezane za pravodobno, sustavno i kontinuirano poduzimanje mjera za naplatu prihoda (vrste redovitih mjera i mjera prisilne naplate koje se poduzimaju pri naplati, rokove u kojima se pojedine mjere naplate primjenjuju, obračun zatezних kamata, pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja, odgovorne osobe zadužene za poduzimanje mjera naplate i kontrole naplate i druge postupke vezane uz naplatu prihoda). Donošenje i primjena pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate poboljšala bi sustav obračuna i naplate gradskih prihoda i pridonijela učinkovitoj naplati gradskih prihoda.

- Informiranje stanovništva

Grad Našice je putem službenih glasnika, lokalne radio postaje i svoje mrežne stranice na Internetu informirao stanovništvo i druge subjekte o različitim područjima djelovanja gradske uprave. Posebne mjere informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihov utjecaj na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području grada Našica nisu provođene. Provođenje posebnih mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o namjeni za koju se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje općih uvjeta življenja na području grada Našica utjecalo bi na podizanje svijesti obveznika o cilju i svrsi, te obvezi plaćanja proračunskih prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže provođenje posebnih mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području grada Našica.

Grad Osijek

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga grada Osijeka, ustrojeni su ured gradonačelnika, tajništvo, služba za zajedničke poslove, unutarnja revizija i deset upravnih odjela. Koncem 2011. Grad Osijek je imao 252 zaposlenika. Prema Registru proračunskih korisnika, grad Osijek ima 25 proračunska korisnika u kojima je koncem 2011. bilo 683 zaposlenika kojima se sredstva za financiranje plaća i materijalnih prava osiguravaju u proračunu grada Osijeka. Površina grada Osijeka je 170 km², a obuhvaća 11 naselja. Tri naselja pripadaju prvoj skupini područja posebne državne skrbi. Prema popisu stanovništva iz 2011. ima 107 784 stanovnika, 41 936 kućanstva i 51 391 stambenih jedinica.

a) Prihodi

Ukupni prihodi grada Osijeka, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 447.334.691,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 15.147.256,00 kn ili 3,5%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 37,4% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 22,7% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima grada Osijeka ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 15.

Tablica broj 15

Vlastiti prihodi grada Osijeka ostvareni za 2010. i 2011.

u kn				
Redni broj	Prihod	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Gradski porezi	2.496.478	4.630.887	309,5
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	133.864	249.653	186,5
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	1.743.401	1.650.685	94,7
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	619.213	2.730.549	441,0
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	59.005.196	31.950.943	54,1
2.1.	Naknade za koncesiju	7.153.408	2.910.432	40,7
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	22.215.064	18.636.083	83,9
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	29.636.724	10.404.428	35,1
3.	Upravne i administrativne pristojbe	3.318.049	2.797.232	84,3
3.1.	Županijske, gradske i općinske pristojbe i naknade	1.676.933	1.088.738	64,9
3.2.	Ostale pristojbe i naknade	1.641.116	1.708.494	104,1
4.	Komunalni doprinosi i naknade	76.029.410	73.718.730	97,0
4.1.	Komunalni doprinos	35.225.253	30.467.315	86,5
4.2.	Komunalna naknada	40.804.157	41.850.489	102,6
4.3.	Naknade za priključak	0	1.400.926	-
5.	Prihodi po posebnim propisima	4.580.847	2.705.796	59,1
5.1.	Prihodi državne uprave	24.662	0	-
5.2.	Prihodi vodnog gospodarstva	1.233.473	1.057.539	85,7
5.3.	Doprinos za šume	43.625	1.699	3,9
5.4.	Ostali prihodi po posebnim propisima	3.279.087	1.646.558	50,2
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	16.313.105	7.951.293	48,7
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	11.391.222	2.096.751	18,4
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	4.921.883	5.854.542	118,9
	Ukupno	161.743.085	123.754.881	76,5

Vlastiti prihodi za 2011. su ostvareni u iznosu 123.754.881,00 kn, što je u odnosu na prihode ostvarene za 2010. manje za 37.980.203,00 kn ili 23,5%. Smanjenje se najvećim dijelom odnosi na pad prihoda od naknada za korištenje nefinancijske imovne i prihoda od prodaje materijalne imovne.

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima grada Osijeka koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 16.

Tablica broj 16

Potraživanja grada Osijeka koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	125.185.748	81.433.991	65,1
1.1.	Potraživanja za poreze	13.178.855	13.933.917	105,7
1.2.	Potraživanja za pomoći	0	1.035.851	-
1.3.	Potraživanja za prihode od imovine	34.897.100	35.976.748	103,1
1.4.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	77.097.993	64.398.487	83,5
1.5.	Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	11.800	10.900	92,4
1.6.	Ispravak vrijednosti potraživanja	0	-33.921.912	-
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	9.495.570	8.219.368	86,6
3.	Druga potraživanja	1.537.774	946.880	61,6
	Ukupno	136.219.092	90.600.239	66,5

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 136.219.092,00 kn, a koncem 2011. su iskazana u iznosu 90.600.239,00 kn, što je za 45.618.853,00 kn ili 33,5% manje u odnosu na 2010. Smanjenje se najvećim dijelom odnosi na ispravak vrijednosti potraživanja (prijenosa potraživanja na sumnjiva i sporna potraživanja) u iznosu 34.596.409,00 kn, od čega se na ispravak vrijednosti potraživanja za prihode poslovanja odnosi 33.921.912,00 kn, a na ispravak vrijednosti potraživanja od prodaje nefinancijske imovine odnosi se 674.497,00 kn. Za ispravak vrijednosti potraživanja od prodaje nefinancijske imovine umanjena su ukupno iskazana potraživanja od prodaje nefinancijske imovine. Ukupna potraživanja (s ispravkom vrijednosti potraživanja) na koncu 2011. iznose 125.196.648,00 kn od čega se na potraživanja za kamate odnosi 7.791.636,00 kn, na potraživanja za pomoći od međunarodnih organizacija odnosi 1.035.851,00 kn, na potraživanja od državnog proračuna za decentralizirane funkcije odnosi 484.691,00 kn, na potraživanja za troškove ovrha i sudske pristojbe odnosi 1.043.124,00 kn i na druga potraživanja koja se ne odnose na vlastite prihode (rezervirana sredstva u ovršnim postupcima, porez na reklame, bolovanja predujmove i drugo) odnosi 588.437,00 kn. Potraživanja za vlastite prihode iznose 114.252.909,00 kn, od čega se na dospjela potraživanja odnosi 101.264.697,00 kn, na nedospjela potraživanja se odnosi 10.659.869,00 kn, a za potraživanja od poreza na potrošnju u iznosu 2.328.343,00 kn grad Osijek nema podataka o iznosu dospjelih i nedospjelih potraživanja.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 36.006.177,00 kn, komunalni doprinos u iznosu 20.917.174,00 kn, zakup poslovnog prostora u iznosu 13.978.120,00 kn, gradske poreze u iznosu 11.360.648,00 kn, najam stanova u iznosu 5.853.038,00 kn, spomeničku rentu u iznosu 3.958.959,00 kn, prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 3.443.264,00 kn, korištenje javnih površina i parkirališta u iznosu 2.698.367,00 kn, druga potraživanja od zakupa i iznajmljivanja imovine (parkirališta i deponija) u iznosu 1.031.156,00 kn, prodaje poslovnih prostora u iznosu 674.496,00 kn, prodaje zemljišta u vlasništvu grada Osijeka u iznosu 578.236,00 kn, naknade za priključak na objekte komunalne infrastrukture u iznosu 247.450,00 kn, prodaje stanova na temelju posebnih propisa u iznosu 192.063,00 kn, zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 127.753,00 kn, prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 72.396,00 kn, naknada od drugih koncesija u iznosu 83.714,00 kn i naknada za koncesiju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 41.686,00 kn.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode nenaplaćena do jedne godine od roka dospijea iznose 16.583.692,00 kn, od jedne do tri godine iznose 17.564.815,00 kn, od tri do pet godina iznose 32.563.157,00 kn i preko pet godina iznose 31.109.769,00 kn. Za potraživanja od prodaje stanova na kojima postoji stanarsko pravo u iznosu 3.443.264,00 kn grad Osijek nema podataka o razdoblju u kojem su potraživanja nenaplaćena u odnosu na rok dospijea.

Ispravak vrijednosti potraživanja (prijenosa na sumnjiva i sporna potraživanja) u iznosu 34.596.409,00 kn izvršen je za potraživanja za koja su poduzete sve mjere naplate (opomene, ovrha i tužbe). Odnose se na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 17.336.453,00 kn, zakup poslovnog prostora 11.623.248,00 kn, komunalni doprinos 3.004.189,00 kn, zakup javnih površina 922.885,00 kn, prodaje poslovnog prostora 674.497,00 kn, zakup parkirališta 518.412,00 kn, najam gradskih stanova 243.988,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta 25.287,00 kn i druge prihode 247.450,00 kn.

Nedospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za komunalni doprinos u iznosu 6.017.525,00 kn, prihode od prodaje stanova na temelju posebnih propisa (prodanih na temelju Zakona o prodaji stanova namijenjenih za nadstojnika stambene zgrade, Uredbe o stambenom zbrinjavanju članova obitelji smrtno stradaloga, zatočenoga ili nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i HRVI iz Domovinskog rata i drugih stanova u vlasništvu grada Osijeka) u iznosu 3.596.453,00 kn, prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 336.955,00 kn, korištenja javnih površina u iznosu 331.102,00 kn, gradske poreze u iznosu 129.636,00 kn, vodni doprinos u iznosu 164.799,00 kn i druga potraživanja u iznosu 83.399,00 kn.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Vlastiti prihodi grada Osijeka su ostvareni za 2011. u iznosu 123.754.881,00 kn. U okviru navedenih prihoda, ostvareni su u iznosu 5.512.027,00 kn prihodi na koje Grad Osijek nema utjecaja u naplati (od državnih biljega i pristojbi u iznosu 2.682.861,00 kn, vodnog doprinosa u iznosu 1.057.539,00 kn, spomeničke rente u iznosu 612.310,00 kn, naknada za korištenje elektrana u iznosu 578.043,00 kn, koncesije poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 245.334,00 kn, koncesije za zahvaćanje vode u iznosu 173.408,00 kn, boravišnih pristojbi u iznosu 114.371,00 kn, naknada za eksploataciju mineralnih sirovina u iznosu 30.547,00 kn, naknada za prenamjenu poljoprivrednog zemljišta u iznosu 15.915,00 kn i šumskog doprinosa u iznosu 1.699,00 kn), jer prema odredbama posebnih propisa na temelju kojih se ostvaruju navedeni prihodi, nadzor nad naplatom te postupke naplate obavljaju druga državna tijela. Osim navedenog, u okviru vlastitih prihoda su iskazani i prihodi od povrata u gradski proračun (povrat sredstava pričuve, povrat sredstava iz programa poticane stanogradnje i drugo) u iznosu 760.974,00 kn.

Vlastiti prihodi na koje grad Osijek ima utjecaja u naplati su ostvareni za 2011. u iznosu 117.481.880,00 kn i čine 94,9% ukupnih vlastitih prihoda grada Osijeka i odnose se na prihode od komunalne naknade u iznosu 41.850.489,00 kn, komunalnog doprinosa u iznosu 30.467.315,00 kn, zakupa poslovnog prostora u iznosu 11.969.938,00 kn, spomeničke rente u iznosu 4.880.886,00 kn, gradskih poreza u iznosu 4.630.887,00 kn (od čega se na porez na potrošnju odnosi 1.650.685,00 kn), prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 4.413.050,00 kn, naknada za razvoj u iznosu 4.286.727,00 kn, korištenja javnih površina u iznosu 3.188.402,00 kn, najma stanova u iznosu 2.358.086,00 kn, koncesija za obavljanje komunalnih djelatnosti u iznosu 2.146.201,00 kn, prodaje zemljišta u vlasništvu grada Osijeka u iznosu 2.067.541,00 kn, naknada za priključenje na objekte komunalne infrastrukture u iznosu 1.400.926,00 kn, prodaje stanova u vlasništvu grada Osijeka u iznosu 1.085.442,00 kn, zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 835.958,00 kn, naknada za parkirališna mjesta u iznosu 657.539,00 kn, prodaje domarskih stanova i stanova HRVI iz Domovinskog rata u iznosu 356.050,00 kn, drugih koncesija u iznosu 345.489,00 kn, korištenja gradskih deponija u iznosu 180.523,00 kn, prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 29.210,00 kn i druge prihode u iznosu 331.222,00 kn. Obračun i naplatu naknada za razvoj obavljaju trgovačka društva u većinskom vlasništvu grada Osijeka zajedno s cijenom komunalnih usluga, obračun i naplata poreza na potrošnju je povjerena Poreznoj upravi, a obračun i naplatu drugih navedenih prihoda koji su ostvareni u ukupnom iznosu 111.544.468,00 kn, obavlja grad Osijek samostalno ili je navedene poslove na temelju provedenih javnih natječaja i zaključenih ugovora povjerio drugim pravnim osobama. Iako su poslovi obračuna i naplate dijela gradskih prihoda povjereni drugim pravnim osobama za naplatu navedenih prihoda je odgovoran grad Osijek.

Potraživanja za vlastite prihode na koncu 2011. iznose 103.593.040,00 kn, od čega se na dospjela potraživanja odnosi 101.264.697,00 kn, a za potraživanja od poreza na potrošnju (za koji obračun i naplatu obavlja Porezna uprava) u iznosu 2.328.343,00 kn grad Osijek nema podataka o iznosu dospjelih i nedospjelih potraživanja.

U iskazanim dospjelim potraživanjima za vlastite prihode, iskazana su i potraživanja za komunalni doprinos koja se odnose na obvezu grada Osijeka za komunalni doprinos (radi vlastitog ulaganja u izgradnju nastavno športske dvorane i na dug za komunalni doprinos obrtničke škole za izgradnju dvorane za koji je grad Osijek preuzeo obvezu plaćanja) u iznosu 14.522.074,00 kn.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode koja se odnose samo na potraživanja koja pripadaju gradu Osijeku iznose 86.742.623,00 kn i odnose se na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 36.006.177,00 kn, zakup poslovnog prostora u iznosu 13.978.120,00 kn, gradske poreze (porez na tvrtku i porez na korištenje javnih površina) u iznosu 11.360.648,00 kn, komunalni doprinos u iznosu 6.395.100,00 kn, najam stanova u iznosu 5.853.038,00 kn, spomeničku rentu u iznosu 3.958.959,00 kn, prodaju stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 3.443.264,00 kn, korištenje javnih površina i parkirališta u iznosu 2.698.367,00 kn, druga potraživanja od zakupa i iznajmljivanja imovine (parkirališta i deponija) u iznosu 1.031.156,00 kn, prodaje poslovnih prostora u iznosu 674.496,00 kn, prodaje zemljišta u vlasništvu grada Osijeka u iznosu 578.236,00 kn, naknade za priključak na objekte komunalne infrastrukture u iznosu 247.450,00 kn, prodaje stanova na temelju posebnih propisa u iznosu 192.063,00 kn, zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 127.753,00 kn, prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 72.396,00 kn, naknada od drugih koncesija u iznosu 83.714,00 kn i naknada za koncesiju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 41.686,00 kn.

Od ukupnog iznosa dospjelih potraživanja za vlastite prihode u dijelu koji pripadaju gradu Osijeku, na potraživanja od naknada za koncesiju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države na koja grad Osijek nema utjecaja u napati odnosi se 41.686,00 kn. Dospjela potraživanja koja grad Osijek samostalno obračunava i naplaćuje ili je na temelju zaključenih ugovora navedene poslove povjerio drugim pravnim osobama iznose 86.700.937,00 kn, od čega se na potraživanja (bez potraživanja od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo za koja grad Osijek nema podataka o razdoblju u kojem su potraživanja nenaplaćena u odnosu na rok dospijeća) koja su nenaplaćena u roku dužem od tri godine odnosi 49.150.852,00kn ili 56,7%. Vrijednosno najznačajnija potraživanja koja su nenaplaćena u roku dužem od tri godine od dana dospijeća se odnose na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 18.986.592,00 kn, zakup poslovnog prostora u iznosu 10.134.520,00 kn i gradske poreze u iznosu 8.495.616,00 kn.

Poslove obračuna, evidentiranja i naplate većine prihoda poslovanja i prihoda od prodaje nefinancijske imovine obavljale su u 2011. (i u ranijim godinama) druge pravne osobe na temelju zaključenih ugovora i uz plaćanje naknade. Trgovačko društvo u većinskom privatnom vlasništvu obavljalo je sve poslove u vezi komunalne naknade, komunalnog doprinosu i zakupa javnih gradskih površina, a vodilo je i razne analitičke evidencije kupaca (zakup parkirališnih mjesta, naknade za priključenje građevina na objekte za opskrbu pitkom vodom i sustav javne odvodnje i drugo). Poslove evidentiranja i naplate prihoda od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo na obročnu otplatu obavljalo je trgovačko društvo za upravljanje stanovima u vlasništvu grada Osijeka. Ukupno ostvareni rashodi za navedene poslove u 2011. iznose 3.117.864,00 kn, što u odnosu na ukupne rashode za zaposlene u gradskoj upravi koji su u 2011. iznosili 34.522.675,00 kn čini 9,0%.

S obzirom da su rashodi za navedene poslove kao i prosječni rashodi za plaće 23 zaposlenika grada Osijeka i da su potraživanja za prihode koje pravne osobe naplaćuju (od komunalne naknade, komunalnog doprinosa, prodaje stanova i drugih prihoda) u znatnom iznosu ostala nenaplaćena, Državni ured za reviziju u financijskim revizijama obavljenim u prethodnim godinama davao mišljenja da bi se obavljanje svih poslova u vezi vođenja analitičkih evidencija potraživanja i naplate gradskih prihoda na racionalniji i učinkovitiji način moglo organizirati samostalno u gradskoj upravi, te je predložio preispitivanje načina obavljanja ovih poslova.

Prema obrazloženju grada Osijeka, u 2013. planira se preuzeti vođenje poslova vezano za prihode od komunalnog doprinosa, zakupa javnih površina, zakupa parkirališta i naknada za priključenje na objekte komunalne infrastrukture. U planu je bilo i preuzimanje vođenja poslova za prihode od komunalne naknade, ali zbog nepoznanica vezanih uz zakonske promjene (uvođenje poreza na imovinu) navedeno je prolongirano do daljnjeg.

S obzirom na visinu rashoda koje je grad Osijek plaćao za obavljanje poslova obračuna, evidentiranja i naplate gradskih prihoda, te na visinu potraživanja za prihode čija je naplata povjerena drugim pravnim osobama Državni ured za reviziju predlaže da grad Osijek od drugih pravnih osoba preuzme i vođenje poslova vezano za obračun prihoda od komunalne naknade i prihoda od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo kako bi se gradski prihodi učinkovitije naplaćivali.

Mjere i postupci naplate potraživanja za gradske prihode propisani su odredbama Općeg poreznog zakona (sudske tužbe, ovrhe na novčanim sredstvima, nekretninama, pokretninama i drugom imovinom i druge mjere), odredbama Stečajnog zakona (Narodne novine 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 82/06, 116/10, 25/12 i 133/12), (naplata potraživanja od dužnika nad kojima je pokrenut stečajni postupak) odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine 152/08, 25/09, 153/09, 21/10, 39/11 i 63/11), (raskidanje ugovora, izvještavanje i dostavljanje dokumentacije o potraživanjima nadležnom državnom odvjetništvu koje je ovlašteno poduzimati mjere prisilne naplate), Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12) koja je donesena u srpnju 2012. (odgoda plaćanja i obročna otplata duga, otpis duga s osnove kamata ukoliko se glavnica duga plati u cijelosti jednokratno, prodaja potraživanja) i drugim propisima. Grad Osijek pri naplati prihoda može primjenjivati i druge mjere i postupke koje mu stoje na raspolaganju (slanje opomena, pozivanje obveznika na podmirenje duga, raskidanje ugovora i drugo) za koje ocijeni da bi mogle pridonijeti učinkovitoj naplati prihoda. Pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, naplata prihoda može se dodatno osigurati i ugovaranjem i pribavljanjem instrumenata osiguranja plaćanja (mjenica, zadužnica, jamstava i drugih instrumenata).

Za naplatu potraživanja u 2011. (od zakupa poslovnog prostora, najma stanova, spomeničke rente, korištenja javnih površina i prodaje domarskih stanova i stanova HRVI iz Domovinskog rata) u iznosu 3.521.216,00 kn, poduzimane su mjere prisilne naplate (sudske tužbe ili ovrhe). Mjere prisilne naplate poduzimane su i za naplatu potraživanja od komunalne naknade, a grad Osijek nema podatke o iznosu potraživanja za navedene prihode za koje su u 2011. poduzete mjere prisilne naplate. Za naplatu drugih gradskih prihoda mjere prisilne naplate u 2011. nisu poduzimane. Za naplatu potraživanja (od spomeničke rente, komunalne naknade, komunalnog doprinosa i korištenja javnih površina) u iznosu 1.379.334,00 kn poduzete su mjere prijavljivanja naplate potraživanja iz stečajne mase dužnika nad kojima je pokrenut stečajni postupak.

Za naplatu potraživanja od zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države grad Osijek nije ovlašten poduzimati mjere prisilne naplate te je dostavio nadležnom državnom odvjetništvu dokumente na temelju kojih su pokrenuti postupci prisilne naplate duga u iznosu 22.721,00 kn. Osim navedenih mjera za naplatu gradskih prihoda poduzimane su i mjere opominjanja dužnika, pozivanja na podmirenje duga, te zaključivanja (za spomeničku rentu) ugovora o obročnoj otplati duga. Zbog neplaćanja u rokovima dospjeća obveznicima su obračunavane zatezne kamate. Obavljenom revizijom financijskih izvještaja i poslovanja grada Osijeka za 2008., te obavljenim financijskim revizijama grada Osijeka za 2009. i 2010. utvrđeno je da u navedenim godinama za dio prihoda nisu poduzimane sve raspoložive mjere za naplatu.

Također, izvješćem povjerenstva za popis imovine i obveza sa stanjem na dan 31. prosinca 2011. utvrđeno je da su pri naplati potraživanja (od komunalne naknade, komunalnog doprinosa, zakupa javnih površina i naknada za priključenje na objekte komunalne infrastrukture) u značajnom broju slučajeva prije nastupanja propisanih rokova zastare potraživanja poduzimane samo mjere opominjanja dužnika, odnosno nisu poduzimane radnje za prekid zastare potraživanja.

Grad Osijek je poduzimao mjere za naplatu prihoda. Unatoč poduzetim mjerama iskazana dospjela potraživanja za vlastite prihode na koje grad Osijek ima utjecaja u naplati su na koncu 2011. vrijednosno značajna i iznose 86.700.937,00 kn, što čini 77,6% navedenih prihoda koji su u 2011. ostvareni u iznosu 111.544.468,00 kn. Na potraživanja (za koja grad Osijek ima podatke o starosti) koja su nenaplaćena u roku dužem od tri godine od dana dospjeća se odnosi 49.150.852,00 kn ili 56,7%. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijelo jedinice lokalne samouprave odgovorno je za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i uplatu u proračun u skladu sa zakonom ili drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine.

Državni ured za reviziju predlaže sustavno i kontinuirano poduzimanje svih raspoloživih mjera za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, te se predlaže pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, u slučajevima kada je to moguće, ugovaranje i pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja kojima se olakšava postupak naplate i dodatno se osigurava mogućnost naplate prihoda. Prije nastupanja rokova zastare potraživanja, predlaže se pravovremeno poduzimanje radnji kako bi se izbjegla zastara potraživanja koja bitno utječe na realnost, odnosno mogućnost naplate potraživanja. Primjenom navedenih preporuka, grad Osijek bi povećao učinkovitost naplate prihoda, te osigurao veća proračunska sredstva za izvršavanje programa i poslova iz djelokruga grada Osijeka.

Poslove izdavanja rješenja, evidentiranja potraživanja i naplate gradskih poreza do 2010. obavljala je Porezna uprava. Grad Osijek je u 2010. preuzeo poslove izdavanja rješenja, evidentiranja potraživanja i naplate poreza na tvrtku i poreza na korištenje javnih površina, dok poslove evidentiranja i naplate poreza na potrošnju i nadalje obavlja Porezna uprava. Prihodi od poreza na tvrtku i poreza na korištenje javnih površina ostvareni su u 2009. (kada je obračun i naplatu navedenih prihoda obavljala Porezna uprava) u iznosu 1.504.300,00 kn, a u 2011. (kada obračun i naplatu navedenih prihoda obavlja grad Osijek samostalno) ostvareni su u iznosu 2.980.202,00 kn, što je za 1.475.902,00 kn ili 98,1% više u odnosu na 2009.

Potraživanja za porez na potrošnju na koncu 2011. iznose 2.328.343,00 kn, što čini 141,1% prihoda od poreza na potrošnju koji su za 2011. ostvareni u iznosu 1.650.685,00 kn. Porezna uprava nije dostavljala gradu Osijeku podatke o dospelosti potraživanja, pojedinačnim obveznicima i poduzetim mjerama naplate.

Državni ured za reviziju predlaže od Porezne uprave zatražiti podatke o dospelosti potraživanja za porez na potrošnju, pojedinačnim obveznicima i poduzetim mjerama naplate. Ukoliko Porezna uprava nije u mogućnosti dostaviti tražene podatke ili se na temelju dostavljenih podataka utvrdi da porez na potrošnju nije učinkovito naplaćivan, predlaže se napraviti analizu i poduzeti mjere za učinkovitiju naplatu navedenog prihoda.

- Zakonska regulativa i baze podataka

Grad Osijek je donio akte o naplati svih prihoda koji se prema zakonskim odredbama trebaju ubirati, te je donio akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama mogu ubirati, osim poreza na kuće za odmor.

Baze podataka o obveznicima ustrojene su za sve vrste prihoda koje grad Osijek obračunava i naplaćuje. Grad Osijek ne raspolaže podacima o obveznicima poreza na potrošnju, jer ovu bazu podataka za grad Osijek vodi Porezna uprava. Baze obveznika poreza na tvrtku i poreza na potrošnju preuzete su od Porezne uprave sa stanjem na dan 21. prosinca 2009. Najveće baze obveznika se odnose na komunalnu naknadu u kojoj je evidentirano 47 415 obveznika, prodaju stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u kojoj je evidentirano 5 321 obveznika, najam stanova u kojoj je evidentirano 4 595 obveznika i porez na tvrtku u kojoj je evidentirano 2 177 obveznika. Baze se ažuriraju na temelju prijave korisnika, izdanih rješenja, zaključenih ugovora i druge dokumentacije ovisno o vrsti prihoda, a baza obveznika spomeničke rente se ažurira i na način da se uspoređuje s bazom obveznika komunalne naknade. Osim navedenog, ažuriranje baze podataka trebalo bi se obavljati i na temelju drugih dostupnih informacija (uvidom u središnji obrtni registar, registar trgovačkog suda, objave u Narodnim novinama i drugo), a baza obveznika komunalne naknade (broj i površina nekretnina čiji su vlasnici ili korisnici obveznici plaćanja komunalne naknade) trebala bi se provjeravati i obilaskom terena, te bi se mogla usporediti i s bazom obveznika plaćanja odvoza komunalnog otpada koju vodi trgovačko društvo u suvlasništvu grada Osijeka. Pri ažuriranju baza, otežan je pristup podacima od drugih državnih tijela (Porezne uprave, nadležnih sudova i drugih tijela) koji se odnose na promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba.

Državni ured za reviziju predlaže ažuriranje baza podataka na temelju svih dostupnih podataka, informacija i mogućnosti koje stoje na raspolaganju gradu Osijeku, kako bi se potpuno i pravovremeno utvrdili obveznici plaćanja gradskih prihoda. Državni ured za reviziju je mišljenja da bi baze podataka o obveznicima plaćanja gradskih prihoda bile ažurnije kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba na način kako je to utvrđeno kad su u pitanju podaci potrebni Poreznoj upravi i drugim nadležnim tijelima.

- Računovodstvene evidencije potraživanja

Grad Osijek vodi propisane poslovne knjige. Za dio gradskih prihoda, analitičke evidencije potraživanja vodi grad Osijek, a za dio prihoda analitičke evidencije vode trgovačka društva kojima je grad Osijek povjerio obavljanje poslova evidentiranja i naplate prihoda na temelju zaključenih ugovora. Analitičke evidencije potraživanja omogućuju iskazivanje potraživanja po subjektima, odnosno obveznicima, računima, pojedinačnim iznosima i rokovima dospelosti potraživanja, osim analitičke evidencije potraživanja za prodaju stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo koja ne omogućuje iskazivanje potraživanja po rokovima dospelosti, što zahtjeva naknadnu provjeru i obradu podataka potrebnih za poduzimanje mjera naplate.

Državni ured za reviziju predlaže unaprijediti sustav vođenja potraživanja za prodaju stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo na način koji omogućuje izravni pregled potraživanja po rokovima dospelosti, čime bi se omogućio brz i točan pristup svim podacima potrebnim za naplatu potraživanja.

U poslovnim knjigama grada Osijeka u okviru potraživanja za komunalni doprinos iskazana su potraživanja koja se odnose na potraživanja od grada Osijeka za obvezu komunalnog doprinosa radi vlastitog ulaganja u nastavno športsku dvoranu u iznosu 13.831.964,00 kn i dug obrtničke škole za izgradnju športske dvorane, za koji je grad Osijek preuzeo obvezu plaćanja u iznosu 690.110,00 kn, što ukupno iznosi 14.522.074,00 kn. S obzirom da spomenuta potraživanja za komunalni doprinos grad Osijek nema od koga naplatiti, nije ih niti trebao evidentirati u poslovnim knjigama već je u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03 - pročišćeni tekst, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09 i 49/11), programom gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture trebalo utvrditi izvore sredstava iz kojih će se namiriti ovi iznosi, kako bi se osiguralo namjensko trošenje sredstava komunalnog doprinosa propisano odredbama navedenog Zakona.

U poslovnim knjigama grada Osijeka evidentiran je u 2011. je ispravak vrijednosti potraživanja (prijenos na sumnjiva i sporna potraživanja) u iznosu 34.596.409,00 kn, a izvršen je za potraživanja za koja su poduzete sve mjere naplate (opomene, ovrha i utuženja). Zakonskim propisima koji uređuju računovodstveno poslovanje lokalnih jedinica nisu propisani uvjeti i kriteriji za evidentiranje ispravka vrijednosti potraživanja u poslovnim knjigama. S obzirom da se evidentiranjem ispravka vrijednosti potraživanja umanjuje ukupna imovina lokalnih jedinica iskazana u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima, te da lokalne jedinice pri evidentiranju ispravka vrijednosti potraživanja mogu primjenjivati različite kriterije, Državni ured za reviziju je mišljenja da bi zakonskim propisima trebalo utvrditi kriterije i uvjete za evidentiranje ispravka vrijednosti potraživanja kako bi se imovina lokalnih jedinica iskazivala na temelju istih računovodstvenih načela i pravila.

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Poslove utvrđivanja, evidentiranja i naplate gradskih prihoda čije je ubiranje i naplata u nadležnosti grada Osijeka (osim poreza na potrošnju) obavljaju jedinstveni upravni odjeli Grada (odjel za financije i odjel za komunalno stambeno gospodarstvo, promet i zaštitu okoliša) i pravne osobe kojima je grad Osijek na temelju zaključenih ugovora povjerio obavljanje navedenih poslova. Za obavljanje poslova naplate i kontrole naplate prihoda nisu imenovane posebne osobe. Poslovi naplate obavljaju se u okviru upravnih odjela ili pravnih osoba koje su zadužene za vođenje analitičkih evidencija, a poslove kontrole naplate prihoda obavljaju nadležni pročelnici, voditelji i stručni suradnici.

Tijekom 2011. o naplati prihoda izvještavan je zakonski predstavnik. Grad Osijek nije donio pisane procedure za poslove naplate i kontrole naplate prihoda. Iako navedene procedure nisu propisane, grad Osijek poduzima mjere za naplatu potraživanja i provodi kontrolu naplate.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate, kojima između ostalog, treba propisati procedure, postupke i mjere vezane za pravodobno, sustavno i kontinuirano poduzimanje mjera za naplatu prihoda (vrste redovitih mjera i mjera prisilne naplate koje se poduzimaju pri naplati, rokove u kojima se pojedine mjere naplate primjenjuju, obračun zatezних kamata, pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja, odgovorne osobe zadužene za poduzimanje mjera naplate i kontrole naplate i druge postupke vezane uz naplatu prihoda). Donošenje i primjena pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate unaprijedila bi sustav obračuna i naplate gradskih prihoda i pridonijela učinkovitoj naplati gradskih prihoda.

- Informiranje stanovništva

Grad Osijek je putem lokalne radio i televizijske postaje, službenih glasnika, putem komunikacije s građanima putem predstavnika u mjesnim odborima i gradskim četvrtima grada Osijeka i svoje mrežne stranice na Internetu informirao stanovništvo i druge subjekte o različitim područjima djelovanja gradske uprave. Osim navedenog, provedene su i posebne mjere informiranja stanovništva o namjeni naplate i utrošku proračunskih prihoda putem brošura u kojima su navedeni projekti koji su realizirani u gradu i izvori sredstava iz kojih su financirani.

Državni ured za reviziju predlaže i nadalje provođenje posebnih mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području grada Osijeka.

Grad Valpovo

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga grada Valpova, ustrojen je ured grada Valpova i tri upravna odjela. Koncem 2011. grad Valpovo je imao 30 zaposlenika. Prema Registru proračunskih korisnika, Grad Valpovo ima dva proračunska korisnika u kojima je koncem 2011. bilo 26 zaposlenika. Površina grada Valpova je 143 km², a obuhvaća osam naselja. Prema popisu stanovništva iz 2011. ima 11 570 stanovnika, 4 123 kućanstva i 4 960 stambenih jedinica.

a) Prihodi

Ukupni prihodi grada Valpova, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 23.545.685,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 3.836.678,00 kn ili 14,0%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 30,2% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 34,1% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima grada Valpova ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 17.

Tablica broj 17

Vlastiti prihodi grada Valpova ostvoreni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihod	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Gradski porezi	313.891	395.970	126,1
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	47.073	82.221	174,7
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	115.381	121.038	104,9
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	151.437	192.711	127,3
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	2.165.165	2.219.741	102,5
2.1.	Naknade za koncesiju	766.974	1.403.467	183,0
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	978.370	422.149	43,1
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	419.821	394.125	93,9
3.	Upravne i administrativne pristojbe	110.769	219.421	198,1
3.1.	Ostale pristojbe i naknade	110.769	219.421	198,1
4.	Komunalni doprinosi i naknade	3.199.869	3.857.001	120,5
4.1.	Komunalni doprinos	459.735	1.338.349	291,1
4.2.	Komunalna naknada	2.740.134	2.353.091	85,9
4.3.	Naknade za priključak	0	165.561	-
5.	Prihodi po posebnim propisima	500.352	394.813	78,9
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	30.642	35.904	117,2
5.2.	Doprinos za šume	54.979	63.353	115,2
5.3.	Ostali prihodi po posebnim propisima	414.731	295.556	71,3
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	1.983.516	931.452	47,0
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	1.789.877	760.639	42,5
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	193.639	170.813	88,2
	Ukupno	8.273.562	8.018.398	96,9

Vlastiti prihodi za 2011. su ostvoreni u iznosu 8.018.398,00 kn, što je u odnosu na prihode ostvarene za 2010. manje za 255.164,00 kn ili 3,1%.

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima grada Valpova koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 18.

Tablica broj 18

Potraživanja grada Valpova koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	4.861.877	4.299.547	88,4
1.1.	Potraživanja za poreze	480.110	394.396	82,1
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	1.124.756	186.843	16,6
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	3.228.507	3.636.460	112,6
1.4.	Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	28.504	81.848	287,1
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	6.577.790	6.264.660	95,2
3.	Druga potraživanja	20.485	0	-
	Ukupno	11.460.152	10.564.207	92,2

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 11.460.152,00 kn, a koncem 2011. su iskazana u iznosu 10.564.207,00 kn, što je za 895.945,00 kn ili 7,8% manje u odnosu na 2010. Smanjenje se najvećim dijelom odnosi na pad potraživanja za prihode od imovine.

Od iskazanih potraživanja na koncu 2011. u iznosu 10.564.207,00 kn, na potraživanja za naknadu za uređenje voda (koju grad Valpovo na temelju odredbi Zakona o financiranju vodnog gospodarstva obračunava i naplaćuje u ime i za račun Hrvatskih voda) se odnosi 1.537.173,00 kn, a na potraživanja za sufinanciranje materijalnih troškova zajedničkog korištenja zgrade, objave oglasa u službenom glasniku i druga potraživanja koja se ne odnose na vlastite prihode se odnosi 84.820,00 kn. Potraživanja za vlastite prihode iznose 8.942.214,00 kn od čega se na dospjela potraživanja odnosi 3.667.360,00 kn ili 41,0%, a na nedospjela potraživanja se odnosi 5.274.854,00 kn ili 59,0%.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 1.539.402,00 kn, gradske poreze u iznosu 391.424,00 kn, prodaju stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 448.966,00 kn, gradske poreze u iznosu 391.404,00 kn, komunalni doprinos u iznosu 387.077,00 kn, prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 293.787,00 kn, prodaju zemljišta u vlasništvu grada Valpova u iznosu 260.965,00 kn, naknade za priključak na komunalnu infrastrukturu u iznosu 158.897,00 kn, korištenje javnih površina u iznosu 70.278,00 kn, zakup poslovnog prostora u iznosu 51.062,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 37.958,00 kn, druga potraživanja od zakupa i iznajmljivanja imovine u iznosu 22.141,00 kn i najam stanova u iznosu 5.403,00 kn.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode nenaplaćena do jedne godine od roka dospijea iznose 2.221.630,00 kn, od jedne do tri godine iznose 1.052.841,00 kn, od tri do pet godina iznose 284.136,00 kn i preko pet godina iznose 108.753,00 kn.

Nedospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 2.945.589,00 kn, prodaju stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 2.043.416,00 kn, prodaju zemljišta u vlasništvu grada Valpova u iznosu 271.937,00 kn i za naknade za priključenje na objekte komunalne infrastrukture u iznosu 13.912,00 kn.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Vlastiti prihodi grada Valpova su ostvareni za 2011. u iznosu 8.018.398,00 kn. U okviru navedenih prihoda, ostvareni su u iznosu 1.846.909,00 kn prihodi na koje grad Valpovo nema utjecaja u naplati (od koncesije poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 1.218.089,00 kn, naknada za eksploataciju mineralnih sirovina u iznosu 272.142,00 kn, državnih biljega u iznosu 219.421,00 kn, šumskog doprinosa u iznosu 63.353,00 kn, vodnog doprinosa u iznosu 35.904,00 kn i drugih prihoda u iznosu 38.000,00 kn), jer prema odredbama posebnih propisa na temelju kojih se ostvaruju navedeni prihodi, nadzor nad naplatom te postupke naplate obavljaju druga državna tijela. Osim navedenog, u okviru vlastitih prihoda iskazani su i prihodi od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u iznosu 9.798,00 kn za financiranje plaća zaposlenika u posebnim programima zapošljavanja (dnevni boravak i pomoć u kući starijim i nemoćnim osobama).

Vlastiti prihodi na koje grad Valpovo ima utjecaja u naplati su ostvareni za 2011. u iznosu 6.161.691,00 kn i čine 76,8% ukupnih vlastitih prihoda grada Valpova i odnose se na prihode od komunalne naknade u iznosu 2.353.091,00 kn, komunalnog doprinosa u iznosu 1.338.349,00 kn, prodaje zemljišta u vlasništvu grada Valpova u iznosu 405.507,00 kn, gradskih poreza u iznosu 395.970,00 kn (od čega se na porez na potrošnju odnosi 121.038 kn), prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 355.131,00 kn, naknada za razvoj 261.740,00 kn, zakupa poslovnog prostora u iznosu 221.925,00 kn, drugih koncesija u iznosu 180.359,00 kn, prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 170.813,00 kn, naknada za priključenje na objekte komunalne infrastrukture u iznosu 165.561,00 kn, zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 105.441,00 kn, korištenja javnih površina u iznosu 84.159,00 kn, druge prihode od zakupa i iznajmljivanja imovine u iznosu 77.170,00 kn, najma stanova u iznosu 17.614,00 kn, koncesija za obavljanje komunalnih djelatnosti u iznosu 5.018,00 kn i drugih prihoda u iznosu 23.843,00 kn. Obračun i naplatu prihoda od naknada za razvoj obavlja trgovačko društvo u većinskom vlasništvu grada Valpova zajedno s cijenom komunalnih usluga, a poslove obračuna i naplate poreza na potrošnju obavlja Porezna uprava. Obračun i naplatu drugih navedenih prihoda obavljaju upravni odjeli grada Valpova. Vlastiti prihodi koje grad Valpovo samostalno obračunava i naplaćuje i na koje ima utjecaja u naplati iznose 5.778.913,00 kn

Dospjela potraživanja za vlastite prihode na koncu 2011. iznose 3.667.360,00 kn i odnose se na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 1.539.402,00 kn, prodaju stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 448.966,00 kn, gradske poreze u iznosu 391.404,00 kn, komunalni doprinos u iznosu 387.077,00 kn, prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 293.787,00 kn, prodaju zemljišta u vlasništvu grada Valpova u iznosu 260.965,00 kn, naknade za priključak na komunalnu infrastrukturu u iznosu 158.897,00 kn, korištenje javnih površina u iznosu 70.278,00 kn, zakup poslovnog prostora u iznosu 51.062,00 kn, zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 37.958,00 kn, druga potraživanja od zakupa i iznajmljivanja imovine u iznosu 22.141,00 kn i najam stanova u iznosu 5.403,00 kn.

Iskazana dospjela potraživanja u iznosu 3.667.360,00 kn se odnose na potraživanja za vlastite prihode koje grad Valpovo samostalno obračunava i na koje ima utjecaja u naplati, od čega se na potraživanja koja su nenaplaćena u roku dužem od tri godine od dana dospijeća odnosi 392.889,00 kn ili 10,7%. Vrijednosno najznačajnija potraživanja koja su nenaplaćena u roku dužem od tri godine od dana dospijeća se odnose na komunalnu naknadu u iznosu 335.152,00 kn i gradske poreze u iznosu 57.737,00 kn.

Mjere i postupci naplate potraživanja za gradske prihode propisani su odredbama Općeg poreznog zakona (sudske tužbe, ovrhe na novčanim sredstvima, nekretninama, pokretninama i drugom imovinom i druge mjere), odredbama Stečajnog zakona (Narodne novine 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 82/06, 116/10, 25/12 i 133/12), (naplata potraživanja od dužnika nad kojima je pokrenut stečajni postupak) odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine 152/08, 25/09, 153/09, 21/10, 39/11 i 63/11), (raskidanje ugovora, izvještavanje i dostavljanje dokumentacije o potraživanjima nadležnom državnom odvjetništvu koje je ovlašteno poduzimati mjere prisilne naplate), Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12) koja je donesena u srpnju 2012. (odgoda plaćanja i obročna otplata duga, otpis duga s osnove kamata ukoliko se glavnica duga plati u cijelosti jednokratno, prodaja potraživanja) i drugim propisima. Grad Valpovo pri naplati prihoda može primjenjivati i druge mjere i postupke koje mu stoje na raspolaganju (slanje opomena, pozivanje obveznika na podmirenje duga, raskidanje ugovora i drugo) za koje ocijeni da bi mogle pridonijeti učinkovitoj naplati prihoda. Pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, naplata prihoda može se dodatno osigurati i ugovaranjem i pribavljanjem instrumenata osiguranja plaćanja (mjenica, zadužnica, jamstava i drugih instrumenata).

Za naplatu potraživanja (od gradskih poreza, komunalne naknade i prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo) u ukupnom iznosu 580.448,00 k, poduzete su u 2011. mjere prisilne naplate (sudske tužbe ili ovrhe). Za naplatu potraživanja od prodaje i zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu grad Valpovo nije ovlašten poduzimati mjere prisilne naplate te je dostavio nadležnom državnom odvjetništvu dokumente na temelju kojih su pokrenuti postupci za naplatu duga u iznosu 11.564,00 kn. Osim navedenih mjera, grad Valpovo je za naplatu potraživanja poduzimao i mjere opominjanja dužnika. Zbog neplaćanja u rokovima dospijeća obračunavane su zakonske zatezne kamate samo obveznicima kod kojih su pokrenute mjere prisilne naplate, dok drugim obveznicima koji nisu podmirivali obveze u rokovima dospijeća zatezne kamate nisu obračunavane, čime su u nepravedni položaj stavljeni obveznici koji uredno podmiruju dospjele obveze, a osim toga obračunom zateznih kamata povećava se i vjerojatnost naplate prihoda u rokovima dospelosti.

Obavljenom revizijom financijskih izvještaja i poslovanja grada Valpova za 2008., utvrđeno je da pri naplati pojedinih gradskih prihoda nisu poduzimane mjere naplate, a obavljenom financijskom revizijom grada Valpova za 2009. nisu utvrđene nepravilnosti pri naplati gradskih prihoda.

Prema navedenom, grad Valpovo je poduzimao mjere za naplatu prihoda. Unatoč poduzetim mjerama iskazana dospjela potraživanja za vlastite prihode na koje grad Valpovo ima utjecaja u naplati su na koncu 2011. vrijednosno značajna i iznose 3.667.360,00 kn, što čini 63,5% navedenih prihoda koji su za 2011. ostvareni u iznosu 5.778.913,00 kn. Na potraživanja koja su nenaplaćena u roku dužem od tri godine se odnosi 392.889,00 kn ili 10,7%. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijelo jedinice lokalne samouprave odgovorno je za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i uplatu u proračun u skladu sa zakonom ili drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena.

Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine.

Državni ured za reviziju predlaže sustavno i kontinuirano poduzimanje svih raspoloživih mjera za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, te se predlaže pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, u slučajevima kada je to moguće, ugovaranje i pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja kojima se olakšava postupak naplate i dodatno se osigurava mogućnost naplate prihoda. Prije nastupanja rokova zastare potraživanja, predlaže se pravovremeno poduzimanje radnji kako bi se izbjegla zastara potraživanja koja bitno utječe na realnost, odnosno mogućnost naplate potraživanja. Predlaže se svim obveznicima koji ne plaćaju obveze u rokovima dospjeća obračunavanje zakonskih zatezних kamata. Primjenom navedenih preporuka, grad Valpovo bi povećao učinkovitost naplate prihoda, te osigurao veća proračunska sredstva za izvršavanje programa i poslova iz djelokruga grada Valpova.

Grad Valpovo je poslove izdavanja rješenja, evidentiranja potraživanja i naplate poreza na potrošnju povjerio Poreznoj upravi. Potraživanja za porez na potrošnju na koncu 2011. nisu iskazana u poslovnim knjigama jer Porezna uprava nije dostavljala gradu Valpovu podatke o ukupnom stanju i dospelosti potraživanja, pojedinačnim obveznicima i poduzetim mjerama naplate.

Državni ured za reviziju predlaže od Porezne uprave zatražiti podatke o ukupnom stanju i dospelosti potraživanja za porez na potrošnju, pojedinačnim obveznicima i poduzetim mjerama naplate. Ukoliko Porezna uprava nije u mogućnosti dostaviti tražene podatke ili se na temelju dostavljenih podataka utvrdi da porez na potrošnju nije učinkovito naplaćivan, predlaže se napraviti analizu i procijeniti može li grad Valpovo samostalno obavljati obračun i naplatu navedenih prihoda na učinkovitiji način.

- Zakonska regulativa i baze podataka

Grad Valpovo je donio akte o naplati svih prihoda koji se prema zakonskim odredbama trebaju ubirati, osim prihoda od spomeničke rente, te je donio akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama mogu ubirati.

Grad Valpovo nije donio odluku o visini spomeničke rente, koja se plaća po m² korisne površine poslovnog prostora, koji se nalazi u nepokretnom kulturnom dobru ili na području kulturno povijesne cjeline, iako na svom području ima kulturnih dobara u kojima se obavljaju gospodarske djelatnosti. Odredbom članka 114. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (Narodne novine 69/99, 151/03, 157/03, 87/09, 88/10, 61/11 i 136/12), je propisano da visinu spomeničke rente koja se obračunava po m² korisne površine poslovnog prostora, propisuje grad Valpovo svojom odlukom na temelju rješenja o utvrđivanju spomeničke rente.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje odluke o visini spomeničke rente i naplatu prihoda od spomeničke rente, kako bi grad Valpovo ostvario sve prihode čija je naplata dana u nadležnost grada Valpova.

Baze podataka o obveznicima ustrojene su za sve vrste prihoda koje grad Valpovo sam obračunava i naplaćuje. Grad Valpovo ne raspolaže podacima o obveznicima poreza na potrošnju, jer ovu bazu podataka za grad Valpovo vodi Porezna uprava. Najveće baze obveznika se odnose na komunalnu naknadu u kojoj je evidentirano 4 614 obveznika i poreza na tvrtku u kojoj je evidentirano 467 obveznika, dok za druge vrste prihoda grad Valpovo ima manji broj obveznika. Baze se ažuriraju na temelju prijave korisnika, izdanih rješenja, zaključenih ugovora i druge dokumentacije ovisno o vrsti prihoda. Osim navedenog, grad Valpovo bi trebao ažurirati baze podataka i na temelju drugih dostupnih informacija (uvidom u središnji obrtni registar, registar trgovačkog suda, objave u Narodnim novinama i drugo), a baza obveznika komunalne naknade (broj i površina nekretnina čiji su vlasnici ili korisnici obveznici plaćanja komunalne naknade) trebala bi se provjeravati i obilaskom terena, te bi se mogla usporediti i s bazom obveznika plaćanja odvoza komunalnog otpada koju vodi trgovačko društvo u suvlasništvu grada Valpova. Pri ažuriranju baza, otežan je pristup podacima od drugih državnih tijela (Porezne uprave, nadležnih sudova) koji se odnose na promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba.

Državni ured za reviziju predlaže ažuriranje baza podataka na temelju svih dostupnih podataka, informacija i mogućnosti koje stoje na raspolaganju gradu Valpovu, kako bi se potpuno i pravovremeno utvrdili obveznici plaćanja gradskih prihoda. Državni ured za reviziju je mišljenja da bi baze podataka o obveznicima plaćanja gradskih prihoda bile ažurnije kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba na način kako je to utvrđeno kad su u pitanju podaci potrebni Poreznoj upravi i drugim nadležnim tijelima.

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Poslove utvrđivanja, evidentiranja i naplate gradskih prihoda u nadležnosti grada Valpova (osim poreza na potrošnju) obavlja služba za financije i proračun i upravni odjel za komunalne i stambene djelatnosti. Za poslove naplate prihoda imenovane su tri osobe, a osim imenovanih osoba, navedene poslove obavlja i referent koji je zadužen i za obavljanje drugih poslova iz djelokruga grada Valpova. Osoba za kontrolu naplate prihoda nije zasebno imenovana. Tijekom 2011. o naplati prihoda izvještavan je zakonski predstavnik. Grad Valpovo nije donio pisane procedure za poslove naplate i kontrole naplate prihoda. Iako navedene procedure nisu donesene grad Valpovo poduzima mjere za naplatu prihoda i provodi kontrolu naplate.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate, kojima između ostalog, treba propisati procedure, postupke i mjere vezane za pravodobno, sustavno i kontinuirano poduzimanje mjera za naplatu prihoda (vrste redovitih mjera i mjera prisilne naplate koje se poduzimaju pri naplati, rokove u kojima se pojedine mjere naplate primjenjuju, obračun zatezних kamata, pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja, odgovorne osobe zadužene za poduzimanje mjera naplate i kontrole naplate i druge postupke vezane uz naplatu prihoda). Donošenje i primjena pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate poboljšala bi sustav obračuna i naplate gradskih prihoda i pridonijela učinkovitoj naplati gradskih prihoda.

- Informiranje stanovništva

Grad Valpovo je putem službenih glasnika i svoje mrežne stranice na Internetu informirao stanovništvo i druge subjekte o različitim područjima djelovanja gradske uprave. Posebne mjere informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihov utjecaj na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području grada Valpova nisu provođene. Provođenje posebnih mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o namjeni za koju se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje općih uvjeta življenja na području grada Valpova utjecalo bi na podizanje svijesti obveznika o cilju i svrsi, te obvezi plaćanja proračunskih prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže provođenje posebnih mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području grada Valpova.

Općina Antunovac

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Antunovac, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. Općina Antunovac je imala 17 zaposlenika, od kojih je deset zaposleno u općinskoj upravi na neodređeno vrijeme, četiri su zaposlena u općinskoj upravi na određeno vrijeme, a tri su zaposlena na određeno vrijeme u programu javnih radova. Prema Registru proračunskih korisnika, općina nema proračunskih korisnika. Površina općine Antunovac je 57 km², a obuhvaća dva naselja. Općina Antunovac u cijelosti pripada prvoj skupini područja posebne državne skrbi. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 3 704 stanovnika, 1 199 kućanstva i 1 283 stambene jedinice.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Antunovac, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 7.360.782,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 4.127.580,00 kn ili 35,9%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 14,4% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 25,2% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Antunovac ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 19.

Tablica broj 19

Vlastiti prihodi općine Antunovac ostvareni za 2010. i 2011.

		u kn		
Redni broj	Prihod	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	21.806	26.942	123,6
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	6.108	7.988	130,8
1.2.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	15.698	18.954	120,7
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	637.763	645.755	101,3
2.1.	Naknade za koncesiju	347.879	309.633	89,0
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	288.862	335.022	116,0
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	1.022	1.100	107,6
3.	Komunalni doprinosi i naknade	652.063	601.836	92,3
3.1.	Komunalni doprinos	321.920	168.767	52,4
3.2.	Komunalna naknada	285.930	350.366	122,5
3.3.	Naknade za priključak	44.213	82.703	187,1
4.	Prihodi po posebnim propisima	73.351	333.615	454,8
4.1.	Ostali prihodi po posebnim propisima	73.351	333.615	454,8
5.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	269.529	248.230	92,1
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	269.529	248.230	92,1
	Ukupno	1.654.512	1.856.378	112,2

Vlastiti prihodi za 2011. su ostvareni u iznosu 1.856.378,00 kn, što je u odnosu na prihode ostvarene za 2010. više za 201.866,00 kn ili 12,2%. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na rast ostalih prihoda po posebnim propisima.

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Antunovac koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 20.

Tablica broj 20

Potraživanja općine Antunovac koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	1.191.078	1.224.191	102,8
1.1.	Potraživanja za poreze	117.654	116.104	98,7
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	515.828	619.321	120,1
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	552.096	479.939	86,9
1.4.	Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	0	3.327	-
1.5.	Potraživanja za kazne i upravne mjere te ostale prihode	5.500	5.500	100,0
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	3.078.962	3.665.925	119,1
3.	Druga potraživanja	184.294	172.506	93,6
	Ukupno	4.454.334	5.062.622	113,7

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 4.454.334,00 kn, a koncem 2011. su iskazana u iznosu 5.062.622,00 kn, što je za 608.288,00 kn ili 13,7 više u odnosu na 2010. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na rast potraživanja od prodaje nefinancijske imovine.

Od iskazanih potraživanja na koncu 2011. u iznosu 5.062.622,00 kn, na potraživanja od bivšeg zaposlenika po pravomoćnoj presudi nadležnog Općinskog suda se odnosi 470.259,00 kn, potraživanja od grada Osijeka po ugovoru o sukcesiji se odnosi 132.452,00 kn, na potraživanja za naknadu za uređenje voda (koju općina Antunovac na temelju odredbi Zakona o financiranju vodnog gospodarstva obračunava i naplaćuje u ime i za račun Hrvatskih voda) se odnosi 157.084,00 kn, a na kamate i druga potraživanja koja se ne odnose na vlastite prihode se odnosi 30.887,00 kn. Potraživanja za vlastite prihode iznose 4.271.940,00 kn, od čega se na dospjela potraživanja odnosi 605.863,00 kn ili 64,2%, a na nedospjela potraživanja se odnosi 3.666.077,00 kn ili 85,8%.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 285.314,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu 138.047,00 kn, općinske poreze u iznosu 116.104,00 kn, prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 40.739,00 kn, druge naknade u iznosu 11.463,00 kn, druga potraživanja od zakupa i iznajmljivanja imovine u iznosu 5.370,00 kn i druga potraživanja od nefinancijske imovine i po posebnim propisima u iznosu 8.825,00 kn.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode nenaplaćena do jedne godine od roka dospijeća iznose 311.048,00 kn, od jedne do tri godine iznose 88.980,00 kn, od tri do pet godina iznose 52.406,00 kn i preko pet godina iznose 37.324,00 kn. Za dospjela potraživanja od općinskih poreza u iznosu 116.104,00 kn, općina Antunovac nema podatke o razdoblju u kojem su potraživanja nenaplaćena u odnosu na rok dospijeća.

Nedospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 3.625.186,00 kn i komunalni doprinos u iznosu 40.891,00 kn.

c) Nalazi i preporuke**- Učinkovitost naplate prihoda**

Vlastiti prihodi općine Antunovac su ostvareni za 2011. u iznosu 1.856.378,00 kn. U okviru navedenih prihoda, ostvareni su u iznosu 328.190,00 kn prihodi na koje općina Antunovac nema utjecaja u naplati (od koncesije poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 307.235,00 kn, vodnog doprinosa u iznosu 19.856,00 kn i drugih prihoda u iznosu 1.099,00 kn), jer prema odredbama posebnih propisa na temelju kojih se ostvaruju navedeni prihodi, nadzor nad naplatom te postupke naplate obavljaju druga državna tijela. Osim navedenog, u okviru vlastitih prihoda iskazani su i prihodi od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u iznosu 103.004,00 kn za financiranje plaća zaposlenika u posebnim programima zapošljavanja (program javnih radova i stručno osposobljavanje osoba bez zasnivanja radnog odnosa), te su iskazani prihodi iz proračuna Županije u iznosu 50.000,00 kn.

Vlastiti prihodi na koje općina Antunovac ima utjecaja u naplati su ostvareni za 2011. u iznosu 1.375.184,00 kn i čine 74,1% ukupnih vlastitih prihoda općine Antunovac i odnose se na prihode od komunalne naknade u iznosu 350.366,00 kn, prihode od zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 261.596,00 kn, prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 248.230,00 kn, komunalnog doprinosa u iznosu 168.767,00 kn, naknada za priključenje na objekte komunalne infrastrukture u iznosu 82.703,00 kn, grobnih naknada u iznosu 68.810,00 kn, druge prihode od zakupa i iznajmljivanja imovine u iznosu 37.351,00 kn, općinskih poreza u iznosu 26.952,00 kn, zakupa poslovnog prostora u iznosu 23.363,00 kn, korištenja javnih površina u iznosu 10.190,00 kn, drugih koncesija u iznosu 2.398,00 kn, najma stanova u iznosu 1.872,00 kn i druge prihode u iznosu 92.586,00 kn. Općina je poslove obračuna i naplate općinskih poreza povjerila Poreznoj upravi, a obračun i naplatu drugih navedenih prihoda obavlja upravni odjel općine Antunovac. Vlastiti prihodi koje općina Antunovac samostalno obračunava i na koje ima utjecaj u naplati iznose 1.348.232,00 kn.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode na koncu 2011. iznose 605.863,00 kn, a odnose se na potraživanja za zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 285.314,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu 138.047,00 kn, općinske poreze u iznosu 116.104,00 kn, prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 40.739,00 kn, druge naknade u iznosu 11.463,00 kn, druga potraživanja od zakupa i iznajmljivanja imovine u iznosu 5.370,00 kn i druga potraživanja od nefinancijske imovine i po posebnim propisima u iznosu 8.825,00 kn. Dospjela potraživanja za vlastite prihode koje općina Antunovac samostalno obračunava i na koje ima utjecaja u naplati (bez općinskih poreza) iznose 489.759,00 kn, od čega se na potraživanja koja su nenaplaćena u roku dužem od tri godine od dana dospijeća odnosi 89.730,00 kn ili 18,3%. Vrijednosno najznačajnija potraživanja koja su nenaplaćena u roku dužem od tri godine od dana dospijeća odnose se na potraživanja za zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 70.195,00 kn.

Mjere i postupci naplate potraživanja za općinske prihode su propisani odredbama Općeg poreznog zakona (sudske tužbe, ovrhe na novčanim sredstvima, nekretninama, pokretninama i drugom imovinom i druge mjere), odredbama Stečajnog zakona (Narodne novine 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 82/06, 116/10, 25/12 i 133/12), (naplata potraživanja od dužnika nad kojima je pokrenut stečajni postupak), odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine 152/08, 25/09, 153/09, 21/10, 39/11 i 63/11), (raskidanje ugovora, izvještavanje i dostavljanje dokumentacije o potraživanjima nadležnom državnom odvjetništvu koje je ovlašteno poduzimati mjere prisilne naplate), Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12) koja je donesena u srpnju 2012. (odgoda plaćanja i obročna otplata duga, otpis duga s osnove kamata ukoliko se glavnica duga plati u cijelosti jednokratno, prodaja potraživanja) i drugim propisima. Općina Antunovac pri naplati prihoda može primjenjivati i druge mjere i postupke koje joj stoje na raspolaganju (slanje opomena, pozivanje obveznika na podmirenje duga, raskidanje ugovora i drugo) i za koje ocijeni da bi mogle pridonijeti učinkovitoj naplati prihoda. Pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, naplata prihoda može se dodatno osigurati i ugovaranjem i pribavljanjem instrumenata osiguranja plaćanja (mjenica, zadužnica, jamstava i drugih instrumenata).

Za naplatu potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 33.575,00 kn poduzete su u 2011. mjere prisilne naplate (sudske tužbe ili ovrhe). Za naplatu potraživanja od zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države općina Antunovac nije ovlaštena poduzimati mjere prisilne naplate te je dostavila nadležnom državnom odvjetništvu dokumentaciju na temelju koje su pokrenuti postupci za prisilnu naplatu duga u iznosu 125.334,00 kn. Osim navedenih mjera, Općina Antunovac je za naplatu vrijednosno značajnijih potraživanja poduzimala i mjere opominjanja dužnika. Zbog neplaćanja u rokovima dospjeća obračunavane su zakonske zatezne kamate samo obveznicima kod kojih su pokrenute mjere prisilne naplate, dok drugim obveznicima koji nisu podmirivali obveze u rokovima dospjeća zatezne kamate nisu obračunavane. Obračunom zateznih kamata povećava se i vjerojatnost naplate prihoda u rokovima dospelosti.

Općina Antunovac je poduzimala mjere za naplatu prihoda. Unatoč poduzetim mjerama iskazana dospelja potraživanja, za vlastite prihode koje općina Antunovac samostalno obračunava na koje ima utjecaja u naplati na koncu 2011. iznose 489.759,00 kn, što čini 36,3% navedenih prihoda koji su za 2011. ostvareni u iznosu 1.348.232,00 kn. Na potraživanja koja su nenaplaćena u roku dužem od tri godine od dana dospjeća odnosi se 89.730,00 kn ili 18,3%. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijelo jedinice lokalne samouprave odgovorno je za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i uplatu u proračun u skladu sa zakonom ili drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine.

Državni ured za reviziju predlaže sustavno i kontinuirano poduzimanje svih raspoloživih mjera za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, te se predlaže pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, u slučajevima kada je to moguće, ugovaranje i pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja kojima se olakšava postupak naplate i dodatno se osigurava mogućnost naplate prihoda. Prije nastupanja rokova zastare potraživanja, predlaže se pravovremeno poduzimanje radnji kako bi se izbjegla zastara potraživanja koja bitno utječe na realnost, odnosno mogućnost naplate potraživanja.

Predlaže se obračunavanje zakonskih zatezних kamata obveznicima koji ne plaćaju obveze u rokovima dospijea. Primjenom navedenih preporuka, općina Antunovac bi povećala učinkovitost naplate prihoda, te osigurala veća proračunska sredstva za izvršavanje programa i poslova iz djelokruga općine Antunovac.

Općina Antunovac je poslove izdavanja rješenja, evidentiranja potraživanja i naplate općinskih poreza povjerila Poreznoj upravi. Potraživanja za općinske poreze na koncu 2011. iznose 116.104,00 kn, što čini 430,8% prihoda od općinskih poreza koji su u 2011 ostvareni u iznosu 26.952,00 kn. Porezna uprava nije dostavljala općini Antunovac podatke o dospelosti potraživanja, pojedinačnim obveznicima i poduzetim mjerama naplate. Revizijom učinkovitosti utvrđeno je da se kod lokalnih jedinica koje same obračunavaju i naplaćuju sve ili dio gradskih ili općinskih poreza, naplata navedenih prihoda obavlja na učinkovitiji način.

Državni ured za reviziju predlaže od Porezne uprave zatražiti podatke o dospelosti potraživanja za općinske poreze, pojedinačnim obveznicima i poduzetim mjerama naplate. Ukoliko Porezna uprava nije u mogućnosti dostaviti tražene podatke ili se na temelju dostavljenih podataka utvrdi da općinski porezi nisu učinkovito naplaćivani, predlaže se napraviti analizu i poduzeti radnje za učinkovitiju naplatu navedenih prihoda.

- Zakonska regulativa i baze podataka

Općina Antunovac je donijela akte o naplati svih prihoda koji se prema zakonskim odredbama trebaju ubirati, osim prihoda od spomeničke rente jer na području općine Antunovac nema nepokretnih kulturnih dobara ili kulturno povijesne cjeline u kojima se obavlja gospodarska djelatnost, te je donijela akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama mogu ubirati, osim poreza na kuće za odmor.

Baze podataka o obveznicima ustrojene su za sve vrste prihoda koje općina Antunovac sama obračunava i naplaćuje. Općina Antunovac ne raspolaže podacima o obveznicima općinskih poreza jer te baze podataka vodi Porezna uprava. Najveća baza obveznika se odnosi na komunalnu naknadu u kojoj je evidentirano 1 197 obveznika, dok za druge vrste prihoda općina Antunovac ima manji broj obveznika. Baze se ažuriraju na temelju prijave korisnika, izdanih rješenja, zaključenih ugovora i druge dokumentacije ovisno o vrsti prihoda. Osim navedenog, općina Antunovac bi trebala ažurirati baze podataka i na temelju drugih dostupnih informacija (uvidom u središnji obrtni registar, registar trgovačkog suda, objave u Narodnim novinama i drugo), a baza obveznika komunalne naknade (broj i površina nekretnina čiji su vlasnici ili korisnici obveznici plaćanja komunalne naknade) trebala bi se provjeravati i obilaskom terena, te bi se mogla usporediti i s bazom obveznika plaćanja odvoza komunalnog otpada koju vodi trgovačko društvo u suvlasništvu općine Antunovac. Pri ažuriranju baza, otežan je pristup podacima od drugih državnih tijela (Porezne uprave, nadležnih sudova i drugih tijela) koji se odnose na promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba.

Državni ured za reviziju predlaže ažuriranje baza podataka na temelju svih dostupnih podataka, informacija i mogućnosti koje stoje na raspolaganju općini Antunovac, kako bi se potpuno i pravovremeno utvrdili obveznici plaćanja općinskih prihoda.

Državni ured za reviziju je mišljenja da bi baze podataka o obveznicima plaćanja općinskih prihoda bile ažurnije kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba na način kako je to utvrđeno kad su u pitanju podaci potrebni Poreznoj upravi i drugim nadležnim tijelima.

- Računovodstvene evidencije potraživanja

Općina Antunovac vodi propisane poslovne knjige. Za evidentiranje i naplatu prihoda ustrojene su analitičke evidencije potraživanja koje omogućavaju uvid u podatke o potraživanjima po subjektima, odnosno obveznicima, računima, pojedinačnim iznosima i rokovima dospelosti. Informatički sustav u okviru kojeg se vode poslovne knjige zahtjeva zaseban unos podataka o potraživanjima i приходima (osim za komunalnu naknadu) u glavnu knjigu i analitičke evidencije, zbog čega je povećana mogućnost pogrešaka pri evidentiranju, te se uneseni podaci tromjesečno ili godišnje usklađuju, što zahtijeva dodatno vrijeme i rad zaposlenika.

Državni ured za reviziju predlaže unaprijediti sustav vođenja potraživanja u poslovnim knjigama na način koji omogućuje istodoban unos podataka o potraživanjima i приходima u analitičke evidencije i glavnu knjigu, čime bi smanjila mogućnost pogrešaka pri evidentiranju prihoda i potraživanja.

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Poslove utvrđivanja, evidentiranja i naplate općinskih prihoda čije je ubiranje i naplata u nadležnosti općine Antunovac (osim općinskih poreza) obavlja jedinstveni upravni odjel općine Antunovac i vlastiti komunalni pogon. Za obavljanje poslova naplate prihoda imenovane su dvije osobe, a za obavljanje poslova kontrole naplate prihoda imenovana je jedna osoba. Imenovane osobe za naplatu i kontrolu naplate prihoda obavljaju i druge poslove iz djelokruga rada općine Antunovac. Tijekom 2011. o naplati prihoda izvještavan je zakonski predstavnik. Općina Antunovac nije donijela pisane procedure o naplati i kontroli naplate prihoda. Iako navedene procedure nisu propisane, općina Antunovac poduzima mjere za naplatu potraživanja i provodi kontrolu naplate.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate, kojima između ostalog, treba propisati procedure, postupke i mjere vezane za pravodobno, sustavno i kontinuirano poduzimanje mjera za naplatu prihoda (vrste redovitih mjera i mjera prisilne naplate koje se poduzimaju pri naplati, rokove u kojima se pojedine mjere naplate primjenjuju, obračun zateznih kamata, pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja, odgovorne osobe zadužene za poduzimanje mjera naplate i kontrole naplate i druge postupke vezane uz naplatu prihoda). Donošenje i primjena pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate unaprijedila bi sustav obračuna i naplate općinskih prihoda i pridonijela učinkovitoj naplati općinskih prihoda.

- Informiranje stanovništva

Općina Antunovac je putem službenih glasnika i svoje mrežne stranice na Internetu informirala stanovništvo i druge subjekte o različitim područjima djelovanja općinske uprave. Posebne mjere informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihov utjecaj na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području općine Antunovac nisu provedene.

Provođenje posebnih mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o namjeni za koju se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje općih uvjeta življenja na području općine Antunovac utjecalo bi na podizanje svijesti obveznika o cilju i svrsi, te obvezi plaćanja proračunskih prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže provođenje posebnih mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području općine Antunovac.

Općina Bilje

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Bilje, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. općina Bilje je imala 14 zaposlenika. Prema Registru proračunskih korisnika, općina Bilje ima jednog proračunskog korisnika u kojem je koncem 2011. bilo 11 zaposlenika. Površina općine Bilje je 344 km², a obuhvaća osam naselja. Općina Bilje u cijelosti pripada prvoj skupini područja posebne državne skrbi. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 5 667 stanovnika, 2 022 kućanstva i 2 408 stambenih jedinica.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Bilje, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 16.799.654,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 2.429.203,00 kn ili 12,6%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 13,6% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 16,2% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Bilje ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 21.

Tablica broj 21

Vlastiti prihodi općine Bilje ostvareni za 2010. i 2011.

Redni broj	Prihod	u kn		
		2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	117.948	138.946	117,8
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	7.723	7.838	101,5
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	74.800	74.381	99,4
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	35.425	56.727	160,1
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	779.139	269.153	34,5
2.1.	Naknade za koncesiju	40	0	-
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	767.567	239.276	31,2
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	11.532	29.877	259,1
3.	Upravne i administrativne pristojbe	935	6.593	705,1
4.	Komunalni doprinosi i naknade	961.829	826.509	85,9
4.1.	Komunalni doprinos	247.179	163.604	66,2
4.2.	Komunalna naknada	714.650	644.905	90,2
4.3.	Naknade za priključak	0	18.000	-
5.	Prihodi po posebnim propisima	369.633	941.413	254,7
5.1.	Prihodi državne uprave	676	1.637	242,2
5.2.	Prihodi vodnog gospodarstva	31.455	14.090	44,8
5.3.	Doprinos za šume	254.935	17.367	6,8
5.4.	Ostali prihodi po posebnim propisima	82.567	908.319	-
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	383.876	533.047	138,9
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	316.376	481.163	152,1
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	67.500	51.884	76,9
	Ukupno	2.613.360	2.715.661	103,9

Vlastiti prihodi za 2011. su ostvareni u iznosu 2.715.661,00 kn, što je u odnosu na prihode ostvarene za 2010. više za 102.301,00 kn ili 3,9%.

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Bilje koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 22.

Tablica broj 22

Potraživanja
općine Bilje koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	1.919.673	2.325.189	121,1
1.1.	Potraživanja za poreze	295.468	360.551	122,0
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	271.300	286.630	105,7
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	1.338.155	1.657.242	123,8
1.4.	Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	14.750	20.766	140,8
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	226.566	807.294	356,3
3.	Druga potraživanja	15.089	34.545	228,9
	Ukupno	2.161.328	3.167.028	146,5

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 2.161.328,00 kn, a koncem 2011. su iskazana u iznosu 3.167.028,00 kn, što je za 1.005.700,00 kn ili 46,5% više u odnosu na 2010. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na rast potraživanja od prodaje nefinancijske imovine.

Od iskazanih potraživanja na koncu 2011. u iznosu 3.167.028,00 kn, na potraživanja za naknadu za uređenje voda (koju općina Bilje na temelju odredbi Zakona o financiranju vodnog gospodarstva obračunava i naplaćuje u ime i za račun Hrvatskih voda) se odnosi 586.913,00 kn, a na kamate i druga potraživanja koja se ne odnose na vlastite prihode se odnosi 87.566,00 kn. Potraživanja za vlastite prihode iznose 2.492.549,00 kn, od čega se na dospjela potraživanja odnosi 2.412.990,00 kn ili 96,8%, a na nedospjela potraživanja se odnosi 79.559,00 kn ili 3,2%.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za prodaju zemljišta u vlasništvu općine Bilje u iznosu 709.036,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu 670.887,00 kn, komunalni doprinos u iznosu 309.051,00 kn, općinske poreze u iznosu 360.550,00 kn, zakup poslovnog prostora u iznosu 211.260,00 kn, prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 98.259,00 kn, najam stanova u iznosu 25.494,00 kn, druga potraživanja od zakupa i iznajmljivanja imovne u iznosu 6.324,00 kn, korištenje javnih površina u iznosu 2.800,00 kn, naknade za koncesije u iznosu 227,00 kn i druga potraživanja u iznosu 19.102,00 kn.

Dospjela potraživanja nenaplaćena do jedne godine od roka dospeljeća iznose 768.211,00 kn, od jedne do tri godine iznose 109.704,00 kn, od tri do pet godina iznose 16.904,00 kn i preko pet godina iznose 177.683,00 kn. Za dospjela potraživanja (od komunalne naknade, komunalnog doprinosa i općinskih poreza) u ukupnom iznosu 1.340.488,00 kn, općina Bilje nema podatke o razdoblju u kojem su potraživanja nenaplaćena u odnosu na rok dospeljeća.

Nedospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za doprinos za šume u iznosu 47.070 kn, najam stanova u iznosu 8.268,00 kn i druga potraživanja u iznosu 24.221,00 kn.

c) Nalazi i preporuke**- Učinkovitost naplate prihoda**

Vlastiti prihodi općine Bilje su ostvareni za 2011. u iznosu 2.715.661,00 kn. U okviru navedenih prihoda, ostvareni su u iznosu 66.390,00 kn prihodi na koje općina Bilje nema utjecaja u naplati (od doprinosa za šume u iznosu 17.367,00 kn, vodnog doprinosa u iznosu 14.090,00 kn i drugih prihoda u iznosu 34.333,00 kn), jer prema odredbama posebnih propisa na temelju kojih se ostvaruju navedeni prihodi, nadzor nad naplatom te postupke naplate obavljaju druga državna tijela. Osim navedenog, u okviru vlastitih prihoda iskazani su i prihodi od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u iznosu 592.171,00 kn za financiranje plaća zaposlenika u posebnim programima zapošljavanja (program javnih radova i stručno osposobljavanje osoba bez zasnivanja radnog odnosa), te su iskazani prihodi iz proračuna Županije u iznosu 300.000,00 kn.

Vlastiti prihodi na koje općina Bilje ima utjecaja u naplati su ostvareni za 2011. u iznosu 1.757.100,00 kn i čine 64,7% ukupnih vlastitih prihoda općine Bilje i odnose se na prihode od komunalne naknade u iznosu 644.905,00 kn, prodaje zemljišta u vlasništvu općine Bilje u iznosu 309.884,00 kn, prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 223.162,00 kn, komunalnog doprinosa u iznosu 163.604,00 kn, općinskih poreza u iznosu 138.946,00 kn, zakupa poslovnog prostora u iznosu 137.516,00 kn, zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 45.431,00 kn, najma stanova u vlasništvu općine Bilje u iznosu 26.815,00 kn, spomeničku rentu u iznosu 21.915,00 kn, naknada za priključenje na objekte komunalne infrastrukture u iznosu 18.000,00 kn, korištenja javnih površina u iznosu 16.400,00 kn i druge prihode u iznosu 10.522,00 kn. Općina Bilje je poslove obračuna i naplate općinskih poreza povjerila Poreznoj upravi, a obračun i naplatu drugih navedenih prihoda obavlja upravni odjel općine Bilje. Vlastiti prihodi koje općina Bilje samostalno obračunava i na koje ima utjecaj u naplati iznose 1.618.154,00 kn.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode na koncu 2011. iznose 2.412.990,00 kn, a odnose se na potraživanja za prodaju zemljišta u vlasništvu općine Bilje u iznosu 709.036,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu 670.887,00 kn, komunalni doprinos u iznosu 309.051,00 kn, općinske poreze u iznosu 360.550,00 kn, zakup poslovnog prostora u iznosu 211.260,00 kn, prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 98.259,00 kn, najam stanova u iznosu 25.494,00 kn, druga potraživanja od zakupa i iznajmljivanja imovne u iznosu 6.324,00 kn, korištenje javnih površina u iznosu 2.800,00 kn, naknade za koncesije u iznosu 227,00 kn i druga potraživanja u iznosu 19.102,00 kn. Dospjela potraživanja za vlastite prihode koje općina Bilje samostalno obračunava i na koje ima utjecaja u naplati (bez općinskih poreza) iznose 2.052.440,00 kn. Za potraživanja od komunalne naknade i komunalnog doprinosa u iznosu 979.938,00 kn općina Bilje nema podatke o razdoblju u kojem su potraživanja nenaplaćena u odnosu na rok dospijeca. Od drugih potraživanja u iznosu 1.072.502,00 kn na potraživanja koja su nenaplaćena u roku dužem od tri godine od dana dospijeca se odnosi 194.587,00 kn ili 18,1 %. Vrijednosno najznačajnija potraživanja koja su nenaplaćena u roku dužem od tri godine od dana dospijeca se odnose na potraživanja za zakup poslovnog prostora u iznosu 154.069,00 kn.

Mjere i postupci naplate potraživanja za općinske prihode propisani su odredbama Općeg poreznog zakona (sudske tužbe, ovrhe na novčanim sredstvima, nekretninama, pokretninama i drugom imovinom i druge mjere), odredbama Stečajnog zakona (Narodne novine 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 82/06, 116/10, 25/12 i 133/12), (naplata potraživanja od dužnika nad kojima je pokrenut stečajni postupak) odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine 152/08, 25/09, 153/09, 21/10, 39/11 i 63/11), (raskidanje ugovora, izvještavanje i dostavljanje dokumentacije o potraživanjima nadležnom državnom odvjetništvu koje je ovlašteno poduzimati mjere prisilne naplate) Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12) koja je donesena u srpnju 2012. (odgoda plaćanja i obročna otplata duga, otpis duga s osnovne kamata ukoliko se glavnica duga plati u cijelosti jednokratno, prodaja potraživanja) i drugim propisima. Općina Bilje pri naplati prihoda može primjenjivati i druge mjere i postupke koje joj stoje na raspolaganju (slanje opomena, pozivanje obveznika na podmirenje duga, raskidanje ugovora i drugo) i za koje ocijeni da bi mogle pridonijeti učinkovitoj naplati prihoda. Pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, naplata prihoda može se dodatno osigurati i ugovaranjem i pribavljanjem instrumenata osiguranja plaćanja (mjenica, zadužnica, jamstava i drugih instrumenata).

Za naplatu potraživanja za komunalnu naknadu i komunalni doprinos u iznosu 117.699,00 kn poduzete su u 2011. mjere prisilne naplate (sudske tužbe ili ovrhe), za naplatu potraživanja (za komunalnu naknadu i doprinos, zakup poslovnih prostora, korištenje javnih površina i druga potraživanja) poduzimane su mjere opominjanja dužnika., a za naplatu potraživanja od prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države poduzimane su mjere pozivanja obveznika na podmirenje duga. Zbog neplaćanja u rokovima dospjeća obračunavane su zakonske zatezne kamate samo obveznicima kod kojih su pokrenute mjere prisilne naplate, dok drugim obveznicima koji nisu podmirivali obveze u rokovima dospjeća zatezne kamate nisu obračunavane, čime su u nepravedni položaj stavljeni obveznici koji uredno podmiruju dospelje obveze, a osim toga obračunom zateznih kamata se povećava i vjerojatnost naplate prihoda u rokovima dospelosti.

Općina Bilje je poduzimala mjere za naplatu prihoda. Unatoč poduzetim mjerama iskazana dospelja potraživanja za vlastite prihode na koje općina Bilje ima utjecaja u naplati su na koncu 2011. vrijednosno značajna i iznose 2.052.440,00 kn, što čini 126,8% navedenih prihoda koji su za 2011. ostvareni u iznosu 1.618.154,00 kn. Na potraživanja (za koja općina Bilje ima podatke o starosti) koja su nenaplaćena u roku dužem od tri godine od dana dospjeća se odnosi 194.587,00 kn ili 18,1 %. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijelo jedinice lokalne samouprave odgovorno je za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i uplatu u proračun u skladu sa zakonom ili drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine.

Državni ured za reviziju predlaže sustavno i kontinuirano poduzimanje svih raspoloživih mjera za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, te se predlaže pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, u slučajevima kada je to moguće, ugovaranje i pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja kojima se olakšava postupak naplate i dodatno se osigurava mogućnost naplate prihoda. Prije nastupanja rokova zastare potraživanja, predlaže se pravovremeno poduzimanje radnji kako bi se izbjegla zastara potraživanja koja bitno utječe na realnost, odnosno mogućnost naplate potraživanja.

Predlaže se obveznicima koji ne plaćaju obveze u rokovima dospjeća obračunavanje zakonskih zatezних kamata. Primjenom navedenih preporuka, općina Bilje bi povećala učinkovitost naplate prihoda, te osigurala veća proračunska sredstva za izvršavanje programa i poslova iz djelokruga općine Bilje.

Općina Bilje je poslove izdavanja rješenja, evidentiranja potraživanja i naplate općinskih poreza povjerila Poreznoj upravi. Potraživanja za općinske poreze na koncu 2011. iznose 360.550,00 kn, što čini 259,5% prihoda od općinskih poreza koji su za 2011 ostvareni u iznosu 138.946,00 kn. Porezna uprava nije dostavljala općini Bilje podatke o dospelosti potraživanja, pojedinačnim obveznicima i poduzetim mjerama naplate. Revizijom učinkovitosti utvrđeno je da se kod lokalnih jedinica koje same obračunavaju i naplaćuju sve ili dio gradskih ili općinskih poreza, naplata navedenih prihoda obavlja na učinkovitiji način.

Državni ured za reviziju predlaže od Porezne uprave zatražiti podatke o dospelosti potraživanja za općinske poreze, pojedinačnim obveznicima i poduzetim mjerama naplate. Ukoliko Porezna uprava nije u mogućnosti dostaviti tražene podatke ili se na temelju dostavljenih podataka utvrdi da općinski porezi nisu učinkovito naplaćivani, predlaže se napraviti analizu i poduzeti mjere za učinkovitiju naplatu navedenih prihoda.

- Zakonska regulativa i baze podataka

Općina Bilje je donijela akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama trebaju ubirati, te je donijela akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama mogu ubirati.

Baze podataka o obveznicima ustrojene su za sve vrste prihoda koje općina Bilje sama obračunava i naplaćuje. Općina Bilje ne raspolaže podacima o obveznicima općinskih poreza jer te baze podataka za općinu Bilje vodi Porezna uprava. Najveća baza obveznika se odnosi na komunalnu naknadu u kojoj je evidentirano 2 243 obveznika, dok za druge vrste prihoda općina Bilje ima manji broj obveznika. Baze se ažuriraju na temelju prijava korisnika, izdanih rješenja, zaključenih ugovora i druge dokumentacije ovisno o vrsti prihoda, a baza obveznika komunalne naknade provjerava se i obilaskom terena. Osim navedenog, općina Bilje bi trebala ažurirati baze podataka i na temelju drugih dostupnih informacija (uvidom u središnji obrtni registar, registar trgovačkog suda, objave u Narodnim novinama i drugo). Pri ažuriranju baza, otežan je pristup podacima od drugih državnih tijela (Porezne uprave, nadležnih sudova i drugih tijela) koji se odnose na promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba.

Državni ured za reviziju predlaže ažuriranje baza podataka na temelju svih dostupnih podataka, informacija i mogućnosti koje stoje na raspolaganju općini Bilje, kako bi se potpuno i pravovremeno utvrdili obveznici plaćanja općinskih prihoda. Državni ured za reviziju je mišljenja da bi baze podataka o obveznicima plaćanja općinskih prihoda bile ažurnije kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba na način kako je to utvrđeno kad su u pitanju podaci potrebni Poreznoj upravi i drugim nadležnim tijelima.

- Računovodstvene evidencije potraživanja

Općina Bilje vodi propisane poslovne knjige. Informatički sustav u okviru kojeg se vodi dio analitičkih evidencija potraživanja (za komunalnu naknadu i komunalni doprinos) omogućuje samo izravni uvid u podatke o potraživanjima po subjektima, odnosno obveznicima, računima i pojedinačnim iznosima, a ne omogućuje utvrđivanje potraživanja po rokovima dospelosti, što zahtijeva naknadnu provjeru i obradu podataka potrebnih za poduzimanje mjera naplate. Analitičke evidencije potraživanja zahtijevaju zaseban unos podataka o potraživanjima i prihodima u glavnu knjigu i analitičke evidencije, zbog čega je povećana mogućnost pogrešaka pri evidentiranju, te se uneseni podaci mjesečno ili godišnje usklađuju, što zahtijeva dodatno vrijeme i rad zaposlenika.

Državni ured za reviziju predlaže unaprijediti sustav vođenja potraživanja u poslovnim knjigama na način koji omogućuje izravni pregled potraživanja po rokovima dospelosti, te istodoban unos podataka o potraživanjima i prihodima u analitičke evidencije i glavnu knjigu, čime bi se omogućio brz i točan pristup svim podacima potrebnim za naplatu potraživanja, te bi se smanjila mogućnost pogrešaka pri evidentiranju prihoda i potraživanja.

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Poslove utvrđivanja, evidentiranja i naplate općinskih prihoda čije je ubiranje i naplata u nadležnosti općine Bilje (osim općinskih poreza) obavlja jedinstveni upravni odjel općine Bilje. Za obavljanje poslova naplate i kontrole naplate prihoda nisu imenovane posebne osobe. Tijekom 2011. o naplati prihoda izvještavan je zakonski predstavnik. Općina Bilje nije donijela pisane procedure o naplati i kontroli naplate prihoda. S obzirom da su potraživanja za vlastite prihode općine Bilje na koncu 2011. vrijednosno značajna organizacija i kontrola naplate prihoda nije ustrojena na način koji omogućuje učinkovitu naplatu prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate, kojima između ostalog, treba propisati procedure, postupke i mjere vezane za pravodobno, sustavno i kontinuirano poduzimanje mjera za naplatu prihoda (vrste redovitih mjera i mjera prisilne naplate koje se poduzimaju pri naplati, rokove u kojima se pojedine mjere naplate primjenjuju, obračun zatezних kamata, pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja, odgovorne osobe zadužene za poduzimanje mjera naplate i kontrole naplate i druge postupke vezane uz naplatu prihoda). Donošenje i primjena pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate unaprijedila bi sustav obračuna i naplate općinskih prihoda i pridonijela učinkovitoj naplati općinskih prihoda.

- Informiranje stanovništva

Općina Bilje je putem svoje mrežne stranice na Internetu informirala stanovništvo i druge subjekte o različitim područjima djelovanja općinske uprave. Posebne mjere informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihov utjecaj na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području općine Bilje nisu provođene. Provođenje posebnih mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o namjeni za koju se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje općih uvjeta življenja na području općine Bilje utjecalo bi na podizanje svijesti obveznika o cilju i svrsi, te obvezi plaćanja proračunskih prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže provođenje posebnih mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području općine Bilje.

Općina Bizovac

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Bizovac, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. općina Bizovacje imala 23 zaposlenika, od kojih je osam zaposleno u općinskoj upravi na neodređeno vrijeme, a 15 na određeno vrijeme u programu javnih radova. Prema Registru proračunskih korisnika, općina nema proračunskih korisnika. Površina općine Bizovac je 101 km², a obuhvaća devet naselja. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 4 502 stanovnika, 1 581 kućanstvo i 1 923 stambene jedinice.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Bizovac, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 7.102.241,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 2.616.125,00 kn ili 26,9%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 43,5% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 48,7% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Bizovac ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 23.

Tablica broj 23

Vlastiti prihodi općine Bizovac ostvareni za 2010. i 2011.

Redni broj	Prihod	u kn		
		2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	119.389	139.535	116,9
1.1.	Porez na promet (porez na potrošnju)	66.514	83.247	125,2
2.2.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	52.875	56.288	106,5
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	2.335.905	943.830	40,4
2.1.	Naknade za koncesiju	1.157.206	43.104	3,7
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	820.488	493.870	60,2
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	358.211	406.856	113,6
3.	Upravne i administrativne pristojbe	797	552	69,3
4.	Komunalni doprinosi i naknade	888.386	722.649	81,3
4.1.	Komunalni doprinos	17.365	16.143	93,0
4.2.	Komunalna naknada	801.719	644.081	80,3
4.3.	Naknade za priključak	69.302	62.425	90,1
5.	Prihodi po posebnim propisima	415.321	679.891	163,7
5.1.	Doprinos za šume	7.785	23.381	300,3
5.2.	Ostali prihodi po posebnim propisima	407.536	656.510	161,1
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	463.686	970.204	209,2
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	448.810	962.417	214,4
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	14.876	7.787	52,3
Ukupno		4.223.484	3.456.661	81,8

Vlastiti prihodi za 2011. su ostvareni u iznosu 3.456.661,00 kn, što je u odnosu na prihode ostvarene za 2010. manje za 766.823,00 kn ili 18,2%. Smanjenje se najvećim dijelom odnosi na smanjenje prihoda od naknada za koncesiju.

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Bizovac koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 24.

Tablica broj 24

Potraživanja općine Bizovac koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	2.192.121	2.889.781	131,8
1.1.	Potraživanja za poreze	109.487	86.198	78,7
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	132.237	218.848	165,5
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	1.904.153	2.547.721	133,8
1.4.	Potraživanja za kazne i upravne mjere te ostale prihode	46.244	37.014	80,0
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	6.860.139	6.804.625	99,2
3.	Druga potraživanja	108.421	52.327	48,3
	Ukupno	9.160.681	9.746.733	106,4

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 9.160.681,00 kn, a koncem 2011. su iskazana u iznosu 9.746.733,00 kn, što je za 586.052,00 kn ili 6,4% više u odnosu na 2010. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na povećanje potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade.

Od iskazanih potraživanja na koncu 2011. u iznosu 9.746.733,00 kn, na potraživanja za naknadu za uređenje voda (koju općina na temelju odredbi Zakona o financiranju vodnog gospodarstva obračunava i naplaćuje u ime i za račun Hrvatskih voda) se odnosi 1.685.695,00 kn, a na potraživanja po provedenom sudskom postupku za nadoknadu štete se odnosi 52.327,00 kn. Potraživanja za vlastite prihode iznose 8.008.711,00 kn, od čega se na dospjela potraživanja odnosi 2.078.018,00 kn ili 25,9%, a na nedospjela potraživanja se odnosi 5.930.693,00 kn ili 74,1%.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 904.627,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu 898.302,00 kn, općinske poreze u iznosu 99.557,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 96.481,00 kn, naknada za priključak na objekte komunalne infrastrukture u iznosu 36.506,00 kn, zakup poslovnog prostora u iznosu 19.942,00 kn, korištenje javnih površina u iznosu 5.917,00 kn, naknade od drugih koncesija u iznosu 5.049,00 kn, komunalni doprinos u iznosu 1.846,00 kn, prodaju stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 330,00 kn i druga potraživanja od nefinancijske imovine i po posebnim propisima u iznosu 10.461,00 kn.

Dospjela potraživanja nenaplaćena do jedne godine od roka dospijea iznose 1.164.149,00 kn, od jedne do tri godine iznose 457.372,00 kn, od tri do pet godina iznose 425.728,00 kn i preko pet godina iznose 30.769,00 kn.

Nedospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 5.785.650,00 kn, prodaju stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 79.923,00 kn, prodaju zemljišta u vlasništvu općine u iznosu 34.095,00 kn, naknada za priključak na objekte komunalne infrastrukture u iznosu 30.080,00 kn i općinske poreze u iznosu 945,00 kn.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Vlastiti prihodi općine Bizovac su ostvareni za 2011. u iznosu 3.456.661,00 kn. U okviru navedenih prihoda, ostvareni su u iznosu 741.802,00 kn prihodi na koje općina Bizovac nema utjecaja u naplati (od naknade za eksploataciju mineralnih sirovina u iznosu 399.315,00 kn, od koncesije poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 316.058,00 kn, šumskog doprinosa u iznosu 23.381,00 kn i drugih prihoda u iznosu 3.048,00 kn), jer prema odredbama posebnih propisa na temelju kojih se ostvaruju navedeni prihodi, nadzor nad naplatom te postupke naplate obavljaju druga državna tijela. Osim navedenog, u okviru vlastitih prihoda su iskazani i prihodi od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u iznosu 570.331,00 kn za financiranje plaća zaposlenika u posebnim programima zapošljavanja (program javnih radova).

Vlastiti prihodi na koje općina Bizovac ima utjecaja u naplati su ostvareni za 2011. u iznosu 2.144.528,00 kn i čine 62,0% ukupnih vlastitih prihoda općine, a odnose se na prihode od prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 895.935,00 kn, komunalne naknade u iznosu 644.081,00 kn, općinskih poreza u iznosu 139.535,00 kn, zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 99.764,00 kn, zakupa poslovnog prostora u iznosu 78.048,00 kn, prodaje zemljišta u vlasništvu općine u iznosu 66.482,00 kn, naknada za priključenje na objekte komunalne infrastrukture u iznosu 62.425,00 kn, drugih koncesija u iznosu 43.104,00 kn, komunalnog doprinosa u iznosu 16.143,00 kn, prodaje stanova na kojima postoji stanarsko pravo u iznosu 7.788,00 kn, korištenja javnih površina u iznosu 7.342,00 kn i druge prihode u iznosu 83.881,00 kn. Obračun i naplatu navedenih prihoda obavlja jedinstveni upravni odjel.

Dospjela potraživanja na koncu 2011. iznose 2.078.018,00 kn, a odnose se na potraživanja za prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 904.627,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu 898.302,00 kn, općinske poreze u iznosu 99.557,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 96.481,00 kn, naknada za priključenje na objekte komunalne infrastrukture u iznosu 36.506,00 kn, zakup poslovnog prostora u iznosu 19.942,00 kn, korištenje javnih površina u iznosu 5.917,00 kn, naknade od drugih koncesija u iznosu 5.049,00 kn, komunalni doprinos u iznosu 1.846,00 kn, prodaju stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 330,00 kn i druga potraživanja od nefinancijske imovne i po posebnim propisima u iznosu 10.461,00 kn. Iskazana dospjela potraživanja se odnose na potraživanja za vlastite prihode koje općina Bizovac samostalno obračunava i na koje ima utjecaja u naplati. Od ukupno iskazanih dospjelih potraživanja na potraživanja koja nisu naplaćena u roku dužem od tri godine od dana dospijeca se odnosi 456.497,00 kn ili 22,0%. Vrijednosno najznačajnija potraživanja koja su nenaplaćena u roku dužem od tri godine od dana dospijeca se odnose na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 335.159,00 kn i prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 60.409,00 kn.

Mjere i postupci naplate potraživanja za općinske prihode propisani su odredbama Općeg poreznog zakona (sudske tužbe, ovrhe na novčanim sredstvima, nekretninama, pokretninama i drugom imovinom i druge mjere), odredbama Stečajnog zakona (Narodne novine 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 82/06, 116/10, 25/12 i 133/12), (naplata potraživanja od dužnika nad kojima je pokrenut stečajni postupak) odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine 152/08, 25/09, 153/09, 21/10, 39/11 i 63/11), (raskidanje ugovora, izvještavanje i dostavljanje dokumentacije o potraživanjima nadležnom državnom odvjetništvu koje je ovlašteno poduzimati mjere prisilne naplate) Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12) koja je donesena u srpnju 2012. (odgoda plaćanja i obročna otplata duga, otpis duga s osnove kamata ukoliko se glavnica duga plati u cijelosti jednokratno, prodaja potraživanja) i drugim propisima. Općina Bizovac pri naplati prihoda može primjenjivati i druge mjere i postupke koje joj stoje na raspolaganju (slanje opomena, pozivanje obveznika na podmirenje duga, raskidanje ugovora i drugo) i za koje ocijeni da bi mogle pridonijeti učinkovitoj naplati prihoda. Pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, naplata prihoda može se dodatno osigurati i ugovaranjem i pribavljanjem instrumenata osiguranja plaćanja (mjenica, zadužnica, jamstava i drugih instrumenata).

Za naplatu potraživanja (za komunalnu naknadu i porez na tvrtku) u iznosu 309.113,00 kn poduzete su u 2011. mjere prisilne naplate (sudske tužbe ili ovrhe). Za naplatu potraživanja od komunalne naknade i prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države poduzimane su i mjere opominjanja dužnika, te pozivanja dužnika na podmirenje duga. Zbog neplaćanja u rokovima dospjeća obračunavane su zakonske zatezne kamate samo obveznicima kod kojih su pokrenute mjere prisilne naplate, dok drugim obveznicima koji nisu podmirivali obveze u rokovima dospjeća zatezne kamate nisu obračunavane, čime su u nepravedni položaj stavljeni obveznici koji uredno podmiruju dospelje obveze, a osim toga obračunom zateznih kamata povećava se i vjerojatnost naplate prihoda u rokovima dospelosti. Obavljenom revizijom financijskih izvještaja i poslovanja za 2008. utvrđeno je da za značajan dio dospelih potraživanja nisu poduzimane mjere prisilne naplate.

Općina Bizovac nije sustavno i kontinuirano poduzimala sve raspoložive mjere za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, te su iskazana dospelja potraživanja, za vlastite prihode na koje ima utjecaja u naplati, na koncu 2011. vrijednosno značajna i iznose 2.078.018,00 kn, što čini 96,9% navedenih prihoda koji su za 2011. ostvareni u iznosu 2.144.528,00 kn. Na potraživanja koja nisu naplaćena u roku dužem od tri godine od dana dospjeća se odnosi 456.497,00 kn ili 22,0%. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijelo jedinice lokalne samouprave odgovorno je za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i uplatu u proračun u skladu sa zakonom ili drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine.

Državni ured za reviziju predlaže sustavno i kontinuirano poduzimanje svih raspoloživih mjera za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, te se predlaže pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, u slučajevima kada je to moguće, ugovaranje i pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja kojima se olakšava postupak naplate i dodatno se osigurava mogućnost naplate prihoda.

Prije nastupanja rokova zastare potraživanja, predlaže se pravovremeno poduzimanje radnji kako bi se izbjegla zastara potraživanja koja bitno utječe na realnost, odnosno mogućnost naplate potraživanja. Predlaže se obveznicima koji ne plaćaju obveze u rokovima dospjeća obračunavanje zakonskih zatezних kamata. Primjenom navedenih preporuka, općina Bizovac bi povećala učinkovitost naplate prihoda, te osigurala veća proračunska sredstva za izvršavanje programa i poslova iz svog djelokruga.

Općina Bizovac je u 2011. na temelju prijedloga povjerenstva za popis imovine i obveza i odluke načelnika, otpisala potraživanja (od komunalne naknade, općinskih poreza i drugih potraživanja) u ukupnom iznosu 169.141,00 kn. Potraživanja su otpisana u najvećem dijelu zbog likvidacije pravnih osoba, zatvaranja obrta, smrti dužnika ili nemogućnosti naplate. Iz dokumentacije o otpisu nije vidljivo jesu li prije otpisa potraživanja poduzimane sve raspoložive mjere za naplatu potraživanja. Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja koja je donesena u srpnju 2012., propisan je otpis potraživanja za lokalne jedinice. Odredbe navedene Uredbe ne odnose se na potraživanja s osnove javnih davanja, izuzev onih s osnove naknada za koncesije. Javna davanja i otpis javnih davanja propisani su odredbama Općeg poreznog zakona.

Državni ured za reviziju predlaže prije nastanka propisanih uvjeta za otpis potraživanja pravovremeno poduzimati sve raspoložive mjere za naplatu prihoda kako do otpisa potraživanja ne bi ni došlo. Također se predlaže pri ispunjenju propisanih uvjeta za otpis potraživanja, u dokumentaciji za prijedlog otpisa potraživanja, navesti sve poduzete mjere koje su provedene za naplatu potraživanja koja se predlažu za otpis, te ispunjene zakonske uvjete na temelju kojih se potraživanja predlažu za otpis.

- Zakonska regulativa i baze podataka

Općina Bizovac je donijela akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama trebaju ubirati, osim za spomeničku rentu (jer na području općine nema nepokretnih kulturnih dobara ili kulturno povijesne cjeline u kojima se obavlja gospodarska djelatnost), te je donijela akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama mogu ubirati osim naplate prihoda od poreza na kuće za odmor i poreza na korištenje javnih površina.

Općina Bizovac je donijela odluku o grobljima kojom je utvrdila uvjete i mjerila za plaćanje godišnje naknade za korištenje grobnog mjesta, te je utvrdila visinu naknade. Prihodi od godišnje naknade za korištenje grobnog mjesta se ne ostvaruju, jer obveznicima nisu ispostavljena rješenja o korištenju grobnih mjesta. Prema odredbama članka 13. Zakona o grobljima (Narodne novine 19/98 i 50/12) za korištenje grobnog mjesta korisnik plaća godišnju grobnu naknadu, a uprava groblja daje grobno mjesto na korištenje na neodređeno vrijeme uz naknadu te o tome donosi rješenje.

Državni ured za reviziju predlaže ispostaviti rješenja o godišnjoj naknadi za korištenje grobnih mjesta kako bi se naplaćivali svi prihodi koji su u skladu s zakonskim propisima dani u nadležnost općine Bizovac.

Baze podataka o obveznicima ustrojene su za sve vrste prihoda koje općina Bizovac sama obračunava i naplaćuje. Najveće baze obveznika se odnose na komunalnu naknadu u kojoj je evidentirano 1 407 obveznika i porez na tvrtku u kojoj je evidentirano 112 obveznika, dok za druge vrste prihoda općina Bizovac ima manji broj obveznika.

Baze se ažuriraju na temelju prijave korisnika, izdanih rješenja, zaključenih ugovora i druge dokumentacije ovisno o vrsti prihoda. Osim navedenog, općina Bizovac bi trebala ažurirati baze podataka i na temelju drugih dostupnih informacija (uvidom u središnji obrtni registar, registar trgovačkog suda, objave u Narodnim novinama i drugo), a baza obveznika komunalne naknade (broj i površina nekretnina čiji su vlasnici ili korisnici obveznici plaćanja komunalne naknade) trebala bi se provjeravati i obilaskom terena, te bi se mogla usporediti i s bazom obveznika plaćanja odvoza komunalnog otpada koju vodi trgovačko društvo kojem je općina Bizovac povjerila obavljanje navedenih poslova. Pri ažuriranju baza, otežan je pristup podacima od drugih državnih tijela (Porezne uprave, nadležnih sudova i drugih tijela) koji se odnose na promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba.

Državni ured za reviziju predlaže ažuriranje baza podataka na temelju svih dostupnih podataka, informacija i mogućnosti koje stoje na raspolaganju općini Bizovac, kako bi se potpuno i pravovremeno utvrdili obveznici plaćanja općinskih prihoda. Državni ured za reviziju je mišljenja da bi baze podataka o obveznicima plaćanja općinskih prihoda bile ažurnije kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba na način kako je to utvrđeno kad su u pitanju podaci potrebni Poreznoj upravi i drugim nadležnim tijelima.

- Računovodstvene evidencije potraživanja

Općina Bizovac vodi propisane poslovne knjige. Za evidentiranje i naplatu prihoda ustrojene su analitičke evidencije potraživanja koje omogućavaju uvid u podatke o potraživanjima po subjektima, odnosno obveznicima, računima, pojedinačnim iznosima i rokovima dospelosti. Informatički sustav u okviru kojeg se vode poslovne knjige zahtjeva zaseban unos podataka o potraživanjima i prihodima (za komunalnu naknadu te zakup i prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države) u glavnu knjigu i analitičke evidencije, zbog čega je povećana mogućnost pogrešaka pri evidentiranju, te se uneseni podaci mjesečno i godišnje usklađuju, što zahtijeva dodatno vrijeme i rad zaposlenika.

Državni ured za reviziju predlaže unaprijediti sustav vođenja potraživanja u poslovnim knjigama na način koji omogućuje istodoban unos podataka o potraživanjima i prihodima u analitičke evidencije i glavnu knjigu, čime bi smanjila mogućnost pogrešaka pri evidentiranju prihoda i potraživanja.

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Poslove utvrđivanja, evidentiranja i naplate općinskih prihoda čije je ubiranje i naplata u nadležnosti općine Bizovac obavljaju zaposlenici jedinstvenog upravnog odjela. Za obavljanje poslova naplate prihoda i poslova kontrole naplate prihoda imenovane su odgovorne osobe. Tijekom 2011. o naplati prihoda izvještavan je zakonski predstavnik. Općina Bizovac je u 2012. donijela akt o procedurama naplate potraživanja. Donesenim aktom utvrđene su odgovorne osobe za pojedine poslove u naplati potraživanja, te su propisane procedure za vođenje evidencija potraživanja, utvrđivanje dospjelih potraživanja, te poduzimanje mjera naplate i rokove za poduzimanje mjera naplate.

Donesenim aktom nisu propisane procedure i postupci vezani za sustavno i kontinuirano poduzimanje mjera za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda u djelu koji se odnosi na utvrđivanje svih mjera i postupaka koje općina Bizovac može poduzeti pri naplati prihoda, te na osiguravanje instrumenata osiguranja plaćanja i obračunavanje zatezних kamata.

Državni ured za reviziju predlaže nadopuniti pisane procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate, na način da se detaljno propišu procedure, postupci i mjere vezani za pravodobno, sustavno i kontinuirano poduzimanje mjera za naplatu prihoda (vrste redovitih mjera i mjera prisilne naplate koje se poduzimaju pri naplati, rokove u kojima se pojedine mjere naplate primjenjuju, obračun zatezних kamata, pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja i druge postupke vezane uz naplatu prihoda). Nadopunom i primjenom procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate unaprijedio bi se sustav obračuna i naplate općinskih prihoda, što bi pridonijelo učinkovitoj naplati općinskih prihoda.

- Informiranje stanovništva

Općina Bizovac je putem službenih glasnika i svoje mrežne stranice na Internetu informirala stanovništvo i druge subjekte o različitim područjima djelovanja općinske uprave. Posebne mjere informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihov utjecaj na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba nisu provođene. Provođenje posebnih mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o namjeni za koju se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje općih uvjeta življenja, utjecalo bi na podizanje svijesti obveznika o cilju i svrsi, te obvezi plaćanja proračunskih prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže provođenje posebnih mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području općine Bizovac.

Općina Čeminac

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Čeminac, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. općina Čeminac je imala 15 zaposlenika, od kojih je pet zaposleno u općinskoj upravi na neodređeno vrijeme, a 10 je zaposleno na određeno vrijeme u programu javnih radova. Prema Registru proračunskih korisnika, općina ima jednog proračunskog korisnika u kojem je koncem 2011. bilo deset zaposlenika. Površina općine Čeminac je 72 km², a obuhvaća pet naselja. U cijelosti pripada prvoj skupini područja posebne državne skrbi. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 2 903 stanovnika, 1 080 kućanstava i 1 200 stambenih jedinica.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Čeminac, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 5.483.629,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 981.382,00 kn ili 15,2%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 27,7% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 27,4% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Čeminac ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 25.

Tablica broj 25

Vlastiti prihodi općine Čeminac ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihod	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	31.826	21.332	67,0
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	2.211	797	36,0
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	17.327	11.164	64,4
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	12.288	9.371	76,3
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	655.373	492.427	75,1
2.1.	Naknade za koncesiju	211.998	66.129	31,2
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	442.358	425.080	96,1
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	1.017	1.218	119,8
3.	Upravne i administrativne pristojbe	20.587	15.326	74,0
4.	Komunalni doprinosi i naknade	365.401	419.742	114,9
4.1.	Komunalni doprinos	0	7.897	-
4.2.	Komunalna naknada	365.401	411.845	112,7
5.	Prihodi po posebnim propisima	436.809	172.761	39,6
5.1.	Doprinos za šume	13.342	8.104	60,7
5.2.	Ostali prihodi po posebnim propisima	423.467	164.657	38,9
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	280.976	379.251	135,0
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	200.196	278.850	139,3
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	80.780	56.350	69,8
6.3.	Prihodi od prodaje druge nefinancijske imovine	0	44.051	-
	Ukupno	1.790.972	1.500.839	83,8

Vlastiti prihodi za 2011. su ostvareni u iznosu 1.500.839,00 kn, što je u odnosu na prihode ostvarene za 2010. manje za 290.133,00 kn ili 16,2%. Smanjenje se najvećim dijelom odnosi na smanjenje ostalih prihoda po posebnim propisima.

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Čeminac koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 26.

Tablica broj 26

Potraživanja općine Čeminac koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	1.013.632	1.339.550	132,2
1.1.	Potraživanja za poreze	225.369	519.859	230,7
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	145.043	177.404	122,3
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	547.978	574.495	104,8
1.4.	Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	95.242	67.792	71,2
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	52.476	16.979	32,4
3.	Druga potraživanja	45.369	48.009	105,8
	Ukupno	1.111.477	1.404.538	126,4

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 1.111.477,00 kn, a koncem 2011. su iskazana u iznosu 1.404.538,00 kn, što je za 293.061,00 kn ili 26,4% više u odnosu na 2010. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na povećanje potraživanja za poreze.

Od iskazanih potraživanja na koncu 2011. u iznosu 1.404.538,00 kn, na potraživanja za porez i preiz na dohodak i povremene poreze na imovinu se odnosi 393.966,00 kn, na potraživanja za naknadu za uređenje voda (koju općina na temelju odredbi Zakona o financiranju vodnog gospodarstva obračunava i naplaćuje u ime i za račun Hrvatskih voda) se odnosi 259.137,00 kn, a na druga potraživanja koja se ne odnose na vlastite prihode se odnosi 115.801,00 kn. Potraživanja za vlastite prihode iznose 635.634,00 kn od čega se na dospjela potraživanja odnosi 634.157,00 kn ili 99,8%, a na nedospjela potraživanja se odnosi 1.477,00 kn ili 0,2%.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 216.783,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 147.245,00 kn, općinske poreze u iznosu 125.894,00 kn, naknade za priključak na objekte komunalne infrastrukture u iznosu 51.542,00 kn, komunalni doprinos u iznosu 46.330,00 kn, zakup poslovnog prostora u iznosu 24.577,00 kn, prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 16.979,00 kn, koncesije za obavljanje komunalnih djelatnosti u iznosu 3.597,00 kn i druga potraživanja u iznosu 1.210,00 kn.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode nenaplaćena do jedne godine od roka dospijea iznose 252.149,00 kn, od jedne do tri godine iznose 162.906,00 kn, od tri do pet godina iznose 54.195,00 kn i preko pet godina iznose 39.013,00 kn. Za dospjela potraživanja od općinskih poreza u iznosu 125.894,00 kn, općina Čeminac nema podatke o razdoblju u kojem su potraživanja nenaplaćena u odnosu na rok dospijea.

Nedospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za najam stanova u iznosu 775,00 kn i šumski doprinos u iznosu 702,00 kn.

c) Nalazi i preporuke**- Učinkovitost naplate prihoda**

Vlastiti prihodi općine Čeminac su ostvareni za 2011. u iznosu 1.500.839,00 kn. U okviru navedenih prihoda, ostvareni su u iznosu 74.105,00 kn prihodi na koje općina Čeminac nema utjecaja u naplati (od naknada za koncesiju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 63.129,00 kn, šumskog doprinosa u iznosu 8.103,00 kn, vodnog doprinosa u iznosu 1.655,00 kn i drugih prihoda u iznosu 1.218,00 kn), jer prema odredbama posebnih propisa na temelju kojih se ostvaruju navedeni prihodi, nadzor nad naplatom te postupke naplate obavljaju druga državna tijela. Osim navedenog, u okviru vlastitih prihoda iskazani su i prihodi od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u iznosu 84.862,00 kn za financiranje plaća zaposlenika u posebnim programima zapošljavanja (programa javnih radova).

Vlastiti prihodi na koje općina Čeminac ima utjecaja u naplati su ostvareni za 2011. u iznosu 1.341.872,00 kn i čine 89,4% ukupnih vlastitih prihoda općine i odnose se na prihode od komunalne naknade u iznosu 411.845,00 kn, prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 278.849,00 kn, zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 265.099,00 kn, od zakupa poslovnog prostora u iznosu 155.382,00 kn, naknada za priključenje na objekte komunalne infrastrukture u iznosu 72.589,00 kn, prodaje nekretnina na području posebne državne skrbi u iznosu 56.350,00 kn, prodaje druge imovine u iznosu 44.051,00 kn, općinskih poreza u iznosu 21.332,00 kn, komunalnog doprinosa u iznosu 7.896,00 kn, najma stanova u iznosu 4.599,00 kn, koncesija za obavljanje komunalnih djelatnosti u iznosu 3.000,00 kn i druge prihode u iznosu 20.880,00 kn. Općina Čeminac je poslove obračuna i naplate općinskih poreza povjerila Poreznoj upravi, a obračun i naplatu drugih navedenih prihoda obavlja upravni odjel. Vlastiti prihodi koje općina samostalno obračunava i na koje ima utjecaj u naplati ostvareni su u 2011. u iznosu 1.320.540,00 kn.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode na koncu 2011. iznose 634.157,00 kn, a odnose se na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 216.783,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 147.245,00 kn, općinske poreze u iznosu 125.894,00 kn, naknade za priključak na objekte komunalne infrastrukture u iznosu 51.542,00 kn, komunalni doprinos u iznosu 46.330,00 kn, zakup poslovnog prostora u iznosu 24.577,00 kn, prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 16.979,00 kn, koncesije za obavljanje komunalnih djelatnosti u iznosu 3.597,00 kn i druga potraživanja u iznosu 1.210,00 kn. Dospjela potraživanja za vlastite prihode koje općina Čeminac samostalno obračunava i na koje ima utjecaja u naplati (bez općinskih poreza) iznose 508.263,00 kn, od čega se na potraživanja koja su nenaplaćena u roku dužem od tri godine od dana dospijeća odnosi 93.208,00 kn ili 18,3%. Vrijednosno najznačajnija potraživanja koja su nenaplaćena u roku dužem od tri godine od dana dospijeća odnose se na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 65.034,00 kn.

Mjere i postupci naplate potraživanja za općinske prihode propisani su odredbama Općeg poreznog zakona (sudske tužbe, ovrhe na novčanim sredstvima, nekretninama, pokretninama i drugom imovinom i druge mjere), odredbama Stečajnog zakona (Narodne novine 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 82/06, 116/10, 25/12 i 133/12), (naplata potraživanja od dužnika nad kojima je pokrenut stečajni postupak) odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine 152/08, 25/09, 153/09, 21/10, 39/11 i 63/11), (raskidanje ugovora, izvještavanje i dostavljanje dokumentacije o potraživanjima nadležnom državnom odvjetništvu koje je ovlašteno poduzimati mjere prisilne naplate) Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12) koja je donesena u srpnju 2012. (odgoda plaćanja i obročna otplata duga, otpis duga s osnovne kamata ukoliko se glavnica duga plati u cijelosti jednokratno, prodaja potraživanja) i drugim propisima. Općina Čeminac pri naplati prihoda može primjenjivati i druge mjere i postupke koje joj stoje na raspolaganju (slanje opomena, pozivanje obveznika na podmirenje duga, raskidanje ugovora i drugo) za koje ocijeni da bi mogle pridonijeti učinkovitoj naplati prihoda. Pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, naplata prihoda može se dodatno osigurati i ugovaranjem i pribavljanjem instrumenata osiguranja plaćanja (mjenica, zadužnica, jamstava i drugih instrumenata).

Za naplatu potraživanja (za komunalnu naknadu, zakup poslovnog prostora i naknada za priključenje na objekte komunalne infrastrukture) u iznosu 263.902,00 kn poduzete su u 2011. mjere prisilne naplate (sudske tužbe ili ovrhe i zasnivanje založnog prava na nekretninama). Osim navedenih mjera Općina Čeminac je za naplatu potraživanja (od zakupa i prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države, komunalne naknade i naknada za priključenje na objekte komunalne infrastrukture) poduzimala i mjere opominjanja dužnika. Zbog neplaćanja u rokovima dospjeća, u najvećem dijelu, obračunavane su zakonske zatezne kamate samo obveznicima kod kojih su pokrenute mjere prisilne naplate, dok drugim obveznicima koji nisu podmirivali obveze u rokovima dospjeća zatezne kamate nisu obračunavane, čime su u nepravedni položaj stavljani obveznici koji uredno podmiruju dospelje obveze, a osim toga obračunom zateznih kamata povećava se i vjerojatnost naplate prihoda u rokovima dospelosti.

Općina Čeminac je poduzimala mjere za naplatu prihoda. Unatoč poduzetim mjerama iskazana dospelja potraživanja za vlastite prihode koje općina samostalno obračunava na koje ima utjecaja u naplati na koncu 2011. iznose 508.263,00 kn, što čini 38,5% navedenih prihoda koji su za 2011. ostvareni u iznosu 1.320.540,00 kn. Na potraživanja koja su nenaplaćena u roku dužem od tri godine od dana dospelja odnosi se 93.208,00 kn ili 18,3%. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijelo jedinice lokalne samouprave odgovorno je za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i uplatu u proračun u skladu sa zakonom ili drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine.

Državni ured za reviziju predlaže sustavno i kontinuirano poduzimanje svih raspoloživih mjera za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, te se predlaže pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, u slučajevima kada je to moguće, ugovaranje i pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja kojima se olakšava postupak naplate i dodatno se osigurava mogućnost naplate prihoda.

Prije nastupanja rokova zastare potraživanja, predlaže se pravovremeno poduzimanje radnji kako bi se izbjegla zastara potraživanja koja bitno utječe na realnost, odnosno mogućnost naplate potraživanja. Predlaže se obveznicima koji ne plaćaju obveze u rokovima dospijeća obračunavanje zakonskih zatezних kamata. Primjenom navedenih preporuka, povećala bi se učinkovitost naplate prihoda, te osigurala veća proračunska sredstva za izvršavanje programa i poslova iz svog djelokruga.

Općina Čeminac je poslove izdavanja rješenja, evidentiranja potraživanja i naplate općinskih poreza povjerila Poreznoj upravi. Potraživanja za općinske poreze na koncu 2011. iznose 125.894,00 kn, što čini 590,2% prihoda od općinskih poreza koji su za 2011. ostvareni u iznosu 21.332,00 kn.

Porezna uprava nije dostavljala općini Čeminac podatke o dospelosti potraživanja, pojedinačnim obveznicima i poduzetim mjerama naplate. Revizijom učinkovitosti utvrđeno je da se kod lokalnih jedinica koje same obračunavaju i naplaćuju sve ili dio gradskih ili općinskih poreza, naplata navedenih prihoda obavlja na učinkovitiji način.

Državni ured za reviziju predlaže od Porezne uprave zatražiti podatke o dospelosti potraživanja za općinske poreze, pojedinačnim obveznicima i poduzetim mjerama naplate. Ukoliko Porezna uprava nije u mogućnosti dostaviti tražene podatke ili se na temelju dostavljenih podataka utvrdi da općinski porezi nisu učinkovito naplaćivani, predlaže se napraviti analizu i procijeniti može li općina Čeminac samostalno obavljati obračun i naplatu navedenih prihoda na učinkovitiji način.

- Zakonska regulativa i baze podataka

Općina Čeminac je donijela akte o naplati svih prihoda koji se prema zakonskim odredbama trebaju ubirati, osim prihoda od godišnje grobne naknade i spomeničke rente, te je donijela akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama mogu ubirati. Prihodi od spomeničke rente nisu naplaćivani jer na području općine nema nepokretnih kulturnih dobara ili kulturno povijesne cjeline u kojima se obavlja gospodarska djelatnost.

Općina Čeminac nije donijela odluku o naplati prihoda od godišnje grobne naknade koji bi se trebao ostvarivati u skladu s odredbama Zakona o grobljima (Narodne novine 19/98 i 50/12) .

Državni ured za reviziju predlaže donošenje odluke te prikupljanje prihoda od godišnje grobne naknade kako bi se naplaćivali svi prihodi koji su u skladu s zakonskim propisima dani u nadležnost općine Čeminac.

Baze podataka o obveznicima su ustrojene za sve vrste prihoda koje općina Čeminac obračunava i naplaćuje. Općina Čeminac ne raspolaže podacima o obveznicima općinskih poreza, jer te baze podataka vodi Porezna uprava. Najveće baze obveznika se odnose na komunalnu naknadu u kojoj je evidentirano 1 327 obveznika i za naknade na priključenje na objekte komunalne infrastrukture u kojoj je evidentirano 434 obveznika, dok za druge vrste prihoda ima manji broj obveznika. Baze se ažuriraju na temelju prijave korisnika, izdanih rješenja, zaključenih ugovora i druge dokumentacije ovisno o vrsti prihoda.

Osim navedenog, općina Čeminac bi trebala ažurirati baze podataka i na temelju drugih dostupnih informacija (uvidom u središnji obrtni registar, registar trgovačkog suda, objave u Narodnim novinama i drugo), a baza obveznika komunalne naknade (broj i površina nekretnina čiji su vlasnici ili korisnici obveznici plaćanja komunalne naknade) trebala bi se provjeravati i obilaskom terena, te bi se mogla usporediti i s bazom obveznika plaćanja odvoza komunalnog otpada koju vodi trgovačko društvo kojem je općina Čeminac povjerila obavljanje navedenih poslova. Pri ažuriranju baza, otežan je pristup podacima od drugih državnih tijela (Porezne uprave, nadležnih sudova i drugih tijela) koji se odnose na promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba.

Državni ured za reviziju predlaže ažuriranje baza podataka na temelju svih dostupnih podataka, informacija i mogućnosti koje stoje na raspolaganju općini Čeminac, kako bi se potpuno i pravovremeno utvrdili obveznici plaćanja općinskih prihoda. Državni ured za reviziju je mišljenja da bi baze podataka o obveznicima plaćanja općinskih prihoda bile ažurnije kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba na način kako je to utvrđeno kad su u pitanju podaci potrebni Poreznoj upravi i drugim nadležnim tijelima.

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Poslove utvrđivanja, evidentiranja i naplate općinskih prihoda čije je ubiranje i naplata u nadležnosti općine Čeminac (osim općinskih poreza) obavlja jedinstveni upravni odjel, u kojem su četiri zaposlenika. Za obavljanje poslova naplate i kontrole naplate prihoda nisu imenovane posebne osobe. Tijekom 2011. o naplati prihoda izvještavan je zakonski predstavnik. Iako općina Čeminac nije donijela pisane procedure o naplati i kontroli naplate prihoda, poduzima mjere za naplatu potraživanja i provodi kontrolu naplate.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate, kojima između ostalog, treba propisati procedure, postupke i mjere vezane za pravodobno, sustavno i kontinuirano poduzimanje mjera za naplatu prihoda (vrste redovitih mjera i mjera prisilne naplate koje se poduzimaju pri naplati, rokove u kojima se pojedine mjere naplate primjenjuju, obračun zatezних kamata, pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja, odgovorne osobe zadužene za poduzimanje mjera naplate i kontrole naplate i druge postupke vezane uz naplatu prihoda). Donošenje i primjena pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate unaprijedila bi sustav obračuna i naplate općinskih prihoda i pridonijela učinkovitoj naplati općinskih prihoda.

- Informiranje stanovništva

Općina Čeminac je putem službenih glasnika, zborova građana i svoje mrežne stranice na Internetu informirala stanovništvo i druge subjekte o različitim područjima djelovanja općinske uprave. Posebne mjere informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihov utjecaj na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba, nisu provedene. Provođenje posebnih mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o namjeni za koju se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje općih uvjeta življenja na području općine Čeminac utjecalo bi na podizanje svijesti obveznika o cilju i svrsi, te obvezi plaćanja proračunskih prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže provođenje posebnih mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području općine Čeminac.

Općina Čepin

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Čepin, ustrojena su tri upravna odjela. Koncem 2011. općina Čepin je imala 15 zaposlenika. Prema Registru proračunskih korisnika, općina Čepin ima jednog proračunskog korisnika u kojem je koncem 2011. bio jedan zaposlenik. Površina općine Čepin je 106 km², a obuhvaća pet naselja. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 11 571 stanovnika, 3 904 kućanstva i 4 320 stambenih jedinica.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Čepin, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 14.551.172,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 3.297.679,00 kn ili 18,5%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 24,3% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 31,5% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Čepin ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 27.

Tablica broj 27

Vlastiti prihodi općine Čepin ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihod	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	157.331	162.250	103,1
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	86.439	68.726	79,5
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	70.892	93.524	131,9
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	1.823.850	1.602.205	87,8
2.1.	Naknade za koncesiju	269.154	330.411	122,8
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	1.517.078	1.269.196	83,7
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	37.618	2.598	6,9
3.	Upravne i administrativne pristojbe	5.183	2.729	52,7
4.	Komunalni doprinosi i naknade	2.165.383	2.572.818	118,8
4.1.	Komunalni doprinos	603.833	1.037.859	171,9
4.2.	Komunalna naknada	1.075.803	1.123.586	104,4
4.3.	Naknade za priključak	485.747	411.373	84,7
5.	Prihodi po posebnim propisima	139.412	217.764	156,2
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	0	118.818	-
5.2.	Doprinos za šume	80.877	46.907	58,0
5.3.	Ostali prihodi po posebnim propisima	58.535	52.039	88,9
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	53.552	27.769	51,9
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	0	27.471	-
6.2.	Prihodi od prodaje druge nefinancijske imovine	53.552	298	-
	Ukupno	4.344.711	4.585.535	105,5

Vlastiti prihodi za 2011. su ostvareni u iznosu 4.585.535,00 kn, što je u odnosu na prihode ostvarene za 2010. više za 240.824,00 kn ili 5,5%.

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Čepin koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 28.

Tablica broj 28

**Potraživanja
općine Čepin koncem 2010. i 2011.**

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	5.905.350	5.388.745	91,3
1.1.	Potraživanja za prihode od imovine	1.491.449	1.798.997	120,6
1.2.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	4.413.901	3.589.748	81,3
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	21.020	46.214	219,9
3.	Druga potraživanja	14.931	1.166	7,8
Ukupno		5.941.301	5.436.125	91,5

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 5.941.301,00 kn, a koncem 2011. su iskazana u iznosu 5.436.125,00 kn, što je za 505.176,00 kn ili 8,5% manje u odnosu na 2010. Smanjenje se najvećim dijelom odnosi na smanjenje potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade.

Od iskazanih potraživanja na koncu 2011. u iznosu 5.436.125,00 kn, na potraživanja koja se ne odnose na vlastite prihode (zatezne kamate i druga potraživanja) se odnosi 23.962,00 kn. Potraživanja za vlastite prihode iznose 5.412.163,00 kn od čega se na dospjela potraživanja odnosi 5.093.922,00 kn ili 94,1%, a na nedospjela potraživanja se odnosi 318.241,00 kn ili 5,9%.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 2.788.875,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 1.588.894,00 kn, komunalni doprinos u iznosu 449.624,00 kn, korištenje javnih površina u iznosu 143.841,00 kn, naknade za priključak na komunalnu infrastrukturu u iznosu 54.878,00 kn, prodaju druge nefinancijske imovne u iznosu 21.020,00 kn, koncesije za obavljanje komunalnih djelatnosti u iznosu 18.042,00 kn, zakup poslovnog prostora u iznosu 14.140,00 kn i druga potraživanja u iznosu 14.608,00 kn.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode nenaplaćena do jedne godine od roka dospijea iznose 1.425.076,00 kn, od jedne do tri godine iznose 1.302.667,00 kn, od tri do pet godina iznose 1.036.783,00 kn i preko pet godina iznose 1.329.396,00 kn.

Nedospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za naknade za priključak na komunalnu infrastrukturu u iznosu 182.844,00 kn, komunalni doprinos u iznosu 110.203,00 kn i najam stanova u iznosu 25.194,00 kn.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Vlastiti prihodi općine Čepin su ostvareni za 2011. u iznosu 4.585.535,00 kn. U okviru navedenih prihoda, ostvareni su u iznosu 552.533,00 kn prihodi na koje općina Čepin nema utjecaja u naplati (od koncesije i dugogodišnjeg zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 377.700,00 kn, vodnog doprinosa u iznosu 118.818,00 kn, šumskog doprinosa u iznosu 46.907,00 kn i drugih prihoda u iznosu 9.108,00 kn), jer prema odredbama posebnih propisa na temelju kojih se ostvaruju navedeni prihodi, nadzor nad naplatom te postupke naplate obavljaju druga državna tijela.

Vlastiti prihodi na koje općina Čepin ima utjecaja u naplati su ostvareni za 2011. u iznosu 4.033.002,00 kn i čine 87,9% ukupnih vlastitih prihoda općine i odnose se na prihode od komunalne naknade u iznosu 1.123.586,00 kn, komunalnog doprinosa u iznosu 1.037.859,00 kn, zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 1.026.010,00 kn, naknada za priključenje na objekte komunalne infrastrukture u iznosu 411.373,00 kn, općinskih poreza u iznosu 162.250,00 kn, korištenja javnih površina u iznosu 103.686,00 kn, koncesija za obavljanje komunalnih djelatnosti u iznosu 61.257,00 kn, prodaje zemljišta u vlasništvu općine u iznosu 27.471,00 kn, druge prihode od zakupa i iznajmljivanja imovine u iznosu 27.393,00 kn, najma stanova u iznosu 2.606,00 kn i druge prihode u iznosu 49.511,00 kn. Općina Čepin je poslove obračuna i naplate općinskih poreza povjerila Poreznoj upravi, a obračun i naplatu drugih navedenih prihoda obavljaju upravni odjeli. Vlastiti prihodi koje općina Čepin samostalno obračunava i na koje ima utjecaj u naplati ostvareni su u 2011. u iznosu 3.870.752,00 kn.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode na koncu 2011. iznose 5.093.922,00 kn, a odnose se na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 2.788.875,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 1.588.894,00 kn, komunalni doprinos u iznosu 449.624,00 kn, korištenje javnih površina u iznosu 143.841,00 kn, naknade za priključak na komunalnu infrastrukturu u iznosu 54.878,00 kn, prodaju druge nefinancijske imovine u iznosu 21.020,00 kn, koncesije za obavljanje komunalnih djelatnosti u iznosu 18.042,00 kn, zakup poslovnog prostora u iznosu 14.140,00 kn i druga potraživanja u iznosu 14.608,00 kn. Iskazana dospjela potraživanja odnose se na potraživanja za vlastite prihode koje općina Čepin samostalno obračunava i na koje ima utjecaja u naplati. Na potraživanja koja su nenaplaćena u roku dužem od tri godine od dana dospijea se odnosi 2.366.179,00 kn ili 46,5%. Vrijednosno najznačajnija potraživanja koja su nenaplaćena u roku dužem od tri godine od dana dospijea se odnose na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 1.730.582,00 kn i zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 198.398,00 kn.

Mjere i postupci naplate potraživanja za općinske prihode propisani su odredbama Općeg poreznog zakona (sudske tužbe, ovrhe na novčanim sredstvima, nekretninama, pokretninama i drugom imovinom i druge mjere), odredbama Stečajnog zakona (Narodne novine 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 82/06, 116/10, 25/12 i 133/12), (naplata potraživanja od dužnika nad kojima je pokrenut stečajni postupak) odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine 152/08, 25/09, 153/09, 21/10, 39/11 i 63/11), (raskidanje ugovora, izvještavanje i dostavljanje dokumentacije o potraživanjima nadležnom državnom odvjetništvu koje je ovlašteno poduzimati mjere prisilne naplate) Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12) koja je donesena u srpnju 2012. (odgoda plaćanja i obročna otplata duga, otpis duga s osnove kamata ukoliko se glavnica duga plati u cijelosti jednokratno, prodaja potraživanja) i drugim propisima.

Općina Čepin pri naplati prihoda može primjenjivati i druge mjere i postupke koje joj stoje na raspolaganju (slanje opomena, pozivanje obveznika na podmirenje duga, raskidanje ugovora i drugo) za koje ocijeni da bi mogle pridonijeti učinkovitoj naplati prihoda. Pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, naplata prihoda može se dodatno osigurati i ugovaranjem i pribavljanjem instrumenata osiguranja plaćanja (mjenica, zadužnica, jamstava i drugih instrumenata).

Za naplatu potraživanja za komunalnu naknadu (od 581 obveznika) u iznosu 1.160.197,00 kn i za komunalni doprinos u iznosu 112.437,00 kn, poduzete su u 2011. mjere prisilne naplate (sudske tužbe ili ovrhe). Osim navedenih mjera, općina Čepin je za naplatu potraživanja za komunalnu naknadu i komunalni doprinos poduzimala i mjere opominjanja dužnika. Za naplatu drugih prihoda nisu u 2011. poduzimane mjere naplate. Zbog neplaćanja u rokovima dospijeća u najvećem broju slučajeva obračunavane su zakonske zatezne kamate samo obveznicima kod kojih su pokrenute mjere prisilne naplate, dok drugim obveznicima koji nisu podmirivali obveze u rokovima dospijeća zatezne kamate nisu obračunavane. Obračunom zateznih kamata povećava se i vjerojatnost naplate prihoda u rokovima dospelosti. Obavljenom financijskom revizijom općine Čepin za 2010. je utvrđeno da za naplatu najvećeg dijela prihoda nisu poduzimane raspoložive mjere za naplatu (mjere prisilne naplate poduzimane su samo za manji dio potraživanja za komunalnu naknadu i doprinos).

Općina Čepin nije sustavno i kontinuirano poduzimala sve raspoložive mjere za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, te su iskazana dospjela potraživanja, za vlastite prihode koje samostalno obračunava na koje ima utjecaja u naplati na koncu 2011. vrijednosno značajna i iznose 5.093.922,00 kn, što čini 131,6% navedenih prihoda koji su za 2011. ostvareni u iznosu 3.870.752,00 kn. Na potraživanja koja su nenaplaćena u roku dužem od tri godine od dana dospijeća se odnosi 2.366.179,00 kn ili 46,5%. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijelo jedinice lokalne samouprave odgovorno je za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i uplatu u proračun u skladu sa zakonom ili drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine.

Državni ured za reviziju predlaže sustavno i kontinuirano poduzimanje svih raspoloživih mjera za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, te se predlaže pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, u slučajevima kada je to moguće, ugovaranje i pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja kojima se olakšava postupak naplate i dodatno se osigurava mogućnost naplate prihoda. Prije nastupanja rokova zastare potraživanja, predlaže se pravovremeno poduzimanje radnji kako bi se izbjegla zastara potraživanja koja bitno utječe na realnost, odnosno mogućnost naplate potraživanja. Predlaže se obveznicima koji ne plaćaju obveze u rokovima dospijeća obračunavanje zakonskih zateznih kamata. Primjenom navedenih preporuka, općina Čepin bi povećala učinkovitost naplate prihoda, te osigurala veća proračunska sredstva za izvršavanje programa i poslova iz svog djelokruga.

Općina Čepin je u 2011. na temelju odluke općinskog vijeća otpisala potraživanja (od komunalne naknade i zakupa javnih površina) u ukupnom iznosu 596.076,00 kn. Potraživanja su otpisana zbog zastare i nemogućnosti naplate prisilnim putem. Iz odluke o otpisu nije vidljivo je li općina Čepin prije otpisa potraživanja poduzimala sve raspoložive mjere za naplatu potraživanja. Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja koja je donesena u srpnju 2012., propisan je otpis potraživanja za lokalne jedinice. Odredbe navedene Uredbe se ne odnose na potraživanja s osnove javnih davanja, izuzev onih s osnove naknada za koncesije. Javna davanja i otpis javnih davanja su propisani odredbama Općeg poreznog zakona.

Državni ured za reviziju predlaže prije nastanka propisanih uvjeta za otpis potraživanja pravovremeno poduzimati sve raspoložive mjere za naplatu prihoda kako do otpisa potraživanja ne bi ni došlo. Također se predlaže pri ispunjenju propisanih uvjeta za otpis potraživanja, u dokumentaciji za prijedlog otpisa potraživanja, navesti sve poduzete mjere koje su provedene za naplatu potraživanja koja se predlažu za otpis, te ispunjene zakonske uvjete na temelju kojih se potraživanja predlažu za otpis.

Općina Čepin je poslove izdavanja rješenja, evidentiranja potraživanja i naplate općinskih poreza povjerila Poreznoj upravi. Potraživanja za općinske poreze na koncu 2011. nisu iskazana u poslovnim knjigama jer Porezna uprava nije dostavljala općini Čepin podatke o ukupnom stanju i dospelosti potraživanja, pojedinačnim obveznicima i poduzetim mjerama naplate.

Državni ured za reviziju predlaže od Porezne uprave zatražiti podatke o ukupnom stanju i dospelosti potraživanja za općinske poreze, pojedinačnim obveznicima i poduzetim mjerama naplate. Ukoliko Porezna uprava nije u mogućnosti dostaviti tražene podatke ili se na temelju dostavljenih podataka utvrdi da općinski porezi nisu učinkovito naplaćivani, predlaže se napraviti analizu i poduzeti mjere za učinkovitu naplatu navedenih prihoda.

- Zakonska regulativa i baze podataka

Općina Čepin je donijela akte o naplati svih prihoda koji se prema zakonskim odredbama trebaju ubirati, osim prihoda od spomeničke rente, jer na području općine nema nepokretnih kulturnih dobara ili kulturno povijesne cjeline u kojima se obavlja gospodarska djelatnost, te je donijela akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama mogu ubirati, osim poreza na kuće za odmor.

Baze podataka o obveznicima ustrojene su za sve vrste prihoda koje Općina sama obračunava i naplaćuje. Općina Čepin ne raspolaže podacima o obveznicima općinskih poreza, jer te baze podataka vodi Porezna uprava. Najveća baza obveznika se odnosi na komunalnu naknadu u kojoj je evidentirano 3 908 obveznika, dok za druge vrste prihoda općina Čepin ima manji broj obveznika. Baze se ažuriraju na temelju prijave korisnika, izdanih rješenja, zaključenih ugovora i druge dokumentacije ovisno o vrsti prihoda. Osim navedenog, općina Čepin bi trebala ažurirati baze podataka i na temelju drugih dostupnih informacija (uvidom u središnji obrtni registar, registar trgovačkog suda, objave u Narodnim novinama i drugo), a baza obveznika komunalne naknade (broj i površina nekretnina čiji su vlasnici ili korisnici obveznici plaćanja komunalne naknade) trebala bi se provjeravati i obilaskom terena, te bi se mogla usporediti i s bazom obveznika plaćanja odvoza komunalnog otpada koju vodi trgovačko društvo kojem je općina Čepin povjerila obavljanje navedenih poslova.

Pri ažuriranju baza, otežan je pristup podacima od drugih državnih tijela (Porezne uprave, nadležnih sudova i drugih tijela) koji se odnose na promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba.

Državni ured za reviziju predlaže ažuriranje baza podataka na temelju svih dostupnih podataka, informacija i mogućnosti koje stoje na raspolaganju općini Čepin, kako bi se potpuno i pravovremeno utvrdili obveznici plaćanja općinskih prihoda. Državni ured za reviziju je mišljenja da bi baze podataka o obveznicima plaćanja općinskih prihoda bile ažurnije kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba na način kako je to utvrđeno kad su u pitanju podaci potrebni Poreznoj upravi i drugim nadležnim tijelima.

- Računovodstvene evidencije potraživanja

Općina Čepin vodi propisane poslovne knjige. Informatički sustav u okviru kojeg se vodi dio analitičkih evidencija potraživanja (za zakup poslovnog prostora, zakup poljoprivrednog zemljišta i korištenje javnih površina) omogućuje samo izravni uvid u podatke o potraživanjima po subjektima, odnosno obveznicima, računima i pojedinačnim iznosima, a ne omogućuje utvrđivanje potraživanja po rokovima dospelosti, što zahtijeva naknadnu provjeru i obradu podataka potrebnih za poduzimanje mjera naplate. Analitičke evidencije potraživanja (za zakup poslovnog prostora, najam stanova, zakup poljoprivrednog zemljišta, korištenje javnih površina i komunalnu naknadu) zahtijevaju zaseban unos podataka o potraživanjima i prihodima u glavnu knjigu i analitičke evidencije, zbog čega je povećana mogućnost pogrešaka pri evidentiranju, te se uneseni podaci mjesečno ili godišnje usklađuju, što zahtijeva dodatno vrijeme i rad zaposlenika.

Državni ured za reviziju predlaže unaprijediti sustav vođenja potraživanja u poslovnim knjigama na način koji omogućuje izravni pregled potraživanja po rokovima dospelosti, te istodoban unos podataka o potraživanjima i prihodima u analitičke evidencije i glavnu knjigu, čime bi se omogućio brz i točan pristup svim podacima potrebnim za naplatu potraživanja, te bi se smanjila mogućnost pogrešaka pri evidentiranju prihoda i potraživanja.

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Poslove utvrđivanja, evidentiranja i naplate općinskih prihoda u nadležnosti općine Čepin (osim općinskih poreza), obavljaju upravni odjeli. Za obavljanje poslova naplate prihoda je imenovana jedna osoba, a osim imenovane osobe navedene poslove obavlja još jedan zaposlenik. Za obavljanje poslova kontrole naplate prihoda nije imenovana osoba. Tijekom 2011. o naplati prihoda izvještavan je zakonski predstavnik. Općina Čepin nije donijela pisane procedure o naplati i kontroli naplate prihoda. S obzirom da su potraživanja za vlastite prihode općine na koncu 2011. vrijednosno značajna i da za naplatu potraživanja nisu poduzimane sve raspoložive mjere, organizacija i kontrola naplate prihoda nije ustrojena na način koji omogućuje učinkovitu naplatu prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate, kojima između ostalog, treba propisati procedure, postupke i mjere vezane za pravodobno, sustavno i kontinuirano poduzimanje mjera za naplatu prihoda (vrste redovitih mjera i mjera prisilne naplate koje se poduzimaju pri naplati, rokove u kojima se pojedine mjere naplate primjenjuju, obračun zatezних kamata, pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja, odgovorne osobe zadužene za poduzimanje mjera naplate i kontrole naplate i druge postupke vezane uz naplatu prihoda). Donošenje i primjena pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate poboljšala bi sustav obračuna i naplate općinskih prihoda i pridonijela učinkovitoj naplati općinskih prihoda.

- Informiranje stanovništva

Općina Čepin je putem službenih glasnika i svoje mrežne stranice na Internetu informirala stanovništvo i druge subjekte o različitim područjima djelovanja općinske uprave. Posebne mjere informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihov utjecaj na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba, nisu provedene. Provođenje posebnih mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o namjeni za koju se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje općih uvjeta življenja na području općine Čepin utjecalo bi na podizanje svijesti obveznika o cilju i svrsi, te obvezi plaćanja proračunskih prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže provođenje posebnih mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području općine Čepin.

Općina Darda

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Darda, ustrojen je jedinstveni upravni odjel i vlastiti komunalni pogon. Koncem 2011. Općina je imala 37 zaposlenika, od kojih je 18 zaposleno u općinskoj upravi na neodređeno vrijeme, a 19 je zaposleno na određeno vrijeme u programu javnih radova. Prema Registru proračunskih korisnika, općina Darda ima jednog proračunskog korisnika u kojem je koncem 2011. bilo 14 zaposlenika. Površina općine je 87 km², a obuhvaća četiri naselja. Općina Darda u cijelosti pripada prvoj skupini područja posebne državne skrbi. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 6 934 stanovnika, 2 458 kućanstava i 2 816 stambenih jedinica.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Darda, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 20.124.655,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 2.957.631,00 kn ili 12,8%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 15,6% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 37,8% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Darda ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 29.

Tablica broj 29

Vlastiti prihodi općine Darda ostvareni za 2010. i 2011.

Redni broj	Prihod	u kn		
		2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	423.275	66.170	15,6
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	348.490	507	-
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	34.101	30.157	88,4
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	40.684	35.507	87,3
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	1.605.755	445.706	27,8
2.1.	Naknade za koncesiju	1.016.560	520	0,1
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	589.195	445.186	75,6
3.	Upravne i administrativne pristojbe	1.833	4.563.478	-
3.1.	Državne upravne i sudske pristojbe	0	4.557.805	-
3.2.	Ostale pristojbe i naknade	1.833	5.673	309,5
4.	Komunalni doprinosi i naknade	788.244	1.148.190	145,7
4.1.	Komunalni doprinos	19.082	90.384	473,7
4.2.	Komunalna naknada	769.162	1.044.306	135,8
4.3.	Naknade za priključak	0	13.500	-
5.	Prihodi po posebnim propisima	204.435	478.375	234,0
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	63.023	58.393	92,7
5.2.	Doprinos za šume	133.202	333.655	250,5
5.3.	Ostali prihodi po posebnim propisima	8.210	86.327	-
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	576.909	906.747	157,2
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	59.057	143.084	242,3
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	516.532	763.663	147,8
6.3.	Prihodi od prodaje druge nefinancijske imovine	1.320	0	-
Ukupno		3.600.451	7.608.667	211,3

Vlastiti prihodi za 2011. su ostvareni u iznosu 7.608.667,00 kn, što je u odnosu na prihode ostvarene za 2010. više za 4.008.216,00 kn ili 111,3%. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na povećanje prihoda od upravnih i administrativnih pristojbi.

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Darda koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 30.

Tablica broj 30

Potraživanja općine Darda koncem 2010. i 2011.

				u kn
Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	1.631.491	2.689.039	164,8
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	92.244	870.762	944,0
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	1.453.903	1.697.675	116,8
1.4.	Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	85.344	120.602	141,3
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	2.263.250	2.374.538	104,9
Ukupno		3.894.741	5.063.577	130,0

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 3.894.741,00 kn, a koncem 2011. su iskazana u iznosu 5.063.577,00 kn, što je za 1.168.836,00 kn ili 30,0% više u odnosu na 2010. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na povećanje potraživanja za prihode od imovine.

Od iskazanih potraživanja na koncu 2011. u iznosu 5.063.577,00 kn, na potraživanja za naknadu za uređenje voda (koju općina na temelju odredbi Zakona o financiranju vodnog gospodarstva obračunava i naplaćuje u ime i za račun Hrvatskih voda) se odnosi 1.030.987,00 kn, a na druga potraživanja koja se ne odnose na vlastite prihode se odnosi 120.602,00 kn. Potraživanja za vlastite prihode iznose 3.911.988,00 kn od čega se na dospjela potraživanja odnosi 1.535.735,00 kn ili 39,3%, a na nedospjela potraživanja se odnosi 2.376.253,00 kn ili 60,7%.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 640.015,00 kn, naknadu za koncesiju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 415.469,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 235.315,00 kn, prodaju nekretnina na području od posebne državne skrbi u iznosu 121.465,00 kn, zakup poslovnog prostora u iznosu 70.512,00 kn, korištenje javnih površina u iznosu 23.072,00 kn, komunalni doprinos u iznosu 10.067,00 kn, koncesije za obavljanje komunalnih djelatnosti u iznosu 3.214,00 kn i druga potraživanja u iznosu 16.606,00 kn. Za iskazana dospjela potraživanja općina Darda nema podatke o razdoblju u kojem su potraživanja nenaplaćena u odnosu na rok dospelja.

Nedospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za prodaju nekretnina na području od posebne državne skrbi u iznosu 1.367.186,00 kn, prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 885.887,00 kn i zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 123.180,00 kn.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Vlastiti prihodi općine Darda su ostvareni za 2011. u iznosu 7.608.667,00 kn. U okviru navedenih prihoda, ostvareni su u iznosu 461.469,00 kn prihodi na koje općina Darda nema utjecaja u naplati (od šumskog doprinosa u iznosu 333.655,00 kn, vodnog doprinosa u iznosu 42.688,00 kn i drugih upravnih i administrativnih pristojbi u iznosu 85.126,00 kn), jer prema odredbama posebnih propisa na temelju kojih se ostvaruju navedeni prihodi, nadzor nad naplatom te postupke naplate obavljaju druga državna tijela. Osim navedenog, u okviru vlastitih prihoda su iskazani i prihodi iz državnog proračuna na temelju sudske presude u iznosu 4.487.146,00 kn.

Vlastiti prihodi na koje općina Darda ima utjecaja u naplati su ostvareni za 2011. u iznosu 2.660.052,00 kn i čine 34,9% ukupnih vlastitih prihoda općine i odnose se na prihode od komunalne naknade u iznosu 1.044.306,00 kn, prodaje nekretnina na području posebne državne skrbi u iznosu 763.663,00 kn, zakupa poslovnog prostora u iznosu 223.774,00 kn, zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 159.887,00 kn, komunalnog doprinosa u iznosu 90.384,00 kn, prodaje zemljišta u vlasništvu općine u iznosu 84.025,00 kn, općinskih poreza u iznosu 66.170,00 kn, prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 59.059,00 kn, najma stanova u iznosu 42.854,00 kn, zakupa druge imovine u iznosu 18.672,00 kn, naknada za priključenje na objekte komunalne infrastrukture u iznosu 13.500,00 kn i druge prihode u iznosu 93.759,00 kn. Općina Darda je poslove obračuna i naplate općinskih poreza povjerila Poreznoj upravi. Obračun i naplatu drugih navedenih prihoda koji su ostvareni u ukupnom iznosu 2.593.882,00 kn obavlja općina samostalno ili je navedene poslove (za najam općinskih stanova) povjerila trgovačkom društvu u suvlasništvu općine na temelju zaključenog ugovora. Za naplatu navedenih prihoda je odgovorna općina Darda, iako su poslovi obračuna i naplate prihoda od najma stanova povjereni trgovačkom društvu u njenom vlasništvu.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode na koncu 2011. iznose 1.535.735,00 kn, a odnose se na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 640.015,00 kn, naknadu za koncesiju poljoprivrednog u vlasništvu države u iznosu 415.469,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 235.315,00 kn, prodaju nekretnina na području od posebne državne skrbi u iznosu 121.465,00 kn, zakup poslovnog prostora u iznosu 70.512,00 kn, korištenje javnih površina u iznosu 23.072,00 kn, komunalni doprinos u iznosu 10.067,00 kn, koncesije za obavljanje komunalnih djelatnosti u iznosu 3.214,00 kn i druga potraživanja u iznosu 16.606,00 kn. Za potraživanja od naknade za koncesiju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države, općina Darda nema utjecaja u naplati. Dospjela potraživanja za vlastite prihode koje općina Darda samostalno obračunava (ili je na temelju ugovora navedene poslove prenijela drugoj pravnoj osobi) i na koje ima utjecaja u naplati iznose 1.120.266,00 kn. Za iskazana dospjela potraživanja za vlastite prihode općina Darda nema podatke o razdoblju u kojem su potraživanja nenaplaćena u odnosu na rok dospijeca.

Mjere i postupci naplate potraživanja za općinske prihode propisani su odredbama Općeg poreznog zakona (sudske tužbe, ovrhe na novčanim sredstvima, nekretninama, pokretninama i drugom imovinom i druge mjere), odredbama Stečajnog zakona (Narodne novine 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 82/06, 116/10, 25/12 i 133/12) (naplata potraživanja od dužnika nad kojima je pokrenut stečajni postupak) odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine 152/08, 25/09, 153/09, 21/10, 39/11 i 63/11), (raskidanje ugovora, izvještavanje i dostavljanje dokumentacije o potraživanjima nadležnom državnom odvjetništvu koje je ovlašteno poduzimati mjere prisilne naplate) Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12) koja je donesena u srpnju 2012. (odgoda plaćanja i obročna otplata duga, otpis duga s osnove kamata ukoliko se glavnica duga plati u cijelosti jednokratno, prodaja potraživanja) i drugim propisima. Općina Darda pri naplati prihoda može primjenjivati i druge mjere i postupke koje joj stoje na raspolaganju (slanje opomena, pozivanje obveznika na podmirenje duga, raskidanje ugovora i drugo) za koje ocijeni da bi mogle pridonijeti učinkovitoj naplati prihoda. Pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, naplata prihoda može se dodatno osigurati i ugovaranjem i pribavljanjem instrumenata osiguranja plaćanja (mjenica, zadužnica, jamstava i drugih instrumenata).

Za naplatu potraživanja za vlastite prihode u 2011. nisu poduzimane mjere naplate, niti su obveznicima koji nisu podmirivali obveze u rokovima dospjeća obračunavane zatezne kamate, čime su u nepravedni položaj stavljani obveznici koji uredno podmiruju dospjele obveze, a osim toga obračunom zateznih kamata povećava se i vjerojatnost naplate prihoda u rokovima dospelosti. Obavljenom revizijom financijskih izvještaja i poslovanja za 2008. utvrđeno je da su za naplatu potraživanja poduzimane samo mjere opominjanja dužnika, dok mjere prisilne naplate nisu poduzimane.

Općina Darda nije sustavno i kontinuirano poduzimala sve raspoložive mjere za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, te iskazana dospjela potraživanja, za vlastite prihode na koje općina ima utjecaja u naplati na koncu 2011. iznose 1.120.266,00 kn, što čini 43,2% navedenih prihoda koji su za 2011. ostvareni u iznosu 2.593.882,00 kn. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijelo jedinice lokalne samouprave odgovorno je za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i uplatu u proračun u skladu sa zakonom ili drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine.

Državni ured za reviziju predlaže sustavno i kontinuirano poduzimanje svih raspoloživih mjera za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, te se predlaže pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, u slučajevima kada je to moguće, ugovaranje i pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja kojima se olakšava postupak naplate i dodatno se osigurava mogućnost naplate prihoda. Prije nastupanja rokova zastare potraživanja, predlaže se pravovremeno poduzimanje radnji kako bi se izbjegla zastara potraživanja koja bitno utječe na realnost, odnosno mogućnost naplate potraživanja. Predlaže se obveznicima koji ne plaćaju obveze u rokovima dospjeća obračunavanje zakonskih zateznih kamata. Primjenom navedenih preporuka, općina Darda bi povećala učinkovitost naplate prihoda, te osigurala veća proračunska sredstva za izvršavanje programa i poslova iz svog djelokruga.

Općina Darda je poslove izdavanja rješenja, evidentiranja potraživanja i naplate općinskih poreza povjerila Poreznoj upravi. Potraživanja za općinske poreze na koncu 2011. iznose 353.172,00 kn, što čini 533,7% prihoda od općinskih poreza koji su za 2011 ostvareni u iznosu 66.170,00 kn. Porezna uprava nije dostavljala općini Darda podatke o dospelosti potraživanja, pojedinačnim obveznicima i poduzetim mjerama naplate. Revizijom učinkovitosti utvrđeno je da se kod lokalnih jedinica koje same obračunavaju i naplaćuju sve ili dio gradskih ili općinskih poreza, naplata navedenih prihoda obavlja na učinkovitiji način.

Državni ured za reviziju predlaže od Porezne uprave zatražiti podatke o dospelosti potraživanja za općinske poreze, pojedinačnim obveznicima i poduzetim mjerama naplate. Ukoliko Porezna uprava nije u mogućnosti dostaviti tražene podatke ili se na temelju dostavljenih podataka utvrdi da općinski porezi nisu učinkovito naplaćivani, predlaže se napraviti analizu i poduzeti mjere za učinkovitu naplatu navedenih prihoda. način.

- Zakonska regulativa i baze podataka

Općina Darda je donijela akte o naplati svih prihoda koji se prema zakonskim odredbama trebaju ubirati, osim prihoda od spomeničke rente jer na području općine nema nepokretnih kulturnih dobara ili kulturno povijesne cjeline u kojima se obavlja gospodarska djelatnost, te je donijela akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama mogu ubirati.

Baze podataka o obveznicima su ustrojene su za sve vrste prihoda koje općina sama obračunava i naplaćuje. Općina Darda ne raspolaže podacima o obveznicima općinskih poreza, jer te baze podataka vodi Porezna uprava. Najveća baza obveznika se odnosi na komunalnu naknadu u kojoj je evidentirano 2 717 obveznika, dok za druge vrste prihoda općina Darda ima manji broj obveznika. Baze se ažuriraju na temelju prijave korisnika, izdanih rješenja, zaključenih ugovora i druge dokumentacije ovisno o vrsti prihoda. Osim navedenog, općina Darda bi trebala ažurirati baze podataka i na temelju drugih dostupnih informacija (uvidom u središnji obrtni registar, registar trgovačkog suda, objave u Narodnim novinama i drugo), a baza obveznika komunalne naknade (broj i površina nekretnina čiji su vlasnici ili korisnici obveznici plaćanja komunalne naknade) trebala bi se provjeravati i obilaskom terena, te bi se mogla usporediti i s bazom obveznika plaćanja odvoza komunalnog otpada koju vodi trgovačko društvo kojem je općina Darda povjerila obavljanje navedenih poslova. Pri ažuriranju baza, otežan je pristup podacima od drugih državnih tijela (Porezne uprave, nadležnih sudova i drugih tijela) koji se odnose na promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba.

Državni ured za reviziju predlaže ažuriranje baza podataka na temelju svih dostupnih podataka, informacija i mogućnosti koje stoje na raspolaganju općini Darda, kako bi se potpuno i pravovremeno utvrdili obveznici plaćanja općinskih prihoda. Državni ured za reviziju je mišljenja da bi baze podataka o obveznicima plaćanja općinskih prihoda bile ažurnije kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba na način kako je to utvrđeno kad su u pitanju podaci potrebni Poreznoj upravi i drugim nadležnim tijelima.

- Računovodstvene evidencije potraživanja

Općina Darda vodi propisane poslovne knjige. Informatički sustav u okviru kojeg se vode analitičke evidencije potraživanja omogućuje samo izravni uvid u podatke o potraživanjima po subjektima, odnosno obveznicima, računima i pojedinačnim iznosima, a ne omogućuje utvrđivanje potraživanja po rokovima dospelosti, što zahtijeva naknadnu provjeru i obradu podataka potrebnih za poduzimanje mjera naplate. Analitička evidencija potraživanja za naknade za priključak na objekte komunalne infrastrukture zahtijeva zaseban unos podataka o potraživanjima i prihodima u glavnu knjigu i analitičke evidencije, zbog čega je povećana mogućnost pogrešaka pri evidentiranju, te se uneseni podaci mjesečno usklađuju, što zahtijeva dodatno vrijeme i rad zaposlenika.

U poslovnim knjigama nisu evidentirana potraživanja za općinske poreze u iznosu 352.172,00 kn. Prema odredbama članka 5. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka, kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora.

Državni ured za reviziju predlaže unaprijediti sustav vođenja potraživanja u poslovnim knjigama na način koji omogućuje izravni pregled potraživanja po rokovima dospelosti, te istodoban unos podataka o potraživanjima i prihodima u analitičke evidencije i glavnu knjigu, čime bi se omogućio brz i točan pristup svim podacima potrebnim za naplatu potraživanja, te bi se smanjila mogućnost pogrešaka pri evidentiranju prihoda i potraživanja. Predlaže se u poslovnim knjigama evidentirati potraživanja za općinske poreze.

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Poslove utvrđivanja, evidentiranja i naplate općinskih prihoda čije je ubiranje i naplata u nadležnosti općine Darda (osim općinskih poreza) obavlja jedinstveni upravni odjel. Za obavljanje poslova naplate prihoda imenovane su dvije osobe, dok za poslove kontrole naplate prihoda nije imenovana osoba. Tijekom 2011. o naplati prihoda izvještavan je zakonski predstavnik. Općina Darda nije donijela pisane procedure o naplati i kontroli naplate prihoda. S obzirom da su potraživanja za vlastite prihode na koncu 2011. vrijednosno značajna i da za naplatu potraživanja nisu poduzimane sve raspoložive mjere, organizacija i kontrola naplate prihoda nije ustrojena na način koji omogućuje učinkovitu naplatu prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate, kojima između ostalog, treba propisati procedure, postupke i mjere vezane za pravodobno, sustavno i kontinuirano poduzimanje mjera za naplatu prihoda (vrste redovitih mjera i mjera prisilne naplate koje se poduzimaju pri naplati, rokove u kojima se pojedine mjere naplate primjenjuju, obračun zateznih kamata, pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja, odgovorne osobe zadužene za poduzimanje mjera naplate i kontrole naplate i druge postupke vezane uz naplatu prihoda). Donošenje i primjena pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate unaprijedila bi sustav obračuna i naplate općinskih prihoda i pridonijela učinkovitoj naplati općinskih prihoda.

- Informiranje stanovništva

Općina Darda je putem službenih glasnika i svoje mrežne stranice na Internetu informirala stanovništvo i druge subjekte o različitim područjima djelovanja općinske uprave. Posebne mjere informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihov utjecaj na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području općine Darda nisu provedene. Provođenje posebnih mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o namjeni za koju se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje općih uvjeta življenja, utjecalo bi na podizanje svijesti obveznika o cilju i svrsi, te obvezi plaćanja proračunskih prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže provođenje posebnih mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području općine Darda.

Općina Donja Motičina

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Općine Donja Motičina, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. općina je imala tri zaposlenika. Prema Registru proračunskih korisnika, općina Donja Motičina nema proračunskih korisnika. Površina općine je 52 km², a obuhvaća tri naselja. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 1 647 stanovnika, 591 kućanstvo i 753 stambene jedinice.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Donja Motičina, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 2.922.099,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 1.300.640,00 kn ili 80,2%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 42,3% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 31,6% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Donja Motičina ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 31.

Tablica broj 31

Vlastiti prihodi općine Donja Motičina ostvareni za 2010. i 2011.

Redni broj	Prihod	u kn		
		2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	30.987	28.834	93,1
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	10.822	4.829	44,6
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	3.580	5.705	159,4
2.2.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	16.585	18.300	110,3
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	215.355	267.555	124,2
2.1.	Naknade za koncesiju	7.650	6.936	90,7
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	207.705	119.572	57,6
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	0	141.047	-
3.	Upravne i administrativne pristojbe	0	1.200	-
4.	Komunalni doprinosi i naknade	142.571	123.421	86,6
4.1.	Komunalni doprinos	0	1.234	-
4.2.	Komunalna naknada	142.571	122.187	85,7
5.	Prihodi po posebnim propisima	296.452	501.129	169,0
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	730	10.776	-
5.2.	Doprinos za šume	202.547	328.481	162,2
5.3.	Ostali prihodi po posebnim propisima	93.175	161.872	173,7
	Ukupno	685.365	922.139	134,5

Vlastiti prihodi za 2011. su ostvareni u iznosu 922.139,00 kn, što je u odnosu na prihode ostvarene za 2010. više za 236.774,00 kn ili 34,5%. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na povećanje prihoda od doprinosa za šume.

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Donja Motičina koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 32.

Tablica broj 32

Potraživanja općine Donja Motičina koncem 2010. i 2011.

Redni broj	Potraživanja	u kn		
		2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	302.186	237.049	78,4
1.1.	Potraživanja za poreze	14.600	13.657	93,5
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	4.594	50.269	1.094,2
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	282.992	173.123	61,2
Ukupno		302.186	237.049	78,4

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 302.186,00 kn, a koncem 2011. su iskazana u iznosu 237.049,00 kn, što je za 65.137,00 kn ili 21,6% manje u odnosu na 2010. Smanjenje se najvećim dijelom odnosi na smanjenje potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade. Iskazana potraživanja na koncu 2011. u iznosu 237.049,00 kn se odnose na potraživanja za vlastite prihode, od čega se na dospjela potraživanja odnosi 170.147,00 kn ili 71,8%, a na nedospjela potraživanja odnosi se 66.902,00 kn ili 28,2%.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za grobne naknade u iznosu 70.213,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 48.006,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu 29.343,00 kn, općinske poreze u iznosu 13.657,00 kn, zakup poslovnog prostora u iznosu 1.480,00 kn, korištenje javnih površina u iznosu 900,00 kn i druga potraživanja u iznosu 6.548,00 kn. Dospjela potraživanja za vlastite prihode nenaplaćena do jedne godine od roka dospijeca iznose 69.445,00 kn, od jedne do tri godine iznose 40.730,00 kn, od tri do pet godina iznose 19.944,00 kn i preko pet godina iznose 40.028,00 kn.

Nedospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za doprinos za šume u iznosu 63.571,00 kn, naknade za priključak na komunalnu infrastrukturu u iznosu 2.700,00 kn i zakup poslovnog prostora u iznosu 631,00 kn.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Vlastiti prihodi općine Donja Motičina su ostvareni za 2011. u iznosu 922.139,00 kn. U okviru navedenih prihoda ostvareni su u iznosu 487.238,00 kn prihodi na koje općina nema utjecaja u naplati (doprinosi za šume u iznosu 328.481,00 kn, eksploatacije mineralnih sirovina u iznosu 139.927,00 kn, vodnog doprinosa u iznosu 10.775,00 kn i drugih prihoda u iznosu 8.055,00 kn), jer prema odredbama posebnih propisa na temelju kojih se ostvaruju navedeni prihodi, nadzor nad naplatom te postupke naplate obavljaju druga državna tijela.

Osim navedenog, u okviru vlastitih prihoda iskazani su i prihodi od Centra za socijalnu skrb u iznosu 64.163,00 kn za financiranje troškova ogrijeva korisnika pomoći za održavanje i od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u iznosu 6.431,00 kn za financiranje posebnih programa zapošljavanja (osoba koje su bile na stručnom osposobljavanju u radu bez zasnivanja radnog odnosa).

Vlastiti prihodi na koje općina Donja Motičina ima utjecaja u naplati su ostvareni za 2011. u iznosu 364.307,00 kn i čine 39,5% ukupnih vlastitih prihoda općine i odnose se na prihode od komunalne naknade u iznosu 122.187,00 kn, od zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 94.505,00 kn, grobnih naknada u iznosu 42.983,00 kn, prihode od zakupa i iznajmljivanja imovine u iznosu 31.967,00 kn, općinskih poreza u iznosu 28.834,00 kn, naknada za priključenje na objekte komunalne infrastrukture u iznosu 9.450,00 kn, korištenja javnih površina u iznosu 4.600,00 kn, komunalnog doprinosa u iznosu 1.234,00 kn i druge prihode u iznosu 28.547,00 kn. Sve navedene vlastite prihode obračunava i naplaćuje jedinstveni upravni odjel.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode su iskazana na koncu 2011. u iznosu 170.147,00 kn, a odnose se na potraživanja za grobne naknade u iznosu 70.213,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 48.006,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu 29.343,00 kn, općinske poreze u iznosu 13.657,00 kn, zakup poslovnog prostora u iznosu 1.480,00 kn, korištenje javnih površina u iznosu 900,00 kn i druga potraživanja u iznosu 6.548,00 kn. Iskazana dospjela potraživanja u iznosu 170.147,00 kn odnose se na potraživanja za vlastite prihode koje općina Donja Motičina samostalno obračunava i na koje ima utjecaja u naplati, od čega se na potraživanja koja su nenaplaćena u roku dužem od tri godine od dana dospijeća odnosi 59.972,00 kn ili 35,2 %. Vrijednosno najznačajnija potraživanja koja su nenaplaćena u roku dužem od tri godine od dana dospijeća odnose se na potraživanja za grobne naknade u iznosu 46.493,00 kn.

Mjere i postupci naplate potraživanja za općinske prihode propisani su odredbama Općeg poreznog zakona (sudske tužbe, ovrhe na novčanim sredstvima, nekretninama, pokretninama i drugom imovinom i druge mjere), odredbama Stečajnog zakona (Narodne novine 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 82/06, 116/10, 25/12 i 133/12), (naplata potraživanja od dužnika nad kojima je pokrenut stečajni postupak) odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine 152/08, 25/09, 153/09, 21/10, 39/11 i 63/11), (raskidanje ugovora, izvještavanje i dostavljanje dokumentacije o potraživanjima nadležnom državnom odvjetništvu koje je ovlašteno poduzimati mjere prisilne naplate) Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12) koja je donesena u srpnju 2012. (odgoda plaćanja i obročna otplata duga, otpis duga s osnove kamata ukoliko se glavnica duga plati u cijelosti jednokratno, prodaja potraživanja) i drugim propisima. Općina Donja Motičina pri naplati prihoda može primjenjivati i druge mjere i postupke koje joj stoje na raspolaganju (slanje opomena, pozivanje obveznika na podmirenje duga, raskidanje ugovora i drugo) za koje ocijeni da bi mogle pridonijeti učinkovitoj naplati prihoda. Pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, naplata prihoda može se dodatno osigurati i ugovaranjem i pribavljanjem instrumenata osiguranja plaćanja (mjenica, zadužnica, jamstava i drugih instrumenata).

Za naplatu potraživanja (od općinskih poreza, zakupa poslovnog prostora i komunalne naknade) u iznosu 44.480,00 kn poduzete su u 2011. mjere opominjanja dužnika, a druge mjere za naplatu prihoda nisu poduzimane, niti su obveznicima koji nisu podmirivali obveze u rokovima dospjeća obračunavane zatezne kamate, čime su u nepravedni položaj stavljani obveznici koji uredno podmiruju dospjele obveze, a osim toga obračunom zateznih kamata povećava se i vjerojatnost naplate prihoda u rokovima dospelosti.

Obavljenom revizijom financijskih izvještaja i poslovanja za 2008. utvrđeno je da su za naplatu potraživanja poduzimane samo mjere opominjanja dužnika, dok mjere prisilne naplate nisu poduzimane.

Prema navedenom, općina Donja Motičina nije poduzimala sve raspoložive mjere za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda. Iskazana dospjela potraživanja, za vlastite prihode na koje općina ima utjecaja u naplati na koncu 2011. iznose 170.147,00 kn, što čini 32,2% navedenih prihoda koji su za 2011. ostvareni u iznosu 364.307,00 kn. Na potraživanja koja su nenaplaćena u roku dužem od tri godine od dana dospjeća se odnosi 59.972,00 kn ili 35,2%. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijelo jedinice lokalne samouprave odgovorno je za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i uplatu u proračun u skladu sa zakonom ili drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine.

Državni ured za reviziju predlaže sustavno i kontinuirano poduzimanje svih raspoloživih mjera za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, te se predlaže pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, u slučajevima kada je to moguće, ugovaranje i pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja kojima se olakšava postupak naplate i dodatno se osigurava mogućnost naplate prihoda. Prije nastupanja rokova zastare potraživanja, predlaže se pravovremeno poduzimanje radnji kako bi se izbjegla zastara potraživanja koja bitno utječe na realnost, odnosno mogućnost naplate potraživanja. Predlaže se obveznicima koji ne plaćaju obveze u rokovima dospjeća obračunavanje zakonskih zateznih kamata. Primjenom navedenih preporuka, općina Donja Motičina bi povećala učinkovitost naplate prihoda, te osigurala veća proračunska sredstva za izvršavanje programa i poslova iz svog djelokruga.

- Zakonska regulativa i baze podataka

Općina Donja Motičina je donijela akte o naplati svih prihoda koji se prema zakonskim odredbama trebaju ubirati, osim prihoda od spomeničke rente, jer na području općine nema nepokretnih kulturnih dobara ili kulturno povijesne cjeline u kojima se obavlja gospodarska djelatnost, te je donijela akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama mogu ubirati.

Baze podataka o obveznicima ustrojene su za sve vrste prihoda koje općina sama obračunava i naplaćuje. Najveće baze obveznika se odnose na komunalnu naknadu u kojoj je evidentiran 591 obveznik i općinske poreze u kojoj je evidentirano 55 obveznika, dok za druge vrste prihoda općina Donja Motičina ima manji broj obveznika. Baze se ažuriraju na temelju prijave korisnika, izdanih rješenja, zaključenih ugovora i druge dokumentacije ovisno o vrsti prihoda.

Osim navedenog, Općina Donja Motičina bi trebala ažurirati baze podataka i na temelju drugih dostupnih informacija (uvidom u središnji obrtni registar, registar trgovačkog suda, objave u Narodnim novinama i drugo), a baza obveznika komunalne naknade (broj i površina nekretnina čiji su vlasnici ili korisnici obveznici plaćanja komunalne naknade) trebala bi se provjeravati i obilaskom terena, te bi se mogla usporediti i s bazom obveznika plaćanja odvoza komunalnog otpada koju vodi trgovačko društvo kojem je Općina Donja Motičina povjerila obavljanje navedenih poslova. Pri ažuriranju baza, otežan je pristup podacima od drugih državnih tijela (Porezne uprave, nadležnih sudova i drugih tijela) koji se odnose na promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba.

Državni ured za reviziju predlaže ažuriranje baza podataka na temelju svih dostupnih podataka, informacija i mogućnosti koje stoje na raspolaganju općini Donja Motičina, kako bi se potpuno i pravovremeno utvrdili obveznici plaćanja općinskih prihoda. Državni ured za reviziju je mišljenja da bi baze podataka o obveznicima plaćanja općinskih prihoda bile ažurnije kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba na način kako je to utvrđeno kad su u pitanju podaci potrebni Poreznoj upravi i drugim nadležnim tijelima.

- Računovodstvene evidencije potraživanja

Općina Donja Motičina vodi propisane poslovne knjige. Informatički sustav u okviru kojeg se vode analitičke evidencije potraživanja omogućuje samo izravni uvid u podatke o potraživanjima po subjektima, odnosno obveznicima, računima i pojedinačnim iznosima, a ne omogućuje utvrđivanje potraživanja po rokovima dospelosti, što zahtijeva naknadnu provjeru i obradu podataka potrebnih za poduzimanje mjera naplate.

Državni ured za reviziju predlaže unaprijediti sustav vođenja potraživanja u poslovnim knjigama na način koji omogućuje izravni pregled potraživanja po rokovima dospelosti, čime bi se omogućio brz i točan pristup svim podacima potrebnim za naplatu potraživanja.

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Poslove utvrđivanja, evidentiranja i naplate općinskih prihoda u nadležnosti općine Donja Motičina obavlja jedinstveni upravni odjel, u okviru kojeg su imenovane osobe za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole neplate. Tijekom 2011. o naplati prihoda izvještavan je zakonski predstavnik. Općina Donja Motičina nije donijela pisane procedure o naplati i kontroli naplate prihoda. Iako navedene procedure nisu propisane, općina poduzima pojedine mjere za naplatu potraživanja i provodi kontrolu naplate.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate, kojima između ostalog, treba propisati procedure, postupke i mjere vezane za pravodobno, sustavno i kontinuirano poduzimanje mjera za naplatu prihoda (vrste redovitih mjera i mjera prisilne naplate koje se poduzimaju pri naplati, rokove u kojima se pojedine mjere naplate primjenjuju, obračun zatezних kamata, pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja, odgovorne osobe zadužene za poduzimanje mjera naplate i kontrole naplate i druge postupke vezane uz naplatu prihoda). Donošenje i primjena pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate unaprijedila bi sustav obračuna i naplate općinskih prihoda i pridonijela učinkovitoj naplati općinskih prihoda.

- Informiranje stanovništva

Općina Donja Motičina je putem službenih glasnika, sredstava javnog priopćavanja, oglasne ploče i svoje mrežne stranice na Internetu informirala stanovništvo i druge subjekte o različitim područjima djelovanja općinske uprave. Posebne mjere informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihov utjecaj na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području općine Donja Motičina nisu provedene.

Provođenje posebnih mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o namjeni za koju se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje općih uvjeta življenja na području općine Donja Motičina utjecalo bi na podizanje svijesti obveznika o cilju i svrsi, te obvezi plaćanja proračunskih prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže provođenje posebnih mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području općine Donja Motičina.

Općina Draž

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Draž, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. općina je imala devet zaposlenika, od kojih je šest zaposleno u općinskoj upravi na neodređeno vrijeme, a tri su zaposlena na određeno vrijeme u programu javnih radova. Prema Registru proračunskih korisnika, općina Draž nema proračunskih korisnika. Površina općine Draž je 150 km², a obuhvaća šest naselja. Općina Draž u cijelosti pripada prvoj skupini područja posebne državne skrbi. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 2 763 stanovnika, 1 179 kućanstava i 2579 stambenih jedinica.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Draž, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 5.413.695,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 7.023.543,00 kn ili 56,5 %.

Vlastiti prihodi imaju udjel 16,7% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 32,3% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Draž ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 33.

Tablica broj 33

Vlastiti prihodi općine Draž ostvareni za 2010. i 2011.

u kn				
Redni broj	Prihod	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
2.	Općinski porezi	183.599	184.799	100,7
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	154.681	144.761	93,6
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	8.712	15.554	178,5
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	20.206	24.484	121,2
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	651.504	692.513	106,3
2.1.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	647.576	689.918	106,5
2.2.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	3.928	2.595	66,1
3.	Komunalni doprinosi i naknade	212.708	240.283	113,0
3.1.	Komunalni doprinos	63.300	69.826	110,3
3.2.	Komunalna naknada	149.408	170.457	114,1
4.	Prihodi po posebnim propisima	674.211	146.025	21,7
4.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	3.354	5.285	157,6
4.2.	Doprinos za šume	107.958	62.318	57,7
4.3.	Ostali prihodi po posebnim propisima	562.899	78.422	13,9
5.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	353.593	487.630	137,9
5.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	353.593	475.537	134,4
5.2.	Prihodi od prodaje druge nefinancijske imovine	0	12.093	-
Ukupno		2.075.615	1.751.250	84,4

Vlastiti prihodi za 2011. su ostvareni u iznosu 1.751.250,00 kn, što je u odnosu na prihode ostvarene za 2010. manje za 324.365,00 kn ili 15,6%. Smanjenje se najvećim dijelom odnosi na smanjenje ostalih prihoda po posebnim propisima.

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Draž koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 34.

Tablica broj 34

Potraživanja
općine Draž koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	1.130.299	1.673.083	148,0
1.1.	Potraživanja za poreze	449.098	509.204	113,4
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	176.420	643.161	364,6
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	504.781	520.718	103,2
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	120.687	195.460	162,0
	Ukupno	1.250.986	1.868.543	149,4

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 1.250.986,00 kn, a koncem 2011. su iskazana u iznosu 1.868.543,00 kn, što je za 611.577,00 kn ili 49,4% više u odnosu na 2010. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na povećanje potraživanja za prihode od imovine.

Od iskazanih potraživanja na koncu 2011. u iznosu 1.868.543,00 kn, na potraživanja za naknadu za uređenje voda (koju općina na temelju odredbi Zakona o financiranju vodnog gospodarstva obračunava i naplaćuje u ime i za račun Hrvatskih voda) se odnosi 237.574,00 kn. Potraživanja za vlastite prihode iznose 1.630.969,00 kn od čega se na dospjela potraživanja odnosi 1.075.998,00 kn ili 66,0%, a na nedospjela potraživanja se odnosi 554.971,00 kn ili 24,0%.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za općinske poreze u iznosu 509.203,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu 206.191,00 kn, prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 139.953,00 kn, druga potraživanja od zakupa i iznajmljivanja imovine u iznosu 89.013,00 kn, komunalni doprinos u iznosu 75.315,00 kn, najam stanova u iznosu 54.685,00 kn i druga potraživanja u iznosu 1.638,00 kn.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode nenaplaćena do jedne godine od roka dospijeća iznose 374.252,00 kn, od jedne do tri godine iznose 130.548,00 kn i od tri do pet godina iznose 61.995,00 kn. Za dospjela potraživanja od općinskih poreza u iznosu 509.203,00 kn, općina Draž nema podatke o razdoblju u kojem su potraživanja nenaplaćena u odnosu na rok dospijeća.

Nedospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 489.765,00 kn, prodaju stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 55.507,00 kn i druga potraživanja u iznosu 9.699,00 kn.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Vlastiti prihodi općine Draž su ostvareni za 2011. u iznosu 1.751.250,00 kn. U okviru navedenih prihoda, ostvareni su u iznosu 70.197,00 kn prihodi na koje općina Draž nema utjecaja u naplati (doprinosa za šume u iznosu 62.318,00 kn, vodnog doprinosa u iznosu 5.285,00 kn i drugih prihoda u iznosu 2.594,00 kn), jer prema odredbama posebnih propisa na temelju kojih se ostvaruju navedeni prihodi, nadzor nad naplatom te postupke naplate obavljaju druga državna tijela. Osim navedenog, u okviru vlastitih prihoda iskazani su i prihodi iz državnog proračuna u iznosu 63.558,00 kn i od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u iznosu 6.432,00 kn za financiranje posebnih programa zapošljavanja.

Vlastiti prihodi na koje općina Draž ima utjecaja u naplati su ostvareni za 2011. u iznosu 1.611.063,00 kn i čine 92,0% ukupnih vlastitih prihoda općine i odnose se na prihode od zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 572.739,00 kn, prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 475.537,00 kn, općinskih poreza u iznosu 184.799,00 kn, komunalne naknade u iznosu 170.457,00 kn, zakupa poslovnog prostora u iznosu 83.903,00 kn, komunalnog doprinosa u iznosu 69.826,00 kn, najma stanova u iznosu 33.276,00 kn, prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 12.093,00 kn i druge prihode u iznosu 8.433,00 kn. Općina Draž je poslove obračuna i naplate općinskih poreza povjerila Poreznoj upravi. Obračun i naplatu drugih navedenih prihoda koji su ostvareni u ukupnom iznosu 1.426.264,00 kn obavlja općina Draž ili je navedene poslove (za najam općinskih stanova) povjerila trgovačkom društvu u suvlasništvu općine na temelju zaključenog ugovora. Iako su poslovi obračuna i naplate prihoda od najma općinskih stanova povjereni trgovačkom društvu u suvlasništvu općine Draž, za naplatu navedenih prihoda je odgovorna općina.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode na koncu 2011. iznose 1.075.998,00 kn, a odnose se na potraživanja za općinske poreze u iznosu 509.203,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu 206.191,00 kn, prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 139.953,00 kn, druga potraživanja od zakupa i iznajmljivanja imovine u iznosu 89.013,00 kn, komunalni doprinos u iznosu 75.315,00 kn, najam stanova u iznosu 54.685,00 kn i druga potraživanja u iznosu 1.638,00 kn. Dospjela potraživanja za vlastite prihode, koje općina Draž obračunava ili je na temelju ugovora navedene poslove prenijela trgovačkom društvu u suvlasništvu općine i na koje ima utjecaja u naplati (bez općinskih poreza) iznose 566.795,00 kn, od čega se na potraživanja koja su nenaplaćena u roku dužem od tri godine od dana dospijeca odnosi 61.995,00 kn ili 10,9%.

Mjere i postupci naplate potraživanja za općinske prihode propisani su odredbama Općeg poreznog zakona (sudske tužbe, ovrhe na novčanim sredstvima, nekretninama, pokretninama i drugom imovinom i druge mjere), odredbama Stečajnog zakona (Narodne novine 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 82/06, 116/10, 25/12 i 133/12), (naplata potraživanja od dužnika nad kojima je pokrenut stečajni postupak) odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine 152/08, 25/09, 153/09, 21/10, 39/11 i 63/11), (raskidanje ugovora, izvještavanje i dostavljanje dokumentacije o potraživanjima nadležnom državnom odvjetništvu koje je ovlašteno poduzimati mjere prisilne naplate) Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12) koja je donesena u srpnju 2012. (odgoda plaćanja i obročna otplata duga, otpis duga s osnove kamata ukoliko se glavnica duga plati u cijelosti jednokratno, prodaja potraživanja) i drugim propisima.

Općina Draž pri naplati prihoda može primjenjivati i druge mjere i postupke koje joj stoje na raspolaganju (slanje opomena, pozivanje obveznika na podmirenje duga, raskidanje ugovora i drugo) za koje ocijeni da bi mogle pridonijeti učinkovitoj naplati prihoda. Pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, naplata prihoda može se dodatno osigurati i ugovaranjem i pribavljanjem instrumenata osiguranja plaćanja (mjenica, zadužnica, jamstava i drugih instrumenata).

Za naplatu potraživanja (od komunalne naknade, zakupa i prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države i drugih potraživanja) u iznosu 327.635,00 kn, poduzete su u 2011. mjere opominjanja dužnika, a druge mjere za naplatu prihoda nisu poduzimane, niti su obveznicima koji nisu podmirivali obveze u rokovima dospjeća obračunavane zatezne kamate. Obračunom zateznih kamata povećava se i vjerojatnost naplate prihoda u rokovima dospelosti.

Općina Draž nije poduzimala sve raspoložive mjere za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda. Iskazana dospelja potraživanja, za vlastite prihode na koje općina ima utjecaja u naplati na koncu 2011. iznose 566.795,00 kn, što čini 39,7% navedenih prihoda koji su za 2011. ostvareni u iznosu 1.426.264,00,00 kn. Na potraživanja koja su nenaplaćena u roku dužem od tri godine od dana dospjeća se odnosi 61.995,00 kn ili 10,9%. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijelo jedinice lokalne samouprave odgovorno je za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i uplatu u proračun u skladu sa zakonom ili drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine.

Državni ured za reviziju predlaže sustavno i kontinuirano poduzimanje svih raspoloživih mjera za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, te se predlaže pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, u slučajevima kada je to moguće, ugovaranje i pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja kojima se olakšava postupak naplate i dodatno se osigurava mogućnost naplate prihoda. Prije nastupanja rokova zastare potraživanja, predlaže se pravovremeno poduzimanje radnji kako bi se izbjegla zastara potraživanja koja bitno utječe na realnost, odnosno mogućnost naplate potraživanja. Predlaže se obveznicima koji ne plaćaju obveze u rokovima dospjeća obračunavanje zakonskih zateznih kamata. Primjenom navedenih preporuka, općina Draž bi povećala učinkovitost naplate prihoda, te osigurala veća proračunska sredstva za izvršavanje programa i poslova iz djelokruga općine.

Općina Draž je poslove izdavanja rješenja, evidentiranja potraživanja i naplate općinskih poreza povjerila Poreznoj upravi. Potraživanja za općinske poreze na koncu 2011. iznose 509.203,00 kn, što čini 36,3% prihoda od općinskih poreza koji su za 2011 ostvareni u iznosu 184.799,00 kn. Porezna uprava nije dostavljala općini Draž podatke o dospelosti potraživanja, pojedinačnim obveznicima i poduzetim mjerama naplate. Revizijom učinkovitosti utvrđeno je da se kod lokalnih jedinica koje same obračunavaju i naplaćuju sve ili dio gradskih ili općinskih poreza, naplata navedenih prihoda obavlja na učinkovitiji način.

Državni ured za reviziju predlaže od Porezne uprave zatražiti podatke o dospelosti potraživanja za općinske poreze, pojedinačnim obveznicima i poduzetim mjerama naplate. Ukoliko Porezna uprava nije u mogućnosti dostaviti tražene podatke ili se na temelju dostavljenih podataka utvrdi da općinski porezi nisu učinkovito naplaćivani, predlaže se napraviti analizu i poduzeti mjere za učinkovitu naplatu navedenih prihoda.

- Zakonska regulativa i baze podataka

Općina Draž je donijela akte o naplati svih prihoda koji se prema zakonskim odredbama trebaju ubirati, osim prihoda od godišnje grobne naknade i spomeničke rente, te je donijela akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama mogu ubirati. Prihodi od spomeničke rente nisu naplaćivani jer na području općine Draž nema nepokretnih kulturnih dobara ili kulturno povijesne cjeline u kojima se obavlja gospodarska djelatnost.

Općina Draž nije donijela odluku o naplati prihoda od godišnje grobne naknade koji bi se trebao ostvarivati u skladu s odredbama Zakona o grobljima (Narodne novine 19/98 i 50/12).

Državni ured za reviziju predlaže donošenje odluke te prikupljanje prihoda od godišnje grobne naknade kako bi se naplaćivali svi prihodi koji su u skladu s zakonskim propisima dani u nadležnost općine Draž.

Baze podataka o obveznicima ustrojene su za sve vrste prihoda koje općina Draž obračunava i naplaćuje. Općina Draž ne raspolaže podacima o obveznicima općinskih poreza, jer te baze podataka vodi Porezna uprava. Najveće baze obveznika se odnose na komunalnu naknadu u kojoj je evidentirano 958 obveznika i prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u kojoj je evidentirano 124 obveznika, dok za druge vrste prihoda općina Draž ima manji broj obveznika. Baze se ažuriraju na temelju prijava korisnika, izdanih rješenja, zaključenih ugovora i druge dokumentacije ovisno o vrsti prihoda. Osim navedenog, općina Draž bi trebala ažurirati baze podataka i na temelju drugih dostupnih informacija (uvidom u središnji obrtni registar, registar trgovačkog suda, objave u Narodnim novinama i drugo), a baza obveznika komunalne naknade (broj i površina nekretnina čiji su vlasnici ili korisnici obveznici plaćanja komunalne naknade) trebala bi se provjeravati i obilaskom terena, te bi se mogla usporediti i s bazom obveznika plaćanja odvoza komunalnog otpada koju vodi trgovačko društvo kojem je općina Draž povjerila obavljanje navedenih poslova. Pri ažuriranju baza, otežan je pristup podacima od drugih državnih tijela (Porezne uprave, nadležnih sudova i drugih tijela) koji se odnose na promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba.

Državni ured za reviziju predlaže ažuriranje baza podataka na temelju svih dostupnih podataka, informacija i mogućnosti koje stoje na raspolaganju općini Draž, kako bi se potpuno i pravovremeno utvrdili obveznici plaćanja općinskih prihoda. Državni ured za reviziju je mišljenja da bi baze podataka o obveznicima plaćanja općinskih prihoda bile ažurnije kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba na način kako je to utvrđeno kad su u pitanju podaci potrebni Poreznoj upravi i drugim nadležnim tijelima.

- Računovodstvene evidencije potraživanja

Općina Draž vodi propisane poslovne knjige. Informatički sustav u okviru kojeg se vode analitičke evidencije potraživanja omogućuje samo izravni uvid u podatke o potraživanjima po subjektima, odnosno obveznicima, računima i pojedinačnim iznosima, a ne omogućuje utvrđivanje potraživanja po rokovima dospelosti, što zahtijeva naknadnu provjeru i obradu podataka potrebnih za poduzimanje mjera naplate.

Državni ured za reviziju predlaže unaprijediti sustav vođenja potraživanja u poslovnim knjigama na način koji omogućuje izravni pregled potraživanja po rokovima dospelosti, čime bi se omogućio brz i točan pristup svim podacima potrebnim za naplatu potraživanja.

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Poslove utvrđivanja, evidentiranja i naplate općinskih prihoda čije je ubiranje i naplata u nadležnosti općine Draž (osim općinskih poreza) obavlja jedinstveni upravni odjel. Za obavljanje poslova naplate imenovane su dvije osobe, a za poslove kontrole naplate prihoda nije imenovana osoba. Tijekom 2011. o naplati prihoda izvještavan je zakonski predstavnik. Iako općina Draž nije donijela pisane procedure o naplati i kontroli naplate prihoda, poduzima pojedine mjere za naplatu potraživanja i provodi kontrolu naplate.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate, kojima između ostalog, treba propisati procedure, postupke i mjere vezane za pravodobno, sustavno i kontinuirano poduzimanje mjera za naplatu prihoda (vrste redovitih mjera i mjera prisilne naplate koje se poduzimaju pri naplati, rokove u kojima se pojedine mjere naplate primjenjuju, obračun zateznih kamata, pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja, odgovorne osobe zadužene za poduzimanje mjera naplate i kontrole naplate i druge postupke vezane uz naplatu prihoda). Donošenje i primjena pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate unaprijedila bi sustav obračuna i naplate općinskih prihoda i pridonijela učinkovitoj naplati općinskih prihoda.

- Informiranje stanovništva

Općina Draž je putem službenih glasnika i svoje mrežne stranice na Internetu informirala stanovništvo i druge subjekte o različitim područjima djelovanja općinske uprave. Osim navedenog, provedene su i posebne mjere informiranja stanovništva putem glasnika općine Draž koji se dostavlja u svako domaćinstvo.

Državni ured za reviziju predlaže i nadalje provođenje mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području općine.

Općina Drenje

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Drenje, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. općina Drenje je imala 17 zaposlenika, od kojih je troje zaposleno u općinskoj upravi na neodređeno vrijeme, a 14 je zaposleno na određeno vrijeme u programu javnih radova. Prema Registru proračunskih korisnika, općina nema proračunskih korisnika. Površina općine Drenje je 107 km², a obuhvaća 12 naselja. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 2 698 stanovnika, 997 kućanstava i 1 361 stambenu jedinicu.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Drenje, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 3.058.700,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 2.257.843,00 kn ili 42,5%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 27,9% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 52,0% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Drenje ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 35.

Tablica broj 35

Vlastiti prihodi općine Drenje ostvareni za 2010. i 2011.

Redni broj	Prihod	u kn		
		2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	38.691	55.311	143,0
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	13.696	13.871	101,3
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	7.857	12.509	159,2
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	17.138	28.931	168,8
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	348.248	330.689	95,0
2.1.	Naknade za koncesiju	13.545	9.355	69,1
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	334.703	321.087	95,9
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	0	247	-
3.	Komunalni doprinosi i naknade	148.937	228.240	153,2
3.1.	Komunalni doprinos	27.292	48.482	177,6
3.2.	Komunalna naknada	117.156	176.699	150,8
3.3.	Naknade za priključak	4.489	3.059	68,1
4.	Prihodi po posebnim propisima	430.358	613.531	142,6
4.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	0	4.648	-
4.2.	Doprinos za šume	73.288	32.752	44,7
4.3.	Ostali prihodi po posebnim propisima	357.070	576.131	161,3
5.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	514.611	361.256	70,2
5.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	512.631	359.276	70,1
5.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	1.980	1.980	100,0
Ukupno		1.480.845	1.589.027	107,3

Vlastiti prihodi za 2011. su ostvareni u iznosu 1.589.027,00 kn, što je u odnosu na prihode ostvarene za 2010. više za 108.102,00 kn ili 7,3%. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na povećanje ostalih prihoda po posebnim propisima.

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Drenje koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 36.

Tablica broj 36

**Potraživanja
općine Drenje koncem 2010. i 2011.**

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	594.120	995.591	167,6
1.1.	Potraživanja za poreze	0	62.350	-
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	88.485	163.180	184,4
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	505.635	770.061	152,3
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	30.459	73.552	241,5
3.	Druga potraživanja	2.050	2.050	100,0
	Ukupno	626.629	1.071.193	170,9

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 626.629,00 kn, a koncem 2011. su iskazana u iznosu 1.071.193,00 kn, što je za 444.564,00 kn ili 70,9% više u odnosu na 2010. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na povećanje potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade.

Od iskazanih potraživanja na koncu 2011. u iznosu 1.071.193,00 kn, na potraživanja koja se ne odnose na vlastite prihode se odnosi 2.050,00 kn. Potraživanja za vlastite prihode iznose 1.069.143,00 kn i u cijelosti se odnose na dospjela potraživanja.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 770.061,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 163.179,00 kn, prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 73.552,00 kn i općinske poreze u iznosu 62.351,00 kn.

Za dospjela potraživanja za vlastite prihode općina Drenje nema podatke o razdoblju u kojem su potraživanja nenaplaćena u odnosu na rok dospelja.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Vlastiti prihodi općine Drenje su ostvareni za 2011. u iznosu 1.589.027,00 kn. U okviru navedenih prihoda, ostvareni su u iznosu 37.648,00 kn prihodi na koje Općina Drenje nema utjecaja u naplati (doprinosa za šume u iznosu 32.752,00 kn, vodnog doprinosa u iznosu 4.648,00 kn i drugih prihoda u iznosu 248,00 kn), jer prema odredbama posebnih propisa na temelju kojih se ostvaruju navedeni prihodi, nadzor nad naplatom te postupke naplate obavljaju druga državna tijela. Osim navedenog, u okviru vlastitih prihoda iskazani su prihodi od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u iznosu 576.131,00 kn za financiranje programa zapošljavanja (programa javnih radova).

Vlastiti prihodi na koje općina Drenje ima utjecaja u naplati su ostvareni za 2011. u iznosu 975.248,00 kn i čine 61,4% ukupnih vlastitih prihoda, a odnose se na prihode od zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 317.337,00 kn, prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 278.761,00 kn, komunalne naknade u iznosu 176.699,00 kn, prodaje zemljišta u vlasništvu općine u iznosu 80.515,00 kn, općinskih poreza u iznosu 55.311,00 kn, komunalnog doprinosa u iznosu 48.482,00 kn, naknada za koncesije u iznosu 9.355,00 kn, zakupa i iznajmljivanja imovine u iznosu 3.750,00 kn, naknada za priključenje na objekte komunalne infrastrukture u iznosu 3.058,00 kn i prihode od prodaje druge imovine u iznosu 1.980,00 kn. Općina Drenje je poslove obračuna i naplate općinskih poreza povjerila Poreznoj upravi, a obračun i naplatu drugih navedenih prihoda obavlja upravni odjel. Vlastiti prihodi koje općina Drenje samostalno obračunava i na koje ima utjecaj u naplati u 2011. ostvareni su u iznosu 919.937,00 kn.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode na koncu 2011. iznose 1.069.143,00 kn i odnose se na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 770.061,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 163.179,00 kn, prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 73.552,00 kn i općinske poreze u iznosu 62.351,00 kn. Dospjela potraživanja za vlastite prihode koje općina Drenje samostalno obračunava i na koje ima utjecaja u naplati (bez općinskih poreza) iznose 1.006.792,00 kn. Za dospjela potraživanja za vlastite prihode općina Drenje nema podatke o razdoblju u kojem su potraživanja nenaplaćena u odnosu na rok dospijeca.

Mjere i postupci naplate potraživanja za općinske prihode propisani su odredbama Općeg poreznog zakona (sudske tužbe, ovrhe na novčanim sredstvima, nekretninama, pokretninama i drugom imovinom i druge mjere), odredbama Stečajnog zakona (Narodne novine 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 82/06, 116/10, 25/12 i 133/12), (naplata potraživanja od dužnika nad kojima je pokrenut stečajni postupak) odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine 152/08, 25/09, 153/09, 21/10, 39/11 i 63/11), (raskidanje ugovora, izvještavanje i dostavljanje dokumentacije o potraživanjima nadležnom državnom odvjetništvu koje je ovlašteno poduzimati mjere prisilne naplate) Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12) koja je donesena u srpnju 2012. (odgoda plaćanja i obročna otplata duga, otpis duga s osnove kamata ukoliko se glavnica duga plati u cijelosti jednokratno, prodaja potraživanja) i drugim propisima. Općina Drenje pri naplati prihoda može primjenjivati i druge mjere i postupke koje joj stoje na raspolaganju (slanje opomena, pozivanje obveznika na podmirenje duga, raskidanje ugovora i drugo) i za koje ocijeni da bi mogle pridonijeti učinkovitoj naplati prihoda. Pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, naplata prihoda može se dodatno osigurati i ugovaranjem i pribavljanjem instrumenata osiguranja plaćanja (mjenica, zadužnica, jamstava i drugih instrumenata).

Za naplatu potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 66.804,00 kn poduzete su u 2011. mjere prisilne naplate (sudske tužbe ili ovrhe), a za naplatu potraživanja od zakupa i prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 190.976,00 kn poduzete su mjere opominjanja dužnika. Druge mjere za naplatu potraživanja nisu poduzimane. Zbog neplaćanja u rokovima dospijeca obračunavane su zakonske zatezne kamate samo obveznicima kod kojih su pokrenute mjere prisilne naplate, dok drugim obveznicima koji nisu podmirivali obveze u rokovima dospijeca zatezne kamate nisu obračunavane, čime su u nepravedni položaj stavljani obveznici koji uredno podmiruju dospjele obveze, a osim toga obračunom zateznih kamata povećava se i vjerojatnost naplate prihoda u rokovima dospelosti.

Obavljenom financijskom revizijom za 2009. utvrđeno je da su za naplatu dijela potraživanja poduzimane mjere opominjanja dužnika, dok druge raspoložive mjere na naplatu nisu poduzimane.

Prema navedenom, općina Drenje nije sustavno i kontinuirano poduzimala sve raspoložive mjere za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, te su iskazana dospjela potraživanja, za vlastite prihode na koje općina ima utjecaja u naplati na koncu 2011. vrijednosno značajna i iznose 1.006.792,00 kn, što čini 109,4% navedenih prihoda koji su za 2011. ostvareni u iznosu 919.937,00 kn. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijelo jedinice lokalne samouprave odgovorno je za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i uplatu u proračun u skladu sa zakonom ili drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine.

Državni ured za reviziju predlaže sustavno i kontinuirano poduzimanje svih raspoloživih mjera za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, te se predlaže pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, u slučajevima kada je to moguće, ugovaranje i pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja kojima se olakšava postupak naplate i dodatno se osigurava mogućnost naplate prihoda. Prije nastupanja rokova zastare potraživanja, predlaže se pravovremeno poduzimanje radnji kako bi se izbjegla zastara potraživanja koja bitno utječe na realnost, odnosno mogućnost naplate potraživanja. Predlaže se obveznicima koji ne plaćaju obveze u rokovima dospjeća obračunavanje zakonskih zatezних kamata. Primjenom navedenih preporuka, općina Drenje bi povećala učinkovitost naplate prihoda, te osigurala veća proračunska sredstva za izvršavanje programa i poslova iz svog djelokruga.

Općina Drenje je poslove izdavanja rješenja, evidentiranja potraživanja i naplate općinskih poreza povjerila Poreznoj upravi. Potraživanja za općinske poreze na koncu 2011. iznose 62.351,00 kn, što čini 114,5% prihoda od općinskih poreza koji su u 2011 ostvareni u iznosu 55.311,00 kn. Porezna uprava nije dostavljala općini podatke o dospelosti potraživanja, pojedinačnim obveznicima i poduzetim mjerama naplate.

Državni ured za reviziju predlaže od Porezne uprave zatražiti podatke o dospelosti potraživanja za općinske poreze, pojedinačnim obveznicima i poduzetim mjerama naplate. Ukoliko Porezna uprava nije u mogućnosti dostaviti tražene podatke ili se na temelju dostavljenih podataka utvrdi da općinski porezi nisu učinkovito naplaćivani, predlaže se napraviti analizu i poduzeti mjere za učinkovitu naplatu navedenih prihoda.

- Zakonska regulativa i baze podataka

Općina Drenje je donijela akte o naplati svih prihoda koji se prema zakonskim odredbama trebaju ubirati, osim prihoda od spomeničke rente, jer na području općine nema nepokretnih kulturnih dobara ili kulturno povijesne cjeline u kojima se obavlja gospodarska djelatnost, te je donijela akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama mogu ubirati, osim prihoda od prireza porezu na dohodak.

Općina Drenje je donijela odluku kojom je utvrdila uvjete i mjerila za plaćanje godišnje naknade za korištenje grobnog mjesta, te je utvrdila visinu naknade.

Općina Drenje ne ostvaruje prihode od godišnje naknade za korištenje grobnog mjesta jer obveznicima nisu ispostavljena rješenja o korištenju grobnih mjesta. Prema odredbama članka 13. Zakona o grobljima (Narodne novine 19/98 i 50/12) za korištenje grobnog mjesta korisnik plaća godišnju grobnu naknadu, a uprava groblja daje grobno mjesto na korištenje na neodređeno vrijeme uz naknadu te o tome donosi rješenje.

Državni ured za reviziju predlaže ispostaviti rješenja o godišnjoj naknadi za korištenje grobnih mjesta kako bi se naplaćivali svi prihodi koji su u skladu sa zakonskim propisima u nadležnosti općine Drenje.

Baze podataka o obveznicima ustrojene su za prihode od komunalne naknade, te od zakupa i prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države, dok za druge vrste prihoda koje općina Drenje obračunava i naplaćuje (od komunalnog doprinosa, naknada za koncesije, zakupa i iznajmljivanja imovine, naknada za priključenje na objekte komunalne infrastrukture i drugih prihoda) nije ustrojena baza podataka o obveznicima plaćanja.

Općina Drenje ne raspolaže podacima o obveznicima općinskih poreza, jer te baze podataka vodi Porezna uprava. Najveća baza obveznika se odnosi na komunalnu naknadu u kojoj je evidentirano 848 obveznika. Ustrojene baze se ažuriraju na temelju prijava korisnika, izdanih rješenja i zaključenih ugovora ovisno o vrsti prihoda. Osim navedenog, općina Drenje bi trebala ažurirati baze podataka i na temelju drugih dostupnih informacija (uvidom u središnji obrtni registar, registar trgovačkog suda, objave u Narodnim novinama i drugo), a baza obveznika komunalne naknade (broj i površina nekretnina čiji su vlasnici ili korisnici obveznici plaćanja komunalne naknade) trebala bi se provjeravati i obilaskom terena, te bi se mogla usporediti i s bazom obveznika plaćanja odvoza komunalnog otpada koju vodi trgovačko društvo kojem je općina Drenje povjerila obavljanje navedenih poslova. Pri ažuriranju baza, otežan je pristup podacima od drugih državnih tijela (Porezne uprave, nadležnih sudova i drugih tijela) koji se odnose na promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba.

Državni ured za reviziju predlaže ustrojavanje baza podataka o obveznicima plaćanja svih prihoda koje općina Drenje obračunava i naplaćuje, te ažuriranje baza podataka na temelju svih dostupnih podataka, informacija i mogućnosti koje stoje na raspolaganju općini, kako bi se potpuno i pravovremeno utvrdili obveznici plaćanja općinskih prihoda. Državni ured za reviziju je mišljenja da bi baze podataka o obveznicima plaćanja općinskih prihoda bile ažurnije kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba na način kako je to utvrđeno kad su u pitanju podaci potrebni Poreznoj upravi i drugim nadležnim tijelima.

- Računovodstvene evidencije potraživanja

Evidentiranje poslovnih promjena u glavnoj knjizi obavlja računovodstveni servis (trgovačko društvo u vlasništvu grada Đakova). Za potraživanja od komunalne naknade, te zakupa i prodaje poljoprivrednog zemljišta, općina Drenje nije ustrojila analitičke knjigovodstvene evidencije potraživanja, već su za navedena potraživanja vođene zasebne izvanknjigovodstvene evidencije na temelju kojih su potraživanja evidentirana u glavnoj knjizi. Podaci o stanju i kretanju potraživanja za druge prihode koje općina ostvaruje (od prodaje zemljišta u vlasništvu općine, komunalnog doprinosa, naknada za koncesije, zakupa i iznajmljivanja imovine, naknada za priključenje na objekte komunalne infrastrukture) nisu evidentirani u poslovnim knjigama niti se ne vode za navedene prihode analitičke knjigovodstvene evidencije potraživanja.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima.

Ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige ne osiguravaju potrebni podaci o potraživanjima, kao obvezna pomoćna knjiga propisana je analitička knjigovodstvena evidencija potraživanja (po subjektima, računima, pojedinačnim iznosima, rokovima dospelosti i drugo). Prema odredbama Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, osnovna svrha financijskih izvještaja je dati informacije o financijskom položaju, uspješnosti ispunjenja postavljenih ciljeva (poslovanja) i novčanim tijekovima proračuna.

Državni ured za reviziju predlaže evidentiranje i iskazivanje svih potraživanja u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima, te ustrojavanje i vođenje analitičkih knjigovodstvenih evidencija potraživanja za sve prihode koje općina Drenje naplaćuje (po subjektima, računima, pojedinačnim iznosima, rokovima dospelosti i drugo), čime bi se stvorili osnovi preduvjeti za učinkovitu naplatu prihoda i omogućio brz i točan pristup svim podacima potrebnim za naplatu potraživanja.

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Poslove utvrđivanja, evidentiranja i naplate općinskih prihoda u nadležnosti općine Drenje (osim općinskih poreza) obavlja jedinstveni upravni odjel. Za obavljanje poslova naplate imenovane su dvije osobe, dok za obavljanje poslova kontrole naplate prihoda nije imenovana osoba. Tijekom 2011. o naplati prihoda izvještavan je zakonski predstavnik. Općina Drenje nije donijela pisane procedure o naplati i kontroli naplate prihoda. S obzirom da su potraživanja za vlastite prihode na koncu 2011. vrijednosno značajna, da za naplatu potraživanja nisu poduzimane raspoložive mjere, te da za prihode koje općina Drenje obračunava i naplaćuje nisu ustrojene analitičke knjigovodstvene evidencije potraživanja, organizacija naplate i kontrole naplate prihoda nije ustrojena na način koji omogućuje učinkovitu naplatu prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate, kojima između ostalog, treba propisati procedure, postupke i mjere vezane za pravodobno, sustavno i kontinuirano poduzimanje mjera za naplatu prihoda (vrste redovitih mjera i mjera prisilne naplate koje se poduzimaju pri naplati, rokove u kojima se pojedine mjere naplate primjenjuju, obračun zateznih kamata, pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja, odgovorne osobe zadužene za poduzimanje mjera naplate i kontrole naplate i druge postupke vezane uz naplatu prihoda). Donošenje i primjena pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate unaprijedila bi sustav obračuna i naplate općinskih prihoda i pridonijela učinkovitoj naplati općinskih prihoda.

- Informiranje stanovništva

Općina Drenje je putem službenih glasnika i oglasnih ploča informirala stanovništvo i druge subjekte o različitim područjima djelovanja općinske uprave.

Posebne mjere informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihov utjecaj na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području općine nisu provođene. Provođenje posebnih mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o namjeni za koju se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje općih uvjeta življenja na području općine Drenje, utjecalo bi na podizanje svijesti obveznika o cilju i svrsi, te obvezi plaćanja proračunskih prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže provođenje posebnih mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području općine Drenje.

Općina Đurđenovac

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Đurđenovac, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. općina Đurđenovac je imala sedam zaposlenika. Prema Registru proračunskih korisnika, općina ima dva proračunskog korisnika u kojem je koncem 2011. bilo 12 zaposlenika. Površina općine Đurđenovac je 121 km², a obuhvaća 13 naselja. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 6 743 stanovnika, 2 469 kućanstava i 3 027 stambenih jedinica.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Đurđenovac, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 7.613.429,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 2.028.733,00 kn ili 21,0%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 21,5% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 30,4% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Đurđenovac ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 37.

Tablica broj 37

Vlastiti prihodi općine Đurđenovac ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihod	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	60.719	53.561	88,2
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	5.600	2.220	39,6
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	19.635	12.226	62,3
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	35.484	39.115	110,2
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	1.013.217	1.132.844	111,8
2.1.	Naknade za koncesiju	332.999	219.172	65,8
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	298.488	522.664	175,1
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	381.730	391.008	102,4
3.	Upravne i administrativne pristojbe	5.673	1.718	30,3
4.	Komunalni doprinosi i naknade	507.575	657.380	129,5
4.1.	Komunalni doprinos	0	26.275	-
4.2.	Komunalna naknada	441.092	550.796	124,9
4.3.	Naknade za priključak	66.483	80.309	120,8
5.	Prihodi po posebnim propisima	48.328	37.622	77,8
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	14.808	9.270	62,6
5.2.	Doprinos za šume	17.201	9.126	53,1
5.3.	Ostali prihodi po posebnim propisima	16.319	19.226	117,8
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	438.030	433.877	99,1
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	207.942	239.620	115,2
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	230.088	194.257	84,4
	Ukupno	2.073.542	2.317.002	111,7

Vlastiti prihodi za 2011. su ostvareni u iznosu 2.317.002,00 kn, što je u odnosu na prihode ostvarene za 2010. više za 243.460,00 kn ili 11,7%. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na povećanje prihoda od komunalne naknade.

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Đurđenovac koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 38.

Tablica broj 38

Potraživanja
Općine Đurđenovac koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	7.342.516	7.484.547	101,9
1.1.	Potraživanja za poreze	117.098	134.955	115,2
1.4.	Potraživanja za prihode od imovine	4.883.454	4.787.238	98,0
1.5.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	2.341.964	2.562.354	109,4
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	4.121.407	3.595.545	87,2
3.	Druga potraživanja	21	0	-
	Ukupno	11.463.944	11.080.092	96,7

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 11.463.944,00 kn, a koncem 2011. su iskazana u iznosu 11.080.092,00 kn, što je za 383.852,00 kn ili 3,3% manje u odnosu na 2010.

Od iskazanih potraživanja na koncu 2011. u iznosu 11.080.092,00 kn, na potraživanja za naknadu za uređenje voda (koju općina na temelju odredbi Zakona o financiranju vodnog gospodarstva obračunava i naplaćuje u ime i za račun Hrvatskih voda) se odnosi 955.850,00 kn, na potraživanja od državnog proračuna i od trgovačkog društva u vlasništvu Republike Hrvatske se odnosi 288.600,00 kn, na potraživanja za kamate se odnosi 201.804,00 kn i na druga potraživanja koja se ne odnose na vlastite prihode se odnosi 69.874,00 kn. Potraživanja za vlastite prihode iznose 9.563.964,00 kn od čega se na dospjela potraživanja odnosi 3.210.940,00 kn ili 33,6%, a na nedospjela potraživanja se odnosi 6.353.024,00 kn ili 66,4%.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za najam stanova u iznosu 641.048,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu 610.299,00 kn, naknade za priključak na komunalnu infrastrukturu u iznosu 588.011,00 kn, zakup poslovnog prostora u iznosu 395.876,00 kn, prodaju stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 330.979,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 188.251,00 kn, koncesiju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 169.122,00 kn, općinske poreze u iznosu 134.955,00 kn, prodaju druge nefinancijske imovine u iznosu 55.145,00 kn, prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 39.556,00 kn, prodaju zemljišta u vlasništvu općine u iznosu 28.004,00 kn, naknade od drugih koncesija u iznosu 13.546,00 kn, komunalni doprinos u iznosu 5.962,00 kn, korištenje javnih površina u iznosu 5.478,00 kn, doprinos za šume u iznosu 3.204,00 kn i druga potraživanja u iznosu 1.504,00 kn.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode nenaplaćena do jedne godine od roka dospijea iznose 872.14,00 kn, od jedne do tri godine iznose 273.376,00 kn, od tri do pet godina iznose 260.264,00 kn i preko pet godina iznose 863.908,00 kn. Za dospjela potraživanja od komunalne naknade u iznosu 610.299,00 kn i prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 330.979,00 kn, općina nema podatke o razdoblju u kojem su potraživanja nenaplaćena u odnosu na rok dospijea.

Nedospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 3.165.973,00 kn, prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 1.230.096,00 kn, prodaju stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 1.090.480,00 kn, prodaju druge nefinancijske imovine u iznosu 756.084,00 kn, prodaju zemljišta u vlasništvu općine u iznosu 65.201,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu 34.473,00 kn i druga potraživanja u iznosu 10.714,00 kn.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Vlastiti prihodi općine Đurđenovac su ostvareni za 2011. u iznosu 2.317.002,00 kn. U okviru navedenih prihoda, u iznosu 670.943,00 kn su ostvareni prihodi na koje općina nema utjecaja u naplati (naknada za eksploataciju mineralnih sirovina u iznosu 390.564,00 kn, koncesije i dugogodišnjeg zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 259.823,00 kn, vodnog doprinosa u iznosu 9.270,00 kn, doprinosa za šume u iznosu 9.125,00 kn i drugih prihoda u iznosu 2.161,00 kn), jer prema odredbama posebnih propisa na temelju kojih se ostvaruju navedeni prihodi, nadzor nad naplatom te postupke naplate obavljaju druga državna tijela.

Vlastiti prihodi na koje općina Đurđenovac ima utjecaja u naplati su ostvareni za 2011. u iznosu 1.646.059,00 kn i čine 71,0% ukupnih vlastitih prihoda općine i odnose se na prihode od komunalne naknade u iznosu 550.796,00 kn, zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 342.458,00 kn, prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 213.768,00 kn, prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 108.391,00 kn, prodaje stanova u vlasništvu općine u iznosu 85.866,00 kn, najma stanova u iznosu 83.008,00 kn, naknada za priključenje na objekte komunalne infrastrukture u iznosu 80.309,00 kn, općinskih poreza u iznosu 53.561,00 kn, zakupa poslovnog prostora u iznosu 41.077,00 kn, komunalnog doprinosa u iznosu 26.274,00 kn, prodaje zemljišta u vlasništvu općine u iznosu 18.753,00 kn i druge prihode u iznosu 41.798,00 kn. Sve navedene vlastite prihode općina Đurđenovac samostalno obračunava i naplaćuje.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode na koncu 2011. iznose 3.210.940,00 kn, a odnose se na potraživanja za najam stanova u iznosu 641.048,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu 610.299,00 kn, naknade za priključak na komunalnu infrastrukturu u iznosu 588.011,00 kn, zakup poslovnog prostora u iznosu 395.876,00 kn, prodaju stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 330.979,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 188.251,00 kn, koncesiju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 169.122,00 kn, općinske poreze u iznosu 134.955,00 kn, prodaju druge nefinancijske imovine u iznosu 55.145,00 kn, prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 39.556,00 kn, prodaju zemljišta u vlasništvu općine u iznosu 28.004,00 kn, naknade od drugih koncesija u iznosu 13.546,00 kn, komunalni doprinos u iznosu 5.962,00 kn, korištenje javnih površina u iznosu 5.478,00 kn, doprinos za šume u iznosu 3.204,00 kn i druga potraživanja u iznosu 1.504,00 kn.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode koje općina Đurđenovac samostalno obračunava i na koje ima utjecaja u naplati (bez naknada za koncesiju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države i doprinosa za šume) iznose 3.038.614,00 kn. Za dospjela potraživanja od komunalne naknade u iznosu 610.299,00 kn i prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 330.979,00 kn, općina Đurđenovac nema podatke o razdoblju u kojem su potraživanja nenaplaćena u odnosu na rok dospijeca. Od drugih potraživanja za vlastite prihode u ukupnom iznosu 2.097.336,00 kn, na potraživanja koja su nenaplaćena u roku dužem od tri godine od dana dospijeca se odnosi 1.124.172,00 kn ili 53,6%. Vrijednosno najznačajnija potraživanja koja su nenaplaćena u roku dužem od tri godine od dana dospijeca se odnose na potraživanja za naknade za priključak na komunalnu infrastrukturu u iznosu 535.717,00 kn i najam stanova u iznosu 406.109,00 kn.

Mjere i postupci naplate potraživanja za općinske prihode propisani su odredbama Općeg poreznog zakona (sudske tužbe, ovrhe na novčanim sredstvima, nekretninama, pokretninama i drugom imovinom i druge mjere), odredbama Stečajnog zakona (Narodne novine 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 82/06, 116/10, 25/12 i 133/12), (naplata potraživanja od dužnika nad kojima je pokrenut stečajni postupak) odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine 152/08, 25/09, 153/09, 21/10, 39/11 i 63/11), (raskidanje ugovora, izvještavanje i dostavljanje dokumentacije o potraživanjima nadležnom državnom odvjetništvu koje je ovlašteno poduzimati mjere prisilne naplate) Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12) koja je donesena u srpnju 2012. (odgoda plaćanja i obročna otplata duga, otpis duga s osnove kamata ukoliko se glavnica duga plati u cijelosti jednokratno, prodaja potraživanja) i drugim propisima. Općina Đurđenovac pri naplati prihoda može primjenjivati i druge mjere i postupke koje joj stoje na raspolaganju (slanje opomena, pozivanje obveznika na podmirenje duga, raskidanje ugovora i drugo) za koje ocijeni da bi mogle pridonijeti učinkovitoj naplati prihoda. Pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, naplata prihoda može se dodatno osigurati i ugovaranjem i pribavljanjem instrumenata osiguranja plaćanja (mjenica, zadužnica, jamstava i drugih instrumenata).

Za naplatu potraživanja (za najam stanova, zakup poslovnog prostora, prodaju stanova i druga potraživanja) u iznosu 308.289,00 kn poduzete su u 2011. mjere prisilne naplate (sudske tužbe ili ovrhe). Za naplatu potraživanja od zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države, općina Đurđenovac nije ovlaštena poduzimati mjere prisilne naplate te je nadležnom državnom odvjetništvu dostavila dokumente na temelju kojih su pokrenuti postupci za prisilnu naplatu duga u iznosu 306.789,00 kn. Osim navedenih mjera, općina Đurđenovac je za naplatu potraživanja poduzimala i mjere opominjanja dužnika, te su u dva slučaja poduzete mjere raskida ugovora za zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države. Za naplatu drugih potraživanja nisu poduzimane mjere naplate. Zbog neplaćanja u rokovima dospijeca obračunavane su zakonske zatezne kamate samo obveznicima kod kojih su pokrenute mjere prisilne naplate, dok drugim obveznicima koji nisu podmirivali obveze u rokovima dospijeca zatezne kamate nisu obračunavane, čime su u nepravedni položaj stavljeni obveznici koji uredno podmiruju dospjele obveze, a osim toga obračunom zateznih kamata povećava se i vjerojatnost naplate prihoda u rokovima dospelosti. Obavljenom revizijom financijskih izvještaja i poslovanja za 2008. utvrđeno je da su za naplatu značajnog dijela potraživanja nisu poduzimane sve raspoložive mjere za naplatu.

Prema navedenom, općina Đurđenovac nije sustavno i kontinuirano poduzimala sve raspoložive mjere za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, te su iskazana dospjela potraživanja, za vlastite prihode na koje općina ima utjecaja u naplati na koncu 2011. vrijednosno značajna i iznose 3.038.614,00 kn, što čini 184,6% navedenih prihoda koji su za 2011. ostvareni u iznosu 1.646.059,00 kn. Na potraživanja (za koja općina ima podatke o starosti) koja su nenaplaćena u roku dužem od tri godine od dana dospelosti se odnosi 1.124.172,00 kn ili 53,6%. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijelo jedinice lokalne samouprave odgovorno je za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i uplatu u proračun u skladu sa zakonom ili drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine.

Državni ured za reviziju predlaže sustavno i kontinuirano poduzimanje svih raspoloživih mjera za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, te se predlaže pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, u slučajevima kada je to moguće, ugovaranje i pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja kojima se olakšava postupak naplate i dodatno se osigurava mogućnost naplate prihoda. Prije nastupanja rokova zastare potraživanja, predlaže se pravovremeno poduzimanje radnji kako bi se izbjegla zastara potraživanja koja bitno utječe na realnost, odnosno mogućnost naplate potraživanja. Predlaže se obveznicima koji ne plaćaju obveze u rokovima dospelosti obračunavanje zakonskih zatezних kamata. Primjenom navedenih preporuka, općina Đurđenovac bi povećala učinkovitost naplate prihoda, te osigurala veća proračunska sredstva za izvršavanje programa i poslova iz svog djelokruga.

- Zakonska regulativa i baze podataka

Općina Đurđenovac je donijela akte o naplati svih prihoda koji se prema zakonskim odredbama trebaju ubirati, osim prihoda od godišnje grobne naknade i spomeničke rente, te je donijela akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama mogu ubirati, osim poreza na kuće za odmor. Prihodi od spomeničke rente nisu naplaćivani jer na području Općine nema nepokretnih kulturnih dobara ili kulturno povijesne cjeline u kojima se obavlja gospodarska djelatnost.

Općina nije donijela odluku o naplati prihoda do godišnje grobne naknade koji bi se trebao ostvarivati u skladu s odredbama Zakona o grobljima (Narodne novine 19/98 i 50/12).

Državni ured za reviziju predlaže donošenje odluke te prikupljanje prihoda od godišnje grobne naknade kako bi se naplaćivali svi prihodi koji su u skladu s propisima dani u nadležnost općine.

Općina Đurđenovac je u 2008. i 2009. s dvije pravne osobe zaključila ugovore o korištenju poslovnog prostora bez plaćanja naknade, ukupne površine 105,2m² na rok do 20 godina. Prema odredbama Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora (Narodne novine 125/11), poslovni prostori u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave daju se u zakup putem javnog natječaja.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje odluke te prikupljanje prihoda od godišnje grobne nakade kako bi se naplaćivali svi prihodi koji su u skladu s zakonskim propisima dani u nadležnost općine Đurđenovac. Predlaže se davanje poslovnih prostora u zakup putem javnog natječaja i ugovaranje zakupnine radi ostvarivanja prihoda od zakupa poslovnih prostora.

Baze podataka o obveznicima su ustrojene za sve vrste prihoda koje općina Đurđenovac obračunava i naplaćuje. Najveće baze obveznika se odnose na komunalnu naknadu u kojoj je evidentirano 1 670 obveznika i naknada za priključenje na komunalnu infrastrukturu u kojoj je evidentirano 328 obveznika, dok za druge vrste prihoda općina ima manji broj obveznika. Baze se ažuriraju na temelju prijave korisnika, izdanih rješenja, zaključenih ugovora i druge dokumentacije ovisno o vrsti prihoda. Osim navedenog, općina Đurđenovac bi trebala ažurirati baze podataka i na temelju drugih dostupnih informacija (uvidom u središnji obrtni registar, registar trgovačkog suda, objave u Narodnim novinama i drugo), a baza obveznika komunalne naknade (broj i površina nekretnina čiji su vlasnici ili korisnici obveznici plaćanja komunalne naknade) trebala bi se provjeravati i obilaskom terena, te bi se mogla usporediti i s bazom obveznika plaćanja odvoza komunalnog otpada koju vodi trgovačko društvo kojem je općina Đurđenovac povjerila obavljanje navedenih poslova. Pri ažuriranju baza, otežan je pristup podacima od drugih državnih tijela (Porezne uprave, nadležnih sudova i drugih tijela) koji se odnose na promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba.

Državni ured za reviziju predlaže ažuriranje baza podataka na temelju svih dostupnih podataka, informacija i mogućnosti koje stoje na raspolaganju općini Đurđenovac, kako bi se potpuno i pravovremeno utvrdili obveznici plaćanja općinskih prihoda. Državni ured za reviziju je mišljenja da bi baze podataka o obveznicima plaćanja općinskih prihoda bile ažurnije kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba na način kako je to utvrđeno kad su u pitanju podaci potrebni Poreznoj upravi i drugim nadležnim tijelima.

- Računovodstvene evidencije potraživanja

Općina Đurđenovac vodi propisane poslovne knjige. Informatički sustav u okviru kojeg se vode analitičke evidencije potraživanja omogućuje samo izravni uvid u podatke o potraživanjima po subjektima, odnosno obveznicima, računima i pojedinačnim iznosima, a ne omogućuje utvrđivanje potraživanja po rokovima dospelosti, što zahtijeva naknadnu provjeru i obradu podataka potrebnih za poduzimanje mjera naplate. Analitičke evidencije potraživanja (za zakup poljoprivrednog zemljišta, najam stanova i komunalnu naknadu) zahtijevaju zaseban unos podataka o potraživanjima i prihodima u glavnu knjigu i analitičke evidencije, zbog čega je povećana mogućnost pogrešaka pri evidentiranju, te se uneseni podaci mjesečno usklađuju, što zahtijeva dodatno vrijeme i rad zaposlenika.

Državni ured za reviziju predlaže unaprijediti sustav vođenja potraživanja u poslovnim knjigama na način koji omogućuje izravni pregled potraživanja po rokovima dospelosti, te istodoban unos podataka o potraživanjima i prihodima u analitičke evidencije i glavnu knjigu, čime bi se omogućio brz i točan pristup svim podacima potrebnim za naplatu potraživanja, te bi se smanjila mogućnost pogrešaka pri evidentiranju prihoda i potraživanja.

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Poslove utvrđivanja, evidentiranja i naplate općinskih prihoda čije je ubiranje i naplata u nadležnosti općine Đurđenovac, obavlja jedinstveni upravni odjel. Za obavljanje poslova naplate imenovane su četiri osobe, a za poslove kontrole naplate prihoda nije imenovana osoba. Tijekom 2011. o naplati prihoda izvještavan je zakonski predstavnik. Općina Đurđenovac nije donijela pisane procedure o naplati i kontroli naplate prihoda. S obzirom da su potraživanja za vlastite prihode na koncu 2011. vrijednosno značajna i da za naplatu potraživanja nisu poduzimane sve raspoložive mjere, organizacija i kontrola naplate prihoda nije ustrojena na način koji omogućuje učinkovitu naplatu prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate, kojima između ostalog, treba propisati procedure, postupke i mjere vezane za pravodobno, sustavno i kontinuirano poduzimanje mjera za naplatu prihoda (vrste redovitih mjera i mjera prisilne naplate koje se poduzimaju pri naplati, rokove u kojima se pojedine mjere naplate primjenjuju, obračun zatezних kamata, pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja, odgovorne osobe zadužene za poduzimanje mjera naplate i kontrole naplate i druge postupke vezane uz naplatu prihoda). Donošenje i primjena pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate unaprijedila bi sustav obračuna i naplate općinskih prihoda i pridonijela učinkovitoj naplati općinskih prihoda.

- Informiranje stanovništva

Općina Đurđenovac je putem službenih glasnika i svoje mrežne stranice na Internetu informirala stanovništvo i druge subjekte o različitim područjima djelovanja općinske uprave. Posebne mjere informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihov utjecaj na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području općine nisu provedene. Provođenje posebnih mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o namjeni za koju se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje općih uvjeta življenja na području općine Đurđenovac, utjecalo bi na podizanje svijesti obveznika o cilju i svrsi, te obvezi plaćanja proračunskih prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže provođenje posebnih mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području općine Đurđenovac.

Općina Erdut

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Erdut, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. Općina Erdut je imala 11 zaposlenika. Prema Registru proračunskih korisnika, općina ima dva proračunska korisnika u kojima je koncem 2011. bio jedan zaposlenik. Površina općine Erdut je 158 km², a obuhvaća četiri naselja. Općina u cijelosti pripada prvoj skupini područja posebne državne skrbi. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 7 372 stanovnika, 2 802 kućanstava i 5 181 stambenu jedinicu.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Erdut, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 13.268.184,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 4.828.222,00 kn ili 26,7%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 20,3% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 25,0% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Erdut ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 39.

Tablica broj 39

Vlastiti prihodi općine Erdut ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihod	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
2.	Općinski porezi	289.465	147.263	50,9
2.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	212.835	70.091	33,0
2.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	39.714	40.655	102,4
2.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	36.916	36.517	98,9
3.	Prihodi od nefinancijske imovine	1.076.232	1.053.325	97,9
3.1.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	136.140	137.422	100,9
3.2.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	940.092	915.903	97,4
4.	Upravne i administrativne pristojbe	320.095	50.000	15,6
5.	Komunalni doprinosi i naknade	1.192.456	841.849	70,6
5.1.	Komunalni doprinos	37.233	68.924	185,1
5.2.	Komunalna naknada	1.155.223	772.925	66,9
6.	Prihodi po posebnim propisima	246.924	138.496	56,1
6.1.	Prihodi državne uprave	0	3.293	-
6.2.	Prihodi vodnog gospodarstva	1.901	4.068	214,0
6.3.	Doprinos za šume	101.082	69.336	68,6
6.4.	Ostali prihodi po posebnim propisima	143.941	61.799	42,9
7.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	540.815	1.083.030	200,3
7.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	513.887	1.064.235	207,1
7.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	26.928	18.795	69,8
	Ukupno	3.665.987	3.313.963	90,4

Vlastiti prihodi za 2011. su ostvareni u iznosu 3.313.963,00 kn, što je u odnosu na prihode ostvarene za 2010. manje za 352.024,00 kn ili 9,6%. Smanjenje se najvećim dijelom odnosi na pad prihoda od komunalne naknade.

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Erdut koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 40.

Tablica broj 40

Potraživanja
općine Erdut koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	2.822.876	3.725.773	132,0
1.1.	Potraživanja za prihode od imovine	787.672	784.514	99,6
1.2.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	2.035.204	2.941.259	144,5
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	10.480.437	12.394.951	118,3
	Ukupno	13.303.313	16.120.724	121,2

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 13.303.313,00 kn, a koncem 2011. su iskazana u iznosu 16.120.724,00 kn, što je za 2.817.411,00 kn ili 21,2% više u odnosu na 2010. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na povećanje potraživanja od prodaje nefinancijske imovine. Iskazana potraživanja na koncu 2011. u iznosu 16.120.724,00 kn u cijelosti se odnose na potraživanja za vlastite prihode, od čega se na dospjela potraživanja odnosi 4.890.452,00 kn i čine ili 30,3%, a na nedospjela potraživanja se odnosi 11.230.272,00 kn ili 69,7%.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 2.941.259,00 kn, prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 1.066.090,00 kn, naknade za koncesiju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 392.728,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 197.241,00 kn, zakup poslovnog prostora u iznosu 105.876,00 kn, prodaju zemljišta u vlasništvu općine u iznosu 98.590,00 kn, korištenje javnih površina u iznosu 86.262,00 kn i druga potraživanja u iznosu 2.406,00 kn.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode nenaplaćena do jedne godine od roka dospijeća iznose 284.405,00 kn, od jedne do tri godine iznose 267.736,00 kn i od tri do pet godina iznose 330.962,00 kn. Za dospjela potraživanja od komunalne naknade i prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u ukupnom iznosu 4.007.349,00 kn, općina Erdut nema podatke o razdoblju u kojem su potraživanja nenaplaćena u odnosu na rok dospijeća.

Nedospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 11.230.272,00 kn.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Vlastiti prihodi općine Erdut su ostvareni za 2011. u iznosu 3.313.963,00 kn. U okviru navedenih prihoda, ostvareni su u iznosu 500.293,00 kn prihodi na koje Općina Erdut nema utjecaja u naplati (od naknada za koncesiju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 425.742,00 kn, doprinosa za šume u iznosu 69.335,00 kn, vodnog doprinosa u iznosu 4.069,00 kn i drugih prihoda u iznosu 1.147,00 kn), jer prema odredbama posebnih propisa na temelju kojih se ostvaruju navedeni prihodi, nadzor nad naplatom te postupke naplate obavljaju druga državna tijela. Osim navedenog, u okviru vlastitih prihoda iskazani su i prihodi jamčevina u iznosu 105.000,00 kn.

Vlastiti prihodi na koje općina Erdut ima utjecaja u naplati su ostvareni za 2011. u iznosu 2.708.670,00 kn i čine 81,7% ukupnih vlastitih prihoda općine, a odnose se na prihode od komunalne naknade u iznosu 772.925,00 kn, prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 566.596,00 kn, prodaje zemljišta u vlasništvu općine u iznosu 497.640,00 kn, zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 453.556,00 kn, općinskih poreza u iznosu 147.263,00 kn, zakupa poslovnog prostora u iznosu 137.422,00 kn, komunalnog doprinosa u iznosu 68.924,00 kn, naknada od koncesija u iznosu 25.982,00 kn, prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 18.795,00 kn i druge prihode u iznosu 19.567,00 kn. Općina Erdut je poslove obračuna i naplate općinskih poreza povjerila Poreznoj upravi, a obračun i naplatu drugih navedenih prihoda obavlja upravni odjel Općine. Vlastiti prihodi koje općina Erdut samostalno obračunava i na koje ima utjecaj u naplati iznose 2.561.507,00 kn.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode na koncu 2011. iznose 4.890.452,00 kn, a odnose se na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 2.941.259,00 kn, prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 1.066.090,00 kn, naknade za koncesiju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 392.728,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 197.241,00 kn, zakup poslovnog prostora u iznosu 105.876,00 kn, prodaju zemljišta u vlasništvu općine u iznosu 98.590,00 kn, korištenje javnih površina u iznosu 86.262,00 kn i druga potraživanja u iznosu 2.406,00 kn. Na potraživanja za naknade za koncesiju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države općina Erdut nema utjecaja u naplati. Dospjela potraživanja za vlastite prihode koje Općina Erdut samostalno obračunava i na koje ima utjecaja u naplati iznose 4.497.724,00 kn. Za najveći dio potraživanja općina Erdut nema podatke o rokovima dospijuća nenaplaćenih potraživanja.

Mjere i postupci naplate potraživanja za općinske prihode propisani su odredbama Općeg poreznog zakona (sudske tužbe, ovrhe na novčanim sredstvima, nekretninama, pokretninama i drugom imovinom i druge mjere), odredbama Stečajnog zakona (Narodne novine 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 82/06, 116/10, 25/12 i 133/12), (naplata potraživanja od dužnika nad kojima je pokrenut stečajni postupak) odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine 152/08, 25/09, 153/09, 21/10, 39/11 i 63/11), (raskidanje ugovora, izvještavanje i dostavljanje dokumentacije o potraživanjima nadležnom državnom odvjetništvu koje je ovlašteno poduzimati mjere prisilne naplate) Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12) koja je donesena u srpnju 2012. (odgoda plaćanja i obročna otplata duga, otpis duga s osnove kamata ukoliko se glavnica duga plati u cijelosti jednokratno, prodaja potraživanja) i drugim propisima.

Općina Erdut pri naplati prihoda može primjenjivati i druge mjere i postupke koje joj stoje na raspolaganju (slanje opomena, pozivanje obveznika na podmirenje duga, raskidanje ugovora i drugo) i za koje ocijeni da bi mogle pridonijeti učinkovitoj naplati prihoda. Pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, naplata prihoda može se dodatno osigurati i ugovaranjem i pribavljanjem instrumenata osiguranja plaćanja (mjenica, zadužnica, jamstava i drugih instrumenata).

Za naplatu potraživanja (od komunalne naknade, zakupa i prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države, zakupa poslovnog prostora, korištenja javnih površina, prodaje zemljišta u vlasništvu općine i naknada za koncesije) poduzete su u 2011. mjere opominjanja dužnika, a druge mjere za naplatu potraživanja nisu poduzimane, niti su obveznicima koji nisu podmirivali obveze u rokovima dospjeća obračunavane zatezne kamate, čime su u nepravedni položaj stavljeni obveznici koji uredno podmiruju dospelje obveze, a osim toga obračunom zateznih kamata povećava se i vjerojatnost naplate prihoda u rokovima dospelosti. Obavljenom revizijom financijskih izvještaja i poslovanja za 2008. je utvrđeno da su za naplatu potraživanja poduzimane samo mjere opominjanja dužnika, dok mjere prisilne naplate nisu poduzimane.

Općina Erdut nije sustavno i kontinuirano poduzimala sve raspoložive mjere za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, te su iskazana dospelja potraživanja, za vlastite prihode na koje općina Erdut ima utjecaja u naplati na koncu 2011. vrijednosno značajna i iznose 4.497.724,00,00 kn, što čini 175,6% navedenih prihoda koji su za 2011. ostvareni u iznosu 2.561.507,00 kn. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijelo jedinice lokalne samouprave odgovorno je za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i uplatu u proračun u skladu sa zakonom ili drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine.

Državni ured za reviziju predlaže sustavno i kontinuirano poduzimanje svih raspoloživih mjera za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, te se predlaže pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, u slučajevima kada je to moguće, ugovaranje i pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja kojima se olakšava postupak naplate i dodatno se osigurava mogućnost naplate prihoda. Prije nastupanja rokova zastare potraživanja, predlaže se pravovremeno poduzimanje radnji kako bi se izbjegla zastara potraživanja koja bitno utječe na realnost, odnosno mogućnost naplate potraživanja. Predlaže se obveznicima koji ne plaćaju obveze u rokovima dospjeća obračunavanje zakonskih zateznih kamata. Primjenom navedenih preporuka, općina Erdut bi povećala učinkovitost naplate prihoda, te osigurala veća proračunska sredstva za izvršavanje programa i poslova iz djelokruga općine.

Općina Erdut je poslove izdavanja rješenja, evidentiranja potraživanja i naplate općinskih poreza povjerila Poreznoj upravi. Potraživanja za općinske poreze na koncu 2011. nisu iskazana u poslovnim knjigama jer Porezna uprava nije dostavljala općini podatke o ukupnom stanju i dospelosti potraživanja, pojedinačnim obveznicima i poduzetim mjerama naplate.

Državni ured za reviziju predlaže od Porezne uprave zatražiti podatke o ukupnom stanju i dospelosti potraživanja za općinske poreze, pojedinačnim obveznicima i poduzetim mjerama naplate.

Ukoliko Porezna uprava nije u mogućnosti dostaviti tražene podatke ili se na temelju dostavljenih podataka utvrdi da općinski porezi nisu učinkovito naplaćivani, predlaže se napraviti analizu i procijeniti može li općina Erdut samostalno obavljati obračun i naplatu navedenih prihoda na učinkovitiji način.

- Zakonska regulativa i baze podataka

Općina Erdut je donijela akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama trebaju ubirati, osim za spomeničku rentu jer na području općine Erdut nema nepokretnih kulturnih dobara ili kulturno povijesne cjeline u kojima se obavlja gospodarska djelatnost, te je donijela akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama mogu ubirati osim naplate prihoda od poreza na korištenje javnih površina.

Baze podataka o obveznicima ustrojene su za sve vrste prihoda koje općina Erdut sama obračunava i naplaćuje. Općina Erdut ne raspolaže podacima o obveznicima općinskih poreza, jer te baze podataka vodi Porezna uprava. Najveća baza obveznika se odnosi na komunalnu naknadu u kojoj je evidentirano 3 840 obveznika, dok za druge vrste prihoda općina Erdut ima manji broj obveznika. Baze se ažuriraju na temelju prijave korisnika, izdanih rješenja, zaključenih ugovora i druge dokumentacije ovisno o vrsti prihoda. Osim navedenog, općina Erdut bi trebala ažurirati baze podataka i na temelju drugih dostupnih informacija (uvidom u središnji obrtni registar, registar trgovačkog suda, objave u Narodnim novinama i drugo), a baza obveznika komunalne naknade (broj i površina nekretnina čiji su vlasnici ili korisnici obveznici plaćanja komunalne naknade) trebala bi se provjeravati i obilaskom terena, te bi se mogla usporediti i s bazom obveznika plaćanja odvoza komunalnog otpada koju vodi trgovačko društvo kojem je općina Erdut povjerila obavljanje navedenih poslova. Pri ažuriranju baza, otežan je pristup podacima od drugih državnih tijela (Porezne uprave, nadležnih sudova i drugih tijela) koji se odnose na promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba.

Državni ured za reviziju predlaže ažuriranje baza podataka na temelju svih dostupnih podataka, informacija i mogućnosti koje stoje na raspolaganju općini Erdut, kako bi se potpuno i pravovremeno utvrdili obveznici plaćanja općinskih prihoda. Državni ured za reviziju je mišljenja da bi baze podataka o obveznicima plaćanja općinskih prihoda bile ažurnije kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba na način kako je to utvrđeno kad su u pitanju podaci potrebni Poreznoj upravi i drugim nadležnim tijelima.

- Računovodstvene evidencije potraživanja

Općina Erdut vodi propisane poslovne knjige. Informatički sustav u okviru kojeg se vode analitičke evidencije potraživanja omogućuje samo izravni uvid u podatke o potraživanjima po subjektima, odnosno obveznicima, računima i pojedinačnim iznosima, a ne omogućuje utvrđivanje potraživanja po rokovima dospelosti, što zahtijeva naknadnu provjeru i obradu podataka potrebnih za poduzimanje mjera naplate. Analitičke evidencije potraživanja zahtijevaju zaseban unos podataka o potraživanjima i приходima u glavnu knjigu i analitičke evidencije, zbog čega je povećana mogućnost pogrešaka pri evidentiranju, te se uneseni podaci mjesečno ili godišnje usklađuju, što zahtijeva dodatno vrijeme i rad zaposlenika.

Državni ured za reviziju predlaže unaprijediti sustav vođenja potraživanja u poslovnim knjigama na način koji omogućuje izravni pregled potraživanja po rokovima dospelosti, te istodoban unos podataka o potraživanjima i prihodima u analitičke evidencije i glavnu knjigu, čime bi se omogućio brz i točan pristup svim podacima potrebnim za naplatu potraživanja, te bi se smanjila mogućnost pogrešaka pri evidentiranju prihoda i potraživanja.

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Poslove utvrđivanja, evidentiranja i naplate općinskih prihoda čije je ubiranje i naplata u nadležnosti općine Erdut (osim općinskih poreza) obavljaju zaposlenici jedinstvenog upravnog odjela. Za obavljanje poslova naplate prihoda i poslova kontrole naplate prihoda nisu imenovane posebne osobe. Tijekom 2011. o naplati prihoda izvještavan je zakonski predstavnik. Općina Erdut nije donijela pisane procedure o naplati i kontroli naplate prihoda. S obzirom da su potraživanja za vlastite prihode na koncu 2011. vrijednosno značajna i da za naplatu potraživanja nisu poduzimane raspoložive mjere, organizacija naplate i kontrole naplate prihoda nije ustrojena na način koji omogućuje učinkovitu naplatu prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate, kojima između ostalog, treba propisati procedure, postupke i mjere vezane za pravodobno, sustavno i kontinuirano poduzimanje mjera za naplatu prihoda (vrste redovitih mjera i mjera prisilne naplate koje se poduzimaju pri naplati, rokove u kojima se pojedine mjere naplate primjenjuju, obračun zateznih kamata, pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja, odgovorne osobe zadužene za poduzimanje mjera naplate i kontrole naplate i druge postupke vezane uz naplatu prihoda). Donošenje i primjena pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate unaprijedila bi sustav obračuna i naplate općinskih prihoda i pridonijela učinkovitoj naplati općinskih prihoda.

- Informiranje stanovništva

Općina Erdut je putem lokalnog tiska i svoje mrežne stranice na Internetu informirala stanovništvo i druge subjekte o različitim područjima djelovanja općinske uprave. Posebne mjere informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihov utjecaj na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području općine nisu provođene. Provođenje posebnih mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o namjeni za koju se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje općih uvjeta življenja na području općine Erdut, utjecalo bi na podizanje svijesti obveznika o cilju i svrsi, te obvezi plaćanja proračunskih prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže provođenje posebnih mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području općine Erdut.

Općina Ernestinovo

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Ernestinovo, ustrojen je jedinstveni upravni odjel i komunalni pogon. Koncem 2011. Općina Ernestinovo je imala 11 zaposlenika. Prema Registru proračunskih korisnika, općina nema proračunskih korisnika. Površina općine Ernestinovo je 86 km², a obuhvaća tri naselja. Općina u cijelosti pripada prvoj skupini područja posebne državne skrbi. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 2 186 stanovnika, 788 kućanstava i 908 stambenih jedinica.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Ernestinovo, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 5.309.672,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 449.712,00 kn ili 9,3%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 17,1% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 28,0% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Ernestinovo ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 41.

Tablica broj 41

Vlastiti prihodi općine Ernestinovo ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihod	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	23.717	29.816	125,7
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	100	0	-
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	12.457	18.366	147,4
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	11.160	11.450	102,6
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	323.880	613.768	189,5
2.1.	Naknade za koncesiju	46.830	44.830	95,7
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	276.079	568.146	205,8
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	971	792	81,6
3.	Upravne i administrativne pristojbe	644	3.941	612,0
4.	Komunalni doprinosi i naknade	418.240	574.451	137,3
4.1.	Komunalni doprinos	16.671	28.992	173,9
4.2.	Komunalna naknada	399.642	543.531	136,0
4.3.	Naknade za priključak	1.927	1.928	100,1
5.	Prihodi po posebnim propisima	65.678	208.768	317,9
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	2.029	1.606	79,2
5.2.	Ostali prihodi po posebnim propisima	63.649	207.162	325,5
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	0	57.682	-
	Ukupno	832.159	1.488.426	178,9

Vlastiti prihodi za 2011. su ostvareni u iznosu 1.488.426,00 kn, što je u odnosu na prihode ostvarene za 2010. više za 656.267,00 kn ili 78,9%. Povećanje se odnosi na rast svih prihoda.

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Ernestinovo koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 42.

Tablica broj 42

Potraživanja
općine Ernestinovo koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	564.828	640.598	113,4
1.1.	Potraživanja za poreze	0	9.161	-
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	151.679	95.462	62,9
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	411.949	530.391	128,8
1.4.	Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	1.200	3.127	260,6
1.5.	Potraživanja za kazne i upravne mjere te ostale prihode	0	2.457	-
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	0	1.084.966	-
3.	Druga potraživanja	17.954	16.238	90,5
	Ukupno	582.782	1.741.802	298,9

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 582.782,00 kn, a koncem 2011. su iskazana u iznosu 1.741.802,00 kn, što je za 1.159.020,00 kn ili 198,9% više u odnosu na 2010. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na rast potraživanja od prodaje nefinancijske imovine.

Od potraživanja iskazanih na koncu 2011. u iznosu 1.741.802,00 kn, na potraživanja za prihode od naknade za uređenje voda (koju općina na temelju odredbi Zakona o financiranju vodnog gospodarstva obračunava i naplaćuje u ime i za račun Hrvatskih voda) se odnosi 153.090,00 kn, a na druga potraživanja koja se ne odnose na vlastite prihode se odnosi 21.822,00 kn. Potraživanja za vlastite prihode iznose 1.566.890,00 kn od čega se na dospjela potraživanja odnosi 403.897,00 kn ili 25,8%, a na nedospjela potraživanja se odnosi 1.162.993,00 kn ili 74,2%.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 255.087,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 70.719,00 kn, općinske poreze u iznosu 9.161,00 kn, zakup poslovnog prostora u iznosu 22.824,00 kn, najam stanova u iznosu 1.918,00 kn, prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 688,00 kn i druga potraživanja u iznosu 43.500,00 kn.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode nenaplaćena do jedne godine od roka dospijea iznose 203.488,00 kn, od jedne do tri godine iznose 105.458,00 kn, od tri do pet godina iznose 44.573,00 kn i preko pet godina iznose 41.217,00 kn. Za dospjela potraživanja od općinskih poreza u iznosu 9.161,00 kn, općina Ernestinovo nema podatke o razdoblju u kojem su potraživanja nenaplaćena u odnosu na rok dospijea.

Nedospjela potraživanja za vlastite prihode iznose 1.162.993,00 kn. Odnose se na potraživanja za prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 1.084.278,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu 22.767,00 kn i druga potraživanja u iznosu 55.948,00 kn.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Vlastiti prihodi općine Ernestinovo su ostvareni za 2011. u iznosu 1.488.426,00 kn. U okviru navedenih prihoda, ostvareni su u iznosu 47.377,00 kn prihodi na koje općina nema utjecaja u naplati (od koncesije poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 41.830,00 kn, vodnog doprinosa u iznosu 1.607,00 kn i drugih prihoda u iznosu 3.940,00 kn), jer prema odredbama posebnih propisa na temelju kojih se ostvaruju navedeni prihodi, nadzor nad naplatom te postupke naplate obavljaju druga državna tijela. Osim navedenog, u okviru vlastitih prihoda iskazani su i prihodi od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u iznosu 142.842,00 kn za financiranje plaća zaposlenika u posebnim programima zapošljavanja (programu javnih radova).

Vlastiti prihodi na koje općina Ernestinovo ima utjecaja u naplati su ostvareni za 2011. u iznosu 1.298.207,00 kn i čine 87,2% ukupnih vlastitih prihoda i odnose se na prihode od zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 549.159,00 kn, komunalne naknade u iznosu 543.531,00 kn, grobnih naknada u iznosu 60.113,00 kn, prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 57.682,00 kn, općinskih poreza u iznosu 29.816,00 kn, komunalnog doprinosa u iznosu 28.992,00 kn, zakupa poslovnog prostora u iznosu 10.000,00 kn, najma stanova u iznosu 8.987,00 kn, koncesija za obavljanje komunalnih djelatnosti u iznosu 3.000,00 kn, naknada za priključenje na objekte komunalne infrastrukture u iznosu 1.928,00 kn i drugih prihoda u iznosu 4.999,00 kn. Općina Ernestinovo je poslove obračuna i naplate općinskih poreza povjerila Poreznoj upravi, a obračun i naplatu drugih navedenih prihoda obavlja upravni odjel općine. Vlastiti prihodi koje Općina Ernestinovo samostalno obračunava i na koje ima utjecaj u naplati iznose 1.268.391,00 kn.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode na koncu 2011. iznose 403.897,00 kn, a odnose se na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 255.087,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 70.719,00 kn, općinske poreze u iznosu 9.161,00 kn, zakup poslovnog prostora u iznosu 22.824,00 kn, najam stanova u iznosu 1.918,00 kn, prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 688,00 kn i druga potraživanja u iznosu 43.500,00 kn. Dospjela potraživanja za vlastite prihode koje općina Ernestinovo samostalno obračunava i na koje ima utjecaja u naplati (bez općinskih poreza) iznose 394.736,00 kn, od čega se na potraživanja koja su nenaplaćena u roku dužem od tri godine od dana dospijea odnosi 85.790,00 kn ili 21,7%. Vrijednosno najznačajnija potraživanja koja su nenaplaćena u roku dužem od tri godine od dana dospijea odnose se na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 63.890,00 kn.

Mjere i postupci naplate potraživanja za općinske prihode propisani su odredbama Općeg poreznog zakona (sudske tužbe, ovrhe na novčanim sredstvima, nekretninama, pokretninama i drugom imovinom i druge mjere), odredbama Stečajnog zakona (Narodne novine 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 82/06, 116/10, 25/12 i 133/12), (naplata potraživanja od dužnika nad kojima je pokrenut stečajni postupak) odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine 152/08, 25/09, 153/09, 21/10, 39/11 i 63/11), (raskidanje ugovora, izvještavanje i dostavljanje dokumentacije o potraživanjima nadležnom državnom odvjetništvu koje je ovlašteno poduzimati mjere prisilne naplate), Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12) koja je donesena u srpnju 2012. (odgoda plaćanja i obročna otplata duga, otpis duga s osnove kamata ukoliko se glavnica duga plati u cijelosti jednokratno, prodaja potraživanja) i drugim propisima.

Općina Ernestinovo pri naplati prihoda može primjenjivati i druge mjere i postupke koje joj stoje na raspolaganju (slanje opomena, pozivanje obveznika na podmirenje duga, raskidanje ugovora i drugo) za koje ocijeni da bi mogle pridonijeti učinkovitoj naplati prihoda. Pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, naplata prihoda može se dodatno osigurati i ugovaranjem i pribavljanjem instrumenata osiguranja plaćanja (mjenica, zadužnica, jamstava i drugih instrumenata).

Za naplatu potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 57.951,00 kn poduzete su u 2011. mjere prisilne naplate (sudske tužbe ili ovrhe). Za naplatu potraživanja od zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države općina Ernestinovo nije ovlaštena poduzimati mjere prisilne naplate te je dostavila nadležnom državnom odvjetništvu dokumente na temelju kojih su pokrenuti postupci za prisilnu naplatu duga u iznosu 97.884,00 kn. Osim navedenih mjera, općina Ernestinovo je za naplatu vrijednosno značajnijih potraživanja poduzimala i mjere opominjanja dužnika. Zbog neplaćanja u rokovima dospijeća obračunavane su zakonske zatezne kamate samo obveznicima kod kojih su pokrenute mjere prisilne naplate, dok drugim obveznicima koji nisu podmirivali obveze u rokovima dospijeća zatezne kamate nisu obračunavane, čime su u nepravedni položaj stavljene obveznici koji uredno podmiruju dospjele obveze, a osim toga obračunom zateznih kamata povećava se i vjerojatnost naplate prihoda u rokovima dospelosti.

Općina Ernestinovo je poduzimala mjere za naplatu prihoda. Unatoč poduzetim mjerama iskazana dospjela potraživanja, za vlastite prihode koje općina samostalno obračunava i na koje ima utjecaja u naplati na koncu 2011. iznose 394.736,00 kn, što čini 31,1% navedenih prihoda koji su za 2011. ostvareni u iznosu 1.268.391,00 kn. Na potraživanja koja su nenaplaćena u roku dužem od tri godine od dana dospijeća se odnosi 85.790,00 kn ili 21,7%. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijelo jedinice lokalne samouprave odgovorno je za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i uplatu u proračun u skladu sa zakonom ili drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine.

Državni ured za reviziju predlaže sustavno i kontinuirano poduzimanje svih raspoloživih mjera za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, te se predlaže pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, u slučajevima kada je to moguće, ugovaranje i pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja kojima se olakšava postupak naplate i dodatno se osigurava mogućnost naplate prihoda. Prije nastupanja rokova zastare potraživanja, predlaže se pravovremeno poduzimanje radnji kako bi se izbjegla zastara potraživanja koja bitno utječe na realnost, odnosno mogućnost naplate potraživanja. Predlaže se obveznicima koji ne plaćaju obveze u rokovima dospijeća obračunavanje zakonskih zateznih kamata. Primjenom navedenih preporuka, općina Ernestinovo bi povećala učinkovitost naplate prihoda, te osigurala veća proračunska sredstva za izvršavanje programa i poslova iz svog djelokruga.

- Zakonska regulativa i baze podataka

Općina Ernestinovo je donijela akte o naplati svih prihoda koji se prema zakonskim odredbama trebaju ubirati, osim prihoda od spomeničke rente jer na području općine nema nepokretnih kulturnih dobara ili kulturno povijesne cjeline u kojima se obavlja gospodarska djelatnost, te je donijela akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama mogu ubirati, osim poreza na kuće za odmor i prireza porezu na dohodak.

Baze podataka o obveznicima ustrojene su za sve vrste prihoda koje općina Ernestinovo sama obračunava i naplaćuje. Općina Ernestinovo ne raspolaže podacima o obveznicima općinskih poreza, jer te baze podataka vodi Porezna uprava. Najveće baze obveznika se odnose na komunalnu naknadu u kojoj je evidentirano 1 317 obveznika i grobne naknade u kojoj je evidentirano 943 obveznika, dok za druge vrste prihoda općina ima manji broj obveznika. Baze se ažuriraju na temelju prijave korisnika, izdanih rješenja, zaključenih ugovora i druge dokumentacije ovisno o vrsti prihoda. Osim navedenog, Općina Ernestinovo bi trebala ažurirati baze podataka i na temelju drugih dostupnih informacija (uvidom u središnji obrtni registar, registar trgovačkog suda, objave u Narodnim novinama i drugo), a baza obveznika komunalne naknade (broj i površina nekretnina čiji su vlasnici ili korisnici obveznici plaćanja komunalne naknade) trebala bi se provjeravati i obilaskom terena, te bi se mogla usporediti i s bazom obveznika plaćanja odvoza komunalnog otpada koju vodi trgovačko društvo kojem je općina Ernestinovo povjerila obavljanje navedenih poslova. Pri ažuriranju baza, otežan je pristup podacima od drugih državnih tijela (Porezne uprave, nadležnih sudova i drugih tijela) koji se odnose na promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba.

Državni ured za reviziju predlaže ažuriranje baza podataka na temelju svih dostupnih podataka, informacija i mogućnosti koje stoje na raspolaganju općini Ernestinovo, kako bi se potpuno i pravovremeno utvrdili obveznici plaćanja općinskih prihoda. Državni ured za reviziju je mišljenja da bi baze podataka o obveznicima plaćanja općinskih prihoda bile ažurnije kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba na način kako je to utvrđeno kad su u pitanju podaci potrebni Poreznoj upravi i drugim nadležnim tijelima.

- Računovodstvene evidencije potraživanja

Općina Ernestinovo vodi propisane poslovne knjige. Informatički sustav u okviru kojeg se vode analitičke evidencije potraživanja omogućuje samo izravni uvid u podatke o potraživanjima po subjektima, odnosno obveznicima, računima i pojedinačnim iznosima, a ne omogućuje utvrđivanje potraživanja po rokovima dospelosti, što zahtijeva naknadnu provjeru i obradu podataka potrebnih za poduzimanje mjera naplate. Analitičke evidencije potraživanja (za komunalnu naknadu i grobne naknade) zahtijevaju zaseban unos podataka o potraživanjima i prihodima u glavnu knjigu i analitičke evidencije, zbog čega je povećana mogućnost pogrešaka pri evidentiranju, te se uneseni podaci mjesečno ili tromjesečno usklađuju, što zahtijeva dodatno vrijeme i rad zaposlenika.

Državni ured za reviziju predlaže unaprijediti sustav vođenja potraživanja u poslovnim knjigama na način koji omogućuje izravni pregled potraživanja po rokovima dospelosti, te istodoban unos podataka o potraživanjima i prihodima u analitičke evidencije i glavnu knjigu, čime bi se omogućio brz i točan pristup svim podacima potrebnim za naplatu potraživanja, te bi se smanjila mogućnost pogrešaka pri evidentiranju prihoda i potraživanja.

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Poslove utvrđivanja, evidentiranja i naplate općinskih prihoda, čije je ubiranje i naplata u nadležnosti općine Ernestinovo (osim općinskih poreza), obavlja jedinstveni upravni odjel. Za obavljanje poslova naplate prihoda imenovane su dvije osobe, a za poslove kontrole naplate nije imenovana osoba. Tijekom 2011. o naplati prihoda izvještavan je zakonski predstavnik. Općina Ernestinovo nije donijela pisane procedure o naplati i kontroli naplate prihoda. Iako navedene procedure nisu donesene, općina poduzima mjere za naplatu potraživanja i provodi kontrolu naplate.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate, kojima između ostalog, treba propisati procedure, postupke i mjere vezane za pravodobno, sustavno i kontinuirano poduzimanje mjera za naplatu prihoda (vrste redovitih mjera i mjera prisilne naplate koje se poduzimaju pri naplati, rokove u kojima se pojedine mjere naplate primjenjuju, obračun zateznih kamata, pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja, odgovorne osobe zadužene za poduzimanje mjera naplate i kontrole naplate i druge postupke vezane uz naplatu prihoda). Donošenje i primjena pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate unaprijedila bi sustav obračuna i naplate općinskih prihoda i pridonijela učinkovitoj naplati općinskih prihoda.

- Informiranje stanovništva

Općina Ernestinovo je putem službenih glasnika i svoje mrežne stranice na internetu informirala stanovništvo i druge subjekte o različitim područjima djelovanja općinske uprave. Osim navedenog, provedene su i posebne mjere informiranja stanovništva putem tiskanja vjesnika općine.

Državni ured za reviziju predlaže i nadalje provođenje mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području općine Ernestinovo.

Općina Feričanci

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Feričanci, ustrojen je jedinstveni upravni odjel i komunalni pogon. Koncem 2011. općina Feričanci je imala 8 zaposlenika. Prema Registru proračunskih korisnika, općina nema proračunskih korisnika. Površina općine Feričanci je 46 km², a obuhvaća četiri naselja. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 2144 stanovnika, 823 kućanstva i 1 114 stambenih jedinica.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Feričanci, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 2.985.535,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 458.535,00 kn ili 13,3%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 26,2% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 34,1% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Feričanci ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 43.

Tablica broj 43

Vlastiti prihodi općine Feričanci ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihod	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1	Općinski porezi	79.804	72.536	90,9
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	15.602	17.405	111,6
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	28.952	17.731	61,2
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	35.250	37.400	106,1
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	216.269	216.885	100,3
2.1.	Naknade za koncesiju	36.800	59.800	162,5
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	179.469	157.085	87,5
3.	Upravne i administrativne pristojbe	920	920	100
3.1.	Županijske, gradske i općinske pristojbe i naknade	0	920	-
3.2.	Ostale pristojbe i naknade	920	0	-
4.	Komunalni doprinosi i naknade	295.459	351.306	118,9
4.1.	Komunalni doprinos	0	6.515	-
4.2.	Komunalna naknada	295.459	307.222	104,0
4.3.	Naknade za priključak	0	37.569	-
5.	Prihodi po posebnim propisima	286.793	276.407	96,4
5.1.	Doprinos za šume	43.694	75.135	172,0
5.2.	Mjesni samodoprinos	28.613	0	-
5.3.	Ostali prihodi po posebnim propisima	214.486	201.272	93,8
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	22.675	98.634	435,0
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	1.216	83.908	-
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	21.459	14.726	68,6
	Ukupno	901.920	1.016.688	112,7

Vlastiti prihodi za 2011. su ostvareni u iznosu 1.016.688,00 kn, što je u odnosu na prihode ostvarene za 2010. više za 114.768,00 kn ili 12,7%. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na povećanje prihoda od prodaje nefinancijske imovine.

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Feričanci koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 44.

Tablica broj 44

Potraživanja
Općine Feričanci koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	584.990	640.844	109,5
1.1.	Potraživanja za poreze	42.529	54.624	128,4
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	94.817	119.953	126,5
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	447.644	466.267	104,2
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	194.012	173.981	89,7
3.	Druga potraživanja	9.233	8.047	87,2
	Ukupno	788.235	822.872	104,4

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 788.235,00 kn, a koncem 2011. su iskazana u iznosu 822.872,00 kn, što je za 34.637,00 kn ili 4,4% više u odnosu na 2010.

Od potraživanja iskazanih na koncu 2011. u iznosu 822.872,00 kn, na potraživanja koja se ne odnose na vlastite prihode (za naknade koje se refundiraju, i predujmove) se odnosi 8.047,00 kn. Potraživanja za vlastite prihode iznose 814.825,00 kn od čega se na dospjela potraživanja odnosi 584.328,00 kn ili 71,7%, a na nedospjela potraživanja se odnosi 230.497,00 kn ili 28,3%.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 395.095,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 59.017,00 kn, općinske poreze u iznosu 53.635,00 kn, naknade za koncesiju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 24.500,00 kn, prodaju zemljišta u vlasništvu općine u iznosu 10.944,00 kn, naknade na priključenje na objekte komunalne infrastrukture u iznosu 9.275,00 kn, doprinos za šume u iznosu 927,00 kn, najam stanova u iznosu 455,00 kn i druga potraživanja u iznosu 30.480,00 kn.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode nenaplaćena do jedne godine od roka dospijea iznose 153.734,00 kn, od jedne do tri godine iznose 257.124,00 kn, od tri do pet godina iznose 20.929,00 kn i preko pet godina iznose 152.541,00 kn.

Nedospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za prodaju druge nefinancijske imovine u iznosu 114.049,00 kn, naknade za priključenje na objekte komunalne infrastrukture u iznosu 31.270,00 kn, prodaju stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 48.987,00 kn i druga potraživanja u iznosu 35.200,00 kn.

c) Nalazi i preporuke**- Učinkovitost naplate prihoda**

Vlastiti prihodi općine Feričanci su ostvareni za 2011. u iznosu 1.016.688,00 kn. U okviru navedenih prihoda, ostvareni su u iznosu 148.801,00 kn prihodi na koje općina nema utjecaja u naplati (od doprinosa za šume u iznosu 75.135,00 kn, koncesije poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 53.920,00 kn, naknada za eksploataciju mineralnih sirovina u iznosu 10.359,00 kn, vodnog doprinosa u iznosu 7.861,00 kn i drugih prihoda u iznosu 1.526,00 kn), jer prema odredbama posebnih propisa na temelju kojih se ostvaruju navedeni prihodi, nadzor nad naplatom te postupke naplate obavljaju druga državna tijela.

Vlastiti prihodi na koje općina Feričanci ima utjecaja u naplati su ostvareni za 2011. u iznosu 867.887,00 kn i čine 85,4% ukupnih vlastitih prihoda općine i odnose se na prihode od komunalne naknade u iznosu 307.222,00 kn, zakupa poslovnog prostora u iznosu 123.545,00 kn, grobnih naknada u iznosu 90.767,00 kn, prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 82.692,00 kn, općinskih poreza u iznosu 72.536,00 kn (od čega se na porez na potrošnju odnosi 17.731,00 kn), naknada za priključenje na objekte komunalne infrastrukture u iznosu 37.569,00 kn, zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 26.169,00 kn, prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 14.726,00 kn, najma stanova u iznosu 7.371,00 kn, komunalnog doprinosa u iznosu 6.515,00 kn i drugih prihoda u iznosu 98.775,00 kn. Općina Feričanci je poslove obračuna i naplate poreza na potrošnju povjerila Poreznoj upravi, a obračun i naplatu drugih navedenih prihoda obavlja upravni odjel općine. Vlastiti prihodi koje Općina Feričanci samostalno obračunava i na koje ima utjecaj u naplati iznose 850.156,00 kn.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode na koncu 2011. iznose 584.328,00 kn, a odnose se na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 395.095,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 59.017,00 kn, općinske poreze u iznosu 53.635,00 kn (od čega se na porez na potrošnju odnosi 15.770,00 kn), naknade za koncesiju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 24.500,00 kn, prodaju zemljišta u vlasništvu općine u iznosu 10.944,00 kn, naknade na priključenje na objekte komunalne infrastrukture u iznosu 9.275,00 kn, doprinos za šume u iznosu 927,00 kn, najam stanova u iznosu 455,00 kn i druga potraživanja u iznosu 30.480,00 kn. Dospjela potraživanja za vlastite prihode koje općina Feričanci samostalno obračunava i na koje ima utjecaja u naplati (bez poreza na potrošnju, naknada za koncesiju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države i doprinos za šume) iznose 543.131,00 kn, od čega se na potraživanja koja su nenaplaćena u roku dužem od tri godine od dana dospijeća odnosi 173.470,00 kn ili 31,9%. Vrijednosno najznačajnija potraživanja koja su nenaplaćena u roku dužem od tri godine od dana dospijeća odnose se na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 105.095,00 kn i zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 34.890,00 kn.

Mjere i postupci naplate potraživanja za općinske prihode propisani su odredbama Općeg poreznog zakona (sudske tužbe, ovrhe na novčanim sredstvima, nekretninama, pokretninama i drugom imovinom i druge mjere), odredbama Stečajnog zakona (Narodne novine 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 82/06, 116/10, 25/12 i 133/12), (naplata potraživanja od dužnika nad kojima je pokrenut stečajni postupak) odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine 152/08, 25/09, 153/09, 21/10, 39/11 i 63/11), (raskidanje ugovora, izvještavanje i dostavljanje dokumentacije o potraživanjima nadležnom državnom odvjetništvu koje je ovlašteno poduzimati mjere prisilne naplate), Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12) koja je donesena u srpnju 2012. (odgoda plaćanja i obročna otplata duga, otpis duga s osnove kamata ukoliko se glavnica duga plati u cijelosti jednokratno, prodaja potraživanja) i drugim propisima. Općina Feričanci pri naplati prihoda može primjenjivati i druge mjere i postupke koje joj stoje na raspolaganju (slanje opomena, pozivanje obveznika na podmirenje duga, raskidanje ugovora i drugo) za koje ocijeni da bi mogle pridonijeti učinkovitoj naplati prihoda. Pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, naplata prihoda može se dodatno osigurati i ugovaranjem i pribavljanjem instrumenata osiguranja plaćanja (mjenica, zadužnica, jamstava i drugih instrumenata).

Za naplatu potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 7.079,00 kn poduzete su u 2011. mjere prisilne naplate, a za naplatu drugih potraživanja u iznosu 203.659,00 kn Općina Feričanci je poduzimala mjere opominjanja dužnika, te pozivanja obveznika na podmirenje duga. Zbog neplaćanja u rokovima dospjeća obveznicima koji nisu podmirivali obveze u rokovima dospjeća nisu obračunavane zatezne kamate. Obračunom zateznih kamata povećava se i vjerojatnost naplate prihoda u rokovima dospelosti. Obavljenom revizijom financijskih izvještaja i poslovanja za 2008. nisu utvrđene nepravilnosti pri naplati prihoda.

Općina Feričanci je poduzimala mjere za naplatu prihoda. Unatoč poduzetim mjerama iskazana dospjela potraživanja, za vlastite prihode koje općina samostalno obračunava na koje ima utjecaja u naplati su na koncu 2011. vrijednosno značajna i iznose 543.131,00,00 kn, što čini 63,9% navedenih prihoda koji su za 2011. ostvareni u iznosu 850.156,00 kn. Na potraživanja koja su nenaplaćena u roku dužem od tri godine od dana dospjeća se odnosi 173.470,00 kn ili 31,9%. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijelo jedinice lokalne samouprave odgovorno je za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i uplatu u proračun u skladu sa zakonom ili drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine.

Državni ured za reviziju predlaže sustavno i kontinuirano poduzimanje svih raspoloživih mjera za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, te se predlaže pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, u slučajevima kada je to moguće, ugovaranje i pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja kojima se olakšava postupak naplate i dodatno se osigurava mogućnost naplate prihoda. Prije nastupanja rokova zastare potraživanja, predlaže se pravovremeno poduzimanje radnji kako bi se izbjegla zastara potraživanja koja bitno utječe na realnost, odnosno mogućnost naplate potraživanja. Predlaže se obveznicima koji ne plaćaju obveze u rokovima dospjeća obračunavanje zakonskih zateznih kamata.

Primjenom navedenih preporuka, općina Feričanci bi povećala učinkovitost naplate prihoda, te osigurala veća proračunska sredstva za izvršavanje programa i poslova iz svoje nadležnosti.

- Zakonska regulativa i baze podataka

Općina Feričanci je donijela akte o naplati svih prihoda koji se prema zakonskim odredbama trebaju ubirati, osim prihoda od spomeničke rente jer na području općine nema nepokretnih kulturnih dobara ili kulturno povijesne cjeline u kojima se obavlja gospodarska djelatnost, te je donijela akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama mogu ubirati.

Baze podataka o obveznicima ustrojene su za sve vrste prihoda koje općina Feričanci sama obračunava i naplaćuje. Općina Feričanci ne raspolaže podacima o obveznicima poreza na potrošnju, jer tu bazu podataka vodi Porezna uprava. Najveće baze obveznika se odnose na komunalnu naknadu u kojoj je evidentirano 950 obveznika i porez na tvrtku u kojoj je evidentirano 62 obveznika, dok za druge vrste prihoda općina Feričanci ima manji broj obveznika. Baze se ažuriraju na temelju prijave korisnika, izdanih rješenja, zaključenih ugovora i druge dokumentacije ovisno o vrsti prihoda, te uvidom u središnji obrtni registar. Osim navedenog, baza obveznika komunalne naknade (broj i površina nekretnina čiji su vlasnici ili korisnici obveznici plaćanja komunalne naknade) trebala bi se provjeravati i obilaskom terena, te bi se mogla usporediti i s bazom obveznika plaćanja odvoza komunalnog otpada koju vodi trgovačko društvo kojem je općina Feričanci povjerila obavljanje navedenih poslova. Pri ažuriranju baza, otežan je pristup podacima od drugih državnih tijela (Porezne uprave, nadležnih sudova i drugih tijela) koji se odnose na promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba.

Državni ured za reviziju predlaže ažuriranje baza podataka na temelju svih dostupnih podataka, informacija i mogućnosti koje stoje na raspolaganju općini Feričanci, kako bi se potpuno i pravovremeno utvrdili obveznici plaćanja općinskih prihoda. Državni ured za reviziju je mišljenja da bi baze podataka o obveznicima plaćanja općinskih prihoda bile ažurnije kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba na način kako je to utvrđeno kad su u pitanju podaci potrebni Poreznoj upravi i drugim nadležnim tijelima.

- Računovodstvene evidencije potraživanja

Općina Feričanci vodi propisane poslovne knjige. Informatički sustav u okviru kojeg se vode analitičke evidencije potraživanja omogućuje samo izravni uvid u podatke o potraživanjima po subjektima, odnosno obveznicima, računima i pojedinačnim iznosima, a ne omogućuje utvrđivanje potraživanja po rokovima dospjelosti, što zahtijeva naknadnu provjeru i obradu podataka potrebnih za poduzimanje mjera naplate.

Državni ured za reviziju predlaže unaprijediti sustav vođenja potraživanja u poslovnim knjigama na način koji omogućuje izravni pregled potraživanja po rokovima dospjelosti, čime bi se omogućio brz i točan pristup svim podacima potrebnim za naplatu potraživanja.

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Poslove utvrđivanja, evidentiranja i naplate općinskih prihoda čije je ubiranje i naplata u nadležnosti općine (osim poreza na potrošnju) obavlja jedinstveni upravni odjel i komunalni pogon. Za obavljanje poslova naplate prihoda imenovane su dvije osobe, a za poslove kontrole naplate nije imenovana osoba. Tijekom 2011. o naplati prihoda izvještavan je zakonski predstavnik. Općina Feričanci nije donijela pisane procedure o naplati i kontroli naplate prihoda. Iako navedene procedure nisu propisane, općina Feričanci poduzima mjere za naplatu potraživanja i provodi kontrolu naplate.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate, kojima između ostalog, treba propisati procedure, postupke i mjere vezane za pravodobno, sustavno i kontinuirano poduzimanje mjera za naplatu prihoda (vrste redovitih mjera i mjera prisilne naplate koje se poduzimaju pri naplati, rokove u kojima se pojedine mjere naplate primjenjuju, obračun zatezних kamata, pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja, odgovorne osobe zadužene za poduzimanje mjera naplate i kontrole naplate i druge postupke vezane uz naplatu prihoda). Donošenje i primjena pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate unaprijedila bi sustav obračuna i naplate općinskih prihoda i pridonijela učinkovitoj naplati općinskih prihoda.

- Informiranje stanovništva

Općina Feričanci je putem službenih glasnika, oglasne ploče i svoje mrežne stranice na Internetu informirala stanovništvo i druge subjekte o različitim područjima djelovanja općinske uprave. Posebne mjere informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihov utjecaj na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području općine nisu provedene. Provođenje posebnih mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o namjeni za koju se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje općih uvjeta življenja na području općine, utjecalo bi na podizanje svijesti obveznika o cilju i svrsi, te obvezi plaćanja proračunskih prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže provođenje posebnih mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području općine Feričanci.

Općina Gorjani

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Gorjani, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. Općina Gorjani je imala osam zaposlenika, od kojih su četiri zaposlena u općinskoj upravi na neodređeno vrijeme, a četiri su zaposlena na određeno vrijeme u programu javnih radova. Prema Registru proračunskih korisnika, općina Gorjani nema proračunskih korisnika. Površina općine je 53 km², a obuhvaća dva naselja. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 1 587 stanovnika, 542 kućanstva i 699 stambenih jedinica.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Gorjani, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 1.769.482,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 2.325.713,00 kn ili 56,8%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 22,6% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 42,8% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Gorjani ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 45.

Tablica broj 45

Vlastiti prihodi općine Gorjani ostvoreni za 2010. i 2011.

Redni broj	Prihod	u kn		
		2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	17.056	18.043	105,8
1.1.	Porez na promet (porez na potrošnju)	10.236	12.153	118,7
1.2.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	6.820	5.890	86,4
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	586.060	399.567	68,2
2.1.	Naknade za koncesiju	11.126	112.749	1.013,4
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	483.798	280.870	58,1
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	91.136	5.948	6,5
3.	Upravne i administrativne pristojbe	475	107.935	-
3.1.	Županijske, gradske i općinske pristojbe i naknade	0	107.935	-
3.2.	Ostale pristojbe i naknade	475	0	-
4.	Komunalni doprinosi i naknade	82.739	55.954	67,6
4.1.	Komunalni doprinos	2.465	682	27,7
4.2.	Komunalna naknada	57.516	46.177	80,3
4.3.	Naknade za priključak	22.758	9.095	40,0
5.	Prihodi po posebnim propisima	239.323	176.177	73,6
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	0	8.265	-
5.2.	Mjesni samodoprinos	998	7.361	737,6
5.3.	Ostali prihodi po posebnim propisima	238.325	160.551	67,4
	Ukupno	925.653	757.676	81,9

Vlastiti prihodi za 2011. su ostvoreni u iznosu 757.676,00 kn, što je u odnosu na prihode ostvarene za 2010. manje za 167.977,00 kn ili 18,1%. Smanjenje se najvećim dijelom odnosi na smanjenje prihoda od zakupa i iznajmljivanja imovine.

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Gorjani koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 46.

Tablica broj 46

Potraživanja općine Gorjani koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	596.830	701.549	117,5
1.1.	Potraživanja za poreze	0	129.712	-
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	374.633	345.199	92,1
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	222.197	226.638	102,0
	Ukupno	596.830	701.549	117,5

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 596.830,00 kn, a koncem 2011. su iskazana u iznosu 701.549,00 kn, što je za 104.719,00 kn ili 17,5 više u odnosu na 2010. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na povećanje potraživanja za poreze.

Iskazana potraživanja na koncu 2011. u cijelosti se odnose na dospjela potraživanja za vlastite prihode.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 303.968,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu 226.638,00 kn, općinske poreze u iznosu 129.710,00 kn, naknade za koncesije za obavljanje komunalnih djelatnosti u iznosu 5.000,00 kn i druga potraživanja u iznosu 36.232,00 kn.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode nenaplaćena do jedne godine od roka dospijeća iznose 337.980,00 kn, od jedne do tri godine iznose 70.249,00 kn, od tri do pet godina iznose 55.071,00 kn i preko pet godina iznose 108.539,00 kn. Za dospjela potraživanja od općinskih poreza u iznosu 129.710,00 kn, općina Gorjani nema podatke o razdoblju u kojem su potraživanja nenaplaćena u odnosu na rok dospijeća.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Vlastiti prihodi općine Gorjani su ostvareni za 2011. u iznosu 757.676,00 kn. U okviru navedenih prihoda, ostvareni su u iznosu 239.641,00 kn prihodi na koje općina nema utjecaja u naplati (koncesije poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 146.128,00 kn, naknada za eksploataciju mineralnih sirovina u iznosu 77.840,00 kn, vodnog doprinosa u iznosu 8.265,00 kn, doprinosa za šume u iznosu 7.361,00 kn i drugih prihoda u iznosu 47,00 kn), jer prema odredbama posebnih propisa na temelju kojih se ostvaruju navedeni prihodi, nadzor nad naplatom te postupke naplate obavljaju druga državna tijela. Osim navedenog, u okviru vlastitih prihoda iskazani su i prihodi od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u iznosu 107.935,00 kn za financiranje plaća zaposlenika u posebnim programima zapošljavanja (program javnih radova).

Vlastiti prihodi na koje općina Gorjani ima utjecaja u naplati su ostvareni za 2011. u iznosu 410.100,00 kn i čine 54,1% ukupnih vlastitih prihoda općine i odnose se na prihode od zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 280.870,00 kn, komunalne naknade u iznosu 46.177,00 kn, naknada za koncesije za obavljanje komunalnih djelatnosti u iznosu 40.809,00 kn, općinskih poreza u iznosu 18.043,00 kn, naknada za priključenje na objekte komunalne infrastrukture u iznosu 9.095,00 kn, komunalnog doprinosa u iznosu 682,00 kn i drugih prihoda u iznosu 14.424,00 kn. Općina Gorjani je poslove obračuna i naplate poreza na potrošnju povjerila Poreznoj upravi, a obračun i naplatu drugih navedenih prihoda obavlja upravni odjel općine. Vlastiti prihodi koje općina Gorjani samostalno obračunava i na koje ima utjecaj u naplati iznose 392.057,00 kn.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode na koncu 2011. iznose 701.549,00 kn i odnose se na potraživanja za zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 303.968,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu 226.638,00 kn, općinske poreze u iznosu 129.710,00 kn, naknade za koncesije za obavljanje komunalnih djelatnosti u iznosu 5.000,00 kn i druga potraživanja u iznosu 36.232,00 kn. Dospjela potraživanja za vlastite prihode koje općina Gorjani samostalno obračunava i na koje ima utjecaja u naplati (bez općinskih poreza) iznose 571.839,00 kn, od čega se na potraživanja koja su nenaplaćena u roku dužem od tri godine od dana dospijea odnosi 163.610,00 kn ili 28,6%. Vrijednosno najznačajnija potraživanja koja su nenaplaćena u roku dužem od tri godine od dana dospijea odnose se na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 122.377,00 kn.

Mjere i postupci naplate potraživanja za općinske prihode propisani su odredbama Općeg poreznog zakona (sudske tužbe, ovrhe na novčanim sredstvima, nekretninama, pokretninama i drugom imovinom i druge mjere), odredbama Stečajnog zakona (Narodne novine 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 82/06, 116/10, 25/12 i 133/12), (naplata potraživanja od dužnika nad kojima je pokrenut stečajni postupak) odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine 152/08, 25/09, 153/09, 21/10, 39/11 i 63/11), (raskidanje ugovora, izvještavanje i dostavljanje dokumentacije o potraživanjima nadležnom državnom odvjetništvu koje je ovlašteno poduzimati mjere prisilne naplate), Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12) koja je donesena u srpnju 2012. (odgoda plaćanja i obročna otplata duga, otpis duga s osnove kamata ukoliko se glavnica duga plati u cijelosti jednokratno, prodaja potraživanja) i drugim propisima. Općina Gorjani pri naplati prihoda može primjenjivati i druge mjere i postupke koje joj stoje na raspolaganju (slanje opomena, pozivanje obveznika na podmirenje duga, raskidanje ugovora i drugo) i za koje ocijeni da bi mogle pridonijeti učinkovitoj naplati prihoda. Pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, naplata prihoda može se dodatno osigurati i ugovaranjem i pribavljanjem instrumenata osiguranja plaćanja (mjenica, zadužnica, jamstava i drugih instrumenata).

Za naplatu potraživanja od zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 44.699,00 kn poduzete su u 2011. mjere opominjanja dužnika, a druge mjere za naplatu prihoda nisu poduzimane, niti su obveznicima koji nisu podmirivali obveze u rokovima dospijea obračunavane zatezne kamate. Obračunom zateznih kamata povećava se i vjerojatnost naplate prihoda u rokovima dospelosti. Obavljenom financijskom revizijom za 2009. utvrđeno je da su za naplatu dijela potraživanja poduzimane samo mjere opominjanja dužnika, dok druge raspoložive mjere naplate nisu poduzimane.

Prema navedenom, općina Gorjani nije poduzimala sve raspoložive mjere za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, te su iskazana dospjela potraživanja, za vlastite prihode na koje općina ima utjecaja u naplati na koncu 2011. vrijednosno značajna i iznose 571.839,00 kn, što čini 145,9% navedenih prihoda koji su za 2011. ostvareni u iznosu 392.057,00 kn. Na potraživanja koja su nenaplaćena u roku dužem od tri godine od dana dospelosti se odnosi 163.610,00 kn ili 28,6%. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijelo jedinice lokalne samouprave odgovorno je za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i uplatu u proračun u skladu sa zakonom ili drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine.

Državni ured za reviziju predlaže sustavno i kontinuirano poduzimanje svih raspoloživih mjera za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, te se predlaže pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, u slučajevima kada je to moguće, ugovaranje i pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja kojima se olakšava postupak naplate i dodatno se osigurava mogućnost naplate prihoda. Prije nastupanja rokova zastare potraživanja, predlaže se pravovremeno poduzimanje radnji kako bi se izbjegla zastara potraživanja koja bitno utječe na realnost, odnosno mogućnost naplate potraživanja. Predlaže se obveznicima koji ne plaćaju obveze u rokovima dospelosti obračunavanje zakonskih zatezних kamata. Primjenom navedenih preporuka, općina Gorjani bi povećala učinkovitost naplate prihoda, te osigurala veća proračunska sredstva za izvršavanje programa i poslova iz djelokruga općine.

Općina Gorjani je poslove izdavanja rješenja, evidentiranja potraživanja i naplate općinskih poreza povjerila Poreznoj upravi. Potraživanja za općinske poreze na koncu 2011. iznose 129.710,00 kn, što čini 718,9% prihoda od općinskih poreza koji su za 2011 ostvareni u iznosu 18.043,00 kn. Porezna uprava nije dostavljala općini Gorjani podatke o dospelosti potraživanja, pojedinačnim obveznicima i poduzetim mjerama naplate. Revizijom učinkovitosti utvrđeno je da se kod lokalnih jedinica koje same obračunavaju i naplaćuju sve ili dio gradskih ili općinskih poreza, naplata navedenih prihoda obavlja na učinkovitiji način.

Državni ured za reviziju predlaže od Porezne uprave zatražiti podatke o dospelosti potraživanja za općinske poreze, pojedinačnim obveznicima i poduzetim mjerama naplate. Ukoliko Porezna uprava nije u mogućnosti dostaviti tražene podatke ili se na temelju dostavljenih podataka utvrdi da općinski porezi nisu učinkovito naplaćivani, predlaže se napraviti analizu i poduzeti mjere za učinkovitiju naplatu navedenih prihoda.

- Zakonska regulativa i baze podataka

Općina Gorjani je donijela akte o naplati svih prihoda koji se prema zakonskim odredbama trebaju ubirati, osim prihoda od godišnje grobne naknade i spomeničke rente, te je donijela akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama mogu ubirati, osim prireza porezu na dohodak. Prihodi od spomeničke rente nisu naplaćivani, jer na području općine nema nepokretnih kulturnih dobara ili kulturno povijesne cjeline u kojima se obavlja gospodarska djelatnost.

Općina Gorjani nije donijela odluku o naplati prihoda od godišnje grobne naknade koji bi se trebao ostvarivati u skladu s odredbama Zakona o grobljima (Narodne novine 19/98 i 50/12).

Državni ured za reviziju predlaže donošenje odluke te prikupljanje prihoda od godišnje grobne naknade kako bi se naplaćivali svi prihodi koji su u skladu sa zakonima i drugim propisima, koji su u nadležnosti općine Gorjani.

Baze podataka o obveznicima ustrojene su za sve vrste prihoda koje općina Gorjani sama obračunava i naplaćuje. Općina Gorjani ne raspolaže podacima o obveznicima općinskih poreza, jer te baze podataka vodi Porezna uprava. Najveća baza obveznika se odnosi na komunalnu naknadu u kojoj je evidentirano 542 obveznika, dok za druge vrste prihoda općina Gorjani ima manji broj obveznika. Baze se ažuriraju na temelju prijave korisnika, izdanih rješenja, zaključenih ugovora i druge dokumentacije ovisno o vrsti prihoda. Osim navedenog, općina Gorjani bi trebala ažurirati baze podataka i na temelju drugih dostupnih informacija (uvidom u središnji obrtni registar, registar trgovačkog suda, objave u Narodnim novinama i drugo), a baza obveznika komunalne naknade (broj i površina nekretnina čiji su vlasnici ili korisnici obveznici plaćanja komunalne naknade) trebala bi se provjeravati i obilaskom terena, te bi se mogla usporediti i s bazom obveznika plaćanja odvoza komunalnog otpada koju vodi trgovačko društvo kojem je općina Gorjani povjerila obavljanje navedenih poslova. Pri ažuriranju baza, otežan je pristup podacima od drugih državnih tijela (Porezne uprave, nadležnih sudova i drugih tijela) koji se odnose na promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba.

Državni ured za reviziju predlaže ažuriranje baza podataka na temelju svih dostupnih podataka, informacija i mogućnosti koje stoje na raspolaganju općini Gorjani, kako bi se potpuno i pravovremeno utvrdili obveznici plaćanja općinskih prihoda. Državni ured za reviziju je mišljenja da bi baze podataka o obveznicima plaćanja općinskih prihoda bile ažurnije kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba na način kako je to utvrđeno kad su u pitanju podaci potrebni Poreznoj upravi i drugim nadležnim tijelima.

- Računovodstvene evidencije potraživanja

Općina Gorjani vodi propisane poslovne knjige. Evidentiranje poslovnih promjena u glavnoj knjizi obavlja računovodstveni servis (trgovačko društvo u vlasništvu grada Đakova), a analitičke evidencije potraživanja vodi općina. Analitičke evidencije potraživanja omogućuju samo izravni uvid u podatke o potraživanjima po subjektima, odnosno obveznicima, računima i pojedinačnim iznosima, a ne omogućuje utvrđivanje potraživanja po rokovima dospelosti, što zahtijeva naknadnu provjeru i obradu podataka potrebnih za poduzimanje mjera naplate.

Državni ured za reviziju predlaže unaprijediti sustav vođenja potraživanja u poslovnim knjigama na način koji omogućuje izravni pregled potraživanja po rokovima dospelosti, čime bi se omogućio brz i točan pristup svim podacima potrebnim za naplatu potraživanja.

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Poslove utvrđivanja, evidentiranja i naplate općinskih prihoda čije je ubiranje i naplata u nadležnosti općine Gorjani (osim općinskih poreza) obavlja jedinstveni upravni odjel. Za obavljanje poslova naplate i kontrole naplate prihoda nisu imenovane posebne osobe. Tijekom 2011. o naplati prihoda izvještavan je zakonski predstavnik. Općina Gorjani nije donijela pisane procedure o naplati i kontroli naplate prihoda. S obzirom da su potraživanja za vlastite prihode općine Gorjani na koncu 2011. vrijednosno značajna i da za naplatu potraživanja nisu poduzimane raspoložive mjere, organizacija naplate i kontrole naplate prihoda nije ustrojena na način koji omogućuje učinkovitu naplatu prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate, kojima između ostalog, treba propisati procedure, postupke i mjere vezane za pravodobno, sustavno i kontinuirano poduzimanje mjera za naplatu prihoda (vrste redovitih mjera i mjera prisilne naplate koje se poduzimaju pri naplati, rokove u kojima se pojedine mjere naplate primjenjuju, obračun zatezних kamata, pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja, odgovorne osobe zadužene za poduzimanje mjera naplate i kontrole naplate i druge postupke vezane uz naplatu prihoda). Donošenje i primjena pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate unaprijediti bi sustav obračuna i naplate općinskih prihoda i pridonijela učinkovitoj naplati općinskih prihoda.

- Informiranje stanovništva

Općina Gorjani je putem oglasne ploče informirala stanovništvo i druge subjekte o različitim područjima djelovanja općinske uprave. Posebne mjere informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihov utjecaj na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području općine Gorjane, nisu provedene. Provođenje posebnih mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o namjeni za koju se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje općih uvjeta življenja na području općine Gorjani, utjecalo bi na podizanje svijesti obveznika o cilju i svrsi, te obvezi plaćanja proračunskih prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže provođenje posebnih mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području općine Gorjani.

Općina Jagodnjak

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Jagodnjak, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. općina Jagodnjak je imala osam zaposlenika. Prema Registru proračunskih korisnika, općina nema proračunskih korisnika. Površina općine Jagodnjak je 105km², a obuhvaća četiri naselja. Općina Jagodnjak u cijelosti pripada prvoj skupini područja posebne državne skrbi. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 2 040 stanovnika, 738 kućanstava i 929 stambenih jedinica.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Jagodnjak, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 6.326.149,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 2.990.811,00 kn ili 32,1%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 19,4% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 15,9% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Jagodnjak ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 47.

Tablica broj 47

Vlastiti prihodi općine Jagodnjak ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihod	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	21.762	22.329	102,6
1.1.	Porez na promet (porez na potrošnju)	9.037	8.834	97,8
2.2.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	12.725	13.495	106,1
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	903.770	253.072	28,0
2.1.	Naknade za koncesiju	1.000	1.000	100,0
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	899.916	246.248	27,4
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	0	5.824	-
2.4.	Ostali prihodi od nefinancijske imovine	2.854	0	-
3.	Upravne i administrativne pristojbe	184	47.901	-
3.1.	Županijske, gradske i općinske pristojbe i naknade	0	47.901	-
3.2.	Ostale pristojbe i naknade	184	0	-
4.	Komunalni doprinosi i naknade	191.504	198.974	103,9
4.1.	Komunalna naknada	191.504	161.674	84,4
4.2.	Naknade za priključak	0	37.300	-
5.	Prihodi po posebnim propisima	122.057	97.815	80,1
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	1.029	958	93,1
5.2.	Doprinos za šume	120.718	95.369	79,0
5.3.	Ostali prihodi po posebnim propisima	310	1.488	480,0
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	568.838	384.160	67,5
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	568.838	334.754	58,8
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	0	49.406	-
	Ukupno	1.808.115	1.004.251	55,5

Vlastiti prihodi za 2011. su ostvareni u iznosu 1.004.251,00 kn, što je u odnosu na prihode ostvarene za 2010. manje za 803.864,00 kn ili 44,5%. Smanjenje se najvećim dijelom odnosi na smanjenje prihoda od zakupa i iznajmljivanja imovine.

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Jagodnjak koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 48.

Tablica broj 48

Potraživanja općine Jagodnjak koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	478.666	496.248	103,7
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	178.666	496.248	277,8
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	300.000	0	-
Ukupno		478.666	496.248	103,7

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 478.666,00 kn, a koncem 2011. su iskazana u iznosu 496.248,00 kn, što je za 17.852,00 kn ili 3,7% više u odnosu na 2010. Povećanje se odnosi na povećanje potraživanja za prihode od imovine.

Od iskazanih potraživanja na koncu 2011. u iznosu 496.248,00 kn, na potraživanja koja se ne odnose na vlastite prihode (dane pozajmice i kamate) se odnosi 210.871,00 kn. Potraživanja za vlastite prihode koja su iskazana u financijskim izvještajima iznose 285.377,00 kn. U financijskim izvještajima nisu iskazana potraživanja od komunalne naknade koja prema analitičkoj evidenciji iznose 297.540,00 kn. Ukupna potraživanja za vlastite prihode općine iznose 582.917,00 kn i u cijelosti se odnose na dospjela potraživanja.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja od komunalne naknade u iznosu 297.540,00 kn, prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 182.352,00 kn, zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 65.047,00 kn i zakupa poslovnog prostora u iznosu 37.978,00 kn. Za dospjela potraživanja za vlastite prihode općina Jagodnjak nema podatke o razdoblju u kojem su potraživanja nenaplaćena u odnosu na rok dospelja.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Vlastiti prihodi općine Jagodnjak su ostvareni za 2011. u iznosu 1.004.251,00 kn. U okviru navedenih prihoda, ostvareni su u iznosu 102.150,00 kn prihodi na koje općina Jagodnjak nema utjecaja u naplati (doprinosa za šume u iznosu 95.369,00 kn, spomeničke rente u iznosu 5.824,00 kn i vodnog doprinosa u iznosu 957,00 kn), jer prema odredbama posebnih propisa na temelju kojih se ostvaruju navedeni prihodi, nadzor nad naplatom te postupke naplate obavljaju druga državna tijela.

Vlastiti prihodi na koje općina Jagodnjak ima utjecaja u naplati su ostvareni za 2011. u iznosu 902.101,00 kn i čine 89,8% ukupnih vlastitih prihoda općine i odnose se na prihode od prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 334.754,00 kn, zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 246.249,00 kn, komunalne naknade u iznosu 161.674,00 kn, prodaje nekretnina na području posebne državne skrbi u iznosu 49.406,00 kn, naknada za priključenje na objekte komunalne infrastrukture u iznosu 37.300,00 kn, općinskih poreza u iznosu 22.329,00 kn, naknada za koncesije u iznosu 1.000,00 kn i druge prihode u iznosu 49.389,00 kn. Općina Jagodnjak je poslove obračuna i naplate općinskih poreza povjerila Poreznoj upravi, a obračun i naplatu drugih navedenih prihoda obavlja upravni odjel općine Jagodnjak. Vlastiti prihodi koje općina Jagodnjak samostalno obračunava i na koje ima utjecaj u naplati iznose 879.772,00 kn.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode na koncu 2011. iznose 582.917,00 kn i odnose se na potraživanja od komunalne naknade u iznosu 297.540,00 kn, prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 182.352,00 kn, zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 65.047,00 kn i zakupa poslovnog prostora u iznosu 37.978,00 kn. Navedena potraživanja u iznosu 582.917,00 kn se odnose na potraživanja za vlastite prihode koje općina Jagodnjak samostalno obračunava i na koje ima utjecaja u naplati. Za dospjela potraživanja za vlastite prihode, općina Jagodnjak nema podatke o razdoblju u kojem su potraživanja nenaplaćena u odnosu na rok dospijeca.

Mjere i postupci naplate potraživanja za općinske prihode propisani su odredbama Općeg poreznog zakona (sudske tužbe, ovrhe na novčanim sredstvima, nekretninama, pokretninama i drugom imovinom i druge mjere), odredbama Stečajnog zakona (Narodne novine 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 82/06, 116/10, 25/12 i 133/12), (naplata potraživanja od dužnika nad kojima je pokrenut stečajni postupak) odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine 152/08, 25/09, 153/09, 21/10, 39/11 i 63/11), (raskidanje ugovora, izvještavanje i dostavljanje dokumentacije o potraživanjima nadležnom državnom odvjetništvu koje je ovlašteno poduzimati mjere prisilne naplate), Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12) koja je donesena u srpnju 2012. (odgoda plaćanja i obročna otplata duga, otpis duga s osnove kamata ukoliko se glavnica duga plati u cijelosti jednokratno, prodaja potraživanja) i drugim propisima. Općina Jagodnjak pri naplati prihoda može primjenjivati i druge mjere i postupke koje joj stoje na raspolaganju (slanje opomena, pozivanje obveznika na podmirenje duga, raskidanje ugovora i drugo) i za koje ocijeni da bi mogle pridonijeti učinkovitoj naplati prihoda. Pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, naplata prihoda može se dodatno osigurati i ugovaranjem i pribavljanjem instrumenata osiguranja plaćanja (mjenica, zadužnica, jamstava i drugih instrumenata).

Za naplatu potraživanja (od komunalne naknade i zakupa i prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države) u iznosu 231.377,00 kn poduzete su u 2011. mjere opominjanja dužnika, a druge mjere za naplatu prihoda nisu poduzimane, niti su obveznicima koji nisu podmirivali obveze u rokovima dospijeca obračunavane zatezne kamate. Obračunom zateznih kamata povećava se i vjerojatnost naplate prihoda u rokovima dospelosti.

Prema navedenom, općina Jagodnjak nije sustavno i kontinuirano poduzimala sve raspoložive mjere za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, te su iskazana dospjela potraživanja, za vlastite prihode na koje općina Jagodnjak ima utjecaja u naplati na koncu 2011. vrijednosno značajna i iznose 582.917,00 kn, što čini 64,6% navedenih prihoda koji su u 2011. ostvareni u iznosu 902.101,00 kn.

Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijelo jedinice lokalne samouprave odgovorno je za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i uplatu u proračun u skladu sa zakonom ili drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine.

Državni ured za reviziju predlaže sustavno i kontinuirano poduzimanje svih raspoloživih mjera za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, te se predlaže pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, u slučajevima kada je to moguće, ugovaranje i pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja kojima se olakšava postupak naplate i dodatno se osigurava mogućnost naplate prihoda. Prije nastupanja rokova zastare potraživanja, predlaže se pravovremeno poduzimanje radnji kako bi se izbjegla zastara potraživanja koja bitno utječe na realnost, odnosno mogućnost naplate potraživanja. Predlaže se obveznicima koji ne plaćaju obveze u rokovima dospjeća obračunavanje zakonskih zatezних kamata. Primjenom navedenih preporuka, općina Jagodnjak bi povećala učinkovitost naplate prihoda, te osigurala veća proračunska sredstva za izvršavanje programa i poslova iz djelokruga općine.

Općina Jagodnjak je poslove izdavanja rješenja, evidentiranja potraživanja i naplate općinskih poreza povjerila Poreznoj upravi. Potraživanja za općinske poreze na koncu 2011. nisu iskazana u poslovnim knjigama, jer Porezna uprava nije dostavljala Općini Jagodnjak podatke o ukupnom stanju i dospelosti potraživanja, pojedinačnim obveznicima i poduzetim mjerama naplate.

Državni ured za reviziju predlaže od Porezne uprave zatražiti podatke o ukupnom stanju i dospelosti potraživanja za općinske poreze, pojedinačnim obveznicima i poduzetim mjerama naplate. Ukoliko Porezna uprava nije u mogućnosti dostaviti tražene podatke ili se na temelju dostavljenih podataka utvrdi da općinski porezi nisu učinkovito naplaćivani, predlaže se napraviti analizu i poduzeti mjere za učinkovitu naplatu navedenih prihoda.

- Zakonska regulativa i baze podataka

Općina Jagodnjak je donijela akte o naplati svih prihoda koji se prema zakonskim odredbama trebaju ubirati, osim prihoda od godišnje grobne naknade i spomeničke rente, te je donijela akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama mogu ubirati. Prihodi od spomeničke rente nisu naplaćivani, jer na području Općine Jagodnjak nema nepokretnih kulturnih dobara ili kulturno povijesne cjeline u kojima se obavlja gospodarska djelatnost.

Općina Jagodnjak nije donijela odluku o naplati prihoda od godišnje grobne naknade koji bi se trebao ostvarivati u skladu s odredbama Zakona o grobljima (Narodne novine 19/98 i 50/12) .

Državni ured za reviziju predlaže donošenje odluke te prikupljanje prihoda od godišnje grobne nakade kako bi se naplaćivali svi prihodi koji su u skladu sa zakonima i drugim propisima dani u nadležnost općine.

Općina Jagodnjak je u ranijim godinama pravnoj osobi odobrila korištenje poslovnog prostora u vlasništvu općine bez plaćanja zakupnine. Prema odredbama Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora (Narodne novine 125/11), poslovni prostori u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave daju se u zakup putem javnog natječaja.

Državni ured za reviziju predlaže davanje poslovnih prostora u zakup putem javnog natječaja i ugovaranje zakupnine radi ostvarivanja prihoda od zakupa poslovnih prostora.

Baze podataka o obveznicima ustrojene su za sve vrste prihoda koje općina Jagodnjak sama obračunava i naplaćuje. Općina Jagodnjak ne raspolaže podacima o obveznicima općinskih poreza, jer te baze podataka vodi Porezna uprava. Najveća baza obveznika se odnosi na komunalnu naknadu u kojoj je evidentirano 555 obveznika, dok za druge vrste prihoda općina Jagodnjak ima manji broj obveznika. Baze se ažuriraju na temelju prijave korisnika, izdanih rješenja, zaključenih ugovora i druge dokumentacije ovisno o vrsti prihoda. Osim navedenog, općina Jagodnjak bi trebala ažurirati baze podataka i na temelju drugih dostupnih informacija (uvidom u središnji obrtni registar, registar trgovačkog suda, objave u Narodnim novinama i drugo), a baza obveznika komunalne naknade (broj i površina nekretnina čiji su vlasnici ili korisnici obveznici plaćanja komunalne naknade) trebala bi se provjeravati i obilaskom terena, te bi se mogla usporediti i s bazom obveznika plaćanja odvoza komunalnog otpada koju vodi trgovačko društvo kojem je općina Jagodnjak povjerala obavljanje navedenih poslova. Pri ažuriranju baza, otežan je pristup podacima od drugih državnih tijela (Porezne uprave, nadležnih sudova i drugih tijela) koji se odnose na promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba.

Državni ured za reviziju predlaže ažuriranje baza podataka na temelju svih dostupnih podataka, informacija i mogućnosti koje stoje na raspolaganju općini Jagodnjak, kako bi se potpuno i pravovremeno utvrdili obveznici plaćanja općinskih prihoda. Državni ured za reviziju je mišljenja da bi baze podataka o obveznicima plaćanja općinskih prihoda bile ažurnije kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba na način kako je to utvrđeno kad su u pitanju podaci potrebni Poreznoj upravi i drugim nadležnim tijelima.

- Računovodstvene evidencije potraživanja

U glavnoj knjizi i financijskim izvještajima općine Jagodnjak za 2011. nisu iskazana potraživanja od komunalne naknade koja prema analitičkoj evidenciji iznose 297.540,00 kn. Za prihode od naknada za priključak na objekte komunalne infrastrukture i prodaju nekretnina na području posebne državne skrbi nisu ustrojene analitičke evidencije potraživanja. Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu proračun i proračunski korisnici su obvezni u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima.

Ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige ne osiguravaju potrebni podaci o potraživanjima, kao obvezna pomoćna knjiga propisana je analitička knjigovodstvena evidencija potraživanja (po subjektima, računima, pojedinačnim iznosima, rokovima dospelosti i drugo).

Prema odredbama Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu osnovna svrha financijskih izvještaja je dati informacije o financijskom položaju, uspješnosti ispunjenja postavljenih ciljeva (poslovanja) i novčanim tijekovima proračuna.

Ustrojene analitičke evidencije potraživanja omogućuju samo izravni uvid u podatke o potraživanjima po subjektima, odnosno obveznicima, računima i pojedinačnim iznosima, a ne omogućuje utvrđivanje potraživanja po rokovima dospelosti, što zahtijeva naknadnu provjeru i obradu podataka potrebnih za poduzimanje mjera naplate. Analitičke evidencije potraživanja zahtijevaju zaseban unos podataka o potraživanjima i prihodima u glavnu knjigu i analitičke evidencije, zbog čega je povećana mogućnost pogrešaka pri evidentiranju, te se uneseni podaci mjesečno ili godišnje usklađuju, što zahtijeva dodatno vrijeme i rad zaposlenika.

Državni ured za reviziju predlaže evidentiranje i iskazivanje svih potraživanja u glavnoj knjizi i financijskim izvještajima, ustrojavanje i vođenje analitičkih evidencija potraživanja za sve prihode koje općina Jagodnjak naplaćuje, te predlaže unaprijediti sustav vođenja potraživanja u poslovnim knjigama na način koji omogućuje izravni pregled potraživanja po rokovima dospelosti, te istodoban unos podataka o potraživanjima i prihodima u analitičke evidencije i glavnu knjigu, čime bi se omogućio brz i točan pristup svim podacima potrebnim za naplatu potraživanja, te bi se smanjila mogućnost pogrešaka pri evidentiranju prihoda i potraživanja.

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Poslove utvrđivanja, evidentiranja i naplate općinskih prihoda čije je ubiranje i naplata u nadležnosti općine (osim općinskih poreza) obavlja jedinstveni upravni odjel. Za obavljanje poslova naplate i kontrole naplate prihoda nisu imenovane posebne osobe. Općina Jagodnjak nije donijela pisane procedure o naplati i kontroli naplate prihoda. S obzirom da su potraživanja za vlastite prihode općine na koncu 2011. vrijednosno značajna, da nisu ustrojene analitičke evidencije potraživanja za sve prihode koje općina Jagodnjak obračunava i naplaćuje i da za naplatu potraživanja nisu poduzimane raspoložive mjere, organizacija naplate i kontrole naplate prihoda nije ustrojena na način koji omogućuje učinkovitu naplatu prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate, kojima između ostalog, treba propisati procedure, postupke i mjere vezane za pravodobno, sustavno i kontinuirano poduzimanje mjera za naplatu prihoda (vrste redovitih mjera i mjera prisilne naplate koje se poduzimaju pri naplati, rokove u kojima se pojedine mjere naplate primjenjuju, obračun zateznih kamata, pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja, odgovorne osobe zadužene za poduzimanje mjera naplate i kontrole naplate i druge postupke vezane uz naplatu prihoda). Donošenje i primjena pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate unaprijedila bi sustav obračuna i naplate općinskih prihoda i pridonijela učinkovitoj naplati općinskih prihoda.

- Informiranje stanovništva

Općina Jagodnjak je putem web stranice informirala stanovništvo i druge subjekte o različitim područjima djelovanja općinske uprave. Posebne mjere informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihov utjecaj na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području općine Jagodnjak, nisu provedene. Provođenje posebnih mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o namjeni za koju se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje općih uvjeta življenja na području općine, utjecalo bi na podizanje svijesti obveznika o cilju i svrsi, te obvezi plaćanja proračunskih prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže provođenje posebnih mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području općine Jagodnjak.

Općina Kneževi Vinogradi

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Kneževi Vinogradi, ustrojen je jedinstveni upravni odjel i vlastiti komunalni pogon. Koncem 2011. općina Kneževi Vinogradi je imala 17 zaposlenika. Prema Registru proračunskih korisnika, općina Kneževi Vinogradi ima jednog proračunskog korisnika u kojem je koncem 2011. bilo 10 zaposlenika. Površina općine je 248 km², a obuhvaća devet naselja. Općina Kneževi Vinogradi u cijelosti pripada prvoj skupini područja posebne državne skrbi. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 4 560 stanovnika, 1 750 kućanstava i 2 629 stambenih jedinica.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Kneževi Vinogradi, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 13.012.148,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 11.347021,00 kn ili 46,6%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 24,7% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 28,9% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Kneževi Vinogradi ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 49.

Tablica broj 49

Vlastiti prihodi općine Kneževi Vinogradi ostvareni za 2010. i 2011.

Redni broj	Prihod	u kn		
		2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	212.594	196.569	92,5
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	32.854	49.744	151,4
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	128.393	102.575	79,9
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	51.347	44.250	86,2
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	2.529.970	747.332	29,5
2.1.	Naknade za koncesiju	5.000	5.000	100,0
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	2.508.950	730.448	29,1
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	16.020	11.884	74,2
3.	Upravne i administrativne pristojbe	797	828	103,9
4.	Komunalni doprinosi i naknade	1.013.638	1.324.397	130,7
4.1.	Komunalni doprinos	0	771.486	-
4.2.	Komunalna naknada	1.013.638	551.811	54,4
4.3.	Naknade za priključak	0	1.100	-
5.	Prihodi po posebnim propisima	176.811	269.877	152,6
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	0	25.715	-
5.2.	Doprinos za šume	127.104	212.387	167,1
5.3.	Ostali prihodi po posebnim propisima	49.707	31.775	63,9
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	2.084.523	1.218.734	58,5
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	1.991.648	893.139	44,8
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	92.875	325.595	350,6
Ukupno		6.018.333	3.757.737	62,4

Vlastiti prihodi za 2011. su ostvareni u iznosu 3.757.737,00 kn, što je u odnosu na prihode ostvarene za 2010. manje za 2.260.596,00 kn ili 37,6%. Smanjenje se najvećim dijelom odnosi na smanjenje prihoda od zakupa i iznajmljivanja imovine.

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Kneževi Vinogradi koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 50.

Tablica broj 50

Potraživanja
općine Kneževi Vinogradi koncem 2010. i 2011.

		u kn		
Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	2.624.263	4.584.338	174,7
1.1.	Potraživanja za poreze	242.619	260.747	107,5
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	455.272	2.373.667	521,4
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	1.926.372	1.949.324	101,2
1.4.	Potraživanja za kazne i upravne mjere te ostale prihode	0	600	-
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	24.058.998	23.920.576	99,4
Ukupno		26.683.261	28.504.914	106,8

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 26.683.261,00 kn, a koncem 2011. su iskazana u iznosu 28.504.914,00 kn, što je za 1.821.653,00 kn ili 6,8 više u odnosu na 2010. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na povećanje potraživanja za prihode od imovine. Od potraživanja iskazanih na koncu 2011. u iznosu 28.504.914,00 kn, na potraživanja za naknadu za uređenje voda (koju općina na temelju odredbi Zakona o financiranju vodnog gospodarstva obračunava i naplaćuje u ime i za račun Hrvatskih voda) se odnosi 702.759,00 kn. Potraživanja za vlastite prihode iznose 27.802.155,00 kn od čega se na dospjela potraživanja odnosi 4.149.605,00 kn ili 14,9%, a na nedospjela potraživanja se odnosi 23.652.550,00 kn ili 85,1%.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za dugogodišnji zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 1.772.232,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu 1.023.880,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 508.127,00 kn, prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 344.607,00 kn, općinske poreze u iznosu 258.968,00 kn, doprinos za šume u iznosu 71.115,00 kn, najam stanova u iznosu 52.160,00 kn, zakupa i iznajmljivanja imovine u iznosu 41.148,00 kn, prodaju stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 18.786,00 kn, komunalni doprinos u iznosu 13.109,00 kn, prodaju zemljišta u vlasništvu općine u iznosu 2.027,00 kn i druga potraživanja u iznosu 43.446,00 kn.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode nenaplaćena do jedne godine od roka dospijea iznose 2.370.637,00 kn, od jedne do tri godine iznose 23.459,00 kn, od tri do pet godina iznose 25.000,00 kn i preko pet godina iznose 352.055,00 kn. Za potraživanja od komunalne naknade u iznosu 1.023.880,00 kn, općinskih poreza u iznosu 258.968,00 kn, najma stanova u iznosu 52.160,00 kn i drugih potraživanja u iznosu 43.446,00 kn, općina Kneževi Vinogradi nema podatke o razdoblju u kojem su potraživanja nenaplaćena u odnosu na rok dospijea.

Nedospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 23.517.533,00 kn, komunalni doprinos u iznosu 97.394,00 kn i prodaju zemljišta u vlasništvu općine u iznosu 37.623,00 kn.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Vlastiti prihodi općine Kneževi Vinogradi su ostvareni za 2011. u iznosu 3.757.737,00 kn. U okviru navedenih prihoda, ostvareni su u iznosu 571.449,00 kn prihodi na koje općina nema utjecaja u naplati (od dugogodišnjeg zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 320.635,00 kn, doprinosa za šume u iznosu 212.387,00 kn, vodnog doprinosa u iznosu 25.715,00 kn spomeničke rente u iznosu 11.884,00 i državnih biljega u iznosu 828,00 kn), jer prema odredbama posebnih propisa na temelju kojih se ostvaruju navedeni prihodi, nadzor nad naplatom te postupke naplate obavljaju druga državna tijela.

Vlastiti prihodi na koje općina Kneževi Vinogradi ima utjecaja u naplati su ostvareni za 2011. u iznosu 3.186.288,00 kn i čine 84,8% ukupnih vlastitih prihoda općine i odnose se na prihode od komunalnog doprinosa u iznosu 771.486,00 kn, prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 689.280,00 kn, komunalne naknade u iznosu 475.304,00 kn, prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 325.596,00 kn, zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 250.741,00 kn, prodaje zemljišta u vlasništvu općine u iznosu 203.858,00 kn, općinskih poreza u iznosu 196.569,00 kn, zakupa i iznajmljivanja imovine u iznosu 119.230,00 kn, grobnih naknada u iznosu 76.506,00 kn, najma stanova u iznosu 39.843,00 kn, naknada za koncesije u iznosu 5.000,00 kn, naknada za priključenje na objekte komunalne infrastrukture u iznosu 1.100,00 kn i drugih prihoda u iznosu 31.775,00 kn. Općina Kneževi Vinogradi je poslove obračuna i naplate općinskih poreza povjerila Poreznoj upravi. Obračun i naplatu drugih navedenih prihoda koji su ostvareni u ukupnom iznosu 2.989.719,00 kn obavlja općina samostalno ili je navedene poslove (za najam općinskih stanova) povjerila trgovačkom društvu u suvlasništvu općine na temelju zaključenog ugovora. Iako su poslovi obračuna i naplate prihoda od najma općinskih stanova povjereni trgovačkom društvu u suvlasništvu općine za naplatu navedenih prihoda odgovorna je općina Kneževi Vinogradi.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode na koncu 2011. iznose 4.149.605,00 kn, a odnose se na potraživanja za dugogodišnji zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 1.772.232,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu 1.023.880,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 508.127,00 kn, prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 344.607,00 kn, općinske poreze u iznosu 258.968,00 kn, doprinos za šume u iznosu 71.115,00 kn, najam stanova u iznosu 52.160,00 kn, zakupa i iznajmljivanja imovine u iznosu 41.148,00 kn, prodaju stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 18.786,00 kn, komunalni doprinos u iznosu 13.109,00 kn, prodaju zemljišta u vlasništvu općine u iznosu 2.027,00 kn i druga potraživanja u iznosu 43.446,00 kn. Dospjela potraživanja za vlastite prihode, koje općina Kneževi Vinogradi samostalno obračunava ili je na temelju ugovora navedene poslove prenijela trgovačkom društvu u suvlasništvu općine, i na koje ima utjecaja u naplati (bez općinskih poreza i dugogodišnjeg zakupa poljoprivrednog zemljišta) iznose 2.117.405,00 kn.

Za potraživanja od komunalne naknade u iznosu 1.023.880,00 kn, najma stanova u iznosu 52.160,00 kn i drugih potraživanja u iznosu 43.446,00 kn, općina Kneževi Vinogradi nema podatke o razdoblju u kojem su potraživanja nenaplaćena u odnosu na rok dospijeca. Od drugih potraživanja za vlastite prihode u iznosu 1.057.919,00 kn, na potraživanja koja su nenaplaćena u roku dužem od tri godine od dana dospijeca se odnosi 377.055,00 kn ili 35,6%.

Mjere i postupci naplate potraživanja za općinske prihode propisani su odredbama Općeg poreznog zakona (sudske tužbe, ovrhe na novčanim sredstvima, nekretninama, pokretninama i drugom imovinom i druge mjere), odredbama Stečajnog zakona (Narodne novine 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 82/06, 116/10, 25/12 i 133/12), (naplata potraživanja od dužnika nad kojima je pokrenut stečajni postupak) odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine 152/08, 25/09, 153/09, 21/10, 39/11 i 63/11), (raskidanje ugovora, izvještavanje i dostavljanje dokumentacije o potraživanjima nadležnom državnom odvjetništvu koje je ovlašteno poduzimati mjere prisilne naplate), Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12) koja je donesena u srpnju 2012. (odgoda plaćanja i obročna otplata duga, otpis duga s osnove kamata ukoliko se glavnica duga plati u cijelosti jednokratno, prodaja potraživanja) i drugim propisima. Općina Kneževi Vinogradi pri naplati prihoda može primjenjivati i druge mjere i postupke koje joj stoje na raspolaganju (slanje opomena, pozivanje obveznika na podmirenje duga, raskidanje ugovora i drugo) za koje ocijeni da bi mogle pridonijeti učinkovitoj naplati prihoda. Pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, naplata prihoda može se dodatno osigurati i ugovaranjem i pribavljanjem instrumenata osiguranja plaćanja (mjenica, zadužnica, jamstava i drugih instrumenata).

Za naplatu potraživanja (za komunalnu naknadu i zakup poslovnog prostora) u iznosu 30.957,00 kn poduzete su u 2011. mjere prisilne naplate (sudske tužbe ili ovrhe). Za naplatu potraživanja (od zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države, komunalne naknade i komunalnog doprinosa, prodaje stanova sa stanarskim pravom i drugih naknada) u iznosu 861.519,00 kn, općina Kneževi Vinogradi je poduzimala mjere opominjanja dužnika. Zbog neplaćanja u rokovima dospjeća obračunavane su zakonske zatezne kamate samo obveznicima kod kojih su pokrenute mjere prisilne naplate, dok drugim obveznicima koji nisu podmirivali obveze u rokovima dospjeća zatezne kamate nisu obračunavane. Obračunom zateznih kamata povećava se i vjerojatnost naplate prihoda u rokovima dospelosti. Obavljenom revizijom financijskih izvještaja i poslovanja za 2008. utvrđeno je da za naplatu značajnog djela potraživanja nisu poduzimane sve raspoložive mjere naplate.

Prema navedenom, općina Kneževi Vinogradi nije sustavno i kontinuirano poduzimala sve raspoložive mjere za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, te su iskazana dospelja potraživanja, za vlastite prihode na koje općina ima utjecaja u naplati na koncu 2011. vrijednosno značajna i iznose 2.117.405,00 kn, što čini 72,8% navedenih prihoda koji su za 2011. ostvareni u iznosu 2.989.719,00 kn. Na potraživanja (za koja općina ima podatke o starosti) koja su nenaplaćena u roku dužem od tri godine od dana dospjeća se odnosi 377.055,00 kn ili 35,6%. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijelo jedinice lokalne samouprave odgovorno je za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i uplatu u proračun u skladu sa zakonom ili drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine.

Državni ured za reviziju predlaže sustavno i kontinuirano poduzimanje svih raspoloživih mjera za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, te se predlaže pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, u slučajevima kada je to moguće, ugovaranje i pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja kojima se olakšava postupak naplate i dodatno se osigurava mogućnost naplate prihoda.

Prije nastupanja rokova zastare potraživanja, predlaže se pravovremeno poduzimanje radnji kako bi se izbjegla zastara potraživanja koja bitno utječe na realnost, odnosno mogućnost naplate potraživanja. Predlaže se obveznicima koji ne plaćaju obveze u rokovima dospjeća obračunavanje zakonskih zatezних kamata. Primjenom navedenih preporuka, općina Kneževi Vinogradi bi povećala učinkovitost naplate prihoda, te osigurala veća proračunska sredstva za izvršavanje programa i poslova iz djelokruga općine.

Općina Kneževi Vinogradi je poslove izdavanja rješenja, evidentiranja potraživanja i naplate općinskih poreza povjerila Poreznoj upravi. Potraživanja za općinske poreze na koncu 2011. iznose 258.968,00 kn, što čini 131,7% prihoda od općinskih poreza koji su za 2011 ostvareni u iznosu 196.569,00 kn. Porezna uprava nije dostavljala općini Kneževi Vinogradi podatke o dospelosti potraživanja, pojedinačnim obveznicima i poduzetim mjerama naplate.

Državni ured za reviziju predlaže od Porezne uprave zatražiti podatke o dospelosti potraživanja za općinske poreze, pojedinačnim obveznicima i poduzetim mjerama naplate. Ukoliko Porezna uprava nije u mogućnosti dostaviti tražene podatke ili se na temelju dostavljenih podataka utvrdi da općinski porezi nisu učinkovito naplaćivani, predlaže se napraviti analizu i poduzeti mjere za učinkovitu naplatu navedenih prihoda.

- Zakonska regulativa i baze podataka

Općina Kneževi Vinogradi je donijela akte o naplati svih prihoda koji se prema zakonskim odredbama trebaju ubirati, osim prihoda od spomeničke rente) te je donijela akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama mogu ubirati.

Općina Kneževi Vinogradi nije donijela odluku o visini spomeničke rente, koja se plaća po m² korisne površine poslovnog prostora, koji se nalazi u nepokretnom kulturnom dobru ili na području kulturno povijesne cjeline, iako na svom području ima kulturnih dobara u kojima se obavljaju gospodarske djelatnosti. Odredbom članka 114. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (Narodne novine 69/99, 151/03, 157/03, 87/09, 88/10, 61/11 i 136/12), propisano je da visinu spomeničke rente koja se obračunava po m² korisne površine poslovnog prostora, propisuje općina svojom odlukom na temelju rješenja o utvrđivanju spomeničke rente.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje odluke o visini spomeničke rente i naplatu prihoda od spomeničke rente, kako bi općina Kneževi Vinogradi ostvarila sve prihode čija je naplata u nadležnost općine.

Baze podataka o obveznicima ustrojene su za sve vrste prihoda koje općina Kneževi Vinogradi sama obračunava i naplaćuje. Općina Kneževi Vinogradi ne raspolaže podacima o obveznicima općinskih poreza, jer te baze podataka vodi Porezna uprava. Najveće baze obveznika se odnose na druge naknade (uglavnom grobne naknade) u kojoj je evidentirano 2 516 obveznika i komunalnu naknadu u kojoj je evidentirano 1 960 obveznika, dok za druge vrste prihoda općina Kneževi Vinogradi ima manji broj obveznika. Baze se ažuriraju na temelju prijave korisnika, izdanih rješenja, zaključenih ugovora i druge dokumentacije ovisno o vrsti prihoda.

Osim navedenog, općina Kneževi Vinogradi bi trebala ažurirati baze podataka i na temelju drugih dostupnih informacija (uvidom u središnji obrtni registar, registar trgovačkog suda, objave u Narodnim novinama i drugo), a baza obveznika komunalne naknade (broj i površina nekretnina čiji su vlasnici ili korisnici obveznici plaćanja komunalne naknade) trebala bi se provjeravati i obilaskom terena, te bi se mogla usporediti i s bazom obveznika plaćanja odvoza komunalnog otpada koju vodi trgovačko društvo kojem je općina Kneževi Vinogradi povjerila obavljanje navedenih poslova.

Pri ažuriranju baza, otežan je pristup podacima od drugih državnih tijela (Porezne uprave, nadležnih sudova i drugih tijela) koji se odnose na promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba.

Državni ured za reviziju predlaže ažuriranje baza podataka na temelju svih dostupnih podataka, informacija i mogućnosti koje stoje na raspolaganju općini Kneževi Vinogradi, kako bi se potpuno i pravovremeno utvrdili obveznici plaćanja općinskih prihoda. Državni ured za reviziju je mišljenja da bi baze podataka o obveznicima plaćanja općinskih prihoda bile ažurnije kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba na način kako je to utvrđeno kad su u pitanju podaci potrebni Poreznoj upravi i drugim nadležnim tijelima.

- Računovodstvene evidencije potraživanja

Općina Kneževi Vinogradi vodi propisane poslovne knjige. Informatički sustav u okviru kojeg se vode analitičke evidencije potraživanja (osim za prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države i prodaje zemljišta u vlasništvu općine) omogućuju samo izravni uvid u podatke o potraživanjima po subjektima, odnosno obveznicima, računima i pojedinačnim iznosima, a ne omogućuju utvrđivanje potraživanja po rokovima dospelosti, što zahtijeva naknadnu provjeru i obradu podataka potrebnih za poduzimanje mjera naplate. Analitičke evidencije potraživanja zahtijevaju zaseban unos podataka o potraživanjima i prihodima u glavnu knjigu i analitičke evidencije, zbog čega je povećana mogućnost pogrešaka pri evidentiranju, te se uneseni podaci mjesečno ili godišnje usklađuju, što zahtijeva dodatno vrijeme i rad zaposlenika.

Državni ured za reviziju predlaže unaprijediti sustav vođenja potraživanja u poslovnim knjigama na način koji omogućuje izravni pregled potraživanja po rokovima dospelosti, te istodoban unos podataka o potraživanjima i prihodima u analitičke evidencije i glavnu knjigu, čime bi se omogućio brz i točan pristup svim podacima potrebnim za naplatu potraživanja, te bi se smanjila mogućnost pogrešaka pri evidentiranju prihoda i potraživanja.

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Poslove utvrđivanja, evidentiranja i naplate općinskih prihoda, čije je ubiranje i naplata u nadležnosti općine (osim općinskih poreza i najma stanova) obavlja jedinstveni upravni odjel. Za obavljanje poslova naplate i kontrole naplate prihoda nisu posebno imenovane osobe. Tijekom 2011. o naplati prihoda izvještavan je zakonski predstavnik. Općina Kneževi Vinogradi nije donijela pisane procedure o naplati i kontroli naplate prihoda. S obzirom da su potraživanja za vlastite prihode općine na koncu 2011. vrijednosno značajna i da za naplatu potraživanja nisu poduzimane sve raspoložive mjere, organizacija i kontrola naplate prihoda nije ustrojena na način koji omogućuje učinkovitu naplatu prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate, kojima između ostalog, treba propisati procedure, postupke i mjere vezane za pravodobno, sustavno i kontinuirano poduzimanje mjera za naplatu prihoda (vrste redovitih mjera i mjera prisilne naplate koje se poduzimaju pri naplati, rokove u kojima se pojedine mjere naplate primjenjuju, obračun zatezних kamata, pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja, odgovorne osobe zadužene za poduzimanje mjera naplate i kontrole naplate i druge postupke vezane uz naplatu prihoda). Donošenje i primjena pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate unaprijedila bi sustav obračuna i naplate općinskih prihoda i pridonijela učinkovitoj naplati općinskih prihoda.

- Informiranje stanovništva

Općina Kneževi Vinogradi je putem službenih glasnika, svoje mrežne stranice na Internetu, oglasnih ploča, zborova građana informirala stanovništvo i druge subjekte o različitim područjima djelovanja općinske uprave. Osim navedenog, provedene su svake godine i posebne mjere informiranja stanovništva putem brošura o radu općine, s detaljnim prikazom naplaćenih i utrošenih prihoda i planom za tekuću godinu.

Državni ured za reviziju predlaže i nadalje provođenje mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području općine Kneževi Vinogradi.

Općina Koška

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Koška, ustrojen je jedinstveni upravni odjel i vlastiti komunalni pogon. Koncem 2011. općina Koška je imala jedanaest zaposlenika, od kojih je devet zaposleno u općinskoj upravi na neodređeno vrijeme, a dva su zaposlena na određeno vrijeme u programu javnih radova. Prema Registru proračunskih korisnika, općina Koška ima jednog proračunskog korisnika u kojem su koncem 2011. bila tri zaposlenika. Površina općine Koška je 122 km², a obuhvaća deset naselja. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 3 992 stanovnika, 1 392 kućanstva i 1 743 stambene jedinice.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Koška, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 5.539.644,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 3.014.215,00 kn ili 35,2%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 30,0% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 46,6% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Koška ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 51.

Tablica broj 51

Vlastiti prihodi općine Koška ostvareni za 2010. i 2011.

u kn				
Redni broj	Prihod	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	74.989	98.457	131,3
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	16.012	18.035	112,6
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	15.868	23.412	147,5
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	43.109	57.010	132,2
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	1.017.520	1.045.936	102,8
2.1.	Naknade za koncesiju	271.686	262.232	96,5
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	488.275	487.342	99,8
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	257.559	296.362	115,1
3.	Upravne i administrativne pristojbe	36.880	39.990	108,4
4.	Komunalni doprinosi i naknade	545.728	466.152	85,4
4.1.	Komunalni doprinos	48.131	30.568	63,5
4.2.	Komunalna naknada	365.859	381.768	104,3
4.3.	Naknade za priključak	131.738	53.816	40,9
5.	Prihodi po posebnim propisima	434.204	463.816	106,8
5.1.	Doprinos za šume	404.119	238.398	59,0
5.2.	Ostali prihodi po posebnim propisima	30.085	225.418	749,3
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	459.821	464.712	101,1
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	457.215	461.728	101,0
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	2.606	2.984	114,5
Ukupno		2.569.142	2.579.063	100,4

Vlastiti prihodi za 2011. su ostvareni u iznosu 2.579.063,00 kn, što je u odnosu na prihode ostvarene za 2010. više za 9.921,00 kn ili 0,4%.

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Koška koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 52.

Tablica broj 52

Potraživanja općine Koška koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	713.098	961.973	134,9
1.1.	Potraživanja za poreze	66.689	56.132	84,2
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	72.852	243.369	334,1
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	573.422	662.067	115,5
1.4.	Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	135	405	300,0
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	3.001.453	3.292.045	109,7
	Ukupno	3.714.551	4.254.018	114,5

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 3.714.551,00 kn, a koncem 2011. su iskazana u iznosu 4.254.018,00 kn, što je za 539.467,00 kn ili 14,5% više u odnosu na 2010. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na rast potraživanja za prihode od imovine.

Od potraživanja iskazanih na koncu 2011. u iznosu 4.254.018,00 kn, na potraživanja za prihode od naknade za uređenje voda (koju općina na temelju odredbi Zakona o financiranju vodnog gospodarstva obračunava i naplaćuje u ime i za račun Hrvatskih voda) se odnosi 290.096,00 kn, a na druga potraživanja koja se ne odnose na vlastite prihode se odnosi 405,00 kn. Potraživanja za vlastite prihode iznose 3.963.517,00 kn, od čega se na dospjela potraživanja odnosi 781.813,00 kn ili 19,7%, a na nedospjela potraživanja se odnosi 3.181.704,00 kn ili 80,3%.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 240.126,00 kn, prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 207.887,00 kn, naknade za koncesiju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 123.414,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 114.150,00 kn, općinske poreze u iznosu 53.485,00 kn, prodaju stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 811,00 kn i druga potraživanja u iznosu 41.940,00 kn.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode nenaplaćena do jedne godine od roka dospijea iznose 475.422,00 kn i od jedne do tri godine iznose 66.265,00 kn. Za potraživanja od komunalne naknade u iznosu 240.126,00 kn općina nema podatke o razdoblju u kojem su potraživanja nenaplaćena u odnosu na rok dospijea.

Nedospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 3.018.707,00 kn, prodaju stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 64.637,00 kn doprinos za šume u iznosu 43.284,00 kn, naknade za priključenje na objekte komunalne infrastrukture u iznosu 17.733,00 kn, komunalni doprinos u iznosu 12.222,00 kn, naknade za koncesije u iznosu 5.805,00 kn, općinske poreze u iznosu 2.648,00 kn i druga potraživanja 16.668,00 kn

c) Nalazi i preporuke**- Učinkovitost naplate prihoda**

Vlastiti prihodi općine Koška su ostvareni za 2011. u iznosu 2.579.063,00 kn. U okviru navedenih prihoda, ostvareni su u iznosu 783.447,00 kn prihodi na koje općina nema utjecaja u naplati (naknada za eksploataciju mineralnih sirovina u iznosu 296.362,00 kn, koncesije poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 246.025,00 kn, doprinosa za šume u iznosu 238.397,00 kn i vodnog doprinosa u iznosu 2.663,00 kn), jer prema odredbama posebnih propisa na temelju kojih se ostvaruju navedeni prihodi, nadzor nad naplatom te postupke naplate obavljaju druga državna tijela. Osim navedenog, u okviru vlastitih prihoda iskazani su i prihodi od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u iznosu 219.419,00 kn za financiranje plaća zaposlenika u programima zapošljavanja (program javnih radova).

Vlastiti prihodi na koje općina Koška ima utjecaja u naplati su ostvareni za 2011. u iznosu 1.576.197,00 kn i čine 61,1% ukupnih vlastitih prihoda općine i odnose se na prihode od prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 461.727,00 kn, komunalne naknade u iznosu 381.768,00 kn, zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 351.133,00 kn, zakupa poslovnog prostora u iznosu 132.000,00 kn, općinskih poreza u iznosu 98.457,00 kn, naknada za priključenje na objekte komunalne infrastrukture u iznosu 53.816,00 kn, grobnih naknada u iznosu 39.990,00 kn, komunalnog doprinosa u iznosu 30.568,00 kn, koncesija u iznosu 16.207,00 kn, prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 3.580,00 kn i drugih prihoda u iznosu 6.951,00 kn. Sve navedene vlastite prihode općina Koška samostalno obračunava i naplaćuje.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode na koncu 2011. iznose 781.813,00 kn, a odnose se na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 240.126,00 kn, prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 207.887,00 kn, naknade za koncesiju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 123.414,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 114.150,00 kn, općinske poreze u iznosu 53.485,00 kn, prodaju stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 811,00 kn i druga potraživanja u iznosu 41.940,00 kn. Na potraživanja od naknada za koncesiju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države općina nema utjecaja u naplati. Dospjela potraživanja za vlastite prihode koje općina Koška samostalno obračunava i na koje ima utjecaja u naplati iznose 658.399,00 kn. Za potraživanja od komunalne naknade u iznosu 240.126,00 kn, općina Koška nema podatke o razdoblju u kojem su potraživanja nenaplaćena u odnosu na rok dospijeca. Druga potraživanja za vlastite prihode u ukupnom iznosu 418.273,00 kn odnose se na potraživanja koja su u najvećem dijelu nenaplaćena do roka od jedne godine od dana dospijeca.

Mjere i postupci naplate potraživanja za općinske prihode propisani su odredbama Općeg poreznog zakona (sudske tužbe, ovrhe na novčanim sredstvima, nekretninama, pokretninama i drugom imovinom i druge mjere), odredbama Stečajnog zakona (Narodne novine 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 82/06, 116/10, 25/12 i 133/12), (naplata potraživanja od dužnika nad kojima je pokrenut stečajni postupak) odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine 152/08, 25/09, 153/09, 21/10, 39/11 i 63/11), (raskidanje ugovora, izvještavanje i dostavljanje dokumentacije o potraživanjima nadležnom državnom odvjetništvu koje je ovlašteno poduzimati mjere prisilne naplate), Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12) koja je donesena u srpnju 2012. (odgoda plaćanja i obročna otplata duga, otpis duga s osnove kamata ukoliko se glavnica duga plati u cijelosti jednokratno, prodaja potraživanja) i drugim propisima.

Općina Koška pri naplati prihoda može primjenjivati i druge mjere i postupke koje joj stoje na raspolaganju (slanje opomena, pozivanje obveznika na podmirenje duga, raskidanje ugovora i drugo) za koje ocijeni da bi mogle pridonijeti učinkovitoj naplati prihoda. Pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, naplata prihoda može se dodatno osigurati i ugovaranjem i pribavljanjem instrumenata osiguranja plaćanja (mjenica, zadužnica, jamstava i drugih instrumenata).

Za naplatu potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 23.753,00 kn, općina Koška je u 2011. poduzela mjere prisilne naplate (sudske tužbe ili ovrhe), te je za naplatu komunalne naknade i svih drugih potraživanja u ukupnom iznosu 458.884,00 kn, poduzimala mjere opominjanja dužnika. Zbog neplaćanja u rokovima dospjeća obračunavane su zakonske zatezne kamate samo obveznicima kod kojih su pokrenute mjere prisilne naplate, dok drugim obveznicima koji nisu podmirivali obveze u rokovima dospjeća zatezne kamate nisu obračunavane. Obračunom zateznih kamata povećava se i vjerojatnost naplate prihoda u rokovima dospjelosti. Obavljenom financijskom revizijom za 2010. utvrđeno je da su za naplatu najvećeg dijela potraživanja poduzimane samo mjere opominjanja dužnika.

Općina Koška je poduzimala mjere za naplatu prihoda. Unatoč poduzetim mjerama iskazana dospjela potraživanja, za vlastite prihode koje općina Koška samostalno obračunava na koje ima utjecaja u naplati na koncu 2011. iznose 658.399,00 kn, što čini 41,8% navedenih prihoda koji su za 2011. ostvareni u iznosu 1.576.197,00 kn. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijelo jedinice lokalne samouprave odgovorno je za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i uplatu u proračun u skladu sa zakonom ili drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospjelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine.

Državni ured za reviziju predlaže sustavno i kontinuirano poduzimanje svih raspoloživih mjera za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, te se predlaže pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, u slučajevima kada je to moguće, ugovaranje i pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja kojima se olakšava postupak naplate i dodatno se osigurava mogućnost naplate prihoda. Prije nastupanja rokova zastare potraživanja, predlaže se pravovremeno poduzimanje radnji kako bi se izbjegla zastara potraživanja koja bitno utječe na realnost, odnosno mogućnost naplate potraživanja. Predlaže se obveznicima koji ne plaćaju obveze u rokovima dospjeća obračunavanje zakonskih zateznih kamata.

Primjenom navedenih preporuka, općina Koška bi povećala učinkovitost naplate prihoda, te osigurala veća proračunska sredstva za izvršavanje programa i poslova iz svog djelokruga.

Općina Koška je u 2011. na temelju odluke načelnika, otpisala potraživanja za porez na tvrtku u ukupnom iznosu 17.400,00 kn. Prema odluci, potraživanja su otpisana zbog nemogućnosti naplate potraživanja i to zbog brisanja subjekata iz registra trgovačkog suda, zatvaranja obrta, likvidacije društava, zastare i privremene odjave subjekata. Iz odluke o otpisu nije vidljivo je li općina Koška prije otpisa potraživanja poduzimala raspoložive mjere za naplatu potraživanja. Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja, propisan je otpis potraživanja za lokalne jedinice.

Odredbe navedene Uredbe ne odnose se na potraživanja s osnove javnih davanja, izuzev onih s osnove naknada za koncesije. Javna davanja (u koje spada i porez na tvrtku) i otpis javnih davanja propisani su odredbama Općeg poreznog zakona.

Državni ured za reviziju predlaže prije nastanka propisanih uvjeta za otpis potraživanja pravovremeno poduzimati sve raspoložive mjere za naplatu prihoda kako do otpisa potraživanja ne bi ni došlo. Također se predlaže pri ispunjenju propisanih uvjeta za otpis potraživanja, u dokumentaciji za prijedlog otpisa potraživanja, navesti sve poduzete mjere koje su provedene za naplatu potraživanja koja se predlažu za otpis, te ispunjene zakonske uvjete na temelju kojih se potraživanja predlažu za otpis.

- Zakonska regulativa i baze podataka

Općina Koška je donijela akte o naplati svih prihoda koji se prema zakonskim odredbama trebaju ubirati, osim prihoda od spomeničke rente jer na području općine nema nepokretnih kulturnih dobara ili kulturno povijesne cjeline u kojima se obavlja gospodarska djelatnost, te je donijela akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama mogu ubirati, osim poreza na kuće za odmor i prireza porezu na dohodak.

Baze podataka o obveznicima su ustrojene za sve vrste prihoda koje općina Koška sama obračunava i naplaćuje. Najveće baze obveznika se odnose na komunalnu naknadu u kojoj je evidentiran 1 561 obveznik i porez na tvrtku u kojoj je evidentirano 65 obveznika, dok za druge vrste prihoda općina Koška ima manji broj obveznika. Baze se ažuriraju na temelju prijave korisnika, izdanih rješenja, zaključenih ugovora i druge dokumentacije ovisno o vrsti prihoda. Osim navedenog, općina Koška bi trebala ažurirati baze podataka i na temelju drugih dostupnih informacija (uvidom u središnji obrtni registar, registar trgovačkog suda, objave u Narodnim novinama i drugo), a baza obveznika komunalne naknade (broj i površina nekretnina čiji su vlasnici ili korisnici obveznici plaćanja komunalne naknade) trebala bi se provjeravati i obilaskom terena, te bi se mogla usporediti i s bazom obveznika plaćanja odvoza komunalnog otpada koju vodi trgovačko društvo kojem je općina Koška povjerila obavljanje navedenih poslova. Pri ažuriranju baza, otežan je pristup podacima od drugih državnih tijela (Porezne uprave, nadležnih sudova i drugih tijela) koji se odnose na promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba.

Državni ured za reviziju predlaže ažuriranje baza podataka na temelju svih dostupnih podataka, informacija i mogućnosti koje stoje na raspolaganju općini Koška, kako bi se potpuno i pravovremeno utvrdili obveznici plaćanja općinskih prihoda.

Državni ured za reviziju je mišljenja da bi baze podataka o obveznicima plaćanja općinskih prihoda bile ažurnije kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba na način kako je to utvrđeno kad su u pitanju podaci potrebni Poreznoj upravi i drugim nadležnim tijelima.

- Računovodstvene evidencije potraživanja

Općina Koška vodi propisane poslovne knjige. Informatički sustav u okviru kojeg se vodi analitička evidencija potraživanja za komunalnu naknadu omogućuje samo izravni uvid u podatke o potraživanjima po subjektima, odnosno obveznicima, računima i pojedinačnim iznosima, a ne omogućuje utvrđivanje potraživanja po rokovima dospelosti, što zahtijeva naknadnu provjeru i obradu podataka potrebnih za poduzimanje mjera naplate.

Druge analitičke evidencije omogućuju utvrđivanje potraživanja i po rokovima dospelosti. Analitičke evidencije potraživanja (za porez na tvrtku i zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države) zahtijevaju zaseban unos podataka o potraživanjima i prihodima u glavnu knjigu i analitičke evidencije, zbog čega je povećana mogućnost pogrešaka pri evidentiranju, te se uneseni podaci redovito usklađuju, što zahtijeva dodatno vrijeme i rad zaposlenika.

Državni ured za reviziju predlaže unaprijediti sustav vođenja potraživanja u poslovnim knjigama na način koji omogućuje izravni pregled potraživanja po rokovima dospelosti, te istodoban unos podataka o potraživanjima i prihodima u analitičke evidencije i glavnu knjigu, čime bi se omogućio brz i točan pristup svim podacima potrebnim za naplatu potraživanja, te bi se smanjila mogućnost pogrešaka pri evidentiranju prihoda i potraživanja.

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Poslove utvrđivanja, evidentiranja i naplate općinskih prihoda, čije je ubiranje i naplata u nadležnosti općine Koška, obavlja jedinstveni upravni odjel. Za obavljanje poslova naplate i kontrole naplate prihoda nisu imenovane posebne osobe. Tijekom 2011. o naplati prihoda izvještavan je zakonski predstavnik. Općina Koška nije donijela pisane procedure o naplati i kontroli naplate prihoda. Iako navedene procedure nisu propisane, Općina poduzima mjere za naplatu potraživanja i provodi kontrolu naplate.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate, kojima između ostalog, treba propisati procedure, postupke i mjere vezane za pravodobno, sustavno i kontinuirano poduzimanje mjera za naplatu prihoda (vrste redovitih mjera i mjera prisilne naplate koje se poduzimaju pri naplati, rokove u kojima se pojedine mjere naplate primjenjuju, obračun zateznih kamata, pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja, odgovorne osobe zadužene za poduzimanje mjera naplate i kontrole naplate i druge postupke vezane uz naplatu prihoda). Donošenje i primjena pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate unaprijedila bi sustav obračuna i naplate općinskih prihoda i pridonijela učinkovitoj naplati općinskih prihoda.

- Informiranje stanovništva

Općina Koška je putem oglasnih ploča i svoje mrežne stranice na Internetu informirala stanovništvo i druge subjekte o različitim područjima djelovanja općinske uprave. Posebne mjere informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihov utjecaj na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području općine Koška, nisu provedene. Provođenje posebnih mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o namjeni za koju se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje općih uvjeta življenja na području općine Koška, utjecalo bi na podizanje svijesti obveznika o cilju i svrsi, te obvezi plaćanja proračunskih prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže provođenje posebnih mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području općine Koška.

Općina Levanjska Varoš

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Levanjska Varoš, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. Općina Levanjska Varoš je imala osam zaposlenika, od kojih su tri zaposlena u općinskoj upravi na neodređeno vrijeme, a pet je zaposleno na određeno vrijeme u programu javnih radova. Prema Registru proračunskih korisnika, općina Levanjska Varoš nema proračunskih korisnika. Površina općine Levanjska Varoš je 136 km², a obuhvaća jedanaest naselja. Općina Levanjska Varoš u cijelosti pripada trećoj skupini područja posebne državne skrbi. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 1 196 stanovnika, 385 kućanstava i 667 stambenih jedinica.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Levanjska Varoš, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 2.135.268,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 215.348,00 kn ili 11,2%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 38,2% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 65,3% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Levanjska Varoš ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 53

Tablica broj 53

Vlastiti prihodi općine Levanjska Varoš ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihod	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	5.730	7.297	127,3
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	5.400	5.919	109,6
1.2.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	330	1.378	417,6
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	53.246	82.895	155,7
2.1.	Naknade za koncesiju	7.600	5.200	68,4
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	45.346	77.410	170,7
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	300	285	95,0
3.	Upravne i administrativne pristojbe	0	105.165	-
4.	Komunalni doprinosi i naknade	59.180	118.838	200,8
4.1.	Komunalni doprinos	0	8.024	-
4.2.	Komunalna naknada	55.956	52.664	94,1
4.3.	Naknade za priključak	3.224	58.150	-
5.	Prihodi po posebnim propisima	616.068	643.823	104,5
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	0	391	-
5.2.	Doprinos za šume	363.193	638.230	175,7
5.3.	Ostali prihodi po posebnim propisima	252.875	5.202	2,1
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	0	398.456	-
	Ukupno	734.224	1.356.474	184,7

Vlastiti prihodi za 2011. su ostvareni u iznosu 1.356.474,00 kn, što je u odnosu na prihode ostvarene za 2010. više za 622.250,00 kn ili 84,7%. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na rast prihoda od prodaje materijalne imovine i prihoda od doprinosa za šume.

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Levanjska Varoš koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 54.

Tablica broj 54

Potraživanja općine Levanjska Varoš koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	276.907	86.801	31,3
1.1.	Potraživanja za poreze	19.075	34.653	181,7
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	47.047	17.927	38,1
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	210.785	34.221	16,2
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	0	29.591	-
	Ukupno	276.907	116.392	42,0

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 276.907,00 kn, a koncem 2011. su iskazana u iznosu 116.392,00 kn, što je za 160.515,00 kn ili 58,0% manje u odnosu na 2010. Smanjenje se najvećim dijelom odnosi na pad potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade. Iskazana potraživanja na koncu 2011. u iznosu 116.392,00 kn u cijelosti se odnose na dospjela potraživanja za vlastite prihode

Dospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za općinske poreze u iznosu 34.653,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu 34.221,00 kn, prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 29.591,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 17.927,00 kn i druga potraživanja u iznosu 21.910,00 kn.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode nenaplaćena do jedne godine od roka dospijea iznose 47.518,00 kn i od jedne do tri godine iznose 34.221,00 kn. Za potraživanja od općinskih poreza u iznosu 34.653,00 kn, općina Levanjska Varoš nema podatke o razdoblju u kojem su potraživanja nenaplaćena u odnosu na rok dospijea.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Vlastiti prihodi općine Levanjska Varoš su ostvareni za 2011. u iznosu 1.356.474,00 kn. U okviru navedenih prihoda, ostvareni su u iznosu 638.906,00 kn prihodi na koje općina nema utjecaja u naplati (od doprinosa za šume u iznosu 638.230,00 kn i drugih prihoda u iznosu 676,00 kn), jer prema odredbama posebnih propisa na temelju kojih se ostvaruju navedeni prihodi, nadzor nad naplatom te postupke naplate obavljaju druga državna tijela. Osim navedenog, u okviru vlastitih prihoda iskazani su i prihodi od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u iznosu 105.165,00 kn za provođenje programa zapošljavanja (program javnih radova).

Vlastiti prihodi na koje općina Levanjska Varoš ima utjecaja u naplati, ostvareni su za 2011. u iznosu 612.403,00 kn i čine 45,1% ukupnih vlastitih prihoda općine i odnose se na prihode od prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 398.456,00 kn, zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 77.410,00 kn, naknada za priključenje na objekte komunalne infrastrukture u iznosu 58.150,00 kn, komunalne naknade u iznosu 52.664,00 kn, komunalnog doprinosa u iznosu 8.024,00 kn, općinskih poreza u iznosu 7.297,00 kn, naknada za koncesije u iznosu 5.200,00 kn i drugih prihoda u iznosu 5.202,00 kn. Općina Levanjska Varoš je poslove obračuna i naplate općinskih poreza povjerila Poreznoj upravi, a obračun i naplatu drugih navedenih prihoda obavlja upravni odjel općine. Vlastiti prihodi koje općina samostalno obračunava i na koje ima utjecaj u naplati iznose 605.106,00 kn.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode na koncu 2011. iznose 116.392,00 kn i odnose se na potraživanja za općinske poreze u iznosu 34.653,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu 34.221,00 kn, prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 29.591,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 17.927,00 kn i druga potraživanja u iznosu 21.910,00 kn. Dospjela potraživanja za vlastite prihode koje općina Levanjska Varoš samostalno obračunava i na koje ima utjecaja u naplati (bez općinskih poreza) iznose 81.739,00 kn i odnose se na potraživanja koja su nenaplaćena u roku do tri godine od dana dospijeca.

Mjere i postupci naplate potraživanja za općinske prihode propisani su odredbama Općeg poreznog zakona (sudske tužbe, ovrhe na novčanim sredstvima, nekretninama, pokretninama i drugom imovinom i druge mjere), odredbama Stečajnog zakona (Narodne novine 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 82/06, 116/10, 25/12 i 133/12), (naplata potraživanja od dužnika nad kojima je pokrenut stečajni postupak) odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine 152/08, 25/09, 153/09, 21/10, 39/11 i 63/11), (raskidanje ugovora, izvještavanje i dostavljanje dokumentacije o potraživanjima nadležnom državnom odvjetništvu koje je ovlašteno poduzimati mjere prisilne naplate), Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12) koja je donesena u srpnju 2012. (odgoda plaćanja i obročna otplata duga, otpis duga s osnove kamata ukoliko se glavnica duga plati u cijelosti jednokratno, prodaja potraživanja) i drugim propisima. Općina Levanjska Varoš pri naplati prihoda može primjenjivati i druge mjere i postupke koje joj stoje na raspolaganju (slanje opomena, pozivanje obveznika na podmirenje duga, raskidanje ugovora i drugo) i za koje ocijeni da bi mogle pridonijeti učinkovitoj naplati prihoda. Pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, naplata prihoda može se dodatno osigurati i ugovaranjem i pribavljanjem instrumenata osiguranja plaćanja (mjenica, zadužnica, jamstava i drugih instrumenata).

Za naplatu potraživanja (od komunalne naknade i prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države) poduzete su u 2011. mjere opominjanja dužnika, a druge mjere za naplatu prihoda nisu poduzimane, niti su obveznicima koji nisu podmirivali obveze u rokovima dospijeca obračunavane zatezne kamate. Obračunom zateznih kamata povećava se i vjerojatnost naplate prihoda u rokovima dospelosti. Obavljenom financijskom revizijom za 2010. nisu utvrđene nepravilnosti pri naplati prihoda.

Prema navedenom, iako su u 2011. poduzimane samo mjere opominjanja dužnika, iskazana dospjela potraživanja za vlastite prihode koje općina Levanjska Varoš samostalno obračunava i na koje ima utjecaja u naplati na koncu 2011. iznose 81.739,00 kn, što čini 13,5% navedenih prihoda koji su u 2011. ostvareni u iznosu 605.106,00 kn.

Državni ured za reviziju predlaže sustavno i kontinuirano poduzimanje svih raspoloživih mjera za naplatu prihoda, kako bi se proračunski prihodi naplaćivali potpuno i pravodobno i kako bi se osigurala sredstva u proračunu za izvršavanje programa i poslova iz djelokruga općine. Predlaže se obveznicima koji ne plaćaju obveze u rokovima dospijeća obračunavanje zakonskih zatezних kamata.

Općina Levanjska Varoš je poslove izdavanja rješenja, evidentiranja potraživanja i naplate općinskih poreza povjerila Poreznoj upravi. Potraživanja za općinske poreze na koncu 2011. iznose 34.653,00 kn, što čini 474,9% prihoda od općinskih poreza koji su u 2011 ostvareni u iznosu 7.297,00 kn. Porezna uprava nije dostavljala općini Levanjska Varoš podatke o dospelosti potraživanja, pojedinačnim obveznicima i poduzetim mjerama naplate. Revizijom učinkovitosti utvrđeno je da se kod lokalnih jedinica koje same obračunavaju i naplaćuju sve ili dio gradskih ili općinskih poreza, naplata navedenih prihoda obavlja na učinkovitiji način.

Državni ured za reviziju predlaže od Porezne uprave zatražiti podatke o dospelosti potraživanja za općinske poreze, pojedinačnim obveznicima i poduzetim mjerama naplate. Ukoliko Porezna uprava nije u mogućnosti dostaviti tražene podatke ili se na temelju dostavljenih podataka utvrdi da općinski porezi nisu učinkovito naplaćivani, predlaže se napraviti analizu i poduzeti mjere za učinkovitu naplatu navedenih prihoda.

- Zakonska regulativa i baze podataka

Općina Levanjska Varoš je donijela akte o naplati svih prihoda koji se prema zakonskim odredbama trebaju ubirati, osim prihoda od godišnje grobne naknade i spomeničke rente, te je donijela akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama mogu ubirati, osim prihoda od prireza porezu na dohodak. Prihodi od spomeničke rente nisu naplaćivani, jer na području općine Levanjska Varoš nema nepokretnih kulturnih dobara ili kulturno povijesne cjeline u kojima se obavlja gospodarska djelatnost.

Općina Levanjska Varoš nije donijela odluku o naplati prihoda od godišnje grobne naknade koji bi se trebao ostvarivati u skladu s odredbama Zakona o grobljima (Narodne novine 19/98 i 50/12) .

Državni ured za reviziju predlaže donošenje odluke te prikupljanje prihoda od godišnje grobne naknade kako bi se naplaćivali svi prihodi koji su u skladu s zakonskim propisima dani u nadležnost općine.

Baze podataka o obveznicima ustrojene su za sve vrste prihoda koje općina Levanjska Varoš sama obračunava i naplaćuje. Općina Levanjska Varoš ne raspolaže podacima o obveznicima općinskih poreza, jer te baze podataka vodi Porezna uprava. Najveća baza obveznika se odnosi na komunalnu naknadu u kojoj je evidentirano 454 obveznika, dok za druge vrste prihoda općina ima manji broj obveznika. Baze se ažuriraju na temelju prijave korisnika, izdanih rješenja, zaključenih ugovora i druge dokumentacije ovisno o vrsti prihoda. Osim navedenog, općina Levanjska Varoš bi trebala ažurirati baze podataka i na temelju drugih dostupnih informacija (uvidom u središnji obrtni registar, registar trgovačkog suda, objave u Narodnim novinama i drugo), a baza obveznika komunalne naknade (broj i površina nekretnina čiji su vlasnici ili korisnici obveznici plaćanja komunalne naknade) trebala bi se provjeravati i obilaskom terena, te bi se mogla usporediti i s bazom obveznika plaćanja odvoza komunalnog otpada koju vodi trgovačko društvo kojem je općina Levanjska Varoš povjerila obavljanje navedenih poslova.

Pri ažuriranju baza, otežan je pristup podacima od drugih državnih tijela (Porezne uprave, nadležnih sudova i drugih tijela) koji se odnose na promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba.

Državni ured za reviziju predlaže ažuriranje baza podataka na temelju svih dostupnih podataka, informacija i mogućnosti koje stoje na raspolaganju općini Levanjska Varoš, kako bi se potpuno i pravovremeno utvrdili obveznici plaćanja općinskih prihoda. Državni ured za reviziju je mišljenja da bi baze podataka o obveznicima plaćanja općinskih prihoda bile ažurnije kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba na način kako je to utvrđeno kad su u pitanju podaci potrebni Poreznoj upravi i drugim nadležnim tijelima.

- Računovodstvene evidencije potraživanja

Općina Levanjska Varoš vodi propisane poslovne knjige. Informatički sustav u okviru kojeg se vode analitičke evidencije potraživanja omogućuje samo izravni uvid u podatke o potraživanjima po subjektima, odnosno obveznicima, računima i pojedinačnim iznosima, a ne omogućuje utvrđivanje potraživanja po rokovima dospelosti, što zahtijeva naknadnu provjeru i obradu podataka potrebnih za poduzimanje mjera naplate. Analitičke evidencije potraživanja zahtijevaju zaseban unos podataka o potraživanjima i prihodima u glavnu knjigu i analitičke evidencije, zbog čega je povećana mogućnost pogrešaka pri evidentiranju, te se uneseni podaci dva puta godišnje usklađuju, što zahtijeva dodatno vrijeme i rad zaposlenika.

Državni ured za reviziju predlaže unaprijediti sustav vođenja potraživanja u poslovnim knjigama na način koji omogućuje izravni pregled potraživanja po rokovima dospelosti, te istodoban unos podataka o potraživanjima i prihodima u analitičke evidencije i glavnu knjigu, čime bi se omogućio brz i točan pristup svim podacima potrebnim za naplatu potraživanja, te bi se smanjila mogućnost pogrešaka pri evidentiranju prihoda i potraživanja.

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Poslove utvrđivanja, evidentiranja i naplate općinskih prihoda, čije je ubiranje i naplata u nadležnosti općine (osim općinskih poreza) obavlja jedinstveni upravni odjel. Za obavljanje poslova naplate i kontrole naplate prihoda nisu imenovane posebne osobe. Tijekom 2011. o naplati prihoda izvještavan je zakonski predstavnik. Općina Levanjska Varoš nije donijela pisane procedure o naplati i kontroli naplate prihoda. Iako navedene procedure nisu propisane, općina poduzima mjere za naplatu potraživanja i provodi kontrolu naplate.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate, kojima između ostalog, treba propisati procedure, postupke i mjere vezane za pravodobno, sustavno i kontinuirano poduzimanje mjera za naplatu prihoda (vrste redovitih mjera i mjera prisilne naplate koje se poduzimaju pri naplati, rokove u kojima se pojedine mjere naplate primjenjuju, obračun zatezних kamata, pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja, odgovorne osobe zadužene za poduzimanje mjera naplate i kontrole naplate i druge postupke vezane uz naplatu prihoda). Donošenje i primjena pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate unaprijedila bi sustav obračuna i naplate općinskih prihoda i pridonijela učinkovitoj naplati općinskih prihoda.

- Informiranje stanovništva

Općina Levanjska Varoš je putem oglasnih ploča, mjesnih odbora i svoje mrežne stranice na Internetu informirala stanovništvo i druge subjekte o različitim područjima djelovanja općinske uprave. Osim navedenog provedene su i posebne mjere informiranja stanovništva dostavom pismenih obavijesti kućanstvima na području općine o naplati, namjeni i korištenju općinskih prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže i nadalje provođenje posebnih mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području općine Levanjska Varoš.

Općina Magadenovac

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Magadenovac, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. Općina Magadenovac je imala jedanaest zaposlenika. Prema Registru proračunskih korisnika, općina Magadenovac nema proračunskih korisnika. Površina općine je 112 km², a obuhvaća šest naselja. Prema popisu stanovništva iz 2011., općina Magadenovac ima 1 928 stanovnika, 670 kućanstava i 926 stambenih jedinica.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Magadenovac, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 8.366.796,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 714.808,00 kn ili 8,5%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 82,6% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 50,1% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Magadenovac ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 55.

Tablica broj 55

Vlastiti prihodi općine Magadenovac ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihod	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	33.261	42.175	126,7
1.1.	Porez na promet (porez na potrošnju)	4.881	4.914	100,7
1.2.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	28.380	37.261	131,3
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	7.182.870	3.436.151	47,8
2.1.	Naknade za koncesiju	271.358	138.031	50,9
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	520.392	467.794	89,9
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	6.391.120	2.830.326	44,3
3.	Upravne i administrativne pristojbe	184	0	-
4.	Komunalni doprinosi i naknade	326.379	144.136	44,2
4.1.	Komunalni doprinos	0	5.600	-
4.2.	Komunalna naknada	326.379	138.536	42,5
5.	Prihodi po posebnim propisima	122.323	128.627	105,2
5.1.	Doprinos za šume	99.960	60.579	60,6
5.2.	Ostali prihodi po posebnim propisima	22.363	68.048	304,3
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	282.735	442.657	156,6
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	264.341	390.913	147,9
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	18.394	51.744	281,3
	Ukupno	7.947.752	4.193.746	52,8

Vlastiti prihodi za 2011. su ostvareni u iznosu 4.193.746,00 kn, što je u odnosu na prihode ostvarene za 2010. manje za 3.754.006,00 kn ili 47,2%. Smanjenje se najvećim dijelom odnosi na pad prihoda od naknada za korištenje nefinancijske imovine.

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Magadenovac koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 56.

Tablica broj 56

Potraživanja Općine Magadenovac koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	5.678.465	1.944.980	34,3
1.1.	Potraživanja za poreze	107.937	65.763	60,9
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	5.200.185	1.195.471	23,0
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	370.343	683.746	184,6
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	228.995	177.251	77,4
3.	Druga potraživanja	10.447	1.060	10,1
	Ukupno	5.917.907	2.123.291	35,9

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 5.917.907,00 kn, a koncem 2011. su iskazana u iznosu 2.123.291,00 kn, što je za 3.794.616,00 kn ili 64,1% manje u odnosu na 2010. Smanjenje se najvećim dijelom odnosi na pad potraživanja za prihode od imovine.

Od potraživanja iskazanih na koncu 2011. u iznosu 2.123.291,00 kn, na potraživanja koja se ne odnose na vlastite prihode se odnosi 1.060,00 kn. Potraživanja za vlastite prihode iznose 2.122.231,00 kn i u cijelosti se odnose na dospjela potraživanja.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 797.639,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu 618.526,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 297.329,00 kn, prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 177.251,00 kn, zakup poslovnog prostora u iznosu 90.603,00 kn, općinske poreze u iznosu 65.763,00 kn, doprinos za šume u iznosu 1.283,00 kn i druga potraživanja u iznosu 63.937,00 kn. Općina Magadenovac nema podatke o razdoblju u kojem su potraživanja nenaplaćena u odnosu na rok dospelja.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Vlastiti prihodi općine Magadenovac su ostvareni za 2011. u iznosu 4.193.746,00 kn. U okviru navedenih prihoda, ostvareni su u iznosu 3.019.953,00 kn prihodi na koje Općina Magadenovac nema utjecaja u naplati (od naknada za eksploataciju mineralnih sirovina u iznosu 2.830.326,00 kn, koncesije poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 129.048,00 kn i šumskog doprinosa u iznosu 60.579,00 kn), jer prema odredbama posebnih propisa na temelju kojih se ostvaruju navedeni prihodi, nadzor nad naplatom te postupke naplate obavljaju druga državna tijela.

Vlastiti prihodi na koje općina Magadenovac ima utjecaja u naplati su ostvareni za 2011. u iznosu 1.173.793,00 kn i čine 30,0% ukupnih vlastitih prihoda općine i odnose se na prihode od zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 402.174,00 kn, prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 390.913,00 kn, komunalne naknade u iznosu 138.535,00 kn, zakupa poslovnog prostora u iznosu 65.621,00 kn, prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 51.744,00 kn, općinskih poreza u iznosu 42.175,00 kn, koncesija u iznosu 8.983,00 kn, komunalnog doprinosa u iznosu 5.600,00 kn i drugih prihoda u iznosu 68.048,00 kn. Općina Magadenovac je poslove obračuna i naplate općinskih poreza povjerila Poreznoj upravi, a obračun i naplatu drugih navedenih prihoda obavlja upravni odjel općine. Vlastiti prihodi koje općina Magadenovac samostalno obračunava i na koje ima utjecaj u naplati iznose 1.131.618,00 kn.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode na koncu 2011. iznose 2.122.231,00 kn i odnose se na potraživanja za prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 797.639,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu 618.526,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 297.329,00 kn, prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 177.251,00 kn, zakup poslovnog prostora u iznosu 90.603,00 kn, općinske poreze u iznosu 65.763,00 kn, doprinos za šume u iznosu 1.283,00 kn i druga potraživanja u iznosu 63.937,00 kn. Na potraživanja za doprinos za šume, općina Magadenovac nema utjecaja u naplati. Dospjela potraživanja za vlastite prihode koje općina samostalno obračunava i na koje ima utjecaja u naplati (bez općinskih poreza i doprinosa za šume) iznose 2.055.185,00 kn.

Mjere i postupci naplate potraživanja za općinske prihode propisani su odredbama Općeg poreznog zakona (sudske tužbe, ovrhe na novčanim sredstvima, nekretninama, pokretninama i drugom imovinom i druge mjere), odredbama Stečajnog zakona (Narodne novine 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 82/06, 116/10, 25/12 i 133/12), (naplata potraživanja od dužnika nad kojima je pokrenut stečajni postupak) odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine 152/08, 25/09, 153/09, 21/10, 39/11 i 63/11), (raskidanje ugovora, izvještavanje i dostavljanje dokumentacije o potraživanjima nadležnom državnom odvjetništvu koje je ovlašteno poduzimati mjere prisilne naplate), Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12) koja je donesena u srpnju 2012. (odgoda plaćanja i obročna otplata duga, otpis duga s osnove kamata ukoliko se glavnica duga plati u cijelosti jednokratno, prodaja potraživanja) i drugim propisima. Općina Magadenovac pri naplati prihoda može primjenjivati i druge mjere i postupke koje joj stoje na raspolaganju (slanje opomena, pozivanje obveznika na podmirenje duga, raskidanje ugovora i drugo) i za koje ocijeni da bi mogle pridonijeti učinkovitoj naplati prihoda. Pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, naplata prihoda može se dodatno osigurati i ugovaranjem i pribavljanjem instrumenata osiguranja plaćanja (mjenica, zadužnica, jamstava i drugih instrumenata).

Općina Magadenovac u 2011. nije poduzimala mjere za naplatu potraživanja, niti su obveznicima koji nisu podmirivali obveze u rokovima dospjeća obračunavane zatezne kamate. Obračunom zateznih kamata povećava se i vjerojatnost naplate prihoda u rokovima dospelosti. Obavljenom revizijom financijskih izvještaja i poslovanja za 2008. utvrđeno je da su za naplatu potraživanja poduzimane samo mjere opominjanja dužnika, dok druge mjere nisu poduzimane.

Prema navedenom, općina Magadenovac nije sustavno i kontinuirano poduzimala sve raspoložive mjere za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, te su iskazana dospjela potraživanja, za vlastite prihode na koje općina ima utjecaja u naplati na koncu 2011. vrijednosno značajna i iznose 2.055.185,00 kn, što čini 181,6% navedenih prihoda koji su za 2011. ostvareni u iznosu 1.131.618,00 kn. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijelo jedinice lokalne samouprave odgovorno je za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i uplatu u proračun u skladu sa zakonom ili drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine.

Državni ured za reviziju predlaže sustavno i kontinuirano poduzimanje svih raspoloživih mjera za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, te se predlaže pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, u slučajevima kada je to moguće, ugovaranje i pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja kojima se olakšava postupak naplate i dodatno se osigurava mogućnost naplate prihoda. Prije nastupanja rokova zastare potraživanja, predlaže se pravovremeno poduzimanje radnji kako bi se izbjegla zastara potraživanja koja bitno utječe na realnost, odnosno mogućnost naplate potraživanja. Predlaže se obveznicima koji ne plaćaju obveze u rokovima dospjeća obračunavanje zakonskih zatezних kamata. Primjenom navedenih preporuka, općina Magadenovac bi povećala učinkovitost naplate prihoda, te osigurala veća proračunska sredstva za izvršavanje programa i poslova iz djelokruga općine.

Općina Magadenovac je poslove izdavanja rješenja, evidentiranja potraživanja i naplate općinskih poreza povjerila Poreznoj upravi. Potraživanja za općinske poreze na koncu 2011. iznose 65.763,00 kn, što čini 155,9% prihoda od općinskih poreza koji su za 2011 ostvareni u iznosu 42.175,00 kn. Porezna uprava nije dostavljala općini Magadenovac podatke o dospelosti potraživanja, pojedinačnim obveznicima i poduzetim mjerama naplate.

Državni ured za reviziju predlaže od Porezne uprave zatražiti podatke o dospelosti potraživanja za općinske poreze, pojedinačnim obveznicima i poduzetim mjerama naplate. Ukoliko Porezna uprava nije u mogućnosti dostaviti tražene podatke ili se na temelju dostavljenih podataka utvrdi da općinski porezi nisu učinkovito naplaćivani, predlaže se napraviti analizu i poduzeti mjere za učinkovitu naplatu navedenih prihoda.

- Zakonska regulativa i baze podataka

Općina Magadenovac je donijela akte o naplati svih prihoda koji se prema zakonskim odredbama trebaju ubirati, osim prihoda od godišnje grobne naknade i spomeničke rente, te je donijela akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama mogu ubirati. Prihodi od spomeničke rente nisu naplaćivani, jer na području općine Magadenovac nema nepokretnih kulturnih dobara ili kulturno povijesne cjeline u kojima se obavlja gospodarska djelatnost.

Općina Magadenovac nije donijela odluku o naplati prihoda od godišnje grobne naknade koji bi se trebao ostvarivati u skladu s odredbama Zakona o grobljima (Narodne novine 19/98 i 50/12) .

Državni ured za reviziju predlaže donošenje odluke te prikupljanje prihoda od godišnje grobne nakade kako bi se naplaćivali svi prihodi koji su u skladu sa zakonima i drugim propisima u nadležnosti općine.

Baze podataka o obveznicima ustrojene su za sve vrste prihoda koje općina Magadenovac sama obračunava i naplaćuje. Općina ne raspolaže podacima o obveznicima općinskih poreza, jer te baze podataka vodi Porezna uprava. Najveća baza obveznika se odnosi na komunalnu naknadu u kojoj je evidentirano 703 obveznika, dok za druge vrste prihoda općina Magadenovac ima manji broj obveznika. Baze se ažuriraju na temelju prijave korisnika, izdanih rješenja, zaključenih ugovora i druge dokumentacije ovisno o vrsti prihoda. Osim navedenog, općina Magadenovac bi trebala ažurirati baze podataka i na temelju drugih dostupnih informacija (uvidom u središnji obrtni registar, registar trgovačkog suda, objave u Narodnim novinama i drugo), a baza obveznika komunalne naknade (broj i površina nekretnina čiji su vlasnici ili korisnici obveznici plaćanja komunalne naknade) trebala bi se provjeravati i obilaskom terena, te bi se mogla usporediti i s bazom obveznika plaćanja odvoza komunalnog otpada koju vodi trgovačko društvo kojem je općina Magadenovac povjerila obavljanje navedenih poslova. Pri ažuriranju baza, otežan je pristup podacima od drugih državnih tijela (Porezne uprave, nadležnih sudova i drugih tijela) koji se odnose na promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba.

Državni ured za reviziju predlaže ažuriranje baza podataka na temelju svih dostupnih podataka, informacija i mogućnosti koje stoje na raspolaganju općini Magadenovac, kako bi se potpuno i pravovremeno utvrdili obveznici plaćanja općinskih prihoda. Državni ured za reviziju je mišljenja da bi baze podataka o obveznicima plaćanja općinskih prihoda bile ažurnije kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba na način kako je to utvrđeno kad su u pitanju podaci potrebni Poreznoj upravi i drugim nadležnim tijelima.

- Računovodstvene evidencije potraživanja

Općina Magadenovac vodi propisane poslovne knjige. Informatički sustav u okviru kojeg se vode analitičke evidencije potraživanja omogućuje samo izravni uvid u podatke o potraživanjima po subjektima, odnosno obveznicima, računima i pojedinačnim iznosima, a ne omogućuje utvrđivanje potraživanja po rokovima dospelosti, što zahtijeva naknadnu provjeru i obradu podataka potrebnih za poduzimanje mjera naplate.

Državni ured za reviziju predlaže unaprijediti sustav vođenja potraživanja u poslovnim knjigama na način koji omogućuje izravni pregled potraživanja po rokovima dospelosti, čime bi se omogućio brz i točan pristup svim podacima potrebnim za naplatu potraživanja.

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Poslove utvrđivanja, evidentiranja i naplate općinskih prihoda čije je ubiranje i naplata u nadležnosti općine (osim općinskih poreza) obavlja jedinstveni upravni odjel. Za obavljanje poslova naplate i kontrole naplate prihoda nisu imenovane posebne osobe. Tijekom 2011. o naplati prihoda izvještavan je zakonski predstavnik. Općina Magadenovac nije donijela pisane procedure o naplati i kontroli naplate prihoda. S obzirom da su potraživanja za vlastite prihode općine na koncu 2011. vrijednosno značajna i da za naplatu potraživanja nisu poduzimane raspoložive mjere, organizacija naplate i kontrole naplate prihoda nije ustrojena na način koji omogućuje učinkovitu naplatu prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate, kojima između ostalog, treba propisati procedure, postupke i mjere vezane za pravodobno, sustavno i kontinuirano poduzimanje mjera za naplatu prihoda (vrste redovitih mjera i mjera prisilne naplate koje se poduzimaju pri naplati, rokove u kojima se pojedine mjere naplate primjenjuju, obračun zatezних kamata, pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja, odgovorne osobe zadužene za poduzimanje mjera naplate i kontrole naplate i druge postupke vezane uz naplatu prihoda). Donošenje i primjena pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate unaprijedila bi sustav obračuna i naplate općinskih prihoda i pridonijela učinkovitoj naplati općinskih prihoda.

- Informiranje stanovništva

Općina Magadenovac je putem službenih glasnika, oglasnih ploča i svoje mrežne stranice na Internetu informirala stanovništvo i druge subjekte o različitim područjima djelovanja općinske uprave. Posebne mjere informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihov utjecaj na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području općine Magadenovac nisu provedene. Provođenje posebnih mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o namjeni za koju se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje općih uvjeta življenja na području općine Magadenovac, utjecalo bi na podizanje svijesti obveznika o cilju i svrsi, te obvezi plaćanja proračunskih prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže provođenje posebnih mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području općine.

Općina Marijanci

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Općine Marijanci, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. općina Marijanci je imala sedam zaposlenika. Prema Registru proračunskih korisnika, općina Marijanci nema proračunskih korisnika. Površina općine Marijanci je 66 km², a obuhvaća sedam naselja. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 2 402 stanovnika, 801 kućanstvo i 979 stambenih jedinica.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Marijanci, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 2.458.851,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 3.296.120,00 kn ili 57,3%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 21,6% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 52,4% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Marijanci ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 57.

Tablica broj 57

Vlastiti prihodi općine Marijanci ostvareni za 2010. i 2011.

Redni broj	Prihod	u kn		
		2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	39.314	42.207	107,4
1.1.	Porez na promet (porez na potrošnju)	10.347	12.834	124,0
1.2.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	28.967	29.373	101,4
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	700.291	547.282	78,2
2.1.	Naknade za koncesiju	0	61.265	-
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	464.256	297.357	64,1
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	236.035	188.660	79,9
4.	Upravne i administrativne pristojbe	800	7.628	953,5
5.	Komunalni doprinosi i naknade	351.636	462.576	131,5
5.1.	Komunalni doprinos	5.139	28.087	546,5
5.2.	Komunalna naknada	236.652	334.664	141,4
5.3.	Naknade za priključak	109.845	99.825	90,9
6.	Prihodi po posebnim propisima	68.130	53.188	78,1
6.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	933	4.368	468,2
6.2.	Doprinos za šume	3.110	29.523	949,3
6.3.	Ostali prihodi po posebnim propisima	64.087	19.297	30,1
7.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	85.445	175.591	205,5
7.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	53.412	125.610	235,2
7.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	32.033	49.981	156,0
	Ukupno	1.245.616	1.288.472	103,4

Vlastiti prihodi za 2011. su ostvareni u iznosu 1.288.472,00 kn, što je u odnosu na prihode ostvarene za 2010. više za 42.856,00 kn ili 3,4%.

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Marijanci koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 58.

Tablica broj 58

Potraživanja općine Marijanci koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	749.224	1.096.005	146,3
1.1.	Potraživanja za prihode od imovine	146.699	491.657	335,1
1.2.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	602.525	604.348	100,3
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	103.861	402.014	387,1
	Ukupno	853.085	1.498.019	175,6

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 853.085,00 kn, a koncem 2011. su iskazana u iznosu 1.498.019,00 kn, što je za 644.934,00 kn ili 75,6% više u odnosu na 2010. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na rast potraživanja za prihode od imovine i potraživanja od prodaje nefinancijske imovine.

U iskazanim potraživanjima na koncu 2011. iskazana su i potraživanja za naknadu za uređenje voda (koju općina na temelju odredbi Zakona o financiranju vodnog gospodarstva obračunava i naplaćuje u ime i za račun Hrvatskih voda), za koja općina nije u mogućnosti utvrditi iznos jer su iskazana u poslovnim knjigama zajedno s potraživanjima za komunalnu naknadu. Od iskazanih potraživanja na koncu 2011. na dospelja potraživanja se odnosi 1.174.713,00 kn ili 78,4%, a na nedospjela potraživanja se odnosi 323.306,00 kn ili 21,6%.

Dospjela potraživanja se odnose na potraživanja za komunalnu naknadu i naknadu za uređenje voda u iznosu 414.204,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 288.448,00 kn, naknade za koncesiju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 178.417,00 kn, naknade za priključenje na objekte komunalne infrastrukture u iznosu 159.530,00 kn, prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 64.698,00 kn, komunalni doprinos u iznosu 30.612,00 kn, zakup poslovnog prostora u iznosu 27.080,00 kn i prodaju stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 11.721,00 kn.

Dospjela potraživanja nenaplaćena do jedne godine od roka dospjeća iznose 942.226,00 kn i od jedne do tri godine iznose 232.487,00 kn.

Nedospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za prodaju stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 323.306,00 kn.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Vlastiti prihodi općine Marijanci su ostvareni za 2011. u iznosu 1.288.472,00 kn. U okviru navedenih prihoda, ostvareni su u iznosu 372.551,00 kn prihodi na koje općina Marijanci nema utjecaja u naplati (od naknada za eksploataciju mineralnih sirovina u iznosu 188.860,00 kn, naknada za koncesiju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 150.000,00 kn, doprinosa za šume u iznosu 29.523,00 kn i vodnog doprinosa u iznosu 4.368,00 kn), jer prema odredbama posebnih propisa na temelju kojih se ostvaruju navedeni prihodi, nadzor nad naplatom te postupke naplate obavljaju druga državna tijela.

Vlastiti prihodi na koje općina Marijanci ima utjecaja u naplati su ostvareni za 2011. u iznosu 915.921,00 kn i čine 71,1% ukupnih vlastitih prihoda općine i odnose se na prihode od komunalne naknade u iznosu 334.664,00 kn, prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 125.610,00 kn, zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 118.912,00 kn, naknada za priključenje na objekte komunalne infrastrukture u iznosu 99.825,00 kn, koncesija u iznosu 61.265,00 kn, prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 49.981,00 kn, općinskih poreza u iznosu 42.207,00 kn, komunalnog doprinosa u iznosu 28.087,00 kn, zakupa poslovnog prostora u iznosu 23.444,00 kn i drugih prihoda u iznosu 31.926,00 kn. Općina Marijanci je poslove obračuna i naplate općinskih poreza povjerila Poreznoj upravi, a obračun i naplatu drugih navedenih prihoda obavlja upravni odjel općine. Vlastiti prihodi koje općina Marijanci samostalno obračunava i na koje ima utjecaj u naplati iznose 873.714,00 kn.

Dospjela potraživanja na koncu 2011. iznose 1.174.713,00 kn i odnose se na potraživanja za komunalnu naknadu i naknadu za uređenje voda u iznosu 414.204,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 288.448,00 kn, naknade za koncesiju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 178.417,00 kn, naknade za priključenje na objekte komunalne infrastrukture u iznosu 159.530,00 kn, prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 64.698,00 kn, komunalni doprinos u iznosu 30.612,00 kn, zakup poslovnog prostora u iznosu 27.080,00 kn i prodaju stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 11.721,00 kn. Na potraživanja od naknade za koncesiju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države općina Marijanci nema utjecaja u naplati. Dospjela potraživanja za prihode koje općina samostalno obračunava i na koje ima utjecaja u naplati iznose 996.296,00 kn i odnose se na potraživanja koja su nenaplaćena u roku do tri godine od dana dospijeća.

Mjere i postupci naplate potraživanja za općinske prihode propisani su odredbama Općeg poreznog zakona (sudske tužbe, ovrhe na novčanim sredstvima, nekretninama, pokretninama i drugom imovinom i druge mjere), odredbama Stečajnog zakona (Narodne novine 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 82/06, 116/10, 25/12 i 133/12), (naplata potraživanja od dužnika nad kojima je pokrenut stečajni postupak) odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine 152/08, 25/09, 153/09, 21/10, 39/11 i 63/11), (raskidanje ugovora, izvještavanje i dostavljanje dokumentacije o potraživanjima nadležnom državnom odvjetništvu koje je ovlašteno poduzimati mjere prisilne naplate), Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12) koja je donesena u srpnju 2012. (odgoda plaćanja i obročna otplata duga, otpis duga s osnove kamata ukoliko se glavnica duga plati u cijelosti jednokratno, prodaja potraživanja) i drugim propisima.

Općina Marijanci pri naplati prihoda može primjenjivati i druge mjere i postupke koje joj stoje na raspolaganju (slanje opomena, pozivanje obveznika na podmirenje duga, raskidanje ugovora i drugo) i za koje ocijeni da bi mogle pridonijeti učinkovitoj naplati prihoda. Pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, naplata prihoda može se dodatno osigurati i ugovaranjem i pribavljanjem instrumenata osiguranja plaćanja (mjenica, zadužnica, jamstava i drugih instrumenata).

Za naplatu potraživanja za komunalnu naknadu i naknadu za uređenje voda u iznosu 198.904,00 kn poduzete su u 2011. mjere prisilne naplate (sudske tužbe ili ovrhe). Za naplatu drugih vrijednosno značajnijih potraživanja (osim potraživanja za naknade za priključenje na objekte komunalne infrastrukture) općina Marijanci je poduzimala mjere opominjanja dužnika. Zbog neplaćanja u rokovima dospjeća obračunavane su zakonske zatezne kamate samo obveznicima kod kojih su pokrenute mjere prisilne naplate, dok drugim obveznicima koji nisu podmirivali obveze u rokovima dospjeća zatezne kamate nisu obračunavane, čime su u nepravedni položaj stavljeni obveznici koji uredno podmiruju dospelje obveze, a osim toga obračunom zateznih kamata povećava se i vjerojatnost naplate prihoda u rokovima dospelosti. Obavljenom financijskom revizijom za 2009. nisu utvrđene nepravilnosti pri naplati prihoda.

Prema navedenom, općina Marijanci je poduzimala mjere za naplatu prihoda. Unatoč poduzetim mjerama iskazana dospelja potraživanja (uključujući i potraživanja od naknade za uređenje voda) na koje općina ima utjecaja u naplati su na koncu 2011. vrijednosno značajna i iznose 996.296,00 kn. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijelo jedinice lokalne samouprave odgovorno je za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i uplatu u proračun u skladu sa zakonom ili drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine.

Državni ured za reviziju predlaže sustavno i kontinuirano poduzimanje svih raspoloživih mjera za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, te se predlaže pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, u slučajevima kada je to moguće, ugovaranje i pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja kojima se olakšava postupak naplate i dodatno se osigurava mogućnost naplate prihoda. Prije nastupanja rokova zastare potraživanja, predlaže se pravovremeno poduzimanje radnji kako bi se izbjegla zastara potraživanja koja bitno utječe na realnost, odnosno mogućnost naplate potraživanja. Predlaže se obveznicima koji ne plaćaju obveze u rokovima dospjeća obračunavanje zakonskih zateznih kamata. Primjenom navedenih preporuka, općina Marijanci bi povećala učinkovitost naplate prihoda, te osigurala veća proračunska sredstva za izvršavanje programa i poslova iz djelokruga općine.

Općina Marijanci je poslove izdavanja rješenja, evidentiranja potraživanja i naplate općinskih poreza povjerila Poreznoj upravi. Porezna uprava do konca 2011. nije dostavljala podatke o dospelosti potraživanja, pojedinačnim obveznicima i poduzetim mjerama naplate.

Državni ured za reviziju predlaže od Porezne uprave zatražiti podatke o dospelosti potraživanja za općinske poreze, pojedinačnim obveznicima i poduzetim mjerama naplate. Ukoliko Porezna uprava nije u mogućnosti dostaviti tražene podatke ili se na temelju dostavljenih podataka utvrdi da općinski porezi nisu učinkovito naplaćivani, predlaže se napraviti analizu i poduzeti mjere za učinkovitu naplatu navedenih prihoda.

- Zakonska regulativa i baze podataka

Općina Marijanci je donijela akte o naplati svih prihoda koji se prema zakonskim odredbama trebaju ubirati, osim prihoda od godišnje grobne naknade i spomeničke rente, te je donijela akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama mogu ubirati. Prihodi od spomeničke rente nisu naplaćivani, jer na području općine nema nepokretnih kulturnih dobara ili kulturno povijesne cjeline u kojima se obavlja gospodarska djelatnost.

Općina Marijanci nije donijela odluku o naplati prihoda od godišnje grobne naknade koji bi se trebao ostvarivati u skladu s odredbama Zakona o grobljima (Narodne novine 19/98 i 50/12) .

Državni ured za reviziju predlaže donošenje odluke te prikupljanje prihoda od godišnje grobne naknade kako bi se naplaćivali svi prihodi koji su u skladu s zakonskim propisima dani u nadležnost općine.

Baze podataka o obveznicima ustrojene su za sve vrste prihoda koje općina Marijanci sama obračunava i naplaćuje. Najveća baza obveznika se odnosi na komunalnu naknadu u kojoj je evidentiran 921 obveznik, dok za druge vrste prihoda općina ima manji broj obveznika. Baze se ažuriraju na temelju prijave korisnika, izdanih rješenja, zaključenih ugovora i druge dokumentacije ovisno o vrsti prihoda. Osim navedenog, općina Marijanci bi trebala ažurirati baze podataka i na temelju drugih dostupnih informacija (uvidom u središnji obrtni registar, registar trgovačkog suda, objave u Narodnim novinama i drugo), a baza obveznika komunalne naknade (broj i površina nekretnina čiji su vlasnici ili korisnici obveznici plaćanja komunalne naknade) trebala bi se provjeravati i obilaskom terena, te bi se mogla usporediti i s bazom obveznika plaćanja odvoza komunalnog otpada koju vodi trgovačko društvo kojem je općina Marijanci povjerila obavljanje navedenih poslova. Pri ažuriranju baza, otežan je pristup podacima od drugih državnih tijela (Porezne uprave, nadležnih sudova i drugih tijela) koji se odnose na promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba.

Državni ured za reviziju predlaže ažuriranje baza podataka na temelju svih dostupnih podataka, informacija i mogućnosti koje stoje na raspolaganju općini, kako bi se potpuno i pravovremeno utvrdili obveznici plaćanja općinskih prihoda. Državni ured za reviziju je mišljenja da bi baze podataka o obveznicima plaćanja općinskih prihoda bile ažurnije kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba na način kako je to utvrđeno kad su u pitanju podaci potrebni Poreznoj upravi i drugim nadležnim tijelima.

- Računovodstvene evidencije potraživanja

Općina Marijanci vodi propisane poslovne knjige. U analitičkoj evidenciji potraživanja za komunalnu naknadu vode se po svakom obvezniku i potraživanja za naknadu za uređenje voda (koje općina na temelju odredbi Zakona o financiranju vodnog gospodarstva obračunava i naplaćuje u ime i za račun Hrvatskih voda), a informatički sustav u okviru kojeg se vode navedena potraživanja ne omogućava zasebno utvrđivanje (razdvajanje) potraživanja za komunalnu naknadu i potraživanja za naknadu za uređenje voda, zbog čega se navedena potraživanja u poslovnim knjigama vode u zbirnom iznosu.

Državni ured za reviziju predlaže unaprijediti sustav vođenja potraživanja u poslovnim knjigama na način koji omogućuje zasebno utvrđivanje (razdvajanje) potraživanja za komunalnu naknadu i potraživanja za naknadu za uređenje voda.

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Poslove utvrđivanja, evidentiranja i naplate općinskih prihoda čije je ubiranje i naplata u nadležnosti općine (osim općinskih poreza) obavlja jedinstveni upravni odjel. Za obavljanje poslova naplate i kontrole naplate prihoda nisu imenovane posebne osobe. Tijekom 2011. o naplati prihoda izvještavan je zakonski predstavnik. Općina Marijanci nije donijela pisane procedure o naplati i kontroli naplate prihoda. Iako navedene procedure nisu propisane, općina poduzima mjere za naplatu potraživanja i provodi kontrolu naplate.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate, kojima između ostalog, treba propisati procedure, postupke i mjere vezane za pravodobno, sustavno i kontinuirano poduzimanje mjera za naplatu prihoda (vrste redovitih mjera i mjera prisilne naplate koje se poduzimaju pri naplati, rokove u kojima se pojedine mjere naplate primjenjuju, obračun zatezних kamata, pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja, odgovorne osobe zadužene za poduzimanje mjera naplate i kontrole naplate i druge postupke vezane uz naplatu prihoda). Donošenje i primjena pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate unaprijedila bi sustav obračuna i naplate općinskih prihoda i pridonijela učinkovitoj naplati općinskih prihoda.

- Informiranje stanovništva

Općina Marijanci je putem oglasnih ploča i svoje mrežne stranice na Internetu informirala stanovništvo i druge subjekte o različitim područjima djelovanja općinske uprave. Posebne mjere informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihov utjecaj na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području općine nisu provođene. Provođenje posebnih mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o namjeni za koju se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje općih uvjeta življenja na području općine Marijanci, utjecalo bi na podizanje svijesti obveznika o cilju i svrsi, te obvezi plaćanja proračunskih prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže provođenje posebnih mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području općine Marijanci.

Općina Petlovac

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Petlovac, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. Općina Petlovac je imala 26 zaposlenika, od kojih je jedanaest zaposleno u općinskoj upravi na neodređeno vrijeme, a 15 je zaposleno na određeno vrijeme u programu javnih radova. Prema Registru proračunskih korisnika, općina Petlovac nema proračunskih korisnika. Površina općine Petlovac je 93 km², a obuhvaća devet naselja. Općina Petlovac u cijelosti pripada prvoj skupini područja posebne državne skrbi. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 2 407 stanovnika, 892 kućanstva i 1 174 stambene jedinice.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Petlovac, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 5.036.468,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 3.207.072,00 kn ili 38,9%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 31,0% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 36,6 % u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Petlovac ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 59.

Tablica broj 59

Vlastiti prihodi općine Petlovac ostvareni za 2010. i 2011.

		u kn		
Redni broj	Prihod	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	22.362	27.407	122,6
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	1.100	400	36,4
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	5.102	6.412	125,7
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	16.160	20.595	127,4
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	1.064.712	147.697	13,9
2.1.	Naknade za koncesiju	790.343	459	0,1
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	274.369	147.094	53,6
2.3.	Ostali prihodi od nefinancijske imovine	0	144	-
3.	Komunalni doprinosi i naknade	458.647	316.948	69,1
3.1.	Komunalni doprinos	0	5.069	-
3.2.	Komunalna naknada	458.647	309.079	67,4
3.3.	Naknade za priključak	0	2.800	-
4.	Prihodi po posebnim propisima	753.354	1.159.998	154,0
4.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	1.870	5.253	280,9
4.2.	Doprinos za šume	128.920	420.422	326,1
4.3.	Ostali prihodi po posebnim propisima	622.564	734.323	118,0
5.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	254.778	192.120	75,4
	Ukupno	2.553.853	1.844.170	72,2

Vlastiti prihodi za 2011. su ostvareni u iznosu 1.844.170,00 kn, što je u odnosu na prihode ostvarene za 2010. manje za 709.683,00 kn ili 27,8%. smanjenje se najvećim dijelom odnosi na pad prihoda od nefinancijske imovine.

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Petlovac koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 60.

Tablica broj 60

Potraživanja općine Petlovac koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	465.792	1.438.591	308,8
1.1.	Potraživanja za poreze	83.970	98.865	117,7
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	185.238	1.046.136	564,8
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	196.584	293.590	149,3
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	2.538.270	2.348.504	92,5
3.	Druga potraživanja	152.350	191.114	125,4
	Ukupno	3.156.412	3.978.209	126,0

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 3.156.412,00 kn, a koncem 2011. su iskazana u iznosu 3.978.209,00 kn, što je za 821.797,00 kn ili 26,0% više u odnosu na 2010. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na rast potraživanja za prihode od imovine.

Od potraživanja iskazanih na koncu 2011. u iznosu 3.978.209,00 kn, na potraživanja za naknadu za uređenje voda (koju općina na temelju odredbi Zakona o financiranju vodnog gospodarstva obračunava i naplaćuje u ime i za račun Hrvatskih voda) se odnosi 191.114,00 kn, a na druga potraživanja koja se ne odnose na vlastite prihode se odnosi 3.414,00 kn. Potraživanja za vlastite prihode iznose 3.783.681,00 kn od čega se na dospjela potraživanja odnosi 1.580.882,00 kn ili 41,8%, a na nedospjela potraživanja se odnosi 2.202.799,00 kn ili 58,2%.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za naknade za koncesiju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 787.440,00 kn, prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 232.400,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 220.457,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu 162.582,00 kn, općinske poreze u iznosu 97.089,00 kn, zakup poslovnog prostora u iznosu 16.446,00 kn, najam stanova u iznosu 14.684,00 kn i druga potraživanja u iznosu 49.784,00 kn.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode nenaplaćena do jedne godine od roka dospijeća iznose 1.153.075,00 kn, od jedne do tri godine iznose 303.133,00 kn, od tri do pet godina iznose 24.423,00 kn i preko pet godina iznose 3.162,00 kn. Za potraživanja od općinskih poreza u iznosu 97.089,00 kn općina nema podatke o razdoblju u kojem su potraživanja nenaplaćena u odnosu na rok dospijeća.

Nedospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 2.116.104,00 kn, doprinos za šume u iznosu 56.143,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu 24.008,00 kn i druga potraživanja 6.544,00 kn

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Vlastiti prihodi općine Petlovac su ostvareni za 2011. u iznosu 1.844.170,00 kn. U okviru navedenih prihoda, ostvareni su u iznosu 425.674,00 kn prihodi na koje općina Petlovac nema utjecaja u naplati (doprinosa za šume u iznosu 420.422,00 kn i vodnog doprinosa u iznosu 5.252,00 kn), jer prema odredbama posebnih propisa na temelju kojih se ostvaruju navedeni prihodi, nadzor nad naplatom te postupke naplate obavljaju druga državna tijela. Osim navedenog, u okviru vlastitih prihoda iskazani su i prihodi od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u iznosu 669.522,00 kn za provođenje posebnih programa zapošljavanja (program javnih radova i stručno osposobljavanje osoba bez zasnivanja radnog odnosa).

Vlastiti prihodi na koje općina Petlovac ima utjecaja u naplati su ostvareni za 2011. u iznosu 748.974,00 kn i čine 40,6 % ukupnih vlastitih prihoda općine i odnose se na prihode od komunalne naknade u iznosu 309.079,00 kn, prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 192.120,00 kn, zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 113.206,00 kn, zakupa poslovnog prostora u iznosu 33.887,00 kn, općinskih poreza u iznosu 27.407,00 kn, komunalnog doprinosa u iznosu 5.069,00 kn, naknada za priključenje na objekte komunalne infrastrukture u iznosu 2.800,00 kn i druge prihode u iznosu 65.406,00 kn. Općina Petlovac je poslove obračuna i naplate općinskih poreza povjerila Poreznoj upravi. Obračun i naplatu drugih navedenih prihoda koji su ostvareni u ukupnom iznosu 721.567,00 kn obavlja općina Petlovac samostalno ili je navedene poslove (za najam općinskih stanova) povjerila trgovačkom društvu u suvlasništvu općine na temelju zaključenog ugovora. Iako su poslovi obračuna i naplate prihoda od najma općinskih stanova povjereni trgovačkom društvu u suvlasništvu općine, za naplatu navedenih prihoda, odgovorna je općina.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode na koncu 2011. iznose 1.580.882,00 kn, a odnose se na potraživanja za naknade za koncesiju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 787.440,00 kn, prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 232.400,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 220.457,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu 162.582,00 kn, općinske poreze u iznosu 97.089,00 kn, zakup poslovnog prostora u iznosu 16.446,00 kn, najam stanova u iznosu 14.684,00 kn i druga potraživanja u iznosu 49.784,00 kn. Na potraživanja od naknada za koncesiju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države, općina Petlovac nema utjecaja u naplati. Dospjela potraživanja za vlastite prihode, koje općina samostalno obračunava ili je na temelju ugovora navedene poslove povjerila trgovačkom društvu u suvlasništvu općine Petlovac i na koje ima utjecaja u naplati (bez općinskih poreza i naknada za koncesiju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države) iznose 696.353,00 kn, od čega se na potraživanja koja su nenaplaćena u roku dužem od tri godine od dana dospjeća odnosi 27.585,00 kn ili 4,0%.

Mjere i postupci naplate potraživanja za općinske prihode propisani su odredbama Općeg poreznog zakona (sudske tužbe, ovrhe na novčanim sredstvima, nekretninama, pokretninama i drugom imovinom i druge mjere), odredbama Stečajnog zakona (Narodne novine 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 82/06, 116/10, 25/12 i 133/12), (naplata potraživanja od dužnika nad kojima je pokrenut stečajni postupak) odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine 152/08, 25/09, 153/09, 21/10, 39/11 i 63/11), (raskidanje ugovora, izvještavanje i dostavljanje dokumentacije o potraživanjima nadležnom državnom odvjetništvu koje je ovlašteno poduzimati mjere prisilne naplate), Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12) koja je donesena u srpnju 2012. (odgoda plaćanja i obročna otplata duga, otpis duga s osnove kamata ukoliko se glavnica duga plati u cijelosti jednokratno, prodaja potraživanja) i drugim propisima. Općina Petlovac pri naplati prihoda može primjenjivati i druge mjere i postupke koje joj stoje na raspolaganju (slanje opomena, pozivanje obveznika na podmirenje duga, raskidanje ugovora i drugo) za koje ocijeni da bi mogle pridonijeti učinkovitoj naplati prihoda. Pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, naplata prihoda može se dodatno osigurati i ugovaranjem i pribavljanjem instrumenata osiguranja plaćanja (mjenica, zadužnica, jamstava i drugih instrumenata).

Za naplatu potraživanja (od zakupa poslovnog prostora i zakupa i prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države) u iznosu 186.759,00 kn poduzete su u 2011. mjere opominjanja dužnika, a druge mjere za naplatu prihoda nisu poduzimane, niti su obveznicima koji nisu podmirivali obveze u rokovima dospjeća obračunavane zatezne kamate, čime su u nepravedni položaj stavljene obveznici koji uredno podmiruju dospelje obveze, a osim toga obračunom zateznih kamata povećava se i vjerojatnost naplate prihoda u rokovima dospelosti.

Prema navedenom, općina Petlovac nije poduzimala sve raspoložive mjere za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, te su iskazana dospelja potraživanja, za vlastite prihode na koje općina Petlovac ima utjecaja u naplati na koncu 2011. vrijednosno značajna i iznose 696.353,00,00 kn, što čini 96,5% navedenih prihoda koji su za 2011. ostvareni u iznosu 721.567,00 kn. Na potraživanja koja su nenaplaćena u roku dužem od tri godine od dana dospjeća se odnosi 27.585,00 kn ili 4,0%. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijelo jedinice lokalne samouprave odgovorno je za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i uplatu u proračun u skladu sa zakonom ili drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine.

Državni ured za reviziju predlaže sustavno i kontinuirano poduzimanje svih raspoloživih mjera za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, te se predlaže pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, u slučajevima kada je to moguće, ugovaranje i pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja kojima se olakšava postupak naplate i dodatno se osigurava mogućnost naplate prihoda. Prije nastupanja rokova zastare potraživanja, predlaže se pravovremeno poduzimanje radnji kako bi se izbjegla zastara potraživanja koja bitno utječe na realnost, odnosno mogućnost naplate potraživanja. Predlaže se obveznicima koji ne plaćaju obveze u rokovima dospjeća obračunavanje zakonskih zateznih kamata. Primjenom navedenih preporuka, općina Petlovac bi povećala učinkovitost naplate prihoda, te osigurala veća proračunska sredstva za izvršavanje programa i poslova iz svog djelokruga.

Općina Petlovac je poslove izdavanja rješenja, evidentiranja potraživanja i naplate općinskih poreza povjerila Poreznoj upravi. Potraživanja za općinske poreze na koncu 2011. iznose 97.089,00 kn, što čini 354,2% prihoda od općinskih poreza koji su za 2011 ostvareni u iznosu 27.407,00 kn. Porezna uprava nije dostavljala Općini podatke o dospelosti potraživanja, pojedinačnim obveznicima i poduzetim mjerama naplate. Revizijom učinkovitosti utvrđeno je da se kod lokalnih jedinica koje same obračunavaju i naplaćuju sve ili dio gradskih ili općinskih poreza, naplata navedenih prihoda obavlja na učinkovitiji način.

Državni ured za reviziju predlaže od Porezne uprave zatražiti podatke o dospelosti potraživanja za općinske poreze, pojedinačnim obveznicima i poduzetim mjerama naplate. Ukoliko Porezna uprava nije u mogućnosti dostaviti tražene podatke ili se na temelju dostavljenih podataka utvrdi da općinski porezi nisu učinkovito naplaćivani, predlaže se napraviti analizu i poduzeti mjere za učinkovitu naplatu navedenih prihoda.

- Zakonska regulativa i baze podataka

Općina je donijela akte o naplati svih prihoda koji se prema zakonskim odredbama trebaju ubirati, osim prihoda od spomeničke rente, jer na području općine Petlovac nema nepokretnih kulturnih dobara ili kulturno povijesne cjeline u kojima se obavlja gospodarska djelatnost, te je donijela akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama mogu ubirati. Općina Petlovac je donijela odluku o naplati prihoda od godišnje grobne naknade koji bi se trebao ostvarivati u skladu s odredbama Zakona o grobljima (Narodne novine 19/98 i 50/12) . U 2011. prihodi od godišnje grobne naknade nisu ostvareni jer se prema odluci, naknada počinje naplaćivati u 2012.

Baze podataka o obveznicima ustrojene su za sve vrste prihoda koje općina Petlovac sama obračunava i naplaćuje. Općina Petlovac ne raspolaže podacima o obveznicima općinskih poreza, jer te baze podataka vodi Porezna uprava. Najveća baza obveznika se odnosi na komunalnu naknadu u kojoj je evidentiran 1 101 obveznik. Baze se ažuriraju na temelju prijave korisnika, izdanih rješenja, zaključenih ugovora i druge dokumentacije ovisno o vrsti prihoda, a baza obveznika komunalne naknade ažurirana je u 2010. i obilaskom terena. Osim navedenog, općina Petlovac bi trebala ažurirati baze podataka i na temelju drugih dostupnih informacija (uvidom u središnji obrtni registar, registar trgovačkog suda, objave u Narodnim novinama i drugo). Pri ažuriranju baza, otežan je pristup podacima od drugih državnih tijela (Porezne uprave, nadležnih sudova i drugih tijela) koji se odnose na promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba.

Državni ured za reviziju predlaže ažuriranje baza podataka na temelju svih dostupnih podataka, informacija i mogućnosti koje stoje na raspolaganju općini, kako bi se potpuno i pravovremeno utvrdili obveznici plaćanja općinskih prihoda. Državni ured za reviziju je mišljenja da bi baze podataka o obveznicima plaćanja općinskih prihoda bile ažurnije kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba na način kako je to utvrđeno kad su u pitanju podaci potrebni Poreznoj upravi i drugim nadležnim tijelima.

- Računovodstvene evidencije potraživanja

Općina Petlovac vodi propisane poslovne knjige. Za evidentiranje i naplatu prihoda ustrojene su analitičke evidencije potraživanja koje omogućavaju uvid u podatke o potraživanjima po subjektima, odnosno obveznicima, računima, pojedinačnim iznosima i rokovima dospelosti. Informatički sustav u okviru kojeg se vode poslovne knjige zahtjeva zaseban unos podataka o potraživanjima i prihodima (osim za komunalnu naknadu i druge naknade) u glavnu knjigu i analitičke evidencije, zbog čega je povećana mogućnost pogrešaka pri evidentiranju, te se uneseni podaci mjesečno usklađuju, što zahtijeva dodatno vrijeme i rad zaposlenika.

Državni ured za reviziju predlaže unaprijediti sustav vođenja potraživanja u poslovnim knjigama na način koji omogućuje istodoban unos podataka o potraživanjima i prihodima u analitičke evidencije i glavnu knjigu, čime bi smanjila mogućnost pogrešaka pri evidentiranju prihoda i potraživanja.

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Poslove utvrđivanja, evidentiranja i naplate općinskih prihoda, čije je ubiranje i naplata u nadležnosti općine Petlovac (osim općinskih poreza i prihoda od najma stanova) obavlja jedinstveni upravni odjel. Poslove naplate prihoda obavljaju dvije osobe. Za obavljanje poslova kontrole naplate prihoda nije imenovana osoba. Tijekom 2011. o naplati prihoda izvještavan je zakonski predstavnik. Općina Petlovac nije donijela pisane procedure o naplati i kontroli naplate prihoda. S obzirom da su potraživanja za vlastite prihode općine Petlovac na koncu 2011. vrijednosno značajna i da za naplatu potraživanja nisu poduzimane sve raspoložive mjere, organizacija i kontrola naplate prihoda nije ustrojena na način koji omogućuje učinkovitu naplatu prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate, kojima između ostalog, treba propisati procedure, postupke i mjere vezane za pravodobno, sustavno i kontinuirano poduzimanje mjera za naplatu prihoda (vrste redovitih mjera i mjera prisilne naplate koje se poduzimaju pri naplati, rokove u kojima se pojedine mjere naplate primjenjuju, obračun zateznih kamata, pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja, odgovorne osobe zadužene za poduzimanje mjera naplate i kontrole naplate i druge postupke vezane uz naplatu prihoda). Donošenje i primjena pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate unaprijedila bi sustav obračuna i naplate općinskih prihoda i pridonijela učinkovitoj naplati općinskih prihoda.

- Informiranje stanovništva

Općina Petlovac je putem svoje mrežne Internet stranice, informirala stanovništvo i druge subjekte o različitim područjima djelovanja općinske uprave. Osim navedenog, provedene su i posebne mjere informiranja stanovništva putem tiskanja glasnika koji se dostavlja kućanstvima na području općine.

Državni ured za reviziju predlaže i nadalje provođenje mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području općine Petlovac.

Općina Petrijevci

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Petrijevci, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. općina je imala devet zaposlenika, od kojih je šest zaposleno u općinskoj upravi na neodređeno vrijeme, a tri su zaposlena na određeno vrijeme u programu javnih radova. Prema Registru proračunskih korisnika, općina Petrijevci nema proračunskih korisnika. Površina općine Petrijevci je 70 km², a obuhvaća dva naselja. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 2 870 stanovnika, 1 028 kućanstava i 1 613 stambenih jedinica.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Petrijevci, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 3.784.666,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 882.410,00 kn ili 18,9%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 41,9% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 35,7% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Petrijevci ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 61.

Tablica broj 61

Vlastiti prihodi općine Petrijevci ostvareni za 2010. i 2011.

Redni broj	Prihod	u kn		
		2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1	Općinski porezi	94.094	97.964	104,1
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	35.851	36.168	100,9
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	30.102	27.422	91,1
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	28.141	34.374	122,1
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	570.575	246.026	43,1
2.1.	Naknade za koncesiju	434.304	101.805	23,4
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	135.657	144.042	106,2
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	614	179	29,2
3.	Upravne i administrativne pristojbe	92	1.411	-
4.	Komunalni doprinosi i naknade	704.904	710.237	100,8
4.1.	Komunalni doprinos	25.757	17.245	67,0
4.2.	Komunalna naknada	608.774	621.511	102,1
4.3.	Naknade za priključak	70.373	71.481	101,6
5.	Prihodi po posebnim propisima	295.328	162.390	55,0
5.1.	Doprinos za šume	219.214	3.478	1,6
5.2.	Ostali prihodi po posebnim propisima	76.114	158.912	208,8
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	288.535	132.386	45,9
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	287.365	129.438	45,0
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	1.170	2.948	252,0
	Ukupno	1.953.528	1.350.414	69,1

Vlastiti prihodi za 2011. su ostvareni u iznosu 1.350.414,00 kn, što je u odnosu na prihode ostvarene za 2010. manje za 603.114,00 kn ili 30,9%. Smanjenje se najvećim dijelom odnosi na pad prihoda od naknada za koncesije i prihoda od prodaje materijalne imovine.

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Petrijevci koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 62.

Tablica broj 62

Potraživanja općine Petrijevci koncem 2010. i 2011.

		u kn		
Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	965.574	1.097.432	13,7
1.1.	Potraživanja za poreze	200.531	209.599	104,5
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	57.617	100.210	173,9
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	707.426	787.623	111,3
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	1.013.644	879.071	86,7
3.	Druga potraživanja	3.036	2.582	85,0
Ukupno		1.982.254	1.979.085	99,8

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 1.982.254,00 kn, a koncem 2011. su iskazana u iznosu 1.979.085,00 kn, što je za 3.169,00 kn ili 0,2% manje u odnosu na 2010.

Od iskazanih potraživanja na koncu 2011. u iznosu 1.979.085,00 kn, na potraživanja za naknadu za uređenje voda (koju općina na temelju odredbi Zakona o financiranju vodnog gospodarstva obračunava i naplaćuje u ime i za račun Hrvatskih voda) se odnosi 273.006,00 kn, a na druga potraživanja koja se ne odnose na vlastite prihode se odnosi 2.582,00 kn. Potraživanja za vlastite prihode iznose 1.703.497,00 kn od čega se na dospjela potraživanja odnosi 864.641,00 kn ili 50,8%, a na nedospjela potraživanja se odnosi 838.856,00 kn ili 49,2%.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 350.051,00 kn, općinske poreze u iznosu 209.598,00 kn, naknade za priključenje na objekte komunalne infrastrukture u iznosu 103.861,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 88.675,00 kn, komunalni doprinos u iznosu 60.704,00 kn, prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 40.207,00 kn, zakup poslovnog prostora u iznosu 3.713,00 kn i druga potraživanja u iznosu 7.832,00 kn.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode nenaplaćena do jedne godine od roka dospijeća iznose 266.806,00 kn, od jedne do tri godine iznose 200.319,00 kn, od tri do pet godina iznose 57.711,00 kn i preko pet godina iznose 130.207,00 kn. Za potraživanja od općinskih poreza u iznosu 209.598,00 kn, općina Petrijevci nema podatke o razdoblju u kojem su potraživanja nenaplaćena u odnosu na rok dospijeća.

Nedospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 828.913,00 kn i druga potraživanja 9.943,00 kn

c) Nalazi i preporuke**- Učinkovitost naplate prihoda**

Vlastiti prihodi općine Petrijevci su ostvareni za 2011. u iznosu 1.350.414,00 kn. U okviru navedenih prihoda, ostvareni su u iznosu 81.725,00 kn prihodi na koje općina nema utjecaja u naplati (koncesije poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 76.657,00 kn, doprinosa za šume u iznosu 3.478,00 kn i drugih prihoda u iznosu 1.590,00 kn), jer prema odredbama posebnih propisa na temelju kojih se ostvaruju navedeni prihodi, nadzor nad naplatom te postupke naplate obavljaju druga državna tijela. Osim navedenog, u okviru vlastitih prihoda su iskazani i prihodi od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u iznosu 118.054,00 kn za provođenje programa zapošljavanja (program javnih radova).

Vlastiti prihodi na koje općina Petrijevci ima utjecaja u naplati, ostvareni su za 2011. u iznosu 1.150.635,00 kn i čine 85,2% ukupnih vlastitih prihoda, a odnose se na prihode od komunalne naknade u iznosu 621.511,00 kn, prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 129.439,00 kn, zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 106.931,00 kn, općinskih poreza u iznosu 97.964,00 kn, naknada za priključenje na objekte komunalne infrastrukture u iznosu 71.481,00 kn, zakupa poslovnog prostora u iznosu 33.749,00 kn, naknada za koncesije u iznosu 25.148,00 kn, komunalnog doprinosa u iznosu 17.245,00 kn, prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 2.948,00 kn i druge prihode u iznosu 44.219,00 kn. Općina Petrijevci je poslove obračuna i naplate općinskih poreza povjerila Poreznoj upravi, a obračun i naplatu drugih navedenih prihoda obavlja upravni odjel općine. Vlastiti prihodi koje općina samostalno obračunava i na koje ima utjecaj u naplati iznose 1.052.671,00 kn.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode na koncu 2011. iznose 864.641,00 kn, a odnose se na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 350.051,00 kn, općinske poreze u iznosu 209.598,00 kn, naknade za priključenje na objekte komunalne infrastrukture u iznosu 103.861,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 88.675,00 kn, komunalni doprinos u iznosu 60.704,00 kn, prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 40.207,00 kn, zakup poslovnog prostora u iznosu 3.713,00 kn i druga potraživanja u iznosu 7.832,00 kn. Dospjela potraživanja za vlastite prihode koje općina Petrijevci samostalno obračunava i na koje ima utjecaja u naplati (bez općinskih poreza) iznose 655.043,00 kn, od čega se na potraživanja koja su nenaplaćena u roku dužem od tri godine od dana dospijeća odnosi 187.918,00 kn ili 28,7%. Vrijednosno najznačajnija potraživanja koja su nenaplaćena u roku dužem od tri godine od dana dospijeća odnose se na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 109.931,00 kn i naknade za priključak na objekte komunalne infrastrukture u iznosu 36.975,00 kn.

Mjere i postupci naplate potraživanja za općinske prihode propisani su odredbama Općeg poreznog zakona (sudske tužbe, ovrhe na novčanim sredstvima, nekretninama, pokretninama i drugom imovinom i druge mjere), odredbama Stečajnog zakona (Narodne novine 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 82/06, 116/10, 25/12 i 133/12), (naplata potraživanja od dužnika nad kojima je pokrenut stečajni postupak) odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine 152/08, 25/09, 153/09, 21/10, 39/11 i 63/11), (raskidanje ugovora, izvještavanje i dostavljanje dokumentacije o potraživanjima nadležnom državnom odvjetništvu koje je ovlašteno poduzimati mjere prisilne naplate) Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12) koja je donesena u srpnju 2012. (odgoda plaćanja i obročna otplata duga, otpis duga s osnove kamata ukoliko se glavnica duga plati u cijelosti jednokratno, prodaja potraživanja) i drugim propisima.

Općina Petrijevci pri naplati prihoda može primjenjivati i druge mjere i postupke koje joj stoje na raspolaganju (slanje opomena, pozivanje obveznika na podmirenje duga, raskidanje ugovora i drugo) za koje ocijeni da bi mogle pridonijeti učinkovitoj naplati prihoda. Pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, naplata prihoda može se dodatno osigurati i ugovaranjem i pribavljanjem instrumenata osiguranja plaćanja (mjenica, zadužnica, jamstava i drugih instrumenata).

Za naplatu potraživanja od komunalnog doprinosa u iznosu 60.014,00 kn poduzete su u 2011. mjere prijavljivanja naplate potraživanja iz stečajne mase dužnika nad kojim je pokrenut stečajni postupak, a za naplatu potraživanja od komunalne naknade i doprinosa u iznosu 175.388,00 kn poduzete su u 2011. i početkom 2012. mjere opominjanja dužnika. Druge mjere za naplatu potraživanja nisu poduzimane, niti su obveznicima koji nisu podmirivali obveze u rokovima dospjeća obračunavane zatezne kamate, čime su u nepravedni položaj stavljani obveznici koji uredno podmiruju dospelje obveze, a osim toga obračunom zateznih kamata povećava se i vjerojatnost naplate prihoda u rokovima dospelosti. Obavljenom financijskom revizijom za 2009. utvrđeno je da za naplatu značajnog dijela potraživanja nisu poduzimane mjere naplate.

Prema navedenom, općina Petrijevci nije sustavno i kontinuirano poduzimala sve raspoložive mjere za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, te su iskazana dospelja potraživanja, za vlastite prihode na koje općina Petrijevci ima utjecaja u naplati na koncu 2011. vrijednosno značajna i iznose 655.043,00 kn, što čini 62,2% navedenih prihoda koji su za 2011. ostvareni u iznosu 1.052.671,00 kn. Na potraživanja koja su nenaplaćena u roku dužem od tri godine od dana dospjeća se odnosi 187.918,00 kn ili 28,7%. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijelo jedinice lokalne samouprave odgovorno je za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i uplatu u proračun u skladu sa zakonom ili drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine.

Državni ured za reviziju predlaže sustavno i kontinuirano poduzimanje svih raspoloživih mjera za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, te se predlaže pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, u slučajevima kada je to moguće, ugovaranje i pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja kojima se olakšava postupak naplate i dodatno se osigurava mogućnost naplate prihoda.

Prije nastupanja rokova zastare potraživanja, predlaže se pravovremeno poduzimanje radnji kako bi se izbjegla zastara potraživanja koja bitno utječe na realnost, odnosno mogućnost naplate potraživanja. Predlaže se obveznicima koji ne plaćaju obveze u rokovima dospjeća obračunavanje zakonskih zateznih kamata. Primjenom navedenih preporuka, općina Petrijevci bi povećala učinkovitost naplate prihoda, te osigurala veća proračunska sredstva za izvršavanje programa i poslova iz svog djelokruga.

Općina Petrijevci je poslove izdavanja rješenja, evidentiranja potraživanja i naplate općinskih poreza povjerila Poreznoj upravi. Potraživanja za općinske poreze na koncu 2011. iznose 209.598,00, što čini 214,0% prihoda od općinskih poreza koji su za 2011 ostvareni u iznosu 97.964,00 kn. Porezna uprava nije dostavljala općini Petrijevci podatke o dospelosti potraživanja, pojedinačnim obveznicima i poduzetim mjerama naplate. Revizijom učinkovitosti utvrđeno je da se kod lokalnih jedinica koje same obračunavaju i naplaćuju sve ili dio gradskih ili općinskih poreza, naplata navedenih prihoda obavlja na učinkovitiji način.

Državni ured za reviziju predlaže od Porezne uprave zatražiti podatke o dospelosti potraživanja za općinske poreze, pojedinačnim obveznicima i poduzetim mjerama naplate. Ukoliko Porezna uprava nije u mogućnosti dostaviti tražene podatke ili se na temelju dostavljenih podataka utvrdi da općinski porezi nisu učinkovito naplaćivani, predlaže se napraviti analizu i poduzeti mjere za učinkovitu naplatu navedenih prihoda.

- Zakonska regulativa i baze podataka

Općina Petrijevci je donijela akte o naplati svih prihoda koji se prema zakonskim odredbama trebaju ubirati, osim prihoda od spomeničke rente jer na području općine Petrijevci nema nepokretnih kulturnih dobara ili kulturno povijesne cjeline u kojima se obavlja gospodarska djelatnost, te je donijela akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama mogu ubirati.

Baze podataka o obveznicima su ustrojene za sve vrste prihoda koje općina sama obračunava i naplaćuje. Općina Petrijevci ne raspolaže podacima o obveznicima općinskih poreza jer te baze podataka vodi Porezna uprava. Najveća baza obveznika se odnosi na komunalnu naknadu u kojoj je evidentirano 1 114 obveznika, dok za druge vrste prihoda Općina Petrijevci ima manji broj obveznika. Baze se ažuriraju na temelju prijave korisnika, izdanih rješenja, zaključenih ugovora i druge dokumentacije ovisno o vrsti prihoda. Osim navedenog, općina bi trebala ažurirati baze podataka i na temelju drugih dostupnih informacija (uvidom u središnji obrtni registar, registar trgovačkog suda, objave u Narodnim novinama i drugo), a baza obveznika komunalne naknade (broj i površina nekretnina čiji su vlasnici ili korisnici obveznici plaćanja komunalne naknade) trebala bi se provjeravati i obilaskom terena, te bi se mogla usporediti i s bazom obveznika plaćanja odvoza komunalnog otpada koju vodi trgovačko društvo kojem je općina Petrijevci povjerila obavljanje navedenih poslova. Pri ažuriranju baza, otežan je pristup podacima od drugih državnih tijela (Porezne uprave, nadležnih sudova i drugih tijela) koji se odnose na promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba.

Državni ured za reviziju predlaže ažuriranje baza podataka na temelju svih dostupnih podataka, informacija i mogućnosti koje stoje na raspolaganju općini Petrijevci, kako bi se potpuno i pravovremeno utvrdili obveznici plaćanja općinskih prihoda. Državni ured za reviziju je mišljenja da bi baze podataka o obveznicima plaćanja općinskih prihoda bile ažurnije kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba na način kako je to utvrđeno kad su u pitanju podaci potrebni Poreznoj upravi i drugim nadležnim tijelima.

- Računovodstvene evidencije potraživanja

Općina Petrijevci vodi propisane poslovne knjige. Za evidentiranje i naplatu prihoda ustrojene su analitičke evidencije potraživanja koje omogućavaju uvid u podatke o potraživanjima po subjektima, odnosno obveznicima, računima, pojedinačnim iznosima i rokovima dospelosti. Informatički sustav u okviru kojeg se vode poslovne knjige zahtjeva zaseban unos podataka o potraživanjima i приходima za komunalnu naknadu u glavnu knjigu i analitičke evidencije, zbog čega je povećana mogućnost pogrešaka pri evidentiranju, te se uneseni podaci mjesečno usklađuju, što zahtijeva dodatno vrijeme i rad zaposlenika.

Državni ured za reviziju predlaže unaprijediti sustav vođenja potraživanja u poslovnim knjigama na način koji omogućuje istodoban unos podataka o potraživanjima i приходima u analitičke evidencije i glavnu knjigu, čime bi smanjila mogućnost pogrešaka pri evidentiranju prihoda i potraživanja.

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Poslove utvrđivanja, evidentiranja i naplate općinskih prihoda čije je ubiranje i naplata u nadležnosti općine Petrijevci (osim općinskih poreza), obavlja jedinstveni upravni odjel općine. Za obavljanje poslova naplate i kontrole naplate prihoda imenovane su tri osobe, te je imenovana i osoba za obavljanje poslova kontrole naplate prihoda. Općina Petrijevci nije donijela pisane procedure o naplati i kontroli naplate prihoda. S obzirom da su potraživanja za vlastite prihode općine Petrijevci na koncu 2011. vrijednosno značajna i da za naplatu potraživanja nisu poduzimane sve raspoložive mjere, organizacija i kontrola naplate prihoda nije ustrojena na način koji omogućuje učinkovitu naplatu prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate, kojima između ostalog, treba propisati procedure, postupke i mjere vezane za pravodobno, sustavno i kontinuirano poduzimanje mjera za naplatu prihoda (vrste redovitih mjera i mjera prisilne naplate koje se poduzimaju pri naplati, rokove u kojima se pojedine mjere naplate primjenjuju, obračun zatezних kamata, pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja, odgovorne osobe zadužene za poduzimanje mjera naplate i kontrole naplate i druge postupke vezane uz naplatu prihoda). Donošenje i primjena pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate unaprijedila bi sustav obračuna i naplate općinskih prihoda i pridonijela učinkovitoj naplati općinskih prihoda.

- Informiranje stanovništva

Općina Petrijevci je putem službenih glasnika, oglasne ploče i svoje mrežne stranice na Internetu informirala stanovništvo i druge subjekte o različitim područjima djelovanja općinske uprave. Osim navedenog provedene su i posebne mjere informiranja stanovništva o namjeni naplate i utrošku proračunskih prihoda izdavanjem općinskog glasila koji se besplatno dodjeljuje svim kućanstvima na području općine, te usmenim informiranjem stanovništva u prostorijama općine.

Državni ured za reviziju predlaže i nadalje provođenje posebnih mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području općine Petrijevci.

Općina Podgorač

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Podgorač, ustrojeni su upravni odjel za općinsku samoupravu i upravu i vlastiti komunalni pogon. Koncem 2011. Općina Podgorač je imala sedam zaposlenika. Prema Registru proračunskih korisnika, općina Podgorač nema proračunskih korisnika. Površina općine Podgorač je 131 km², a obuhvaća devet naselja. Općina Podgorač u cijelosti pripada trećoj skupini područja posebne državne skrbi. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 2 894 stanovnika, 1 010 kućanstava i 1 627 stambenih jedinica.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Podgorač, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 4.319.051,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 4.270.710,00 kn ili 49,7%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 16,5% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 33,1% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Podgorač ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 63.

Tablica broj 63

Vlastiti prihodi općine Podgorač ostvareni za 2010. i 2011.

Redni broj	Prihod	u kn		
		2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	34.064	33.794	99,2
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	3.999	5.227	130,7
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	9.274	7.334	75,4
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	20.791	21.233	102,1
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	753.090	787.983	104,6
2.1.	Naknade za koncesiju	0	170.000	-
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	752.958	617.862	82,1
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	132	121	91,7
3.	Upravne i administrativne pristojbe	215	451	209,8
3.1.	Državne upravne i sudske pristojbe	0	100	-
3.2.	Županijske, gradske i općinske pristojbe i naknade	0	351	-
3.3.	Ostale pristojbe i naknade	215	0	-
4.	Komunalni doprinosi i naknade	445.696	374.974	84,1
4.1.	Komunalni doprinos	24.489	37.290	152,3
4.2.	Komunalna naknada	191.782	89.850	46,9
4.3.	Naknade za priključak	229.425	247.834	108,0
5.	Prihodi po posebnim propisima	132.185	22.884	17,3
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	0	8.869	-
5.2.	Doprinos za šume	107.775	1.506	1,4
5.3.	Ostali prihodi po posebnim propisima	24.410	12.509	51,2
7.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	51.631	210.905	408,5
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	46.000	197.821	430,0
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	5.631	5.389	95,7
6.3.	Prihodi od prodaje druge nefinancijske imovine	0	7.695	-
	Ukupno	1.416.881	1.430.991	101,0

Vlastiti prihodi za 2011. su ostvareni u iznosu 1.430.991,00 kn, što je u odnosu na prihode ostvarene za 2010. više za 14.110,00 kn ili 1,0%.

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Podgorač koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 64.

Tablica broj 64

Potraživanja općine Podgorač koncem 2010. i 2011.

u

kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	1.362.309	1.784.793	131,0
1.1.	Potraživanja za poreze	170.828	164.506	96,3
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	320.324	506.344	158,1
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	871.157	1.113.943	127,9
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	320.718	124.703	38,9
	Ukupno	1.683.027	1.909.496	113,5

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 1.683.027,00 kn, a koncem 2011. su iskazana u iznosu 1.909.496,00 kn, što je za 226.469,00 kn ili 13,5% više u odnosu na 2010. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na rast potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade.

Iskazana potraživanja na koncu 2011. u iznosu 1.909.496,00 kn u cijelosti se odnose na dospjela potraživanja za vlastite prihode.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 583.669,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 505.972,00 kn, naknade za priključak na komunalnu infrastrukturu u iznosu 343.484,00 kn, grobne naknade u iznosu 186.475,00 kn, općinske poreze u iznosu 164.506,00 kn, prodaju stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 124.703,00 kn, doprinos za šume u iznosu 316,00 kn i druga potraživanja u iznosu 371,00 kn.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode nenaplaćena do jedne godine od roka dospijeća iznose 596.731,00 kn, od jedne do tri godine iznose 504.572,00 kn, od tri do pet godina iznose 183.667,00 kn i preko pet godina iznose 460.020,00 kn. Za potraživanja od općinskih poreza u iznosu 164.506,00 kn, općina nema podatke o razdoblju u kojem su potraživanja nenaplaćena u odnosu na rok dospijeća.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Vlastiti prihodi općine Podgorač su ostvareni za 2011. u iznosu 1.430.991,00 kn. U okviru navedenih prihoda, ostvareni su u iznosu 180.596,00 kn prihodi na koje općina nema utjecaja u naplati (koncesije poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 170.000,00 kn, vodnog doprinosa u iznosu 8.869,00 kn, doprinosa za šume u iznosu 1.506,00 kn i drugih prihoda u iznosu 221,00 kn), jer prema odredbama posebnih propisa na temelju kojih se ostvaruju navedeni prihodi, nadzor nad naplatom te postupke naplate obavljaju druga državna tijela.

Vlastiti prihodi na koje općina Podgorač ima utjecaja u naplati su ostvareni za 2011. u iznosu 1.250.395,00 kn i čine 83,4% ukupnih vlastitih prihoda općine i odnose se na prihode od zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 525.273,00 kn, naknada za priključenje na objekte komunalne infrastrukture u iznosu 247.834,00 kn, prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 197.821,00 kn, zakupa poslovnog prostora u iznosu 92.589,00 kn, komunalne naknade u iznosu 89.850,00 kn, komunalnog doprinosa u iznosu 37.291,00 kn, općinskih poreza u iznosu 33.794,00 kn, prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 5.389,00 kn, prodaje druge imovine u iznosu 7.695,00 kn i druge prihode u iznosu 12.859,00 kn. Općina Podgorač je poslove obračuna i naplate općinskih poreza povjerila Poreznoj upravi, a obračun i naplatu drugih navedenih prihoda obavlja upravni odjel općine. Vlastiti prihodi koje općina samostalno obračunava i na koje ima utjecaj u naplati iznose 1.216.601,00 kn.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode na koncu 2011. iznose 1.909.496,00 kn, a odnose se na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 583.669,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 505.972,00 kn, naknade za priključak na komunalnu infrastrukturu u iznosu 343.484,00 kn, grobne naknade u iznosu 186.475,00 kn, općinske poreze u iznosu 164.506,00 kn, prodaju stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 124.703,00 kn, doprinos za šume u iznosu 316,00 kn i druga potraživanja u iznosu 371,00 kn. Dospjela potraživanja za vlastite prihode koje općina Podgorač samostalno obračunava i na koje ima utjecaja u naplati (bez općinskih poreza) iznose 1.744.990,00 kn, od čega se na potraživanja koja su nenaplaćena u roku dužem od tri godine od dana dospijeća odnosi 643.687,00 kn ili 36,9%. Vrijednosno najznačajnija potraživanja koja su nenaplaćena u roku dužem od tri godine od dana dospijeća odnose se na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 402.708,00 kn i prodaju stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 124.703,00 kn i naknade za priključak na objekte komunalne infrastrukture u iznosu 116.276,00 kn.

Mjere i postupci naplate potraživanja za općinske prihode propisani su odredbama Općeg poreznog zakona (sudske tužbe, ovrhe na novčanim sredstvima, nekretninama, pokretninama i drugom imovinom i druge mjere), odredbama Stečajnog zakona (Narodne novine 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 82/06, 116/10, 25/12 i 133/12), (naplata potraživanja od dužnika nad kojima je pokrenut stečajni postupak) odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine 152/08, 25/09, 153/09, 21/10, 39/11 i 63/11), (raskidanje ugovora, izvještavanje i dostavljanje dokumentacije o potraživanjima nadležnom državnom odvjetništvu koje je ovlašteno poduzimati mjere prisilne naplate) Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12) koja je donesena u srpnju 2012. (odgoda plaćanja i obročna otplata duga, otpis duga s osnove kamata ukoliko se glavnica duga plati u cijelosti jednokratno, prodaja potraživanja) i drugim propisima.

Općina Podgorač pri naplati prihoda može primjenjivati i druge mjere i postupke koje joj stoje na raspolaganju (slanje opomena, pozivanje obveznika na podmirenje duga, raskidanje ugovora i drugo) za koje ocijeni da bi mogle pridonijeti učinkovitoj naplati prihoda. Pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, naplata prihoda može se dodatno osigurati i ugovaranjem i pribavljanjem instrumenata osiguranja plaćanja (mjenica, zadužnica, jamstava i drugih instrumenata).

Za naplatu potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 12.144,00 kn poduzete su u 2011. mjere prisilne naplate (sudske tužbe ili ovrhe), a za naplatu navedenih potraživanja u iznosu 127.912,00 kn poduzete su mjere opominjanja dužnika. Za naplatu drugih potraživanja nisu poduzimane mjere naplate. Zbog neplaćanja u rokovima dospjeća obračunavane su zakonske zatezne kamate samo obveznicima kod kojih su pokrenute mjere prisilne naplate, dok drugim obveznicima koji nisu podmirivali obveze u rokovima dospjeća zatezne kamate nisu obračunavane. Obračunom zateznih kamata povećava se i vjerojatnost naplate prihoda u rokovima dospelosti. Obavljenom financijskom revizijom za 2010. nisu utvrđene nepravilnosti pri naplati prihoda.

Prema navedenom, općina Podgorač nije u 2011. poduzimala sve raspoložive mjere za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, te su iskazana dospjela potraživanja, za vlastite prihode na koje općina ima utjecaja u naplati na koncu 2011. vrijednosno značajna i iznose 1.744.990,00 kn, što čini 143,4% navedenih prihoda koji su za 2011. ostvareni u iznosu 1.216.601,00,00 kn. Na potraživanja koja su nenaplaćena u roku dužem od tri godine od dana dospjeća se odnosi 643.687,00 kn ili 36,9%. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijelo jedinice lokalne samouprave odgovorno je za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i uplatu u proračun u skladu sa zakonom ili drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine.

Državni ured za reviziju predlaže sustavno i kontinuirano poduzimanje svih raspoloživih mjera za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, te se predlaže pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, u slučajevima kada je to moguće, ugovaranje i pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja kojima se olakšava postupak naplate i dodatno se osigurava mogućnost naplate prihoda. Prije nastupanja rokova zastare potraživanja, predlaže se pravovremeno poduzimanje radnji kako bi se izbjegla zastara potraživanja koja bitno utječe na realnost, odnosno mogućnost naplate potraživanja. Predlaže se obveznicima koji ne plaćaju obveze u rokovima dospjeća obračunavanje zakonskih zateznih kamata. Primjenom navedenih preporuka, općina Podgorač bi povećala učinkovitost naplate prihoda, te osigurala veća proračunska sredstva za izvršavanje programa i poslova iz svog djelokruga.

Općina Podgorač je u 2011. na temelju prijedloga povjerenstva za popis imovine i obveza i odluke načelnika, otpisala potraživanja (od zakupa poslovnog prostora i drugih potraživanja) u ukupnom iznosu 34.184,00 kn. Potraživanja su otpisana zbog nemogućnosti naplate. Iz odluke o otpisu nije vidljivo je li općina Podgorač prije otpisa potraživanja poduzimala raspoložive mjere za naplatu potraživanja. Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja, propisan je otpis potraživanja za lokalne jedinica.

Odredbe navedene Uredbe ne odnose se na potraživanja s osnove javnih davanja, izuzev onih s osnove naknada za koncesije. Javna davanja i otpis javnih davanja propisani su odredbama Općeg poreznog zakona.

Državni ured za reviziju predlaže prije nastanka propisanih uvjeta za otpis potraživanja pravovremeno poduzimati sve raspoložive mjere za naplatu prihoda kako do otpisa potraživanja ne bi ni došlo. Također se predlaže pri ispunjenju propisanih uvjeta za otpis potraživanja, u dokumentaciji za prijedlog otpisa potraživanja, navesti sve poduzete mjere koje su provedene za naplatu potraživanja koja se predlažu za otpis, te ispunjene zakonske uvjete na temelju kojih se potraživanja predlažu za otpis.

Općina Podgorač je poslove izdavanja rješenja, evidentiranja potraživanja i naplate općinskih poreza povjerila Poreznoj upravi. Potraživanja za općinske poreze na koncu 2011. iznose 164.506,00 kn, što čini 486,8% prihoda od općinskih poreza koji su za 2011 ostvareni u iznosu 33.794,00 kn. Porezna uprava nije dostavljala općini podatke o dospelosti potraživanja, pojedinačnim obveznicima i poduzetim mjerama naplate. Revizijom učinkovitosti utvrđeno je da se kod lokalnih jedinica koje same obračunavaju i naplaćuju sve ili dio gradskih ili općinskih poreza, naplata navedenih prihoda obavlja na učinkovitiji način.

Državni ured za reviziju predlaže od Porezne uprave zatražiti podatke o dospelosti potraživanja za općinske poreze, pojedinačnim obveznicima i poduzetim mjerama naplate. Ukoliko Porezna uprava nije u mogućnosti dostaviti tražene podatke ili se na temelju dostavljenih podataka utvrdi da općinski porezi nisu učinkovito naplaćivani, predlaže se napraviti analizu i poduzeti mjere za učinkovitu naplatu navedenih prihoda.

- Zakonska regulativa i baze podataka

Općina Podgorač je donijela akte o naplati svih prihoda koji se prema zakonskim odredbama trebaju ubirati, osim prihoda od spomeničke rente jer na području općine nema nepokretnih kulturnih dobara ili kulturno povijesne cjeline u kojima se obavlja gospodarska djelatnost, te je donijela akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama mogu ubirati.

Baze podataka o obveznicima ustrojene su za sve vrste prihoda koje općina Podgorač sama obračunava i naplaćuje. Općina ne raspolaže podacima o obveznicima općinskih poreza, jer te baze podataka vodi Porezna uprava. Najveće baze obveznika se odnose na komunalnu naknadu u kojoj je evidentirano 1 144 obveznika i naknade za priključenje na objekte komunalne infrastrukture u kojoj je evidentiran 231 obveznik, dok za druge vrste prihoda općina Podgorač ima manji broj obveznika. Baze se ažuriraju na temelju prijave korisnika, izdanih rješenja, zaključenih ugovora i druge dokumentacije ovisno o vrsti prihoda. Osim navedenog, općina bi trebala ažurirati baze podataka i na temelju drugih dostupnih informacija (uvidom u središnji obrtni registar, registar trgovačkog suda, objave u Narodnim novinama i drugo), a baza obveznika komunalne naknade (broj i površina nekretnina čiji su vlasnici ili korisnici obveznici plaćanja komunalne naknade) trebala bi se provjeravati i obilaskom terena, te bi se mogla usporediti i s bazom obveznika plaćanja odvoza komunalnog otpada koju vodi trgovačko društvo kojem je općina Podgorač povjerila obavljanje navedenih poslova. Pri ažuriranju baza, otežan je pristup podacima od drugih državnih tijela (Porezne uprave, nadležnih sudova i drugih tijela) koji se odnose na promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba.

Državni ured za reviziju predlaže ažuriranje baza podataka na temelju svih dostupnih podataka, informacija i mogućnosti koje stoje na raspolaganju općini Podgorač, kako bi se potpuno i pravovremeno utvrdili obveznici plaćanja općinskih prihoda. Državni ured za reviziju je mišljenja da bi baze podataka o obveznicima plaćanja općinskih prihoda bile ažurnije kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba na način kako je to utvrđeno kad su u pitanju podaci potrebni Poreznoj upravi i drugim nadležnim tijelima.

- Računovodstvene evidencije potraživanja

Općina Podgorač vodi propisane poslovne knjige. Evidentiranje poslovnih promjena u glavnoj knjizi obavlja računovodstveni servis (trgovačko društvo u vlasništvu grada Đakova), a analitičke evidencije potraživanja vodi općina. Analitičke evidencije potraživanja omogućuju samo izravni uvid u podatke o potraživanjima po subjektima, odnosno obveznicima, računima i pojedinačnim iznosima, a ne omogućuje utvrđivanje potraživanja po rokovima dospelosti, što zahtijeva naknadnu provjeru i obradu podataka potrebnih za poduzimanje mjera naplate.

Državni ured za reviziju predlaže unaprijediti sustav vođenja potraživanja u poslovnim knjigama na način koji omogućuje izravni pregled potraživanja po rokovima dospelosti, čime bi se omogućio brz i točan pristup svim podacima potrebnim za naplatu potraživanja.

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Poslove utvrđivanja, evidentiranja i naplate općinskih prihoda, čije je ubiranje i naplata u nadležnosti općine Podgorač (osim općinskih poreza), obavlja upravni odjel. Za obavljanje poslova naplate imenovana je jedna osoba, a za kontrolu naplate nije imenovana osoba. Tijekom 2011. o naplati prihoda izvještavan je zakonski predstavnik. Općina Podgorač nije donijela pisane procedure o naplati i kontroli naplate prihoda. S obzirom da su potraživanja za vlastite prihode općine na koncu 2011. vrijednosno značajna i da za naplatu potraživanja u 2011. nisu poduzimane sve raspoložive mjere, organizacija i kontrola naplate prihoda nije ustrojena na način koji omogućuje učinkovitu naplatu prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate, kojima između ostalog, treba propisati procedure, postupke i mjere vezane za pravodobno, sustavno i kontinuirano poduzimanje mjera za naplatu prihoda (vrste redovitih mjera i mjera prisilne naplate koje se poduzimaju pri naplati, rokove u kojima se pojedine mjere naplate primjenjuju, obračun zatezних kamata, pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja, odgovorne osobe zadužene za poduzimanje mjera naplate i kontrole naplate i druge postupke vezane uz naplatu prihoda). Donošenje i primjena pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate unaprijedila bi sustav obračuna i naplate općinskih prihoda i pridonijela učinkovitoj naplati općinskih prihoda.

- Informiranje stanovništva

Općina Podgorač je putem službenih glasnika, oglasnih ploča, lokalne radio postaje i svoje mrežne stranice na Internetu informirala stanovništvo i druge subjekte o različitim područjima djelovanja općinske uprave. Posebne mjere informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihov utjecaj na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području općine Podgorač nisu provođene. Provođenje posebnih mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o namjeni za koju se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje općih uvjeta življenja na području općine Podgorač utjecalo bi na podizanje svijesti obveznika o cilju i svrsi, te obvezi plaćanja proračunskih prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže provođenje posebnih mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području općine Podgorač.

Općina Podravska Moslavina

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Podravska Moslavina, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. Općina Podravska Moslavina je imala četiri zaposlenika. Prema Registru proračunskih korisnika, općina nema proračunskih korisnika. Površina općine je 44 km², a obuhvaća pet naselja. Općina Podravska Moslavinau cijelosti pripada trećoj skupini područja posebne državne skrbi. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 1 186 stanovnika, 406 kućanstava i 511 stambenih jedinica.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Podravska Moslavina, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 4.385.141,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 869.784,00 kn ili 24,7%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 29,7% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 20,5% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Podravska Moslavina ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 65.

Tablica broj 65

Vlastiti prihodi općine Podravska Moslavina ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihod	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	9.090	24.012	264,2
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	0	669	-
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	9.090	7.718	84,9
13.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	0	15.625	-
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	387.054	178.616	46,1
2.1.	Naknade za koncesiju	70.227	69.944	99,6
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	156.827	108.672	69,3
2.3.	Naknade za ceste	160.000	0	-
3.	Upravne i administrativne pristojbe	208	7.600	-
4.	Komunalni doprinosi i naknade	57.972	142.951	246,6
4.1.	Komunalni doprinos	1.996	5.151	258,1
4.2.	Komunalna naknada	55.976	137.800	246,2
5.	Prihodi po posebnim propisima	471.364	186.686	39,6
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	293	835	285,0
5.2.	Doprinos za šume	50.330	1.292	2,6
5.3.	Ostali prihodi po posebnim propisima	420.741	184.559	43,9
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	118.362	359.441	303,7
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	108.007	216.407	200,4
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	10.355	143.034	-
	Ukupno	1.044.050	899.306	86,1

Vlastiti prihodi za 2011. su ostvareni u iznosu 899.306,00 kn, što je u odnosu na prihode ostvarene za 2010. manje za 144.744,00 kn ili 13,9%. Smanjenje se najvećim dijelom odnosi na pad ostalih prihoda po posebnim propisima .

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Podravska Moslavina koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 66.

Tablica broj 66

Potraživanja općine Podravska Moslavina koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	479.061	411.669	85,9
1.1.	Potraživanja za poreze	74.859	75.000	100,2
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	200.351	189.735	94,7
1.4.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	203.851	146.934	72,1
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	370.586	283.660	76,5
	Ukupno	849.647	695.329	81,8

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 849.647,00 kn, a koncem 2011. su iskazana u iznosu 695.329,00 kn, što je za 154.318,00 kn ili 18,2% manje u odnosu na 2010. Smanjenje se najvećim dijelom odnosi na pad potraživanja od prodaje nefinancijske imovine.

Iskazana potraživanja na koncu 2011. u iznosu 695.329,00 kn odnose se na potraživanja za vlastite prihode, od čega se na dospjela potraživanja odnosi 694.943,00 kn ili 99,9%, a na nedospjela potraživanja se odnosi 386,00 kn ili 0,1%.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 268.880,00 kn zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 148.671,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu 89.901,00 kn, općinske poreze u iznosu 78.639,00 kn, zakup poslovnog prostora u iznosu 23.038,00 kn, naknada za koncesije u iznosu 17.083,00 kn, prodaju stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 14.780,00 kn i druge prihode u iznosu 44.042,00 kn.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode nenaplaćena do jedne godine od roka dospijea iznose 566.674,00 kn i od jedne do tri godine iznose 31.761,00 kn. Za dospjela potraživanja od općinskih poreza u iznosu 78.639,00 kn, Općina Podravska Moslavina nema podatke o razdoblju u kojem su potraživanja nenaplaćena u odnosu na rok dospijea.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Vlastiti prihodi općine Podravska Moslavina su ostvareni za 2011. u iznosu 899.306,00 kn. U okviru navedenih prihoda, ostvareni su u iznosu 71.722,00 kn prihodi na koje općina nema utjecaja u naplati (od naknada za koncesiju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 69.595,00 kn, doprinosa za šume u iznosu 1.292,00 kn, vodnog doprinosa u iznosu 835,00 kn), jer prema odredbama posebnih propisa na temelju kojih se ostvaruju navedeni prihodi, nadzor nad naplatom te postupke naplate obavljaju druga državna tijela.

Osim navedenog, u okviru vlastitih prihoda iskazani su i prihodi od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje za provođenje programa zapošljavanja (program javnih radova) u iznosu 176.108,00 kn.

Vlastiti prihodi na koje općina Podravska Moslavina ima utjecaja u naplati su ostvareni za 2011. u iznosu 651.476,00 kn i čine 72,4% ukupnih vlastitih prihoda općine i odnose se na prihode od prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 216.407,00 kn, komunalne naknade u iznosu 137.800,00 kn, prodaje građevinskih objekata u iznosu 137.589,00 kn, zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 75.580,00 kn, zakupa poslovnog prostora u iznosu 33.093,00 kn, općinskih poreza u iznosu 24.012,00 kn, prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 5.445,00 kn, komunalnog doprinosa u iznosu 5.151,00 kn, naknada za koncesije u iznosu 349,00 kn i drugih prihoda u iznosu 16.050,00 kn. Općina Podravska Moslavina je poslove obračuna i naplate općinskih poreza povjerila Poreznoj upravi, a obračun i naplatu drugih navedenih prihoda obavlja upravni odjel općine. Vlastiti prihodi koje općina samostalno obračunava i na koje ima utjecaj u naplati iznose 627.464,00 kn.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode na koncu 2011. iznose 694.943,00 kn i odnose se na potraživanja za prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 268.880,00 kn zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 148.671,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu 89.901,00 kn, općinske poreze u iznosu 78.639,00 kn, zakup poslovnog prostora u iznosu 23.038,00 kn, naknada za koncesije u iznosu 17.083,00 kn, prodaju stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 14.780,00 kn i druge prihode u iznosu 44.042,00 kn. Dospjela potraživanja za vlastite prihode koje općina Podravska Moslavina samostalno obračunava i na koje ima utjecaja u naplati (bez općinskih poreza) iznose 616.304,00 kn i odnose se na potraživanja koja su nenaplaćena u roku do tri godine od dana dospijeca.

Mjere i postupci naplate potraživanja za općinske prihode propisani su odredbama Općeg poreznog zakona (sudske tužbe, ovrhe na novčanim sredstvima, nekretninama, pokretninama i drugom imovinom i druge mjere), odredbama Stečajnog zakona (Narodne novine 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 82/06, 116/10, 25/12 i 133/12), (naplata potraživanja od dužnika nad kojima je pokrenut stečajni postupak) odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine 152/08, 25/09, 153/09, 21/10, 39/11 i 63/11), (raskidanje ugovora, izvještavanje i dostavljanje dokumentacije o potraživanjima nadležnom državnom odvjetništvu koje je ovlašteno poduzimati mjere prisilne naplate) Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12) koja je donesena u srpnju 2012. (odgoda plaćanja i obročna otplata duga, otpis duga s osnove kamata ukoliko se glavnica duga plati u cijelosti jednokratno, prodaja potraživanja) i drugim propisima.

Općina Podravska Moslavina pri naplati prihoda može primjenjivati i druge mjere i postupke koje joj stoje na raspolaganju (slanje opomena, pozivanje obveznika na podmirenje duga, raskidanje ugovora i drugo) i za koje ocijeni da bi mogle pridonijeti učinkovitoj naplati prihoda. Pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, naplata prihoda može se dodatno osigurati i ugovaranjem i pribavljanjem instrumenata osiguranja plaćanja (mjerenica, zadužnica, jamstava i drugih instrumenata).

Za naplatu potraživanja od komunalne naknade u iznosu 73.283,00 kn poduzete su u 2011. mjere prisilne naplate (sudske tužbe ili ovrhe), a za naplatu potraživanja od zakupa i prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 195.722,00 kn poduzimane su mjere opominjanja dužnika. Zbog neplaćanja u rokovima dospijeća obveznicima koji nisu podmirivali obveze u rokovima dospijeća nisu obračunavane zatezne kamate. Obračunom zateznih kamata povećava se i vjerojatnost naplate prihoda u rokovima dospelosti. Obavljenom financijskom revizijom za 2010. utvrđeno je da za naplatu najvećeg djela potraživanja nisu poduzimane mjere naplate.

Prema navedenom, općina Podravska Moslavina nije sustavno i kontinuirano poduzimala sve raspoložive mjere za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, te su iskazana dospjela potraživanja, za vlastite prihode na koje općina ima utjecaja u naplati na koncu 2011. vrijednosno značajna i iznose 616.304,00 kn, što čini 98,2% navedenih prihoda koji su za 2011. ostvareni u iznosu 627.464,00 kn. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijelo jedinice lokalne samouprave odgovorno je za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i uplatu u proračun u skladu sa zakonom ili drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine.

Državni ured za reviziju predlaže sustavno i kontinuirano poduzimanje svih raspoloživih mjera za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, te se predlaže pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, u slučajevima kada je to moguće, ugovaranje i pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja kojima se olakšava postupak naplate i dodatno se osigurava mogućnost naplate prihoda. Prije nastupanja rokova zastare potraživanja predlaže se pravovremeno poduzimanje radnji kako bi se izbjegla zastara potraživanja koja bitno utječe na realnost, odnosno mogućnost naplate potraživanja. Predlaže se obveznicima koji ne plaćaju obveze u rokovima dospijeća obračunavanje zakonskih zateznih kamata. Primjenom navedenih preporuka, općina Podravska Moslavina bi povećala učinkovitost naplate prihoda, te osigurala veća proračunska sredstva za izvršavanje programa i poslova iz svog djelokruga.

Općina Podravska Moslavina je poslove izdavanja rješenja, evidentiranja potraživanja i naplate općinskih poreza povjerila Poreznoj upravi. Potraživanja za općinske poreze na koncu 2011. iznose 78.639,00 kn, što čini 327,5% prihoda od općinskih poreza koji su za 2011 ostvareni u iznosu 24.012,00 kn. Porezna uprava nije dostavljala općini podatke o dospelosti potraživanja, pojedinačnim obveznicima i poduzetim mjerama naplate. Revizijom učinkovitosti utvrđeno je da se kod lokalnih jedinica koje same obračunavaju i naplaćuju sve ili dio gradskih ili općinskih poreza, naplata navedenih prihoda obavlja na učinkovitiji način.

Državni ured za reviziju predlaže od Porezne uprave zatražiti podatke o dospelosti potraživanja za općinske poreze, pojedinačnim obveznicima i poduzetim mjerama naplate. Ukoliko Porezna uprava nije u mogućnosti dostaviti tražene podatke ili se na temelju dostavljenih podataka utvrdi da općinski porezi nisu učinkovito naplaćivani, predlaže se napraviti analizu i procijeniti može li općina samostalno obavljati obračun i naplatu navedenih prihoda na učinkovitiji način.

- Zakonska regulativa i baze podataka

Općina Podravska Moslavina je donijela akte o naplati svih prihoda koji se prema zakonskim odredbama trebaju ubirati, osim prihoda od godišnje grobne naknade i spomeničke rente, te je donijela akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama mogu ubirati, osim prihoda od poreza na kuće za odmor i prireza porezu na dohodak. Prihodi od spomeničke rente nisu naplaćivani, jer na području općine Podravska Moslavina nema nepokretnih kulturnih dobara ili kulturno povijesne cjeline u kojima se obavlja gospodarska djelatnost.

Općina Podravska Moslavina nije donijela odluku o naplati prihoda od godišnje grobne naknade koji bi se trebao ostvarivati u skladu s odredbama Zakona o grobljima (Narodne novine 19/98 i 50/12) .

Državni ured za reviziju predlaže donošenje odluke te prikupljanje prihoda od godišnje grobne naknade kako bi se naplaćivali svi prihodi koji su u skladu sa zakonima i drugim propisima u nadležnosti općine.

Baze podataka o obveznicima ustrojene su za sve vrste prihoda koje općina Podravska Moslavina sama obračunava i naplaćuje. Najveća baza obveznika se odnosi na komunalnu naknadu u kojoj je evidentirano 304 obveznika, dok za druge vrste prihoda općina Podravska Moslavina ima manji broj obveznika. Baze se ažuriraju na temelju prijave korisnika, izdanih rješenja zaključenih ugovora i druge dokumentacije ovisno o vrsti prihoda. Osim navedenog, općina Podravska Moslavina bi trebala ažurirati baze podataka i na temelju drugih dostupnih informacija (uvidom u središnji obrtni registar, registar trgovačkog suda, objave u Narodnim novinama i drugo), a baza obveznika komunalne naknade (broj i površina nekretnina čiji su vlasnici ili korisnici obveznici plaćanja komunalne naknade) trebala bi se provjeravati i obilaskom terena, te bi se mogla usporediti i s bazom obveznika plaćanja odvoza komunalnog otpada koju vodi trgovačko društvo kojem je općina Podravska Moslavina povjerila obavljanje navedenih poslova. Pri ažuriranju baza, otežan je pristup podacima od drugih državnih tijela (Porezne uprave, nadležnih sudova i drugih tijela) koji se odnose na promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba.

Državni ured za reviziju predlaže ažuriranje baza podataka na temelju svih dostupnih podataka, informacija i mogućnosti koje stoje na raspolaganju općini Podravska Moslavina, kako bi se potpuno i pravovremeno utvrdili obveznici plaćanja općinskih prihoda. Državni ured za reviziju je mišljenja da bi baze podataka o obveznicima plaćanja općinskih prihoda bile ažurnije kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba na način kako je to utvrđeno kad su u pitanju podaci potrebni Poreznoj upravi i drugim nadležnim tijelima.

- Računovodstvene evidencije potraživanja

Općina Podravska Moslavina vodi propisane poslovne knjige. Sustav u okviru kojeg se vodi analitička evidencija potraživanja za prodaju stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo ne omogućuje utvrđivanje potraživanja po rokovima dospelosti, što zahtijeva naknadnu provjeru i obradu podataka potrebnih za poduzimanje mjera naplate. Također navedena analitička evidencija zahtijeva zaseban unos podataka o potraživanjima i prihodima u glavnu knjigu i analitičke evidencije, zbog čega je povećana mogućnost pogrešaka pri evidentiranju, te se uneseni podaci moraju usklađivati, što zahtijeva dodatno vrijeme i rad zaposlenika.

Druge analitičke evidencije omogućavaju izravni uvid u podatke o potraživanjima po subjektima, odnosno obveznicima, računima i pojedinačnim iznosima i rokovima dospelosti, te istodoban unos podataka o potraživanjima i prihodima u glavnu knjigu i analitičke evidencije.

Državni ured za reviziju predlaže unaprijediti sustav vođenja potraživanja za prodaju stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u poslovnim knjigama na način koji omogućuje izravni pregled potraživanja po rokovima dospelosti, te istodoban unos podataka o potraživanjima i prihodima u analitičke evidencije i glavnu knjigu, čime bi se omogućio brz i točan pristup svim podacima potrebnim za naplatu potraživanja, te bi se smanjila mogućnost pogrešaka pri evidentiranju prihoda i potraživanja.

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Poslove utvrđivanja, evidentiranja i naplate općinskih prihoda čije je ubiranje i naplata u nadležnosti općine Podravska Moslavina (osim općinskih poreza), obavlja jedinstveni upravni odjel. Za obavljanje poslova naplate i kontrole naplate prihoda nisu imenovane posebne osobe. Tijekom 2011. o naplati prihoda izvještavan je zakonski predstavnik. Općina Podravska Moslavina nije donijela pisane procedure o naplati i kontroli naplate prihoda. S obzirom da su potraživanja za vlastite prihode općine na koncu 2011. vrijednosno značajna i da za naplatu potraživanja nisu poduzimane sve raspoložive mjere, organizacija i kontrola naplate prihoda nije ustrojena na način koji omogućuje učinkovitu naplatu prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate, kojima između ostalog, treba propisati procedure, postupke i mjere vezane za pravodobno, sustavno i kontinuirano poduzimanje mjera za naplatu prihoda (vrste redovitih mjera i mjera prisilne naplate koje se poduzimaju pri naplati, rokove u kojima se pojedine mjere naplate primjenjuju, obračun zatezних kamata, pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja, odgovorne osobe zadužene za poduzimanje mjera naplate i kontrole naplate i druge postupke vezane uz naplatu prihoda). Donošenje i primjena pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate unaprijedila bi sustav obračuna i naplate općinskih prihoda i pridonijela učinkovitoj naplati općinskih prihoda.

- Informiranje stanovništva

Općina Podravska Moslavina je putem službenog glasnika i oglasnih ploča informirala stanovništvo i druge subjekte o različitim područjima djelovanja općinske uprave. Posebne mjere informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihov utjecaj na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području općine, nisu provođene. Provođenje posebnih mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o namjeni za koju se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje općih uvjeta življenja na području općine Podravska Moslavina, utjecalo bi na podizanje svijesti obveznika o cilju i svrsi, te obvezi plaćanja proračunskih prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže provođenje posebnih mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području općine Podravska Moslavina.

Općina Popovac

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Popovac, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. Općina Popovac je imala 24 zaposlenika, od kojih je osam zaposleno u općinskoj upravi na neodređeno vrijeme, a 16 je zaposleno na određeno vrijeme u programu javnih radova. Prema Registru proračunskih korisnika, općina nema proračunskih korisnika. Površina općine Popovac je 60 km², a obuhvaća tri naselja. Općina Popovac u cijelosti pripada prvoj skupini područja posebne državne skrbi. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 2 094 stanovnika, 835 kućanstava i 1 343 stambene jedinice.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Popovac, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 4.987.262,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 1.455.845,00 kn ili 22,6%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 40,2% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 52,6% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Popovac ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 67.

Tablica broj 67

Vlastiti prihodi općine Popovac ostvareni za 2010. i 2011.

Redni broj	Prihod	u kn		
		2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	20.183	26.199	129,8
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	5.152	4.945	96,0
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	6.963	11.105	159,5
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	8.068	10.149	125,8
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	1.264.126	408.804	32,3
2.1.	Naknade za koncesiju	853.635	9.711	1,1
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	407.777	399.093	97,9
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	2.714	0	-
3.	Upravne i administrativne pristojbe	460	222	48,3
4.	Komunalni doprinosi i naknade	739.616	813.003	109,9
4.1.	Komunalni doprinos	2.845	245.933	-
4.2.	Komunalna naknada	736.771	563.170	76,4
4.3.	Naknade za priključak	0	3.900	-
5.	Prihodi po posebnim propisima	263.265	929.752	353,2
5.1.	Prihodi državne uprave	147.144	102.741	69,8
5.2.	Prihodi vodnog gospodarstva	1.276	4.332	339,5
5.3.	Doprinos za šume	731	49.523	-
5.4.	Ostali prihodi po posebnim propisima	114.114	773.156	677,5
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	301.886	445.730	147,6
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	150.429	108.246	72,0
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	148.457	138.984	93,6
6.3.	Prihodi od prodaje druge nefinancijske imovine	3.000	198.500	-
Ukupno		2.589.536	2.623.710	101,3

Vlastiti prihodi za 2011. su ostvareni u iznosu 2.623.710,00 kn, što je u odnosu na prihode ostvarene za 2010. više za 34.174,00 kn ili 1,3%.

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Popovac koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 68.

Tablica broj 68

Potraživanja općine Popovac koncem 2010. i 2011.

Redni broj	Potraživanja	u kn		
		2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	1.454.761	1.794.736	123,4
1.1.	Potraživanja za poreze	227.825	216.376	95,0
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	184.103	655.201	355,9
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	1.025.701	911.709	88,9
1.4.	Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	17.132	11.450	66,8
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	3.114.052	2.958.668	95,0
3.	Druga potraživanja	0	70	-
	Ukupno	4.568.813	4.753.474	104,0

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 4.568.813,00 kn, a koncem 2011. su iskazana u iznosu 4.753.474,00 kn, što je za 184.661,00 kn ili 4,0% više u odnosu na 2010. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na rast potraživanja za prihode od imovine. Od potraživanja iskazanih na koncu 2011. u iznosu 4.753.474,00 kn, na potraživanja za naknadu za uređenje voda (koju općina na temelju odredbi Zakona o financiranju vodnog gospodarstva obračunava i naplaćuje u ime i za račun Hrvatskih voda) se odnosi 241.884,00 kn, a na druga potraživanja koja se ne odnose na vlastite prihode se odnosi 11.520,00 kn. Potraživanja za vlastite prihode iznose 4.500.070,00 kn od čega se na dospjela potraživanja odnosi 1.758.054,00 kn ili 39,1%, a na nedospjela potraživanja se odnosi 2.742.016,00 kn ili 60,9%.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za naknade za koncesiju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 424.904,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu 289.447,00 kn, općinske poreze u iznosu 216.376,00 kn prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 215.780,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 213.286,00 kn, grobne naknade u iznosu 165.458,00 kn, najam stanova u iznosu 8.009,00 kn, zakup poslovnog prostora u iznosu 5.052,00 kn, druge koncesije u iznosu 2.832,00 kn, prodaju stambenih objekata na području posebne državne skrbi u iznosu 873,00 kn, korištenje javnih površina u iznosu 660,00 kn, doprinos za šume u iznosu 175,00 kn i druga potraživanja u iznosu 215.201,00 kn.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode nenaplaćena do jedne godine od roka dospijea iznose 456.986,00 kn i od tri do pet godina iznose 193.291,00 kn. Za potraživanja (od općinskih poreza, komunalne naknade, zakupa poljoprivrednog zemljišta, najma stanova, grobnih naknada i drugih potraživanja) u ukupnom iznosu 1.107.777,00 kn, općina nema podatke o razdoblju u kojem su potraživanja nenaplaćena u odnosu na rok dospijea.

Nedospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 2.490.778,00 kn i potraživanja za prodaju stambenih objekata na području posebne državne skrbi u iznosu 251.238,00 kn

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Vlastiti prihodi općine Popovac su ostvareni za 2011. u iznosu 2.623.710,00 kn. U okviru navedenih prihoda, ostvareni su u iznosu 69.363,00 kn prihodi na koje općina Popovac nema utjecaja u naplati (od doprinosa za šume u iznosu 49.523,00 kn, vodnog doprinosa u iznosu 4.332,00 kn i drugih prihoda u iznosu 15.508,00 kn), jer prema odredbama posebnih propisa na temelju kojih se ostvaruju navedeni prihodi, nadzor nad naplatom te postupke naplate obavljaju druga državna tijela. Osim navedenog, u okviru vlastitih prihoda iskazani su i prihodi od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u iznosu 671.204,00 kn za provođenje posebnih programa zapošljavanja (program javnih radova).

Vlastiti prihodi na koje općina Popovac ima utjecaja u naplati su ostvareni za 2011. u iznosu 1.883.143,00 kn i čine 71,9% ukupnih vlastitih prihoda općine i odnose se na prihode od komunalne naknade u iznosu 563.170,00 kn, zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 359.848,00 kn, komunalnog doprinosa u iznosu 245.933,00 kn, prodaje druge imovine u iznosu 198.500,00 kn, prodaje stambenih objekata na području posebne državne skrbi u iznosu 138.984,00 kn, prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 108.246,00 kn, grobnih naknada u iznosu 59.727,00 kn, općinskih poreza u iznosu 26.199,00 kn, zakupa poslovnog prostora u iznosu 28.545,00 kn, naknada za koncesije u iznosu 9.711,00 kn, najma stanova u iznosu 8.595,00 kn, naknada za priključenje na objekte komunalne infrastrukture u iznosu 3.900,00 kn, korištenja javnih površina u iznosu 2.105,00 kn i drugih prihoda u iznosu 129.680,00 kn. Općina Popovac je poslove obračuna i naplate općinskih poreza povjerila Poreznoj upravi. Obračun i naplatu drugih navedenih prihoda koji su ostvareni u ukupnom iznosu 1.856.944,00 kn obavlja općina samostalno ili je navedene poslove (za najam općinskih stanova) povjerila trgovačkom društvu u suvlasništvu općine Popovac na temelju zaključenog ugovora. Iako su poslovi obračuna i naplate prihoda od najma općinskih stanova povjereni trgovačkom društvu u suvlasništvu općine Popovac za naplatu navedenih prihoda odgovorna je općina.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode na koncu 2011. iznose 1.758.054,00 kn, a odnose se na potraživanja za naknade za koncesiju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 424.904,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu 289.447,00 kn, općinske poreze u iznosu 216.376,00 kn prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 215.780,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 213.286,00 kn, grobne naknade u iznosu 165.458,00 kn, najam stanova u iznosu 8.009,00 kn, zakup poslovnog prostora u iznosu 5.052,00 kn, druge koncesije u iznosu 2.832,00 kn, prodaju stambenih objekata na području posebne državne skrbi u iznosu 873,00 kn, korištenje javnih površina u iznosu 660,00 kn, doprinos za šume u iznosu 175,00 kn i druga potraživanja u iznosu 215.201,00 kn.

Na potraživanja za naknade za koncesiju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države i doprinos za šume općina Popovac nema utjecaja u naplati. Dospjela potraživanja za vlastite prihode, koje općina samostalno obračunava ili je na temelju ugovora navedene poslove povjerila trgovačkom društvu u suvlasništvu općine, i na koje ima utjecaja u naplati (bez općinskih poreza) iznose 1.116.599,00 kn. Za najveći dio dospjelih potraživanja za vlastite prihode, općina Popovac nema podatke o razdoblju u kojem su potraživanja nenaplaćena u odnosu na rok dospijeaća.

Mjere i postupci naplate potraživanja za općinske prihode propisani su odredbama Općeg poreznog zakona (sudske tužbe, ovrhe na novčanim sredstvima, nekretninama, pokretninama i drugom imovinom i druge mjere), odredbama Stečajnog zakona (Narodne novine 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 82/06, 116/10, 25/12 i 133/12), (naplata potraživanja od dužnika nad kojima je pokrenut stečajni postupak) odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine 152/08, 25/09, 153/09, 21/10, 39/11 i 63/11), (raskidanje ugovora, izvještavanje i dostavljanje dokumentacije o potraživanjima nadležnom državnom odvjetništvu koje je ovlašteno poduzimati mjere prisilne naplate) Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12) koja je donesena u srpnju 2012. (odgoda plaćanja i obročna otplata duga, otpis duga s osnove kamata ukoliko se glavnica duga plati u cijelosti jednokratno, prodaja potraživanja) i drugim propisima. Općina Popovac pri naplati prihoda može primjenjivati i druge mjere i postupke koje joj stoje na raspolaganju (slanje opomena, pozivanje obveznika na podmirenje duga, raskidanje ugovora i drugo) za koje ocijeni da bi mogle pridonijeti učinkovitoj naplati prihoda. Pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, naplata prihoda može se dodatno osigurati i ugovaranjem i pribavljanjem instrumenata osiguranja plaćanja (mjenica, zadužnica, jamstava i drugih instrumenata).

Za naplatu potraživanja (za zakup i prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države, komunalne naknade i drugih potraživanja od nefinancijske imovine) poduzete su u 2011. mjere opominjanja dužnika, a druge mjere za naplatu prihoda nisu poduzimane, niti su obveznicima koji nisu podmirivali obveze u rokovima dospijeaća obračunavane zatezne kamate. Obračunom zateznih kamata povećava se i vjerojatnost naplate prihoda u rokovima dospelosti.

Prema navedenom, općina Popovac nije poduzimala sve raspoložive mjere za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, te su iskazana dospjela potraživanja, za vlastite prihode na koje općina Popovac ima utjecaja u naplati na koncu 2011. vrijednosno značajna i iznose 1.116.599,00 kn, što čini 60,1% navedenih prihoda koji su za 2011. ostvareni u iznosu 1.856.944,00 kn. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijelo jedinice lokalne samouprave odgovorno je za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i uplatu u proračun u skladu sa zakonom ili drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine.

Državni ured za reviziju predlaže sustavno i kontinuirano poduzimanje svih raspoloživih mjera za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, te se predlaže pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, u slučajevima kada je to moguće, ugovaranje i pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja kojima se olakšava postupak naplate i dodatno se osigurava mogućnost naplate prihoda. Prije nastupanja rokova zastare potraživanja, predlaže se pravovremeno poduzimanje radnji kako bi se izbjegla zastara potraživanja koja bitno utječe na realnost, odnosno mogućnost naplate potraživanja. Predlaže se obveznicima koji ne plaćaju obveze u rokovima dospjeća obračunavanje zakonskih zatezних kamata. Primjenom navedenih preporuka, općina Popovac bi povećala učinkovitost naplate prihoda, te osigurala veća proračunska sredstva za izvršavanje programa i poslova iz svog djelokruga.

Općina Popovac je poslove izdavanja rješenja, evidentiranja potraživanja i naplate općinskih poreza povjerila Poreznoj upravi. Potraživanja za općinske poreze na koncu 2011. iznose 216.376,00 kn, što čini 825,9% prihoda od općinskih poreza koji su 2011 ostvareni u iznosu 26.199,00 kn. Porezna uprava nije dostavljala općini podatke o dospelosti potraživanja, pojedinačnim obveznicima i poduzetim mjerama naplate. Revizijom učinkovitosti utvrđeno je da se kod lokalnih jedinica koje same obračunavaju i naplaćuju sve ili dio gradskih ili općinskih poreza, naplata navedenih prihoda obavlja na učinkovitiji način.

Državni ured za reviziju predlaže od Porezne uprave zatražiti podatke o dospelosti potraživanja za općinske poreze, pojedinačnim obveznicima i poduzetim mjerama naplate. Ukoliko Porezna uprava nije u mogućnosti dostaviti tražene podatke ili se na temelju dostavljenih podataka utvrdi da općinski porezi nisu učinkovito naplaćivani, predlaže se napraviti analizu i procijeniti može li općina Popovac samostalno obavljati obračun i naplatu navedenih prihoda na učinkovitiji način.

- Zakonska regulativa i baze podataka

Općina Popovac je donijela akte o naplati svih prihoda koji se prema zakonskim odredbama trebaju ubirati, osim prihoda od spomeničke rente, te je donijela akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama mogu ubirati.

Općina Popovac nije donijela odluku o visini spomeničke rente, koja se plaća po m² korisne površine poslovnog prostora, koji se nalazi u nepokretnom kulturnom dobru ili na području kulturno povijesne cjeline, iako na svom području ima kulturno dobro u kojima se obavljaju gospodarske djelatnosti. Odredbom članka 114. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (Narodne novine 69/99, 151/03, 157/03, 87/09, 88/10, 61/11 i 136/12), propisano je da visinu spomeničke rente koja se obračunava po m² korisne površine poslovnog prostora, propisuje općina svojom odlukom na temelju rješenja o utvrđivanju spomeničke rente.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje odluke o visini spomeničke rente i naplatu prihoda od spomeničke rente, kako bi općina Popovac ostvarila sve prihode čija je naplata u nadležnosti općine.

Baze podataka o obveznicima, ustrojene su za sve vrste prihoda koje općina sama obračunava i naplaćuje. Općina Popovac ne raspolaže podacima o obveznicima općinskih poreza, jer te baze podataka vodi Porezna uprava. Najveće baze obveznika se odnose na obveznike plaćanja različitih općinskih naknada (najvećim dijelom grobnih naknada) u kojoj je evidentirano 1 506 obveznika i komunalnu naknadu u kojoj je evidentirano 925 obveznika, dok za druge vrste prihoda općina Popovac ima manji broj obveznika.

Baze se ažuriraju na temelju prijave korisnika, izdanih rješenja, zaključenih ugovora i druge dokumentacije ovisno o vrsti prihoda. Osim navedenog, općina Popovac bi trebala ažurirati baze podataka i na temelju drugih dostupnih informacija (uvidom u središnji obrtni registar, registar trgovačkog suda, objave u Narodnim novinama i drugo), a baza obveznika komunalne naknade (broj i površina nekretnina čiji su vlasnici ili korisnici obveznici plaćanja komunalne naknade) trebala bi se provjeravati i obilaskom terena, te bi se mogla usporediti i s bazom obveznika plaćanja odvoza komunalnog otpada koju vodi trgovačko društvo kojem je općina Popovac povjerila obavljanje navedenih poslova. Pri ažuriranju baza, otežan je pristup podacima od drugih državnih tijela (Porezne uprave, nadležnih sudova i drugih tijela) koji se odnose na promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba.

Državni ured za reviziju predlaže ažuriranje baza podataka na temelju svih dostupnih podataka, informacija i mogućnosti koje stoje na raspolaganju općini, kako bi se potpuno i pravovremeno utvrdili obveznici plaćanja općinskih prihoda. Državni ured za reviziju je mišljenja da bi baze podataka o obveznicima plaćanja općinskih prihoda bile ažurnije kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba na način kako je to utvrđeno kad su u pitanju podaci potrebni Poreznoj upravi i drugim nadležnim tijelima.

- Računovodstvene evidencije potraživanja

Općina Popovac vodi propisane poslovne knjige. Informatički sustav u okviru kojeg se vode analitičke evidencije omogućuje samo izravni uvid u podatke o potraživanjima po subjektima, odnosno obveznicima, računima i pojedinačnim iznosima, a ne omogućuje utvrđivanje potraživanja po rokovima dospelosti, što zahtijeva naknadnu provjeru i obradu podataka potrebnih za poduzimanje mjera naplate. Većina analitičkih evidencija potraživanja zahtijeva zaseban unos podataka o potraživanjima i приходima u glavnu knjigu i analitičke evidencije, zbog čega je povećana mogućnost pogrešaka pri evidentiranju, te se uneseni podaci tromjesečno usklađuju, što zahtijeva dodatno vrijeme i rad zaposlenika.

Državni ured za reviziju predlaže unaprijediti sustav vođenja potraživanja u poslovnim knjigama na način koji omogućuje izravni pregled potraživanja po rokovima dospelosti, te istodoban unos podataka o potraživanjima i приходima u analitičke evidencije i glavnu knjigu, čime bi se omogućio brz i točan pristup svim podacima potrebnim za naplatu potraživanja, te bi se smanjila mogućnost pogrešaka pri evidentiranju prihoda i potraživanja.

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Poslove utvrđivanja, evidentiranja i naplate općinskih prihoda čije je ubiranje i naplata u nadležnosti općine Popovac (osim općinskih poreza i prihoda od najma stanova), obavlja jedinstveni upravni odjel. Poslove naplate prihoda obavljaju dvije osobe, a za poslove kontrole naplate prihoda nije imenovana osoba. Tijekom 2011. o naplati prihoda izvještavan je zakonski predstavnik. Općina Popovac nije donijela pisane procedure o naplati i kontroli naplate prihoda. S obzirom da su potraživanja za vlastite prihode općine Popovac na koncu 2011. vrijednosno značajna i da za naplatu potraživanja nisu poduzimane sve raspoložive mjere, organizacija i kontrola naplate prihoda nije ustrojena na način koji omogućuje učinkovitu naplatu prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate, kojima između ostalog, treba propisati procedure, postupke i mjere vezane za pravodobno, sustavno i kontinuirano poduzimanje mjera za naplatu prihoda (vrste redovitih mjera i mjera prisilne naplate koje se poduzimaju pri naplati, rokove u kojima se pojedine mjere naplate primjenjuju, obračun zatezних kamata, pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja, odgovorne osobe zadužene za poduzimanje mjera naplate i kontrole naplate i druge postupke vezane uz naplatu prihoda). Donošenje i primjena pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate unaprijedila bi sustav obračuna i naplate općinskih prihoda i pridonijela učinkovitoj naplati općinskih prihoda.

- Informiranje stanovništva

Općina Popovac je putem svoje mrežne stranice na Internetu informirala stanovništvo i druge subjekte o različitim područjima djelovanja općinske uprave. Posebne mjere informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihov utjecaj na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području općine Popovac, nisu provođene. Provođenje posebnih mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o namjeni za koju se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje općih uvjeta življenja na području općine Popovac, utjecalo bi na podizanje svijesti obveznika o cilju i svrsi, te obvezi plaćanja proračunskih prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže provođenje posebnih mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području općine Popovac.

Općina Punitovci

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Punitovci, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. Općina Punitovci je imala sedam zaposlenika, od kojih je jedan zaposlen u općinskoj upravi na neodređeno vrijeme, a šest je zaposleno na određeno vrijeme u programu javnih radova. Prema Registru proračunskih korisnika, općina Punitovci nema proračunskih korisnika. Površina općine Punitovci je 39 km², a obuhvaća četiri naselja. Općina Punitovci u cijelosti pripada trećoj skupini područja posebne državne skrbi. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 1 800 stanovnika, 595 kućanstava i 680 stambenih jedinica.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Punitovci, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 4.212.010,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 1.601.276,00 kn ili 27,5%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 12,2% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 16,9% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Punitovci ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 69.

Tablica broj 69

Vlastiti prihodi općine Punitovci ostvareni za 2010. i 2011.

		u kn		
Redni broj	Prihod	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Gradski ili općinski porezi	18.141	23.647	130,4
1.1.	Porez na promet (porez na potrošnju)	1.772	3.086	174,2
1.2.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	16.369	20.561	125,6
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	218.158	293.690	134,6
3.	Upravne i administrativne pristojbe	5.000	221.031	-
4.	Komunalni doprinosi i naknade	334.175	144.784	43,3
4.1.	Komunalni doprinos	9.464	42.477	448,8
4.2.	Komunalna naknada	313.711	92.307	29,4
4.3.	Naknade za priključak	11.000	10.000	90,9
5.	Prihodi po posebnim propisima	132.898	28.067	21,1
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	0	8.376	-
5.2.	Ostali prihodi po posebnim propisima	132.898	19.691	14,8
	Ukupno	708.372	711.219	100,4

Vlastiti prihodi za 2011. su ostvareni u iznosu 711.219,00 kn, što je u odnosu na prihode ostvarene za 2010. više za 2.847,00 kn ili 0,4%.

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Punitovci koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 70.

Tablica broj 70

Potraživanja
općine Punitovci koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	406.536	437.286	107,6
1.1.	Potraživanja za poreze	251.381	119.010	47,3
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	37.295	134.291	360,1
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	117.860	183.985	156,1
3.	Druga potraživanja	36.133	27.302	75,6
	Ukupno	442.669	464.588	105,0

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 442.669,00 kn, a koncem 2011. su iskazana u iznosu 464.588,00 kn, što je za 21.919,00 kn ili 5,0% više u odnosu na 2010.

Od potraživanja iskazanih na koncu 2011. u iznosu 464.588,00 kn, na potraživanja (za predujmove) koja se ne odnose na vlastite prihode odnosi se 27.302,00 kn. Potraživanja za vlastite prihode iznose 437.286,00 kn i u cijelosti se odnose na dospjela potraživanja.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 183.985,00 kn, općinske poreze u iznosu 119.010,00 kn, naknade za koncesiju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 85.000,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 27.381,00 kn i druga potraživanja u iznosu 21.910,00 kn.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode nenaplaćena do jedne godine od roka dospijea iznose 112.381,00 kn, od tri do pet godina iznose 183.985,00 kn i preko pet godina iznose 21.910,00 kn. Za potraživanja od općinskih poreza u iznosu 119.010,00 kn, općina Punitovci nema podatke o razdoblju u kojem su potraživanja nenaplaćena u odnosu na rok dospijea.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Vlastiti prihodi općine Punitovci su ostvareni za 2011. u iznosu 711.219,00 kn. U okviru navedenih prihoda, ostvareni su u iznosu 26.960,00 kn prihodi na koje općina nema utjecaja u naplati (od naknade za koncesiju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 18.213,00 kn, vodnog doprinosa u iznosu 8.376,00 kn i drugih prihoda u iznosu 371,00 kn), jer prema odredbama posebnih propisa na temelju kojih se ostvaruju navedeni prihodi, nadzor nad naplatom te postupke naplate obavljaju druga državna tijela.

Osim navedenog, u okviru vlastitih prihoda iskazani su i prihodi od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u iznosu 221.031,00 kn za provođenje posebnih programa zapošljavanja (program javnih radova).

Vlastiti prihodi na koje općina Punitovci ima utjecaja u naplati su ostvareni za 2011. u iznosu 463.228,00 kn i čine 65,1% ukupnih vlastitih prihoda općine i odnose se na prihode od zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 293.690,00 kn, komunalne naknade u iznosu 92.307,00 kn, komunalnog doprinosa u iznosu 42.477,00 kn, općinskih poreza u iznosu 23.647,00 kn, naknada za priključenje na objekte komunalne infrastrukture u iznosu 10.000,00 kn i drugih prihoda u iznosu 1.107,00 kn. Općina Punitovci je poslove obračuna i naplate općinskih poreza povjerila Poreznoj upravi, a obračun i naplatu drugih navedenih prihoda obavlja upravni odjel općine. Vlastiti prihodi koje općina Punitovci samostalno obračunava i na koje ima utjecaj u naplati iznose 439.581,00 kn.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode na koncu 2011. iznose 437.286,00 kn i odnose se na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 183.985,00 kn, općinske poreze u iznosu 119.010,00 kn, naknade za koncesiju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 85.000,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 27.381,00 kn i druga potraživanja u iznosu 21.910,00 kn. Na potraživanja od naknada za koncesiju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države općina Punitovci nema utjecaja u naplati. Dospjela potraživanja za vlastite prihode koje općina samostalno obračunava i na koje ima utjecaja u naplati (bez općinskih poreza i naknada za koncesiju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države) iznose 233.276,00 kn, od čega se na potraživanja koja su nenaplaćena u roku dužem od tri godine od dana dospijeća odnosi 205.895,00 kn ili 88,3%.

Mjere i postupci naplate potraživanja za općinske prihode propisani su odredbama Općeg poreznog zakona (sudske tužbe, ovrhe na novčanim sredstvima, nekretninama, pokretninama i drugom imovinom i druge mjere), odredbama Stečajnog zakona (Narodne novine 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 82/06, 116/10, 25/12 i 133/12), (naplata potraživanja od dužnika nad kojima je pokrenut stečajni postupak) odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine 152/08, 25/09, 153/09, 21/10, 39/11 i 63/11), (raskidanje ugovora, izvještavanje i dostavljanje dokumentacije o potraživanjima nadležnom državnom odvjetništvu koje je ovlašteno poduzimati mjere prisilne naplate) Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12) koja je donesena u srpnju 2012. (odgoda plaćanja i obročna otplata duga, otpis duga s osnove kamata ukoliko se glavnica duga plati u cijelosti jednokratno, prodaja potraživanja) i drugim propisima. Općina Punitovci pri naplati prihoda može primjenjivati i druge mjere i postupke koje joj stoje na raspolaganju (slanje opomena, pozivanje obveznika na podmirenje duga, raskidanje ugovora i drugo) i za koje ocijeni da bi mogle pridonijeti učinkovitoj naplati prihoda. Pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, naplata prihoda može se dodatno osigurati i ugovaranjem i pribavljanjem instrumenata osiguranja plaćanja (mjenica, zadužnica, jamstava i drugih instrumenata).

Za naplatu potraživanja od komunalne naknade) u iznosu 170.981,00 kn poduzete su u 2011. mjere opominjanja dužnika, a druge mjere za naplatu potraživanja nisu poduzimane, niti su obveznicima koji nisu podmirivali obveze u rokovima dospijeća obračunavane zatezne kamate. Obračunom zateznih kamata povećava se i vjerojatnost naplate prihoda u rokovima dospelosti. Obavljenom financijskom revizijom za 2010. utvrđeno je da su za naplatu dijela potraživanja poduzimane samo mjere opominjanja dužnika, dok druge raspoložive mjere naplate nisu poduzimane.

Općina Punitovci nije sustavno i kontinuirano poduzimala sve raspoložive mjere za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, te su iskazana dospjela potraživanja, za vlastite prihode na koje općina ima utjecaja u naplati na koncu 2011. vrijednosno značajna iznose 233.276,00 kn, što čini 53,1% navedenih prihoda koji su za 2011. ostvareni u iznosu 439.581,00 kn. Na potraživanja koja su nenaplaćena u roku dužem od tri godine od dana dospijeca odnosi 205.895,00 kn ili 88,3%. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijelo jedinice lokalne samouprave odgovorno je za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i uplatu u proračun u skladu sa zakonom ili drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine.

Državni ured za reviziju predlaže sustavno i kontinuirano poduzimanje svih raspoloživih mjera za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, te se predlaže pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, u slučajevima kada je to moguće, ugovaranje i pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja kojima se olakšava postupak naplate i dodatno se osigurava mogućnost naplate prihoda. Prije nastupanja rokova zastare potraživanja, predlaže se pravovremeno poduzimanje radnji kako bi se izbjegla zastara potraživanja koja bitno utječe na realnost, odnosno mogućnost naplate potraživanja. Predlaže se obveznicima koji ne plaćaju obveze u rokovima dospijeca obračunavanje zakonskih zatezних kamata. Primjenom navedenih preporuka, općina Punitovci bi povećala učinkovitost naplate prihoda, te osigurala veća proračunska sredstva za izvršavanje programa i poslova iz svog djelokruga.

Općina Punitovci je poslove izdavanja rješenja, evidentiranja potraživanja i naplate općinskih poreza povjerila Poreznoj upravi. Potraživanja za općinske poreze na koncu 2011. iznose 119.010,00 kn, što čini 503,3% prihoda od općinskih poreza koji su za 2011. ostvareni u iznosu 23.647,00 kn. Porezna uprava nije dostavljala općini podatke o dospelosti potraživanja, pojedinačnim obveznicima i poduzetim mjerama naplate. Revizijom učinkovitosti utvrđeno je da se kod lokalnih jedinica koje same obračunavaju i naplaćuju sve ili dio gradskih ili općinskih poreza, naplata navedenih prihoda obavlja na učinkovitiji način.

Državni ured za reviziju predlaže od Porezne uprave zatražiti podatke o dospelosti potraživanja za općinske poreze, pojedinačnim obveznicima i poduzetim mjerama naplate. Ukoliko Porezna uprava nije u mogućnosti dostaviti tražene podatke ili se na temelju dostavljenih podataka utvrdi da općinski porezi nisu učinkovito naplaćivani, predlaže se napraviti analizu i poduzeti mjere za učinkovitu naplatu navedenih prihoda.

- Zakonska regulativa i baze podataka

Općina Punitovci je donijela akte o naplati svih prihoda koji se prema zakonskim odredbama trebaju ubirati, osim prihoda od godišnje grobne naknade i spomeničke rente, te je donijela akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama mogu ubirati, osim prireza porezu na dohodak. Prihodi od spomeničke rente nisu naplaćivani, jer na području općine Punitovci nema nepokretnih kulturnih dobara ili kulturno povijesne cjeline u kojima se obavlja gospodarska djelatnost.

Općina Punitovci nije donijela odluku o naplati prihoda od godišnje grobne naknade koji bi se trebao ostvarivati u skladu s odredbama Zakona o grobljima (Narodne novine 19/98 i 50/12) .

Državni ured za reviziju predlaže donošenje odluke te prikupljanje prihoda od godišnje grobne nakade kako bi se naplaćivali svi prihodi koji su u skladu sa zakonima i drugim propisima u nadležnost općine.

Baze podataka o obveznicima ustrojene su za sve vrste prihoda koje općina sama obračunava i naplaćuje. Općina Punitovci ne raspolaže podacima o obveznicima općinskih poreza, jer te baze podataka vodi Porezna uprava. Baze se ažuriraju na temelju prijave korisnika, izdanih rješenja, zaključenih ugovora i druge dokumentacije ovisno o vrsti prihoda. Osim navedenog, općina Punitovci bi trebala ažurirati baze podataka i na temelju drugih dostupnih informacija (uvidom u središnji obrtni registar, registar trgovačkog suda, objave u Narodnim novinama i drugo), a baza obveznika komunalne naknade (broj i površina nekretnina čiji su vlasnici ili korisnici obveznici plaćanja komunalne naknade) trebala bi se provjeravati i obilaskom terena, te bi se mogla usporediti i s bazom obveznika plaćanja odvoza komunalnog otpada koju vodi trgovačko društvo kojem je općina Punitovci povjerila obavljanje navedenih poslova. Pri ažuriranju baza, otežan je pristup podacima od drugih državnih tijela (Porezne uprave, nadležnih sudova i drugih tijela) koji se odnose na promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba.

Državni ured za reviziju predlaže ažuriranje baza podataka na temelju svih dostupnih podataka, informacija i mogućnosti koje stoje na raspolaganju općini, kako bi se potpuno i pravovremeno utvrdili obveznici plaćanja općinskih prihoda. Državni ured za reviziju je mišljenja da bi baze podataka o obveznicima plaćanja općinskih prihoda bile ažurnije kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba na način kako je to utvrđeno kad su u pitanju podaci potrebni Poreznoj upravi i drugim nadležnim tijelima.

- Računovodstvene evidencije potraživanja

Općina Punitovci vodi propisane poslovne knjige. Evidentiranje poslovnih promjena u glavnoj knjizi obavlja računovodstveni servis (trgovačko društvo u vlasništvu grada Đakova), a analitičke evidencije potraživanja vodi općina. Analitičke evidencije potraživanja omogućuju samo izravni uvid u podatke o potraživanjima po subjektima, odnosno obveznicima, računima i pojedinačnim iznosima, a ne omogućuje utvrđivanje potraživanja po rokovima dospelosti, što zahtijeva naknadnu provjeru i obradu podataka potrebnih za poduzimanje mjera naplate.

Državni ured za reviziju predlaže unaprijediti sustav vođenja potraživanja u poslovnim knjigama na način koji omogućuje izravni pregled potraživanja po rokovima dospelosti, čime bi se omogućio brz i točan pristup svim podacima potrebnim za naplatu potraživanja.

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Poslove utvrđivanja, evidentiranja i naplate općinskih prihoda čije je ubiranje i naplata u nadležnosti općine Punitovci (osim općinskih poreza), obavlja jedinstveni upravni odjel u kojem radi jedan zaposlenik. Tijekom 2011. o naplati prihoda izvještavan je zakonski predstavnik. Općina Punitovci nije donijela pisane procedure o naplati i kontroli naplate prihoda. S obzirom da su potraživanja za vlastite prihode općine Punitovci na koncu 2011. vrijednosno značajna i da za naplatu potraživanja nisu poduzimane sve raspoložive mjere, organizacija i kontrola naplate prihoda nije ustrojena na način koji omogućuje učinkovitu naplatu prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate, kojima između ostalog, treba propisati procedure, postupke i mjere vezane za pravodobno, sustavno i kontinuirano poduzimanje mjera za naplatu prihoda (vrste redovitih mjera i mjera prisilne naplate koje se poduzimaju pri naplati, rokove u kojima se pojedine mjere naplate primjenjuju, obračun zatezних kamata, pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja i druge postupke vezane uz naplatu prihoda). Donošenje i primjena pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate unaprijedila bi sustav obračuna i naplate općinskih prihoda i pridonijela učinkovitoj naplati općinskih prihoda.

- Informiranje stanovništva

Općina Punitovci je putem svoje mrežne stranice na Internetu informirala stanovništvo i druge subjekte o različitim područjima djelovanja općinske uprave. Osim navedenog provedene su i posebne mjere informiranja stanovništva o namjeni naplate proračunskih prihoda izdavanjem općinskog glasila koji se besplatno dodjeljuje svim kućanstvima na području općine Punitovci.

Državni ured za reviziju predlaže i nadalje provođenje posebnih mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području općine Punitovci.

Općina Satnica Đakovačka

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Satnica Đakovačka, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. općina je imala 16 zaposlenika, od kojih su dva zaposlena u općinskoj upravi na neodređeno vrijeme, jedan je zaposlen na određeno vrijeme, a 13 je zaposleno na određeno vrijeme u programu javnih radova. Prema Registru proračunskih korisnika, općina Satnica Đakovačka nema proračunskih korisnika. Površina općine je 45 km², a obuhvaća dva naselja. Općina Satnica Đakovačka u cijelosti pripada trećoj skupini područja posebne državne skrbi. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 2 179 stanovnika, 665 kućanstava i 780 stambenih jedinica.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Satnica Đakovačka, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 4.293.772,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 1.252.507,00 kn ili 22,6%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 26,6% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 27,9% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Satnica Đakovačka ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 71.

Tablica broj 71

Vlastiti prihodi općine Satnica Đakovačka ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihod	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	23.641	22.515	95,2
1.1.	Porez na promet (porez na potrošnju)	6.424	5.540	86,2
1.2.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	17.217	16.975	98,6
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	589.451	674.606	114,4
2.1.	Naknade za koncesiju	16.100	40.550	251,9
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	573.320	633.953	110,6
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	31	103	332,3
3.	Upravne i administrativne pristojbe	661.255	303.066	45,8
4.	Komunalni doprinosi i naknade	132.538	146.117	110,2
4.1.	Komunalni doprinos	92.797	61.398	66,2
4.2.	Komunalna naknada	31.341	73.279	233,8
4.3.	Naknade za priključak	8.400	11.440	136,2
5.	Prihodi po posebnim propisima	66.692	35.637	53,4
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	0	8.192	-
5.2.	Doprinos za šume	51.893	4.283	8,3
5.3.	Ostali prihodi po posebnim propisima	14.799	23.162	156,5
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	0	16.500	-
	Ukupno	1.473.577	1.198.441	81,3

Vlastiti prihodi za 2011. su ostvareni u iznosu 1.198.441,00 kn, što je u odnosu na prihode ostvarene za 2010. manje za 275.136,00 kn ili 18,7%. Smanjenje se najvećim dijelom odnosi na pad prihoda od upravnih i administrativnih pristojbi.

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Satnica Đakovačka koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 72

Tablica broj 72

Potraživanja općine Satnica Đakovačka koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	1.610.455	1.499.927	93,1
1.1.	Potraživanja za poreze	0	76.353	-
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	947.527	801.524	84,6
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	662.928	622.050	93,8
3.	Druga potraživanja	1.352	17.295	-
	Ukupno	1.611.807	1.517.222	94,1

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 1.611.807,00 kn, a koncem 2011. su iskazana u iznosu 1.517.222,00 kn, što je za 94.585,00 kn ili 5,9% manje u odnosu na 2010. Smanjenje se najvećim dijelom odnosi na pad potraživanja za prihode od imovine.

Od potraživanja iskazanih na koncu 2011. u iznosu 1.517.222,00 kn, na potraživanja koja se ne odnose na vlastite prihode se odnosi 17.295,00 kn. Potraživanja za vlastite prihode iznose 1.499.927,00 kn i u cijelosti se odnose na dospjela potraživanja.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 764.966,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu 357.457,00 kn, komunalni doprinos u iznosu 172.680,00 kn, prodaju zemljišta u vlasništvu općine u iznosu 91.914,00 kn, općinske poreze u iznosu 76.352,00 kn, naknade za koncesije za obavljanje komunalnih djelatnosti u iznosu 4.490,00 kn i druge naknade u iznosu 32.068,00 kn.

Za dospjela potraživanja za vlastite prihode općina Satnica Đakovačka nema podatke o razdoblju u kojem su potraživanja nenaplaćena u odnosu na rok dospijeaća.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Vlastiti prihodi općine Satnica Đakovačka su ostvareni za 2011. u iznosu 1.198.441,00 kn. U okviru navedenih prihoda, ostvareni su u iznosu 12.578,00 kn prihodi na koje općina nema utjecaja u naplati (od doprinosa za šume u iznosu 4.283,00 kn, vodnog doprinosa u iznosu 8.192,00 kn i drugih prihoda u iznosu 103,00 kn), jer prema odredbama posebnih propisa na temelju kojih se ostvaruju navedeni prihodi, nadzor nad naplatom te postupke naplate obavljaju druga državna tijela. Osim navedenog, u okviru vlastitih prihoda iskazani su i prihodi od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u iznosu 303.066,00 kn za financiranje programa zapošljavanja (program javnih radova).

Vlastiti prihodi na koje općina Satnica Đakovačka ima utjecaja u naplati su ostvareni za 2011. u iznosu 882.797,00 kn i čine 73,7% ukupnih vlastitih prihoda općine i odnose se na prihode od zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 621.581,00 kn, komunalne naknade u iznosu 73.278,00 kn, komunalnog doprinosa u iznosu 61.397,00 kn, naknada za koncesije za obavljanje komunalnih djelatnosti u iznosu 40.550,00 kn, općinskih poreza u iznosu 22.515,00 kn, prodaje zemljišta u vlasništvu općine u iznosu 16.500,00 kn, naknada za priključenje na objekte komunalne infrastrukture u iznosu 11.440,00 kn, zakupa i iznajmljivanja imovine u iznosu 9.600,00 kn i drugih prihoda u iznosu 25.936,00 kn. Općina Satnica Đakovačka je poslove obračuna i naplate općinskih poreza povjerila Poreznoj upravi, a obračun i naplatu drugih navedenih prihoda obavlja upravni odjel općine. Vlastiti prihodi koje općina samostalno obračunava i na koje ima utjecaj u naplati iznose 860.282,00 kn.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode na koncu 2011. iznose 1.499.927,00 kn i odnose se na potraživanja za zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 764.966,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu 357.457,00 kn, komunalni doprinos u iznosu 172.680,00 kn, prodaju zemljišta u vlasništvu općine u iznosu 91.914,00 kn, općinske poreze u iznosu 76.352,00 kn, naknade za koncesije za obavljanje komunalnih djelatnosti u iznosu 4.490,00 kn i druge naknade u iznosu 32.068,00 kn. Dospjela potraživanja za vlastite prihode koje općina Satnica Đakovačka samostalno obračunava i na koje ima utjecaja u naplati (bez općinskih poreza) iznose 1.423.575,00 kn. Za dospjela potraživanja za vlastite prihode općina nema podatke o razdoblju u kojem su potraživanja nenaplaćena u odnosu na rok dospijeaća.

Mjere i postupci naplate potraživanja za općinske prihode propisani su odredbama Općeg poreznog zakona (sudske tužbe, ovrhe na novčanim sredstvima, nekretninama, pokretninama i drugom imovinom i druge mjere), odredbama Stečajnog zakona (Narodne novine 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 82/06, 116/10, 25/12 i 133/12), (naplata potraživanja od dužnika nad kojima je pokrenut stečajni postupak) odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine 152/08, 25/09, 153/09, 21/10, 39/11 i 63/11), (raskidanje ugovora, izvještavanje i dostavljanje dokumentacije o potraživanjima nadležnom državnom odvjetništvu koje je ovlašteno poduzimati mjere prisilne naplate) Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12) koja je donesena u srpnju 2012. (odgoda plaćanja i obročna otplata duga, otpis duga s osnove kamata ukoliko se glavnica duga plati u cijelosti jednokratno, prodaja potraživanja) i drugim propisima. Općina Satnica Đakovačka pri naplati prihoda može primjenjivati i druge mjere i postupke koje joj stoje na raspolaganju (slanje opomena, pozivanje obveznika na podmirenje duga, raskidanje ugovora i drugo) i za koje ocijeni da bi mogle pridonijeti učinkovitoj naplati prihoda. Pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, naplata prihoda može se dodatno osigurati i ugovaranjem i pribavljanjem instrumenata osiguranja plaćanja (mjenica, zadužnica, jamstava i drugih instrumenata).

Za naplatu potraživanja od zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države Općina Satnica Đakovačka nije ovlaštena poduzimati mjere prisilne naplate te je dostavila nadležnom državnom odvjetništvu dokumente na temelju kojih su pokrenuti postupci za prisilnu naplatu duga u iznosu 364.000,00 kn. Osim navedenih mjera, općina je u 2011. za naplatu potraživanja od komunalne naknade, komunalnog doprinosa, zakupa poljoprivrednog zemljišta i prodaje zemljišta u vlasništvu općine poduzimala mjere opominjanja dužnika. Zbog neplaćanja u rokovima dospijeaća obveznicima koji nisu podmirivali obveze u rokovima dospijeaća nisu obračunavane zatezne kamate. Obračunom zateznih kamata povećava se i vjerojatnost naplate prihoda u rokovima dospelosti.

Obavljenom financijskom revizijom za 2010. utvrđeno je da su za naplatu potraživanja poduzimane samo mjere opominjanja dužnika.

Općina Satnica Đakovačka nije sustavno i kontinuirano poduzimala sve raspoložive mjere za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, te su iskazana dospjela potraživanja, za vlastite prihode na koje općina ima utjecaja u naplati na koncu 2011. vrijednosno značajna i iznose 1.423.575,00 kn, što čini 165,4 % navedenih prihoda koji su za 2011. ostvareni u iznosu 860.282,00 kn. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijelo jedinice lokalne samouprave odgovorno je za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i uplatu u proračun u skladu sa zakonom ili drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine.

Državni ured za reviziju predlaže sustavno i kontinuirano poduzimanje svih raspoloživih mjera za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, te se predlaže pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, u slučajevima kada je to moguće, ugovaranje i pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja kojima se olakšava postupak naplate i dodatno se osigurava mogućnost naplate prihoda. Prije nastupanja rokova zastare potraživanja, predlaže se pravovremeno poduzimanje radnji kako bi se izbjegla zastara potraživanja koja bitno utječe na realnost, odnosno mogućnost naplate potraživanja. Predlaže se obveznicima koji ne plaćaju obveze u rokovima dospjeća obračunavanje zakonskih zatezних kamata. Primjenom navedenih preporuka, općina Satnica Đakovačka bi povećala učinkovitost naplate prihoda, te osigurala veća proračunska sredstva za izvršavanje programa i poslova iz svog djelokruga.

Općina Satnica Đakovačka je poslove izdavanja rješenja, evidentiranja potraživanja i naplate općinskih poreza povjerila Poreznoj upravi. Potraživanja za općinske poreze na koncu 2011. iznose 76.352,00 kn, što čini 339,1% prihoda od općinskih poreza koji su za 2011. ostvareni u iznosu 22.515,00 kn. Porezna uprava nije dostavljala općini podatke o dospelosti potraživanja, pojedinačnim obveznicima i poduzetim mjerama naplate. Revizijom učinkovitosti utvrđeno je da se kod lokalnih jedinica koje same obračunavaju i naplaćuju sve ili dio gradskih ili općinskih poreza, naplata navedenih prihoda obavlja na učinkovitiji način.

Državni ured za reviziju predlaže od Porezne uprave zatražiti podatke o dospelosti potraživanja za općinske poreze, pojedinačnim obveznicima i poduzetim mjerama naplate. Ukoliko Porezna uprava nije u mogućnosti dostaviti tražene podatke ili se na temelju dostavljenih podataka utvrdi da općinski porezi nisu učinkovito naplaćivani, predlaže se napraviti analizu i poduzeti mjere za učinkovitu naplatu navedenih prihoda.

- Zakonska regulativa i baze podataka

Općina Satnica Đakovačka je donijela akte o naplati svih prihoda koji se prema zakonskim odredbama trebaju ubirati, osim prihoda od spomeničke rente, te je donijela akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama mogu ubirati, osim prihoda od prireza porezu na dohodak. Prihodi od spomeničke rente nisu naplaćivani jer na području općine nema nepokretnih kulturnih dobara ili kulturno povijesne cjeline u kojima se obavlja gospodarska djelatnost.

Općina Satnica Đakovačka je u 2007. donijela odluku o grobljima, kojom je utvrdila uvjete, mjerila i visinu naknade za korištenje grobnog mjesta. Prihodi od godišnje grobne naknade se ne ostvaruju, jer obveznicima nisu ispostavljena rješenja o korištenju grobnih mjesta. Prema odredbama članka 13. Zakona o grobljima (Narodne novine 19/98 i 50/12), za korištenje grobnog mjesta korisnici plaćaju godišnju grobnu naknadu, a uprava groblja daje grobno mjesto na korištenje na neodređeno vrijeme uz naknadu te o tome donosi rješenje.

Državni ured za reviziju predlaže ispostaviti rješenja o godišnjoj naknadi za korištenje grobnih mjesta kako bi se naplaćivali svi prihodi koji su u skladu sa zakonima i drugim propisima dani u nadležnost općine Satnica Đakovačka.

Baze podataka o obveznicima ustrojene su za sve vrste prihoda koje općina sama obračunava i naplaćuje. Općina Satnica Đakovačka ne raspolaže podacima o obveznicima općinskih poreza, jer te baze podataka vodi Porezna uprava. Najveća baza obveznika se odnosi na komunalnu naknadu u kojoj je evidentirano 700 obveznika, dok za druge vrste prihoda općina ima manji broj obveznika. Baze se ažuriraju na temelju prijave korisnika, izdanih rješenja, zaključenih ugovora i druge dokumentacije ovisno o vrsti prihoda. Osim navedenog, općina Satnica Đakovačka bi trebala ažurirati baze podataka i na temelju drugih dostupnih informacija (uvidom u središnji obrtni registar, registar trgovačkog suda, objave u Narodnim novinama i drugo), a baza obveznika komunalne naknade (broj i površina nekretnina čiji su vlasnici ili korisnici obveznici plaćanja komunalne naknade) trebala bi se provjeravati i obilaskom terena, te bi se mogla usporediti i s bazom obveznika plaćanja odvoza komunalnog otpada koju vodi trgovačko društvo kojem je općina Satnica Đakovačka povjerila obavljanje navedenih poslova. Pri ažuriranju baza, otežan je pristup podacima od drugih državnih tijela (Porezne uprave, nadležnih sudova i drugih tijela) koji se odnose na promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba.

Državni ured za reviziju predlaže ažuriranje baza podataka na temelju svih dostupnih podataka, informacija i mogućnosti koje stoje na raspolaganju općini, kako bi se potpuno i pravovremeno utvrdili obveznici plaćanja općinskih prihoda. Državni ured za reviziju je mišljenja da bi baze podataka o obveznicima plaćanja općinskih prihoda bile ažurnije kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba na način kako je to utvrđeno kad su u pitanju podaci potrebni Poreznoj upravi i drugim nadležnim tijelima.

- Računovodstvene evidencije potraživanja

Općina Satnica Đakovačka vodi propisane poslovne knjige. Evidentiranje poslovnih promjena u glavnoj knjizi obavlja računovodstveni servis (trgovačko društvo u vlasništvu grada Đakova), a analitičke evidencije potraživanja vodi općina. Obavljenom financijskom revizijom za 2010. utvrđeno je da općina Satnica Đakovačka nije ustrojila i vodila analitičke knjigovodstvene evidencije potraživanja za komunalnu naknadu, komunalni doprinos, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države, naknade za korištenje doma kulture, naknade za priključenje na objekte komunalne infrastrukture, naknade za korištenje javnih površina i druge naknade. U 2011. Općina Satnica Đakovačka je nabavila informatičke programe za vođenje navedenih analitičkih evidencija te su tijekom godine obavljane radnje unosa podataka o potraživanjima (zaduženja, uplata i drugih podataka) za svakog pojedinog obveznika.

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Poslove utvrđivanja, evidentiranja i naplate općinskih prihoda čije je ubiranje i naplata u nadležnosti općine (osim općinskih poreza) obavlja jedinstveni upravni odjel. Za obavljanje poslova naplate i kontrole naplate prihoda nisu imenovane posebne osobe. Tijekom 2011. o naplati prihoda izvještavan je zakonski predstavnik. Općina Satnica Đakovačka nije donijela pisane procedure o naplati i kontroli naplate prihoda. S obzirom da su potraživanja za vlastite prihode općine na koncu 2011. vrijednosno značajna i da za naplatu potraživanja nisu poduzimane sve raspoložive mjere, organizacija naplate i kontrole naplate prihoda nije ustrojena na način koji omogućuje učinkovitu naplatu prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate, kojima između ostalog, treba propisati procedure, postupke i mjere vezane za pravodobno, sustavno i kontinuirano poduzimanje mjera za naplatu prihoda (vrste redovitih mjera i mjera prisilne naplate koje se poduzimaju pri naplati, rokove u kojima se pojedine mjere naplate primjenjuju, obračun zatezних kamata, pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja, odgovorne osobe zadužene za poduzimanje mjera naplate i kontrole naplate i druge postupke vezane uz naplatu prihoda). Donošenje i primjena pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate unaprijedila bi sustav obračuna i naplate općinskih prihoda i pridonijela učinkovitoj naplati općinskih prihoda.

- Informiranje stanovništva

Općina Satnica Đakovačka je putem oglasnih ploča i svoje mrežne stranice na Internetu informirala stanovništvo i druge subjekte o različitim područjima djelovanja općinske uprave. Posebne mjere informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihov utjecaj na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području općine nisu provedene. Provođenje posebnih mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o namjeni za koju se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje općih uvjeta življenja na području općine Satnica Đakovačka, utjecalo bi na podizanje svijesti obveznika o cilju i svrsi, te obvezi plaćanja proračunskih prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže provođenje posebnih mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području općine.

Općina Semeljci

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Semeljci, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. općina Semeljci je imala 14 zaposlenika, od kojih su četiri zaposlena u općinskoj upravi na neodređeno vrijeme, a deset je zaposleno na određeno vrijeme u programu javnih radova. Prema Registru proračunskih korisnika, općina Semeljci nema proračunskih korisnika. Površina općine je 101,84 km², a obuhvaća pet naselja. Općina Semeljci u cijelosti pripada trećoj skupini područja posebne državne skrbi. Prema popisu stanovništva iz 2011. ima 4 405 stanovnika, 1 398 kućanstva i 1 669 stambenih jedinica.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Semeljci, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 11.164.302,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 4.523.806,00 kn ili 28,8%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 22,6% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 22,1% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Semeljci ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 73.

Tablica broj 73

Vlastiti prihodi općine Semeljci ostvareni za 2010. i 2011.

Redni broj	Prihod	u kn		
		2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	81.672	83.209	101,9
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	4.649	5.111	109,9
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	22.400	32.313	144,3
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	54.623	45.785	83,3
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	1.397.590	1.277.236	91,4
2.1.	Naknade za koncesiju	181.757	162.473	89,4
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	1.214.950	1.114.015	91,7
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	0	748	-
2.4.	Ostali prihodi od nefinancijske imovine	883	0	-
3.	Upravne i administrativne pristojbe	1.823	572	31,4
3.1.	Državne upravne i sudske pristojbe	537	0	-
3.2.	Ostale pristojbe i naknade	1.286	572	44,5
4.	Komunalni doprinosi i naknade	337.617	219.159	64,9
4.1.	Komunalni doprinos	160.351	30.038	18,7
4.2.	Komunalna naknada	177.266	179.121	101,0
4.3.	Naknade za priključak	0	10.000	-
5.	Prihodi po posebnim propisima	1.089.075	499.981	45,9
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	6.632	6.282	94,7
5.2.	Doprinos za šume	10.565	4.981	47,1
5.3.	Mjesni samodoprinos	54.314	60.544	111,5
5.4.	Ostali prihodi po posebnim propisima	1.017.564	428.174	42,1
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	635.585	391.614	61,6
Ukupno		3.543.362	2.471.771	69,8

Vlastiti prihodi za 2011. su ostvareni u iznosu 2.471.771,00 kn, što je u odnosu na prihode ostvarene za 2010. manje za 1.071.591,00 kn ili 30,2%. Smanjenje se najvećim dijelom odnosi na pad prihoda po posebnim propisima i prihoda od prodaje nefinancijske imovine.

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Semeljci koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 74.

Tablica broj 74

Potraživanja općine Semeljci koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	4.807.695	5.291.726	110,1
1.1.	Potraživanja za prihode od imovine	3.447.042	3.865.658	112,1
1.2.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	1.360.653	1.426.068	104,8
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	2.326.199	3.216.624	138,3
	Ukupno	7.133.894	8.508.350	119,3

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 7.133.894,00 kn, a koncem 2011. su iskazana u iznosu 8.508.350,00 kn, što je za 1.374.456,00 kn ili 19,3% više u odnosu na 2010. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na rast potraživanja od prodaje nefinancijske imovine. Iskazana potraživanja na koncu 2011. u iznosu 8.508.350,00 kn u cijelosti se odnose na potraživanja za vlastite prihode, od čega se na dospjela potraživanja odnosi 3.087.103,00 kn ili 36,3%, a na nedospjela potraživanja se odnosi 5.421.247,00 kn ili 63,7%.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 1.386.451,00 kn, naknade za priključak na komunalnu infrastrukturu u iznosu 835.666,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu 543.713,00 kn, prodaju zemljišta u vlasništvu općine u iznosu 151.379,00 kn, prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 96.769,00 kn, zakup poslovnog prostora u iznosu 26.300,00 kn, korištenje javnih površina u iznosu 15.503,00 kn i druga potraživanja u iznosu 31.325,00 kn.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode (od zakupa poslovnog prostora, prodaje zemljišta u vlasništvu općine i drugih potraživanja) nenaplaćena do jedne godine od roka dospijea iznose 166.590,00 kn i od jedne do tri godine iznose 42.414,00 kn. Za dospjela potraživanja (od zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države, komunalne naknade, naknada za priključenje na komunalnu infrastrukturu, prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države i korištenja javnih površina) u ukupnom iznosu 2.878.102,00 kn, općina Semeljci nema podatke o razdoblju u kojem su potraživanja nenaplaćena u odnosu na rok dospijea.

Nedospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 2.968.476,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 2.429.903,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu 15.368,00 kn i zakup poslovnog prostora u iznosu 7.500,00 kn.

c) Nalazi i preporuke**- Učinkovitost naplate prihoda**

Vlastiti prihodi općine Semeljci su ostvareni za 2011. u iznosu 2.471.771,00 kn. U okviru navedenih prihoda, ostvareni su u iznosu 170.012,00 kn prihodi na koje općina nema utjecaja u naplati (od koncesije poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 152.648,00 kn, vodnog doprinosa u iznosu 6.282,00 kn, koncesije za zahvaćanje vode u iznosu 4.782,00 kn, doprinosa za šume u iznosu 4.980,00 kn i drugih prihoda u iznosu 1.320,00 kn), jer prema odredbama posebnih propisa na temelju kojih se ostvaruju navedeni prihodi, nadzor nad naplatom te postupke naplate obavljaju druga državna tijela. Osim navedenog, u okviru vlastitih prihoda iskazani su i prihodi od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u iznosu 411.454,00 kn za financiranje plaća zaposlenika u programima zapošljavanja (program javnih radova).

Vlastiti prihodi na koje općina Semeljci ima utjecaja u naplati su ostvareni za 2011. u iznosu 1.890.305,00 i čine 76,5% ukupnih vlastitih prihoda općine i odnose se na prihode od zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 1.019.728,00 kn, prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 371.483,00 kn, komunalne naknade u iznosu 179.121,00 kn, općinskih poreza u iznosu 83.209,00 kn, zakupa poslovnog prostora u iznosu 77.776,00 kn, naknada za priključenje na objekte komunalne infrastrukture u iznosu 70.544,00 kn, komunalnog doprinosa u iznosu 30.038,00 kn, prodaje zemljišta u vlasništvu općine u iznosu 20.130,00 kn i druge prihode u iznosu 9.452,00 kn. Općina Semeljci je poslove obračuna i naplate općinskih poreza povjerila Poreznoj upravi. Obračun i naplatu drugih navedenih prihoda koji su ostvareni u ukupnom iznosu 1.807.096,00 kn obavlja općina samostalno ili je navedene poslove (za komunalnu naknadu) povjerila trgovačkom društvu u vlasništvu općine Semeljci na temelju zaključenog ugovora. Iako su poslovi obračuna i naplate prihoda od komunalne naknade povjereni trgovačkom društvu u vlasništvu općine za naplatu navedenih prihoda odgovorna je općina.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode na koncu 2011. iznose 3.087.106,00 kn, a odnose se na potraživanja za zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 1.386.451,00 kn, naknade za priključak na komunalnu infrastrukturu u iznosu 835.666,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu 543.713,00 kn, prodaju zemljišta u vlasništvu općine u iznosu 151.379,00 kn, prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 96.769,00 kn, zakup poslovnog prostora u iznosu 26.300,00 kn, korištenje javnih površina u iznosu 15.503,00 kn i druga potraživanja u iznosu 31.325,00 kn. Navedena dospjela potraživanja u iznosu 3.087.106,00 kn odnose se na potraživanja za vlastite prihode koje općina Semeljci samostalno obračunava (ili je na temelju ugovora navedene poslove prenijela trgovačkom društvu u vlasništvu općine) i na koje ima utjecaja u naplati. Za najznačajniji dio potraživanja općina nema podatke o razdoblju u kojem su potraživanja nenaplaćena u odnosu na rok dospijeca.

Mjere i postupci naplate potraživanja za općinske prihode propisani su odredbama Općeg poreznog zakona (sudske tužbe, ovrhe na novčanim sredstvima, nekretninama, pokretninama i drugom imovinom i druge mjere), odredbama Stečajnog zakona (Narodne novine 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 82/06, 116/10, 25/12 i 133/12), (naplata potraživanja od dužnika nad kojima je pokrenut stečajni postupak) odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine 152/08, 25/09, 153/09, 21/10, 39/11 i 63/11), (raskidanje ugovora, izvještavanje i dostavljanje dokumentacije o potraživanjima nadležnom državnom odvjetništvu koje je ovlašteno poduzimati mjere prisilne naplate) Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12) koja je donesena u srpnju 2012. (odgoda plaćanja i obročna otplata duga, otpis duga s osnove kamata ukoliko se glavnica duga plati u cijelosti jednokratno, prodaja potraživanja) i drugim propisima. Općina Semeljci pri naplati prihoda može primjenjivati i druge mjere i postupke koje joj stoje na raspolaganju (slanje opomena, pozivanje obveznika na podmirenje duga, raskidanje ugovora i drugo) i za koje ocijeni da bi mogle pridonijeti učinkovitoj naplati prihoda. Pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, naplata prihoda može se dodatno osigurati i ugovaranjem i pribavljanjem instrumenata osiguranja plaćanja (mjenica, zadužnica, jamstava i drugih instrumenata).

Za naplatu potraživanja (za komunalnu naknadu, zakup i prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države i zakup poslovnog prostora u iznosu 935.271,00 kn poduzete su u 2011. mjere opominjanja dužnika. Za naplatu potraživanja od zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države općina nije ovlaštena poduzimati mjere prisilne naplate te je dostavila nadležnom državnom odvjetništvu dokumente na temelju kojih su pokrenuti postupci za prisilnu naplatu duga u iznosu 131.884,00 kn. Druge mjere za naplatu potraživanja nisu poduzimane. Zbog neplaćanja u rokovima dospjeća obračunavane su zakonske zatezne kamate samo obveznicima komunalne naknade, dok drugim obveznicima koji nisu podmirivali obveze u rokovima dospjeća zatezne kamate nisu obračunavane. Obračunom zateznih kamata povećava se i vjerojatnost naplate prihoda u rokovima dospelosti. Obavljenom financijskom revizijom za 2009. utvrđeno je da pri naplati potraživanja nisu poduzimane sve raspoložive mjere naplate.

Prema navedenom, općina Semeljci nije sustavno i kontinuirano poduzimala sve raspoložive mjere za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, te su iskazana dospjela potraživanja, za vlastite prihode na koje općina ima utjecaja u naplati na koncu 2011. vrijednosno značajna i iznose 3.087.106,00 kn, što čini 170,8% navedenih prihoda koji su za 2011. ostvareni u iznosu 1.807.096,00 kn. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijelo jedinice lokalne samouprave odgovorno je za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i uplatu u proračun u skladu sa zakonom ili drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine.

Državni ured za reviziju predlaže sustavno i kontinuirano poduzimanje svih raspoloživih mjera za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, te se predlaže pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, u slučajevima kada je to moguće, ugovaranje i pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja kojima se olakšava postupak naplate i dodatno se osigurava mogućnost naplate prihoda. Prije nastupanja rokova zastare potraživanja, predlaže se pravovremeno poduzimanje radnji kako bi se izbjegla zastara potraživanja koja bitno utječe na realnost, odnosno mogućnost naplate potraživanja. Predlaže se obveznicima koji ne plaćaju obveze u rokovima dospijeca obračunavanje zakonskih zatezних kamata.

Primjenom navedenih preporuka, općina Semeljci bi povećala učinkovitost naplate prihoda, te osigurala veća proračunska sredstva za izvršavanje programa i poslova iz svog djelokruga.

Općina Semeljci je poslove izdavanja rješenja, evidentiranja potraživanja i naplate općinskih poreza povjerila Poreznoj upravi. Potraživanja za općinske poreze na koncu 2011. nisu iskazana u poslovnim knjigama, jer Porezna uprava nije dostavljala podatke o ukupnom stanju i dospelosti potraživanja, pojedinačnim obveznicima i poduzetim mjerama naplate.

Državni ured za reviziju predlaže od Porezne uprave zatražiti podatke o ukupnom stanju i dospelosti potraživanja za općinske poreze, pojedinačnim obveznicima i poduzetim mjerama naplate. Ukoliko Porezna uprava nije u mogućnosti dostaviti tražene podatke ili se na temelju dostavljenih podataka utvrdi da općinski porezi nisu učinkovito naplaćivani, predlaže se napraviti analizu i poduzeti mjere za učinkovitu naplatu navedenih prihoda.

- Zakonska regulativa i baze podataka

Općina Semeljci je donijela akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama trebaju ubirati, osim za spomeničku rentu jer na području općine nema nepokretnih kulturnih dobara ili kulturno povijesne cjeline u kojima se obavlja gospodarska djelatnost, te je donijela akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama mogu ubirati osim naplate prihoda od prireza porezu na dohodak.

Općina Semeljci u 2011., kao ni u ranijim godinama nije obveznicima komunalne naknade ispostavljala rješenja o komunalnoj naknadi, niti je obračunavala komunalnu naknadu u skladu s odlukom donesenom 2001. Obračun i naplata komunalne naknade obavljana je na temelju odluke koja je donesena u travnju 1996. i koja je donošenjem odluke o komunalnoj naknadi iz 2001. stavljena van snage. Komunalna naknada je naplaćivana za pravne osobe u visini 0,45 kn po m² poslovnog prostora mjesečno, a za stambeni prostor nije utvrđena obračunska površina nego je komunalna naknada naplaćivana u iznosu 13,00 kn mjesečno po svakom domaćinstvu. Prema odredbama članka 23. Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03 - pročišćeni tekst, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09 i 49/11), predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluku o komunalnoj naknadi, a rješenje o komunalnoj naknadi donosi upravno tijelo jedinice lokalne samouprave u čijem su djelokrugu poslovi komunalnog gospodarstva za kalendarsku godinu do 31. ožujka tekuće godine, ako se na osnovi odluke predstavničkog tijela mijenja njezina visina u odnosu na prethodnu godinu. Rješenjem o komunalnoj naknadi utvrđuje se visina komunalne naknade po m² obračunske površine, obračunska površina i mjesečni iznos komunalne naknade.

Državni ured za reviziju predlaže obračun i naplatu komunalne naknade na temelju ispostavljenih rješenja o utvrđivanju visine komunalne naknade svakom obvezniku u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odlukom o komunalnoj naknadi.

Baze podataka o obveznicima su ustrojene za sve vrste prihoda koje općina sama obračunava i naplaćuje. Općina ne raspolaže podacima o obveznicima općinskih poreza, jer te baze podataka vodi Porezna uprava. Najveće baze obveznika se odnose na komunalnu naknadu u kojoj je evidentirano 1 237 obveznika i naknadu za priključak na objekte komunalne infrastrukture u kojoj je evidentirano 810 obveznika, dok za druge vrste prihoda općina Semeljci ima manji broj obveznika. Baze se ažuriraju na temelju prijave korisnika, izdanih rješenja, zaključenih ugovora i druge dokumentacije ovisno o vrsti prihoda. Osim navedenog, općina bi trebala ažurirati baze podataka i na temelju drugih dostupnih informacija (uvidom u središnji obrtni registar, registar trgovačkog suda, objave u Narodnim novinama i drugo). Baza podataka obveznika komunalne naknade ne sadrži podatke o stvarnim površinama stambenog ili poslovnog prostora, jer izmjera površina nije obavljena, što onemogućuje donošenje rješenja o komunalnoj naknadi na način propisan odredbama članka 23. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Pri ažuriranju baza, otežan je pristup podacima od drugih državnih tijela (Porezne uprave, nadležnih sudova i drugih tijela) koji se odnose na promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba.

Državni ured za reviziju predlaže ažuriranje baze podataka obveznika komunalne naknade na način da se utvrdi stvarna površina stambenog ili poslovnog prostora na temelju kojih se obračunava komunalna naknada, te se predlaže ažuriranje baza podataka na temelju svih dostupnih podataka, informacija i mogućnosti koje stoje na raspolaganju općini, kako bi se potpuno i pravovremeno utvrdili obveznici plaćanja općinskih prihoda. Državni ured za reviziju je mišljenja da bi baze podataka o obveznicima plaćanja općinskih prihoda bile ažurnije kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba na način kako je to utvrđeno kad su u pitanju podaci potrebni Poreznoj upravi i drugim nadležnim tijelima.

- Računovodstvene evidencije potraživanja

Općina Semeljci vodi propisane poslovne knjige. Za evidentiranje i naplatu prihoda u nadležnosti općine, ustrojene su analitičke evidencije potraživanja. Zbog malog broja obveznika, analitičke evidencije potraživanja za zakup poslovnog prostora i dane koncesije vode se u okviru glavne knjige, a za druge prihode analitičke evidencije vode se zasebno. Analitičke evidencije omogućavaju iskazivanje potraživanja po subjektima, odnosno obveznicima, računima i pojedinačnim iznosima, a ne omogućavaju (osim evidencija za zakup i prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države) utvrđivanje potraživanja po rokovima dospelosti, što zahtijeva naknadnu provjeru i obradu podataka potrebnih za poduzimanje mjera naplate. Analitičke evidencije koje se vode zasebno zahtijevaju zaseban unos podataka o potraživanjima i prihodima u glavnu knjigu i analitičke evidencije, zbog čega je povećana mogućnost pogrešaka pri evidentiranju, te se uneseni podaci naknadno usklađuju, što zahtijeva dodatno vrijeme i rad zaposlenika.

Državni ured za reviziju predlaže unaprijediti sustav vođenja potraživanja u poslovnim knjigama na način koji omogućuje izravni pregled potraživanja po rokovima dospelosti, te istodoban unos podataka o potraživanjima i prihodima u analitičke evidencije i glavnu knjigu, čime bi se omogućio brz i točan pristup svim podacima potrebnim za naplatu potraživanja, te bi se smanjila mogućnost pogrešaka pri evidentiranju prihoda i potraživanja.

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Poslove utvrđivanja, evidentiranja i naplate općinskih prihoda čije je ubiranje i naplata u nadležnosti općine (osim općinskih poreza i komunalne naknade), obavljaju zaposlenici jedinstvenog upravnog odjela. Za obavljanje poslova naplate prihoda i poslova kontrole naplate prihoda nisu posebno imenovane osobe. Poslove evidentiranja potraživanja i naplate prihoda obavlja jedna osoba koja osim navedenih poslova obavlja i posao voditelja računovodstva i financija. Tijekom 2011. o naplati prihoda izvještavan je zakonski predstavnik. Općina Semeljci nije donijela pisane procedure o naplati i kontroli naplate prihoda. S obzirom da su potraživanja za vlastite prihode općine na koncu 2011. vrijednosno značajna i da za naplatu potraživanja nisu poduzimane raspoložive mjere, organizacija naplate i kontrole naplate prihoda nije ustrojena na način koji omogućuje učinkovitu naplatu prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate, kojima između ostalog, treba propisati procedure, postupke i mjere vezane za pravodobno, sustavno i kontinuirano poduzimanje mjera za naplatu prihoda (vrste redovitih mjera i mjera prisilne naplate koje se poduzimaju pri naplati, rokove u kojima se pojedine mjere naplate primjenjuju, obračun zateznih kamata, pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja, odgovorne osobe zadužene za poduzimanje mjera naplate i kontrole naplate i druge postupke vezane uz naplatu prihoda). Donošenje i primjena pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate unaprijedila bi sustav obračuna i naplate općinskih prihoda i pridonijela učinkovitoj naplati općinskih prihoda.

- Informiranje stanovništva

Općina Semeljci je putem, službenih glasnika i svoje mrežne stranice na Internetu informirala građane i druge subjekte o različitim područjima djelovanja općinske uprave. Osim navedenog provedene su i posebne mjere informiranja stanovništva o namjeni naplate i utrošku proračunskih prihoda izdavanjem općinskog glasila koji se besplatno dodjeljuje svim kućanstvima na području općine.

Državni ured za reviziju predlaže i nadalje provođenje posebnih mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području općine.

Općina Strizivojna

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Strizivojna, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. općina je imala 3 zaposlenika. Prema Registru proračunskih korisnika, općina nema proračunskih korisnika. Površina općine je 36 km², a obuhvaća dva naselja. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 2 515 stanovnika, 735 kućanstava i 853 stambene jedinice.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Strizivojna, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 1.699.121,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 883.820,00 kn ili 34,2%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 17,3% u ukupnim приходima ostvarenim za 2010., odnosno 23,7% u ukupnim приходima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim приходima općine Strizivojna ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 75.

Tablica broj 75

Vlastiti prihodi općine Strizivojna ostvareni za 2010. i 2011.

u kn				
Redni broj	Prihod	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	20.449	26.961	131,8
1.1.	Porez na promet (porez na potrošnju)	8.094	7.101	87,7
1.2.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	12.355	19.860	160,7
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	114.338	180.762	158,1
2.1.	Naknade za koncesiju	38.308	22.532	58,8
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	75.974	158.052	208,0
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	56	178	317,9
3.	Upravne i administrativne pristojbe	28.771	17.435	60,6
3.1.	Županijske, gradske i općinske pristojbe i naknade	28.096	17.435	62,1
3.2.	Ostale pristojbe i naknade	675	0	-
4.	Komunalni doprinosi i naknade	171.516	112.331	65,5
4.1.	Komunalni doprinos	14.993	3.516	23,5
4.2.	Komunalna naknada	156.523	108.815	69,5
5.	Prihodi po posebnim propisima	91.229	56.162	61,6
5.1.	Doprinos za šume	41.385	20.843	50,4
5.2.	Ostali prihodi po posebnim propisima	49.844	35.319	70,9
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	19.544	9.567	49,0
Ukupno		445.847	403.218	90,4

Vlastiti prihodi za 2011. su ostvareni u iznosu 403.218,00 kn, što je u odnosu na prihode ostvarene za 2010. manje za 42.629,00 kn ili 9,6%. Smanjenje se najvećim dijelom odnosi na pad prihoda od komunalne naknade.

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Strizivojna koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 76.

Tablica broj 76

Potraživanja općine Strizivojna koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	400.834	783.482	195,5
1.1.	Potraživanja za prihode od imovine	29.929	418.372	-
1.2.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	370.905	365.110	98,4
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	75.916	66.350	87,4
	Ukupno	476.750	849.832	178,3

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 476.750,00 kn, a koncem 2011. su iskazana u iznosu 849.832,00 kn, što je za 373.082,00 kn ili 78,3% više u odnosu na 2010. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na rast potraživanja za prihode od imovine. Iskazana potraživanja na koncu 2011. se odnose na potraživanja za vlastite prihode od čega se na dospelja potraživanja odnosi 392.030,00 kn ili 46,1%, a na nedospjela potraživanja se odnosi 457.802,00 kn ili 53,9%.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 343.641,00 kn, korištenje javnih površina u iznosu 12.977,00 kn, naknade za priključak na komunalnu infrastrukturu u iznosu 8.492,00 kn, koncesije za obavljanje komunalnih djelatnosti u iznosu 7.500,00 kn i druga potraživanja od zakupa i iznajmljivanja imovine u iznosu 19.420,00 kn. Dospjela potraživanja za vlastite prihode (od korištenja javnih površina, naknada za priključak na komunalnu infrastrukturu, koncesija i drugih potraživanja od zakupa i iznajmljivanja imovine) nenaplaćena do jedne godine od roka dospjeća iznose 9.827,00 kn, od tri do pet godina iznose 15.239,00 kn, te preko pet godina iznose 23.323,00 kn. Za dospelja potraživanja od komunalne naknade u iznosu 343.641,00 kn, općina nema podatke o razdoblju u kojem su potraživanja nenaplaćena u odnosu na rok dospjeća.

Nedospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 364.452,00 kn, prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 66.350,00 kn i druga potraživanja u iznosu 27.000,00 kn.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Vlastiti prihodi općine Strizivojna su ostvareni za 2011. u iznosu 403.218,00 kn. U okviru navedenih prihoda, ostvareni su u iznosu 26.531,00 kn prihodi na koje općina nema utjecaja u naplati (od šumskog doprinosa u iznosu 20.843,00 kn i drugih prihoda u iznosu 5.688,00 kn), jer prema odredbama posebnih propisa na temelju kojih se ostvaruju navedeni prihodi, nadzor nad naplatom te postupke naplate obavljaju druga državna tijela.

Vlastiti prihodi na koje općina Strizivojna ima utjecaja u naplati su ostvareni za 2011. u iznosu 376.687,00 kn i čine 93,4% ukupnih vlastitih prihoda općine i odnose se na prihode komunalne naknade u iznosu 108.815,00 kn, zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 106.806,00 kn, drugih prihoda od zakupa i iznajmljivanja imovine u iznosu 51.245,00 kn, općinskih poreza u iznosu 26.961,00 kn, koncesija za obavljanje komunalnih djelatnosti u iznosu 22.532,00 kn, naknada za priključenje na objekte komunalne infrastrukture u iznosu 15.433,00 kn, komunalnog doprinosa u iznosu 3.515,00 kn, korištenja javnih površina u iznosu 2.002,00 kn i druge prihode u iznosu 29.811,00 kn. Općina je poslove obračuna i naplate općinskih poreza povjerila Poreznoj upravi, a obračun i naplatu drugih navedenih prihoda obavlja upravni odjel općine. Vlastiti prihodi koje općina Strizivojna samostalno obračunava i na koje ima utjecaj u naplati iznose 340.726,00 kn.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode na koncu 2011. iznose 392.030,00 kn, a odnose se na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 343.641,00 kn, korištenje javnih površina u iznosu 12.977,00 kn, naknade za priključak na komunalnu infrastrukturu u iznosu 8.492,00 kn, koncesije za obavljanje komunalnih djelatnosti u iznosu 7.500,00 kn i druga potraživanja od zakupa i iznajmljivanja imovine u iznosu 19.420,00 kn. Iskazana dospjela potraživanja se odnose na potraživanja za vlastite prihode koje općina Strizivojna samostalno obračunava i na koje ima utjecaja u naplati. Za najveći dio potraživanja općina nema podatke o razdoblju u kojem su potraživanja nenaplaćena u odnosu na rok dospjeća.

Mjere i postupci naplate potraživanja za općinske prihode propisani su odredbama Općeg poreznog zakona (sudske tužbe, ovrhe na novčanim sredstvima, nekretninama, pokretninama i drugom imovinom i druge mjere), odredbama Stečajnog zakona (Narodne novine 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 82/06, 116/10, 25/12 i 133/12), (naplata potraživanja od dužnika nad kojima je pokrenut stečajni postupak) odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine 152/08, 25/09, 153/09, 21/10, 39/11 i 63/11), (raskidanje ugovora, izvještavanje i dostavljanje dokumentacije o potraživanjima nadležnom državnom odvjetništvu koje je ovlašteno poduzimati mjere prisilne naplate) Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12) koja je donesena u srpnju 2012. (odgoda plaćanja i obročna otplata duga, otpis duga s osnove kamata ukoliko se glavnica duga plati u cijelosti jednokratno, prodaja potraživanja) i drugim propisima. Općina Strizivojna pri naplati prihoda može primjenjivati i druge mjere i postupke koje joj stoje na raspolaganju (slanje opomena, pozivanje obveznika na podmirenje duga, raskidanje ugovora i drugo) i za koje ocijeni da bi mogle pridonijeti učinkovitoj naplati prihoda. Pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, naplata prihoda može se dodatno osigurati i ugovaranjem i pribavljanjem instrumenata osiguranja plaćanja (mjenica, zadužnica, jamstava i drugih instrumenata).

Za naplatu potraživanja (od naknada za koncesije, korištenja javnih površina, komunalne naknade i naknada za priključak na objekte komunalne) u iznosu 45.352,00 kn poduzete su u 2011. mjere opominjanja dužnika, a druge mjere za naplatu prihoda nisu poduzimane, niti su obveznicima koji nisu podmirivali obveze u rokovima dospjeća obračunavane zatezne kamate. Obračunom zateznih kamata povećava se i vjerojatnost naplate prihoda u rokovima dospelosti. Obavljenom financijskom revizijom za 2010. nisu utvrđene nepravilnosti pri naplati prihoda.

Općina nije u 2011. poduzimala sve raspoložive mjere za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, te su iskazana dospelja potraživanja, za vlastite prihode na koje općina ima utjecaja u naplati na koncu 2011. vrijednosno značajna i iznose 392.030,00 kn, što čini 104,1% navedenih prihoda koji su za 2011. ostvareni u iznosu 376.687,00 kn. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijelo jedinice lokalne samouprave odgovorno je za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i uplatu u proračun u skladu sa zakonom ili drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine.

Državni ured za reviziju predlaže sustavno i kontinuirano poduzimanje svih raspoloživih mjera za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, te se predlaže pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, u slučajevima kada je to moguće, ugovaranje i pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja kojima se olakšava postupak naplate i dodatno se osigurava mogućnost naplate prihoda. Prije nastupanja rokova zastare potraživanja, predlaže se pravovremeno poduzimanje radnji kako bi se izbjegla zastara potraživanja koja bitno utječe na realnost, odnosno mogućnost naplate potraživanja. Predlaže se obveznicima koji ne plaćaju obveze u rokovima dospjeća obračunavanje zakonskih zateznih kamata. Primjenom navedenih preporuka, općina Strizivojna bi povećala učinkovitost naplate prihoda, te osigurala veća proračunska sredstva za izvršavanje programa i poslova iz svog djelokruga.

Općina Strizivojna je poslove izdavanja rješenja, evidentiranja potraživanja i naplate općinskih poreza povjerila Poreznoj upravi. Potraživanja za općinske poreze na koncu 2011. nisu iskazana u poslovnim knjigama jer Porezna uprava nije dostavljala općini podatke o ukupnom stanju i dospelosti potraživanja, pojedinačnim obveznicima i poduzetim mjerama naplate.

Državni ured za reviziju predlaže od Porezne uprave zatražiti podatke o ukupnom stanju i dospelosti potraživanja za općinske poreze, pojedinačnim obveznicima i poduzetim mjerama naplate. Ukoliko Porezna uprava nije u mogućnosti dostavi tražene podatke ili se na temelju dostavljenih podataka utvrdi da općinski porezi nisu učinkovito naplaćivani, predlaže se napraviti analizu i poduzeti mjere za učinkovitu naplatu navedenih prihoda.

- Zakonska regulativa i baze podataka

Općina je donijela akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama trebaju ubirati, osim za spomeničku rentu, jer na području općine nema nepokretnih kulturnih dobara ili kulturno povijesne cjeline u kojima se obavlja gospodarska djelatnost, te je donijela akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama mogu ubirati osim naplate prihoda poreza na kuće za odmor, poreza na korištenje javnih površina i od prireza porezu na dohodak.

Općina je donijela odluku o grobljima kojom je utvrdila uvjete i mjerila za plaćanje godišnje naknade za korištenje grobnog mjesta, te je utvrdila visinu naknade, a za upravu groblja imenovan je vlastiti komunalni pogon. Općina ne ostvaruje prihode od godišnje naknade za korištenje grobnog mjesta jer obveznicima nisu ispostavljena rješenja o korištenju grobnih mjesta.

Prema odredbama članka 13. Zakona o grobljima (Narodne novine 19/98 i 50/12) za korištenje grobnog mjesta korisnik plaća godišnju grobnu naknadu, a uprava groblja daje grobno mjesto na korištenje na neodređeno vrijeme uz naknadu te o tome donosi rješenje.

Državni ured za reviziju predlaže ispostaviti rješenja o godišnjoj grobnoj naknadi za korištenje grobnih mjesta kako bi se naplaćivali svi prihodi koji su u skladu s zakonskim propisima dani u nadležnost općine.

Baze podataka o obveznicima ustrojene su za sve vrste prihoda koje općina sama obračunava i naplaćuje. Općina ne raspolaže podacima o obveznicima općinskih poreza, jer te baze podataka za općinu vodi Porezna uprava. Najveća baza obveznika se odnosi na komunalnu naknadu u kojoj je evidentirano 797 obveznika, dok za druge vrste prihoda općina ima manji broj obveznika. Baze se ažuriraju na temelju prijave korisnika, izdanih rješenja, zaključenih ugovora i druge dokumentacije ovisno o vrsti prihoda. Osim navedenog, općina bi trebala ažurirati baze podataka i na temelju drugih dostupnih informacija (uvidom u središnji obrtni registar, registar trgovačkog suda, objave u Narodnim novinama i drugo), a baza obveznika komunalne naknade (broj i površina nekretnina čiji su vlasnici ili korisnici obveznici plaćanja komunalne naknade) trebala bi se provjeravati i obilaskom terena, te bi se mogla usporediti i s bazom obveznika plaćanja odvoza komunalnog otpada koju vodi trgovačko društvo kojem je općina povjerila obavljanje navedenih poslova. Pri ažuriranju baza, otežan je pristup podacima od drugih državnih tijela (Porezne uprave, nadležnih sudova i drugih tijela) koji se odnose na promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba.

Državni ured za reviziju predlaže ažuriranje baza podataka na temelju svih dostupnih podataka, informacija i mogućnosti koje stoje na raspolaganju općini, kako bi se potpuno i pravovremeno utvrdili obveznici plaćanja općinskih prihoda. Državni ured za reviziju je mišljenja da bi baze podataka o obveznicima plaćanja općinskih prihoda bile ažurnije kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba na način kako je to utvrđeno kad su u pitanju podaci potrebni Poreznoj upravi i drugim nadležnim tijelima.

- Računovodstvene evidencije potraživanja

Općina vodi propisane poslovne knjige. Informatički sustav u okviru kojeg se vodi analitička evidencija potraživanja za komunalnu naknadu omogućuje samo izravni uvid u podatke o potraživanjima po subjektima, odnosno obveznicima, računima i pojedinačnim iznosima, a ne omogućuje utvrđivanje potraživanja po rokovima dospelosti, što zahtijeva naknadnu provjeru i obradu podataka potrebnih za poduzimanje mjera naplate. Druge analitičke evidencije potraživanja omogućuju i utvrđivanje potraživanja po rokovima dospelosti.

Državni ured za reviziju predlaže unaprijediti sustav vođenja potraživanja u poslovnim knjigama na način koji omogućuje izravni pregled potraživanja po rokovima dospelosti, čime bi se omogućio brz i točan pristup svim podacima potrebnim za naplatu potraživanja.

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Poslove utvrđivanja, evidentiranja i naplate općinskih prihoda čije je ubiranje i naplata u nadležnosti općine (osim općinskih poreza) obavljaju zaposlenici jedinstvenog upravnog odjela. Obavljanje poslova kontrole naplate prihoda obavlja referent za računovodstvo. Tijekom 2011. o naplati prihoda izvještavan je zakonski predstavnik. Općina Strizivojna je procese praćenja obračuna i naplate prihoda utvrdila knjigom, odnosno mapom poslovnih procesa. Navedenim aktom nisu propisane sve vrste redovitih mjera i mjera prisilne naplate koje općina može poduzeti pri naplati, te nisu propisani rokovi u kojima se pojedine mjere naplate primjenjuju, obračun zatezних kamata u slučaju neplaćanja u rokovima dospjeća i pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja.

Državni ured za reviziju predlaže nadopuniti pisane procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate, na način da se detaljno propišu procedure, postupci i mjere vezani za pravodobno, sustavno i kontinuirano poduzimanje mjera za naplatu prihoda (vrste redovitih mjera i mjera prisilne naplate koje se poduzimaju pri naplati, rokove u kojima se pojedine mjere naplate primjenjuju, obračun zatezних kamata, pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja i druge postupke vezane uz naplatu prihoda). Nadopunom i primjenom procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate unaprijedio bi se sustav obračuna i naplate općinskih prihoda, što bi pridonijelo učinkovitoj naplati općinskih prihoda.

- Informiranje stanovništva

Općina je putem službenog glasnika i svoje mrežne stranice na Internetu informirala stanovništvo i druge subjekte o različitim područjima djelovanja općinske uprave. Posebne mjere informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihov utjecaj na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području općine nisu provođene. Provođenje posebnih mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o namjeni za koju se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje općih uvjeta življenja na području općine utjecalo bi na podizanje svijesti obveznika o cilju i svrsi, te obvezi plaćanja proračunskih prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže provođenje posebnih mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području općine.

Općina Šodolovci

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Šodolovci, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. općina je imala 16 zaposlenika, od kojih je sedam zaposleno u općinskoj upravi na neodređeno vrijeme, a devet je zaposleno na određeno vrijeme u programu javnih radova. Prema Registru proračunskih korisnika, općina nema proračunskih korisnika. Površina općine je 78 km², a obuhvaća sedam naselja. Općina u cijelosti pripada prvoj skupini područja posebne državne skrbi. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 1 678 stanovnika, 627 kućanstva i 793 stambene jedinice.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Šodolovci, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 3.267.691,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 1.608.365,00 kn ili 32,3%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 20,2% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 30,6% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Šodolovci ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 77.

Tablica broj 77

Vlastiti prihodi općine Šodolovci ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihod	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	9.530	9.813	103,0
1.1.	Porez na promet (porez na potrošnju)	3.516	2.291	65,2
1.2.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	6.014	7.522	125,1
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	257.933	250.550	97,1
3.	Upravne i administrativne pristojbe	17.777	17.825	100,3
4.	Komunalni doprinosi i naknade	120.294	91.573	76,1
4.1.	Komunalni doprinos	27.426	5.110	18,6
4.2.	Komunalna naknada	92.868	86.463	93,1
5.	Prihodi po posebnim propisima	315.789	198.875	63,0
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	131.169	139.381	106,3
5.2.	Doprinos za šume	184.620	59.494	32,2
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	266.066	430.435	161,8
	Ukupno	987.389	999.071	101,2

Vlastiti prihodi za 2011. su ostvareni u iznosu 999.071,00 kn, što je u odnosu na prihode ostvarene za 2010. više za 11.682,00 kn ili 1,2%.

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Šodolovci koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 78.

Tablica broj 78

Potraživanja
općine Šodolovci koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	397.694	474.509	119,3
1.1.	Potraživanja za poreze	9.730	9.730	100,0
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	186.452	226.078	121,3
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	200.012	238.701	119,3
1.4.	Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	1.500	0	-
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	266.706	22.582	8,5
3.	Druga potraživanja	6.446	2.504	39,0
	Ukupno	670.846	499.595	74,5

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 670.846,00 kn, a koncem 2011. su iskazana u iznosu 499.595,00 kn, što je za 171.251,00 kn ili 25,5% manje u odnosu na 2010. Smanjenje se najvećim dijelom odnosi na pad potraživanja od prodaje nefinancijske imovine.

Od potraživanja iskazanih na koncu 2011. u iznosu 499.595,00 kn, na potraživanja koja se ne odnose na vlastite prihode se odnosi 2.504,00 kn. Potraživanja za vlastite prihode iznose 497.091,00 kn i u cijelosti se odnose na dospjela potraživanja.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 225.131,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 146.513,00 kn, zakup poslovnog prostora u iznosu 51.202,00 kn, zakup zemljišta u vlasništvu općine u iznosu 28.363,00 kn, prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 22.582,00 kn, komunalni doprinos u iznosu 12.069,00 kn i druga potraživanja u iznosu 11.231,00 kn.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode nenaplaćena do jedne godine od roka dospijea iznose 95.360,00 kn, od jedne do tri godine iznose 66.348,00 kn, od tri do pet godina iznose 72.949,00 kn i preko pet godina iznose 37.302,00 kn. Za potraživanja od komunalne naknade u iznosu 225.131,00 kn, općina nema podatke o razdoblju u kojem su potraživanja nenaplaćena u odnosu na rok dospijea.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Vlastiti prihodi općine Šodolovci su ostvareni za 2011. u iznosu 999.071,00 kn. U okviru navedenih prihoda, ostvareni su u iznosu 59.494,00 kn prihodi na koje općina nema utjecaja u naplati (od doprinosa za šume), jer prema odredbama posebnih propisa na temelju kojih se ostvaruju navedeni prihodi, nadzor nad naplatom te postupke naplate obavljaju druga državna tijela.

Vlastiti prihodi na koje općina ima utjecaja u naplati su ostvareni za 2011. u iznosu 939.577,00 kn i čine 94,1% ukupnih vlastitih prihoda i odnose se na prihode od prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 430.435,00 kn, zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 233.161,00 kn, isporuke vode u iznosu 139.381,00 kn, komunalne naknade u iznosu 86.464,00 kn, zakupa poslovnog prostora u iznosu 17.389,00 kn, općinskih poreza u iznosu 9.813,00 kn, komunalnog doprinosa u iznosu 5.109,00 kn i drugih prihoda u iznosu 17.825,00 kn. Općina Šodolovci je poslove obračuna i naplate općinskih poreza povjerila Poreznoj upravi, a obračun i naplatu drugih navedenih prihoda obavlja upravni odjel općine. Vlastiti prihodi koje općina samostalno obračunava i na koje ima utjecaj u naplati iznose 929.764,00 kn.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode na koncu 2011. iznose 497.091,00 kn i odnose se na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 225.131,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 146.513,00 kn, zakup poslovnog prostora u iznosu 51.202,00 kn, zakup zemljišta u vlasništvu općine u iznosu 28.363,00 kn, prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 22.582,00 kn, komunalni doprinos u iznosu 12.069,00 kn i druga potraživanja u iznosu 11.231,00 kn. Dospjela potraživanja u iznosu 497.091,00 kn odnose se na potraživanja za vlastite prihode koje općina samostalno obračunava i na koje ima utjecaj u naplati. Za potraživanja od komunalne naknade u iznosu 225.131,00 kn općina Šodolovci nema podatke o razdoblju u kojem su potraživanja nenaplaćena u odnosu na rok dospijeca, a od drugih potraživanja u iznosu 271.960,00 kn na potraživanja koja su nenaplaćena u roku dužem od tri godine od dana dospijeca se odnosi 110.251,00 kn ili 40,5%.

Mjere i postupci naplate potraživanja za općinske prihode propisani su odredbama Općeg poreznog zakona (sudske tužbe, ovrhe na novčanim sredstvima, nekretninama, pokretninama i drugom imovinom i druge mjere), odredbama Stečajnog zakona (Narodne novine 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 82/06, 116/10, 25/12 i 133/12), (naplata potraživanja od dužnika nad kojima je pokrenut stečajni postupak) odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine 152/08, 25/09, 153/09, 21/10, 39/11 i 63/11), (raskidanje ugovora, izvještavanje i dostavljanje dokumentacije o potraživanjima nadležnom državnom odvjetništvu koje je ovlašteno poduzimati mjere prisilne naplate) Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12) koja je donesena u srpnju 2012. (odgoda plaćanja i obročna otplata duga, otpis duga s osnove kamata ukoliko se glavnica duga plati u cijelosti jednokratno, prodaja potraživanja) i drugim propisima. Općina pri naplati prihoda može primjenjivati i druge mjere i postupke koje joj stoje na raspolaganju (slanje opomena, pozivanje obveznika na podmirenje duga, raskidanje ugovora i drugo) i za koje ocijeni da bi mogle pridonijeti učinkovitoj naplati prihoda. Pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, naplata prihoda može se dodatno osigurati i ugovaranjem i pribavljanjem instrumenata osiguranja plaćanja (mjenica, zadužnica, jamstava i drugih instrumenata).

Za naplatu potraživanja od komunalne naknade u iznosu 10.198,00 kn poduzete su u 2011. mjere opominjanja dužnika, a početkom 2012. za naplatu navedenih potraživanja s obveznicima su zaključivani sporazumi o obročnoj otplati duga. Za naplatu potraživanja od zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države općina nije ovlaštena poduzimati mjere prisilne naplate te je dostavila nadležnom državnom odvjetništvu dokumente na temelju kojih su pokrenuti postupci za prisilnu naplatu duga u iznosu 7.499,00 kn. Druge mjere za naplatu prihoda nisu poduzimane, niti su obveznicima koji nisu podmirivali obveze u rokovima dospijeca obračunavane zatezne kamate. Obračunom zateznih kamata povećava se i vjerojatnost naplate prihoda u rokovima dospjelosti.

Obavljenom revizijom financijskih izvještaja i poslovanja za 2008. utvrđeno je da su za naplatu potraživanja poduzimane samo mjere opominjanja dužnika, dok mjere prisilne naplate nisu poduzimane.

Prema navedenom, općina Šodolovci nije sustavno i kontinuirano poduzimala sve raspoložive mjere za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, te su iskazana dospjela potraživanja, za vlastite prihode na koje općina ima utjecaja u naplati na koncu 2011. vrijednosno značajna i iznose 497.091,00 kn, što čini 53,5% navedenih prihoda koji su za 2011. ostvareni u iznosu 929.764,00 kn. Na potraživanja (za koja općina ima podatke o starosti) koja su nenaplaćena u roku dužem od tri godine od dana dospijeća se odnosi 110.251,00 kn ili 40,5%. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijelo jedinice lokalne samouprave odgovorno je za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i uplatu u proračun u skladu sa zakonom ili drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine.

Državni ured za reviziju predlaže sustavno i kontinuirano poduzimanje svih raspoloživih mjera za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, te se predlaže pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, u slučajevima kada je to moguće, ugovaranje i pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja kojima se olakšava postupak naplate i dodatno se osigurava mogućnost naplate prihoda. Prije nastupanja rokova zastare potraživanja, predlaže se pravovremeno poduzimanje radnji kako bi se izbjegla zastara potraživanja koja bitno utječe na realnost, odnosno mogućnost naplate potraživanja. Predlaže se obveznicima koji ne plaćaju obveze u rokovima dospijeća obračunavanje zakonskih zatezних kamata. Primjenom navedenih preporuka, općina Šodolovci bi povećala učinkovitost naplate prihoda, te osigurala veća proračunska sredstva za izvršavanje programa i poslova iz svog djelokruga.

Općina je poslove izdavanja rješenja, evidentiranja potraživanja i naplate općinskih poreza povjerila Poreznoj upravi. Potraživanja za općinske poreze na koncu 2011. nisu iskazana u poslovnim knjigama, jer Porezna uprava nije dostavljala općini Šodolovci podatke o ukupnom stanju i dospelosti potraživanja, pojedinačnim obveznicima i poduzetim mjerama naplate.

Državni ured za reviziju predlaže od Porezne uprave zatražiti podatke o ukupnom stanju i dospelosti potraživanja za općinske poreze, pojedinačnim obveznicima i poduzetim mjerama naplate. Ukoliko Porezna uprava nije u mogućnosti dostavi tražene podatke ili se na temelju dostavljenih podataka utvrdi da općinski porezi nisu učinkovito naplaćivani, predlaže se napraviti analizu i poduzeti mjere za učinkovitu naplatu navedenih prihoda.

- Zakonska regulativa i baze podataka

Općina je donijela akte o naplati svih prihoda koji se prema zakonskim odredbama trebaju ubirati, osim prihoda od godišnje grobne naknade i spomeničke rente, te je donijela akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama mogu ubirati, osim prihoda od prireza porezu na dohodak. Prihodi od spomeničke rente nisu naplaćivani, jer na području općine Šodolovci nema nepokretnih kulturnih dobara ili kulturno povijesne cjeline u kojima se obavlja gospodarska djelatnost.

Općina nije donijela odluku o naplati prihoda od godišnje grobne naknade koji bi se trebao ostvarivati u skladu s odredbama Zakona o grobljima (Narodne novine 19/98 i 50/12) .

Državni ured za reviziju predlaže donošenje odluke te prikupljanje prihoda od godišnje grobne naknade kako bi se naplaćivali svi prihodi koji su u skladu s zakonskim propisima dani u nadležnost općine.

Baze podataka o obveznicima ustrojene su za prihode koje općina Šodolovci sama obračunava i naplaćuje. Općina ne raspolaže podacima o obveznicima općinskih poreza jer te baze podataka za općinu vodi Porezna uprava. Najveća baza obveznika se odnosi na komunalnu naknadu u kojoj je evidentirano 527 obveznika, dok za druge vrste prihoda općina ima manji broj obveznika. Baze se ažuriraju na temelju prijave korisnika, izdanih rješenja, zaključenih ugovora i druge dokumentacije ovisno o vrsti prihoda. Osim navedenog, općina bi trebala ažurirati baze podataka i na temelju drugih dostupnih informacija (uvidom u središnji obrtni registar, registar trgovačkog suda, objave u Narodnim novinama i drugo), a baza obveznika komunalne naknade (broj i površina nekretnina čiji su vlasnici ili korisnici obveznici plaćanja komunalne naknade) trebala bi se provjeravati i obilaskom terena, te bi se mogla usporediti i s bazom obveznika plaćanja odvoza komunalnog otpada koju vodi trgovačko društvo kojem je općina Šodolovci povjerila obavljanje navedenih poslova. Pri ažuriranju baza, otežan je pristup podacima od drugih državnih tijela (Porezne uprave, nadležnih sudova i drugih tijela) koji se odnose na promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba.

Državni ured za reviziju predlaže ažuriranje baza podataka na temelju svih dostupnih podataka, informacija i mogućnosti koje stoje na raspolaganju općini, kako bi se potpuno i pravovremeno utvrdili obveznici plaćanja općinskih prihoda. Državni ured za reviziju je mišljenja da bi baze podataka o obveznicima plaćanja općinskih prihoda bile ažurnije kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba na način kako je to utvrđeno kad su u pitanju podaci potrebni Poreznoj upravi i drugim nadležnim tijelima.

- Računovodstvene evidencije potraživanja

Općina vodi propisane poslovne knjige, osim analitičke evidencije potraživanja za prihode od isporuke vode. Informatički sustav u okviru kojeg se vodi analitička evidencija potraživanja za komunalnu naknadu omogućuje samo izravni uvid u podatke o potraživanjima po subjektima, odnosno obveznicima, računima i pojedinačnim iznosima, a ne omogućuje utvrđivanje potraživanja po rokovima dospelosti, što zahtijeva naknadnu provjeru i obradu podataka potrebnih za poduzimanje mjera naplate. U poslovnim knjigama za 2011. nisu evidentirana potraživanja za prihode od isporuke vode, niti je za navedene prihode ustrojena analitička evidencija potraživanja. Analitička evidencija potraživanja za navedene prihode ustrojena je u 2012.

Državni ured za reviziju predlaže unaprijediti sustav vođenja potraživanja u poslovnim knjigama na način koji omogućuje izravni pregled potraživanja po rokovima dospelosti, čime bi se omogućio brz i točan pristup svim podacima potrebnim za naplatu potraživanja.

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Poslove utvrđivanja, evidentiranja i naplate općinskih prihoda čije je ubiranje i naplata u nadležnosti općine Šodolovci (osim općinskih poreza) obavlja jedinstveni upravni odjel. Za obavljanje poslova naplate imenovana je jedna osoba, a poslove kontrole naplate prihoda obavlja pročelnik jedinstvenog upravnog odjela. Tijekom 2011. o naplati prihoda izvještavan je zakonski predstavnik. Općina nije donijela pisane procedure o naplati i kontroli naplate prihoda. S obzirom da su potraživanja za vlastite prihode općine na koncu 2011. vrijednosno značajna, da za naplatu potraživanja nisu poduzimane raspoložive mjere, te da u 2011. nisu bile ustrojene analitičke evidencije potraživanja za sve općinske prihode, organizacija naplate i kontrole naplate prihoda nije ustrojena na način koji omogućuje učinkovitu naplatu prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate, kojima između ostalog, treba propisati procedure, postupke i mjere vezane za pravodobno, sustavno i kontinuirano poduzimanje mjera za naplatu prihoda (vrste redovitih mjera i mjera prisilne naplate koje se poduzimaju pri naplati, rokove u kojima se pojedine mjere naplate primjenjuju, obračun zatezних kamata, pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja, odgovorne osobe zadužene za poduzimanje mjera naplate i kontrole naplate i druge postupke vezane uz naplatu prihoda). Donošenje i primjena pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate unaprijedila bi sustav obračuna i naplate općinskih prihoda i pridonijela učinkovitoj naplati općinskih prihoda.

- Informiranje stanovništva

Općina je putem oglasnih ploča i zborova građana informirala stanovništvo i druge subjekte o različitim područjima djelovanja općinske uprave. Posebne mjere informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihov utjecaj na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području općine nisu provedene. Provođenje posebnih mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o namjeni za koju se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje općih uvjeta življenja na području općine utjecalo bi na podizanje svijesti obveznika o cilju i svrsi, te obvezi plaćanja proračunskih prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže provođenje posebnih mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području općine.

Općina Trnava

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Trnava, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. općina je imala 14 zaposlenika, od kojih su tri zaposlena u općinskoj upravi na neodređeno vrijeme, a 11 je zaposleno na određeno vrijeme u programu javnih radova. Prema Registru proračunskih korisnika, općina nema proračunskih korisnika. Površina općine Trnava je 83 km², a obuhvaća šest naselja. Općina u cijelosti pripada trećoj skupini područja posebne državne skrbi. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 1 600 stanovnika, 531 kućanstvo i 871 stambenu jedinicu.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Trnava, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 3.883.549,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 1.309.419,00 kn ili 50,9%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 22,4% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 17,5% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Trnava ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 79.

Tablica broj 79

Vlastiti prihodi općine Trnava ostvareni za 2010. i 2011.

Redni broj	Prihod	u kn		
		2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	31.925	27.594	86,4
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	21.635	18.563	85,8
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	5.267	5.038	95,7
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	5.023	3.993	79,5
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	18.526	57.230	308,9
2.1.	Naknade za koncesiju	3.061	1.060	34,6
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	15.359	54.834	357,0
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	106	1.336	1260,4
3.	Upravne i administrativne pristojbe	270.089	352.604	130,6
4.	Komunalni doprinosi i naknade	106.517	102.441	96,2
4.1.	Komunalni doprinos	14.792	3.091	20,9
4.2.	Komunalna naknada	72.448	71.506	98,7
4.3.	Naknade za priključak	19.277	27.844	144,4
5.	Prihodi po posebnim propisima	149.101	137.864	92,5
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	0	621	-
5.2.	Doprinos za šume	142.079	130.011	91,5
5.3.	Ostali prihodi po posebnim propisima	7.022	7.232	103,0
	Ukupno	576.158	677.733	117,6

Vlastiti prihodi za 2011. su ostvareni u iznosu 677.733,00 kn, što je u odnosu na prihode ostvarene za 2010. više za 101.575,00 kn ili 17,6%. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na rast prihoda od općinskih pristojbi i naknada.

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Trnava koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 80.

Tablica broj 80

Potraživanja
općine Trnava koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	410.835	521.570	127,0
1.1.	Potraživanja za poreze	0	64.893	-
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	5.943	913	15,4
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	404.892	455.764	112,6
Ukupno		410.835	521.570	127,0

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 410.835,00 kn, a koncem 2011. su iskazana u iznosu 521.570,00 kn, što je za 110.735,00 kn ili 27,0% više u odnosu na 2010. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na rast potraživanja za poreze i potraživanja upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade. Iskazana potraživanja na koncu 2011. u iznosu 521.570,00 kn u cijelosti se odnose na dospjela potraživanja za vlastite prihode.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 455.764,00 kn, općinske poreze u iznosu 64.893,00 kn i zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 913,00 kn.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode nenaplaćena do jedne godine od roka dospijeća iznose 70.740,00 kn, od jedne do tri godine iznose 103.593,00 kn, od tri do pet godina iznose 81.975,00 kn i preko pet godina iznose 200.279,00 kn. Za dospjela potraživanja od općinskih poreza u iznosu 64.983,00 kn, općina nema podatke o razdoblju u kojem su potraživanja nenaplaćena u odnosu na rok dospijeća.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Vlastiti prihodi općine Trnava su ostvareni za 2011. u iznosu 677.733,00 kn. U okviru navedenih prihoda, ostvareni su u iznosu 131.968,00 kn prihodi na koje općina nema utjecaja u naplati (od doprinosa za šume u iznosu 130.011,00 kn, vodnog doprinosa u iznosu 621,00 kn i drugih prihoda 1.336,00 kn), jer prema odredbama posebnih propisa na temelju kojih se ostvaruju navedeni prihodi, nadzor nad naplatom te postupke naplate obavljaju druga državna tijela. Osim navedenog, u okviru vlastitih prihoda iskazani su i prihodi od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u iznosu 339.285,00 kn za financiranje programa zapošljavanja (program javnih radova).

Vlastiti prihodi na koje općina ima utjecaja u naplati su ostvareni za 2011. u iznosu 206.480,00 kn i čine 30,5% ukupnih vlastitih prihoda općine i odnose se na prihode od komunalne naknade u iznosu 71.506,00 kn, zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 54.834,00 kn, naknada za priključenje na objekte komunalne infrastrukture u iznosu 27.844,00 kn, općinskih poreza u iznosu 27.594,00 kn komunalnog doprinosa u iznosu 3.091,00 kn, naknada za koncesije u iznosu 1.060,00 kn i drugih prihoda u iznosu 20.551,00 kn. Općina Trnava je poslove obračuna i naplate općinskih poreza povjerila Poreznoj upravi, a obračun i naplatu drugih navedenih prihoda obavlja upravni odjel općine. Vlastiti prihodi koje općina samostalno obračunava i na koje ima utjecaj u naplati iznose 178.886,00 kn.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode na koncu 2011. iznose 521.570,00 kn i odnose se na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 455.764,00 kn, općinske poreze u iznosu 64.893,00 kn i zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 913,00 kn. Dospjela potraživanja za vlastite prihode koje općina samostalno obračunava i na koje ima utjecaja u naplati (bez općinskih poreza) iznose 456.677,00 kn, od čega se na potraživanja koja su nenaplaćena u roku dužem od tri godine od dana dospijeća odnosi 282.254,00 kn ili 61,8%. Potraživanja koja su nenaplaćena u roku dužem od tri godine od dana dospijeća se odnose na potraživanja za komunalnu naknadu.

Mjere i postupci naplate potraživanja za općinske prihode propisani su odredbama Općeg poreznog zakona (sudske tužbe, ovrhe na novčanim sredstvima, nekretninama, pokretninama i drugom imovinom i druge mjere), odredbama Stečajnog zakona (Narodne novine 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 82/06, 116/10, 25/12 i 133/12), (naplata potraživanja od dužnika nad kojima je pokrenut stečajni postupak) odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine 152/08, 25/09, 153/09, 21/10, 39/11 i 63/11), (raskidanje ugovora, izvještavanje i dostavljanje dokumentacije o potraživanjima nadležnom državnom odvjetništvu koje je ovlašteno poduzimati mjere prisilne naplate) Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12) koja je donesena u srpnju 2012. (odgoda plaćanja i obročna otplata duga, otpis duga s osnove kamata ukoliko se glavnica duga plati u cijelosti jednokratno, prodaja potraživanja) i drugim propisima. Općina pri naplati prihoda može primjenjivati i druge mjere i postupke koje joj stoje na raspolaganju (slanje opomena, pozivanje obveznika na podmirenje duga, raskidanje ugovora i drugo) i za koje ocijeni da bi mogle pridonijeti učinkovitoj naplati prihoda. Pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, naplata prihoda može se dodatno osigurati i ugovaranjem i pribavljanjem instrumenata osiguranja plaćanja (mjenica, zadužnica, jamstava i drugih instrumenata).

Za naplatu potraživanja od komunalne naknade u iznosu 69.917,00 kn poduzete su u 2011. mjere opominjanja dužnika, a druge mjere za naplatu prihoda nisu poduzimane, niti su obveznicima koji nisu podmirivali obveze u rokovima dospijeća obračunavane zatezne kamate. Obračunom zateznih kamata povećava se i vjerojatnost naplate prihoda u rokovima dospelosti. Obavljenom financijskom revizijom za 2009. utvrđeno je da su za naplatu dijela potraživanja poduzimane samo mjere opominjanja dužnika, dok druge mjere za naplatu potraživanja nisu poduzimane.

Prema navedenom, općina Trnava nije sustavno i kontinuirano poduzimala sve raspoložive mjere za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, te su iskazana dospjela potraživanja, za vlastite prihode na koje općina ima utjecaja u naplati na koncu 2011. vrijednosno značajna i iznose 456.677,00 kn, što čini 255,3% navedenih prihoda koji su za 2011. ostvareni u iznosu 178.886,00 kn. Na potraživanja koja su nenaplaćena u roku dužem od tri godine od dana dospelja se odnosi 282.254,00 kn ili 61,8%.

Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijelo jedinice lokalne samouprave odgovorno je za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i uplatu u proračun u skladu sa zakonom ili drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine.

Državni ured za reviziju predlaže sustavno i kontinuirano poduzimanje svih raspoloživih mjera za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, te se predlaže pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, u slučajevima kada je to moguće, ugovaranje i pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja kojima se olakšava postupak naplate i dodatno se osigurava mogućnost naplate prihoda. Prije nastupanja rokova zastare potraživanja, predlaže se pravovremeno poduzimanje radnji kako bi se izbjegla zastara potraživanja koja bitno utječe na realnost, odnosno mogućnost naplate potraživanja. Predlaže se obveznicima koji ne plaćaju obveze u rokovima dospelja obračunavanje zakonskih zatezних kamata. Primjenom navedenih preporuka, općina Trnava bi povećala učinkovitost naplate prihoda, te osigurala veća proračunska sredstva za izvršavanje programa i poslova iz svoga djelokruga.

Općina je poslove izdavanja rješenja, evidentiranja potraživanja i naplate općinskih poreza povjerila Poreznoj upravi. Potraživanja za općinske poreze na koncu 2011. iznose 64.893,00 kn, što čini 235,2% prihoda od općinskih poreza koji su za 2011 ostvareni u iznosu 27.594,00 kn. Porezna uprava nije dostavljala općini podatke o dospelosti potraživanja, pojedinačnim obveznicima i poduzetim mjerama naplate. Revizijom učinkovitosti utvrđeno je da se kod lokalnih jedinica koje same obračunavaju i naplaćuju sve ili dio gradskih ili općinskih poreza, naplata navedenih prihoda obavlja na učinkovitiji način.

Državni ured za reviziju predlaže od Porezne uprave zatražiti podatke o dospelosti potraživanja za općinske poreze, pojedinačnim obveznicima i poduzetim mjerama naplate. Ukoliko Porezna uprava nije u mogućnosti dostaviti tražene podatke ili se na temelju dostavljenih podataka utvrdi da općinski porezi nisu učinkovito naplaćivani, predlaže se napraviti analizu i poduzeti mjere za učinkovitu naplatu navedenih prihoda

- Zakonska regulativa i baze podataka

Općina je donijela akte o naplati svih prihoda koji se prema zakonskim odredbama trebaju ubirati, osim prihoda od godišnje grobne naknade i spomeničke rente, te je donijela akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama mogu ubirati, osim prihoda od prireza porezu na dohodak. Prihodi od spomeničke rente nisu naplaćivani, jer na području općine nema nepokretnih kulturnih dobara ili kulturno povijesne cjeline u kojima se obavlja gospodarska djelatnost.

Općina nije donijela odluku o naplati prihoda od godišnje grobne naknade koji bi se trebao ostvarivati u skladu s odredbama Zakona o grobljima (Narodne novine 19/98 i 50/12).

Državni ured za reviziju predlaže donošenje odluke te prikupljanje prihoda od godišnje grobne naknade kako bi se naplaćivali svi prihodi koji su u skladu sa zakonima i drugim propisima u nadležnost općine.

Baze podataka o obveznicima ustrojene su za sve vrste prihoda koje općina Trnava sama obračunava i naplaćuje. Općina ne raspolaže podacima o obveznicima općinskih poreza, jer te baze podataka za općinu vodi Porezna uprava. Najveća baza obveznika se odnosi na komunalnu naknadu u kojoj je evidentirano 585 obveznika, dok za druge vrste prihoda općina ima manji broj obveznika. Baze se ažuriraju na temelju prijave korisnika, izdanih rješenja, zaključenih ugovora i druge dokumentacije ovisno o vrsti prihoda. Osim navedenog, općina bi trebala ažurirati baze podataka i na temelju drugih dostupnih informacija (uvidom u središnji obrtni registar, registar trgovačkog suda, objave u Narodnim novinama i drugo), a baza obveznika komunalne naknade (broj i površina nekretnina čiji su vlasnici ili korisnici obveznici plaćanja komunalne naknade) trebala bi se provjeravati i obilaskom terena, te bi se mogla usporediti i s bazom obveznika plaćanja odvoza komunalnog otpada koju vodi trgovačko društvo kojem je općina povjerila obavljanje navedenih poslova. Pri ažuriranju baza, otežan je pristup podacima od drugih državnih tijela (Porezne uprave, nadležnih sudova i drugih tijela) koji se odnose na promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba.

Državni ured za reviziju predlaže ažuriranje baza podataka na temelju svih dostupnih podataka, informacija i mogućnosti koje stoje na raspolaganju općini Trnava, kako bi se potpuno i pravovremeno utvrdili obveznici plaćanja općinskih prihoda. Državni ured za reviziju je mišljenja da bi baze podataka o obveznicima plaćanja općinskih prihoda bile ažurnije kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba na način kako je to utvrđeno kad su u pitanju podaci potrebni Poreznoj upravi i drugim nadležnim tijelima.

- Računovodstvene evidencije potraživanja

Općina vodi propisane poslovne knjige. Evidentiranje poslovnih promjena u glavnoj knjizi obavlja računovodstveni servis (trgovačko društvo u vlasništvu grada Đakova), a analitičke evidencije potraživanja vodi općina. Analitičke evidencije potraživanja omogućuju samo izravni uvid u podatke o potraživanjima po subjektima, odnosno obveznicima, računima i pojedinačnim iznosima, a ne omogućuje utvrđivanje potraživanja po rokovima dospelosti, što zahtijeva naknadnu provjeru i obradu podataka potrebnih za poduzimanje mjera naplate.

Državni ured za reviziju predlaže unaprijediti sustav vođenja potraživanja u poslovnim knjigama na način koji omogućuje izravni pregled potraživanja po rokovima dospelosti, čime bi se omogućio brz i točan pristup svim podacima potrebnim za naplatu potraživanja.

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Poslove utvrđivanja, evidentiranja i naplate općinskih prihoda, čije je ubiranje i naplata u nadležnosti općine Trnava (osim općinskih poreza), obavlja jedinstveni upravni odjel. Za obavljanje poslova naplate i kontrole naplate prihoda nisu imenovane posebne osobe. Općina nije donijela pisane procedure o naplati i kontroli naplate prihoda. S obzirom da su potraživanja za vlastite prihode općine na koncu 2011. vrijednosno značajna i da za naplatu potraživanja nisu poduzimane raspoložive mjere, organizacija naplate i kontrole naplate prihoda nije ustrojena na način koji omogućuje učinkovitu naplatu prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate, kojima između ostalog, treba propisati procedure, postupke i mjere vezane za pravodobno, sustavno i kontinuirano poduzimanje mjera za naplatu prihoda (vrste redovitih mjera i mjera prisilne naplate koje se poduzimaju pri naplati, rokove u kojima se pojedine mjere naplate primjenjuju, obračun zateznih kamata, pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja, odgovorne osobe zadužene za poduzimanje mjera naplate i kontrole naplate i druge postupke vezane uz naplatu prihoda). Donošenje i primjena pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate unaprijediti bi sustav obračuna i naplate općinskih prihoda i pridonijela učinkovitoj naplati općinskih prihoda.

- Informiranje stanovništva

Općina je putem svoje mrežne stranice na Internetu informirala stanovništvo i druge subjekte o različitim područjima djelovanja općinske uprave. Posebne mjere informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihov utjecaj na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području općine nisu provedene. Provođenje posebnih mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o namjeni za koju se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje općih uvjeta življenja na području općine Trnava, utjecalo bi na podizanje svijesti obveznika o cilju i svrsi, te obvezi plaćanja proračunskih prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže provođenje posebnih mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području općine.

Općina Viljevo

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Viljevo, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. općina je imala 16 zaposlenika, od kojih je pet zaposleno u općinskoj upravi na neodređeno vrijeme, a 11 je zaposleno na određeno vrijeme u programu javnih radova. Prema Registru proračunskih korisnika, općina nema proračunskih korisnika. Površina općine je 93 km², a obuhvaća sedam naselja. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 2 072 stanovnika, 741 kućanstvo i 1 021 stambenu jedinicu.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Viljevo, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 4.351.331,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 3.808.259,00 kn ili 46,7%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 44,7% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 64,1% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Viljevo ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 81.

Tablica broj 81

Vlastiti prihodi općine Viljevo ostvareni za 2010. i 2011.

Redni broj	Prihod	u kn		
		2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	9.524	9.565	100,4
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	1.258.095	1.266.061	100,6
2.1.	Naknade za koncesiju	101.937	101.856	99,9
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	101.148	175.420	173,4
2.3.	Ostali prihodi od nefinancijske imovine	1.055.010	988.785	93,7
3.	Komunalni doprinosi i naknade	140.002	261.362	186,7
3.1.	Komunalni doprinos	0	96.085	-
3.2.	Komunalna naknada	140.002	165.277	118,1
4.	Prihodi po posebnim propisima	1.107.908	635.534	57,4
4.1.	Doprinos za šume	237.703	223.247	93,9
4.2.	Ostali prihodi po posebnim propisima	870.205	412.287	47,4
5.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	1.131.625	614.590	54,3
5.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	1.093.546	599.691	54,8
5.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	38.079	14.899	39,1
	Ukupno	3.647.154	2.787.112	76,4

Vlastiti prihodi za 2011. su ostvareni u iznosu 2.787.112,00 kn, što je u odnosu na prihode ostvarene za 2010. manje za 860.042,00 kn ili 23,6%. Smanjenje se najvećim dijelom odnosi na pad prihoda od prodaje materijalne imovine.

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Viljevo koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 82.

Tablica broj 82

**Potraživanja
općine Viljevo koncem 2010. i 2011.**

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	220.307	273.062	123,9
1.1.	Potraživanja za prihode od imovine	86.948	101.126	116,3
1.2.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	133.359	171.936	128,9
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	8.698.073	8.266.816	95,0
	Ukupno	8.918.380	8.539.878	95,8

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 8.918.380,00 kn, a koncem 2011. su iskazana u iznosu 8.539.878,00 kn, što je za 378.502,00 kn ili 4,2% manje u odnosu na 2010. Smanjenje se najvećim dijelom odnosi na pad potraživanja od prodaje nefinancijske imovine.

Iskazana potraživanja na koncu 2011. u iznosu 8.539.878,00 kn u cijelosti se odnose na potraživanja za vlastite prihode, od čega se na dospjela potraživanja odnosi 1.017.933,00 kn ili 11,9%, a na nedospjela potraživanja se odnosi 7.521.945,00 kn ili 88,1%.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 744.871,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu 171.936,00 kn, zakup poslovnog prostora u iznosu 83.776,00 kn i zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 17.350,00 kn.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode nenaplaćena do jedne godine od roka dospijea iznose 83.776,00 kn, od jedne do tri godine iznose 916.807,00 kn i preko pet godina iznose 17.350,00 kn.

Nedospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 7.353.512,00 kn i prodaju stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 168.434,00 kn.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Vlastiti prihodi općine Viljevo su ostvareni za 2011. u iznosu 2.787.112,00 kn. U okviru navedenih prihoda, ostvareni su u iznosu 1.317.176,00 kn prihodi na koje općina nema utjecaja u naplati (od naknada za eksploataciju mineralnih sirovina u iznosu 988.785,00 kn, koncesije poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 100.000,00 kn, doprinosa za šume u iznosu 223.247,00 kn i vodnog doprinosa u iznosu 5.144,00 kn), jer prema odredbama posebnih propisa na temelju kojih se ostvaruju navedeni prihodi, nadzor nad naplatom te postupke naplate obavljaju druga državna tijela.

Osim navedenog, u okviru vlastitih prihoda iskazani su i prihodi od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u iznosu 394.629,00 kn za financiranje programa zapošljavanja (program javnih radova).

Vlastiti prihodi na koje općina ima utjecaja u naplati su ostvareni za 2011. u iznosu 1.075.307,00 kn i čine 38,6% ukupnih vlastitih prihoda općine i odnose se na prihode od prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 599.690,00 kn, komunalne naknade u iznosu 165.277,00 kn, komunalnog doprinosa u iznosu 96.086,00 kn, zakupa poslovnog prostora u iznosu 92.911,00 kn, zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 82.508,00 kn, prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 14.899,00 kn, općinskih poreza u iznosu 9.565,00 kn i drugih prihoda u iznosu 14.371,00 kn. Sve navedene vlastite prihode općina samostalno obračunava i naplaćuje.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode na koncu 2011. iznose 1.017.933,00 kn i odnose se na potraživanja za prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 744.871,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu 171.936,00 kn, zakup poslovnog prostora u iznosu 83.776,00 kn i zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 17.350,00 kn. Iskazana dospjela potraživanja u iznosu 1.017.933,00 kn, odnose se na potraživanja za vlastite prihode na koje općina Viljevo ima utjecaja u naplati, od čega se na potraživanja koja su nenaplaćena u roku dužem od tri godine od dana dospijea odnosi 17.350,00 kn ili 1,7%.

Mjere i postupci naplate potraživanja za općinske prihode propisani su odredbama Općeg poreznog zakona (sudske tužbe, ovrhe na novčanim sredstvima, nekretninama, pokretninama i drugom imovinom i druge mjere), odredbama Stečajnog zakona (Narodne novine 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 82/06, 116/10, 25/12 i 133/12), (naplata potraživanja od dužnika nad kojima je pokrenut stečajni postupak) odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine 152/08, 25/09, 153/09, 21/10, 39/11 i 63/11), (raskidanje ugovora, izvještavanje i dostavljanje dokumentacije o potraživanjima nadležnom državnom odvjetništvu koje je ovlašteno poduzimati mjere prisilne naplate) Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12) koja je donesena u srpnju 2012. (odgoda plaćanja i obročna otplata duga, otpis duga s osnove kamata ukoliko se glavnica duga plati u cijelosti jednokratno, prodaja potraživanja) i drugim propisima. Općina pri naplati prihoda može primjenjivati i druge mjere i postupke koje joj stoje na raspolaganju (slanje opomena, pozivanje obveznika na podmirenje duga, raskidanje ugovora i drugo) i za koje ocijeni da bi mogle pridonijeti učinkovitoj naplati prihoda. Pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, naplata prihoda može se dodatno osigurati i ugovaranjem i pribavljanjem instrumenata osiguranja plaćanja (mjenica, zadužnica, jamstava i drugih instrumenata).

Za naplatu potraživanja (od zakupa poslovnog prostora, komunalne naknade i prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države) u iznosu 1.000.582,00 kn poduzete su u 2011. mjere opominjanja dužnika, a druge mjere za naplatu prihoda nisu poduzimane, niti su obveznicima koji nisu podmirivali obveze u rokovima dospijea obračunavane zatezne kamate. Obračunom zateznih kamata povećava se i vjerojatnost naplate prihoda u rokovima dospelosti. Obavljenom financijskom revizijom za 2009. utvrđeno je da su za naplatu dijela potraživanja poduzimane samo mjere opominjanja dužnika, dok druge mjere za naplatu nisu poduzimane.

Prema navedenom, općina Viljevo nije sustavno i kontinuirano poduzimala sve raspoložive mjere za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, te su iskazana dospjela potraživanja, za vlastite prihode na koje općina ima utjecaja u naplati na koncu 2011. vrijednosno značajna i iznose 1.017.933,00 kn, što čini 94,7% navedenih prihoda koji su za 2011. ostvareni u iznosu 1.075.307,00 kn. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijelo jedinice lokalne samouprave odgovorno je za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i uplatu u proračun u skladu sa zakonom ili drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospjelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine.

Državni ured za reviziju predlaže sustavno i kontinuirano poduzimanje svih raspoloživih mjera za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, te se predlaže pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, u slučajevima kada je to moguće, ugovaranje i pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja kojima se olakšava postupak naplate i dodatno se osigurava mogućnost naplate prihoda. Prije nastupanja rokova zastare potraživanja, predlaže se pravovremeno poduzimanje radnji kako bi se izbjegla zastara potraživanja koja bitno utječe na realnost, odnosno mogućnost naplate potraživanja. Predlaže se obveznicima koji ne plaćaju obveze u rokovima dospijeca obračunavanje zakonskih zatezних kamata. Primjenom navedenih preporuka, općina Viljevo bi povećala učinkovitost naplate prihoda, te osigurala veća proračunska sredstva za izvršavanje programa i poslova iz svog djelokruga.

- Zakonska regulativa i baze podataka

Općina je donijela akte o naplati svih prihoda koji se prema zakonskim odredbama trebaju ubirati, osim prihoda od godišnje grobne naknade i spomeničke rente, te je donijela akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama mogu ubirati, osim prihoda od poreza na tvrtku (koji se ne naplaćuje u skladu s odlukom općinskog vijeća u svrhu razvoja i poticaja poduzetništva na području općine) i prireza porezu na dohodak. Prihodi od spomeničke rente nisu naplaćivani, jer na području općine nema nepokretnih kulturnih dobara ili kulturno povijesne cjeline u kojima se obavlja gospodarska djelatnost.

Općina nije donijela odluku o naplati prihoda od godišnje grobne naknade koji bi se trebao ostvarivati u skladu s odredbama Zakona o grobljima (Narodne novine 19/98 i 50/12) .

Državni ured za reviziju predlaže donošenje odluke te prikupljanje prihoda od godišnje grobne naknade kako bi se naplaćivali svi prihodi koji su u skladu s zakonskim propisima dani u nadležnost općine.

Baze podataka o obveznicima ustrojene su za sve vrste prihoda koje općina sama obračunava i naplaćuje. Najveća baza obveznika se odnosi na komunalnu naknadu u kojoj je evidentirano 574 obveznika, dok za druge vrste prihoda općina ima manji broj obveznika. Baze se ažuriraju na temelju prijave korisnika, izdanih rješenja, zaključenih ugovora i druge dokumentacije ovisno o vrsti prihoda.

Osim navedenog, općina Viljevo bi trebala ažurirati baze podataka i na temelju drugih dostupnih informacija (uvidom u središnji obrtni registar, registar trgovačkog suda, objave u Narodnim novinama i drugo), a baza obveznika komunalne naknade (broj i površina nekretnina čiji su vlasnici ili korisnici obveznici plaćanja komunalne naknade) trebala bi se provjeravati i obilaskom terena, te bi se mogla usporediti i s bazom obveznika plaćanja odvoza komunalnog otpada koju vodi trgovačko društvo kojem je općina povjerila obavljanje navedenih poslova.

Pri ažuriranju baza, otežan je pristup podacima od drugih državnih tijela (Porezne uprave, nadležnih sudova i drugih tijela) koji se odnose na promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba.

Državni ured za reviziju predlaže ažuriranje baza podataka na temelju svih dostupnih podataka, informacija i mogućnosti koje stoje na raspolaganju općini, kako bi se potpuno i pravovremeno utvrdili obveznici plaćanja općinskih prihoda. Državni ured za reviziju je mišljenja da bi baze podataka o obveznicima plaćanja općinskih prihoda bile ažurnije kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba na način kako je to utvrđeno kad su u pitanju podaci potrebni Poreznoj upravi i drugim nadležnim tijelima.

- Računovodstvene evidencije potraživanja

Općina vodi propisane poslovne knjige. Informatički sustav u okviru kojeg se vodi analitička evidencija potraživanja za komunalnu naknadu omogućuje samo izravni uvid u podatke o potraživanjima po subjektima, odnosno obveznicima, računima i pojedinačnim iznosima, a ne omogućuje utvrđivanje potraživanja po rokovima dospelosti, što zahtijeva naknadnu provjeru i obradu podataka potrebnih za poduzimanje mjera naplate. Druge analitičke evidencije omogućuju utvrđivanje potraživanja i po rokovima dospelosti.

Državni ured za reviziju predlaže unaprijediti sustav vođenja potraživanja u poslovnim knjigama na način koji omogućuje izravni pregled potraživanja po rokovima dospelosti, čime bi se omogućio brz i točan pristup svim podacima potrebnim za naplatu potraživanja.

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Poslove utvrđivanja, evidentiranja i naplate općinskih prihoda čije je ubiranje i naplata u nadležnosti općine obavlja jedinstveni upravni odjel općine, te su imenovane osobe za obavljanje poslova naplate i kontrole naplate prihoda. Tijekom 2011. o naplati prihoda izvještavan je zakonski predstavnik. Općina nije donijela pisane procedure o naplati i kontroli naplate prihoda. S obzirom da su potraživanja za vlastite prihode općine na koncu 2011. vrijednosno značajna i da za naplatu potraživanja nisu poduzimane sve raspoložive mjere, organizacija naplate i kontrole naplate prihoda nije ustrojena na način koji omogućuje učinkovitu naplatu prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate, kojima između ostalog, treba propisati procedure, postupke i mjere vezane za pravodobno, sustavno i kontinuirano poduzimanje mjera za naplatu prihoda (vrste redovitih mjera i mjera prisilne naplate koje se poduzimaju pri naplati, rokove u kojima se pojedine mjere naplate primjenjuju, obračun zatezних kamata, pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja, odgovorne osobe zadužene za poduzimanje mjera naplate i kontrole naplate i druge postupke vezane uz naplatu prihoda). Donošenje i primjena pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate unaprijedila bi sustav obračuna i naplate općinskih prihoda i pridonijela učinkovitoj naplati općinskih prihoda.

- Informiranje stanovništva

Općina je putem lokalne radio postaje, javnih glasila, oglasne ploče i svoje mrežne stranice na Internetu informirala stanovništvo i druge subjekte o različitim područjima djelovanja općinske uprave. Posebne mjere informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihov utjecaj na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području općine Viljevo, nisu provođene. Provođenje posebnih mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o namjeni za koju se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje općih uvjeta življenja na području općine utjecalo bi na podizanje svijesti obveznika o cilju i svrsi, te obvezi plaćanja proračunskih prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže provođenje posebnih mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području općine.

Općina Viškovci

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Viškovci, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. općina je imala četiri zaposlenika. Prema Registru proračunskih korisnika, općina nema proračunskih korisnika. Površina općine je 44 km², a obuhvaća tri naselja. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 1 902 stanovnika, 566 kućanstava i 644 stambene jedinice.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Viškovci, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 1.559.711,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 3.054.556,00 kn ili 66,2%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 40,6% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 38,8% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Viškovci ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 83.

Tablica broj 83

Vlastiti prihodi općine Viškovci ostvareni za 2010. i 2011.

Redni broj	Prihod	u kn		
		2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	17.553	15.252	86,9
1.1.	Porez na promet (porez na potrošnju)	5.280	7.547	62,8
1.2.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	12.273	7.705	62,8
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	696.807	404.422	58,0
2.1.	Naknade za koncesiju	2.600	1.535	59,0
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	694.185	402.768	58,0
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	22	119	540,9
3.	Upravne i administrativne pristojbe	8.174	11.392	139,4
4.	Komunalni doprinosi i naknade	110.662	82.439	74,5
4.1.	Komunalni doprinos	0	7.239	-
4.2.	Komunalna naknada	110.662	75.200	68,0
5.	Prihodi po posebnim propisima	104.553	92.344	88,3
5.1.	Doprinos za šume	20.047	29.472	147,0
5.2.	Ostali prihodi po posebnim propisima	84.506	62.872	74,4
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	937.267	0	-
	Ukupno	1.875.016	605.849	32,3

Vlastiti prihodi za 2011. su ostvareni u iznosu 605.849,00 kn, što je u odnosu na prihode ostvarene za 2010. manje za 1.269.167,00 kn ili 67,7%. Smanjenje se najvećim dijelom odnosi na pad prihoda od prodaje nefinancijske imovine.

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Viškovci koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 84.

Tablica broj 84

Potraživanja
općine Viškovci koncem 2010. i 2011.

		u kn		
Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	1.148.462	1.328.219	115,7
1.1.	Potraživanja za prihode od imovine	912.624	1.057.017	115,8
1.2.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	235.838	271.202	115,0
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	30.698	0	-
Ukupno		1.179.160	1.328.219	112,6

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 1.179.160,00 kn, a koncem 2011. su iskazana u iznosu 1.328.219,00 kn, što je za 149.059,00 kn ili 12,6% više u odnosu na 2010. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na rast potraživanja za prihode od imovine. Iskazana potraživanja na koncu 2011. u iznosu 1.328.219,00 kn u cijelosti se odnose na dospjela potraživanja za vlastite prihode.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za općinske poreze u iznosu 721.606,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 335.411,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu 237.552,00 kn, komunalni doprinos u iznosu 22.450,00 kn i druga potraživanja u iznosu 11.200,00 kn.

Za dospjela potraživanja za vlastite prihode općina nema podatke o razdoblju u kojem su potraživanja nenaplaćena u odnosu na rok dospelja.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Vlastiti prihodi općine Viškovci su ostvareni za 2011. u iznosu 605.849,00 kn. U okviru navedenih prihoda, ostvareni su u iznosu 31.126,00 kn prihodi na koje općina nema utjecaja u naplati (od doprinosa za šume u iznosu 29.472,00 kn, koncesije za zahvaćanje voda u iznosu 1.535,00 kn i drugih prihoda u iznosu 119,00 kn), jer prema odredbama posebnih propisa na temelju kojih se ostvaruju navedeni prihodi, nadzor nad naplatom te postupke naplate obavljaju druga državna tijela.

Vlastiti prihodi na koje općina ima utjecaja u naplati su ostvareni za 2011. u iznosu 574.723,00 kn i čine 94,9% ukupnih vlastitih prihoda, a odnose se na prihode od zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 402.768,00 kn, komunalne naknade u iznosu 75.199,00 kn, općinskih poreza u iznosu 15.252,00 kn, komunalnog doprinosa u iznosu 7.239,00 kn i drugih prihoda u iznosu 74.265,00 kn. Općina je poslove obračuna i naplate općinskih poreza povjerila Poreznoj upravi, a obračun i naplatu drugih navedenih prihoda obavlja upravni odjel općine. Vlastiti prihodi koje općina samostalno obračunava i na koje ima utjecaj u naplati iznose 559.471,00 kn.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode na koncu 2011. iznose 1.328.219,00 kn, a odnose se na potraživanja za općinske poreze u iznosu 721.606,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 335.411,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu 237.552,00 kn, komunalni doprinos u iznosu 22.450,00 kn i druga potraživanja u iznosu 11.200,00 kn. Dospjela potraživanja za vlastite prihode koje općina Viškovci samostalno obračunava i na koje ima utjecaja u naplati (bez općinskih poreza) iznose 606.613,00 kn. Za dospjela potraživanja za vlastite prihode općina nema podatke o razdoblju u kojem su potraživanja nenaplaćena u odnosu na rok dospeljeća.

Mjere i postupci naplate potraživanja za općinske prihode propisani su odredbama Općeg poreznog zakona (sudske tužbe, ovrhe na novčanim sredstvima, nekretninama, pokretninama i drugom imovinom i druge mjere), odredbama Stečajnog zakona (Narodne novine 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 82/06, 116/10, 25/12 i 133/12), (naplata potraživanja od dužnika nad kojima je pokrenut stečajni postupak) odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine 152/08, 25/09, 153/09, 21/10, 39/11 i 63/11), (raskidanje ugovora, izvještavanje i dostavljanje dokumentacije o potraživanjima nadležnom državnom odvjetništvu koje je ovlašteno poduzimati mjere prisilne naplate) Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12) koja je donesena u srpnju 2012. (odgoda plaćanja i obročna otplata duga, otpis duga s osnove kamata ukoliko se glavnica duga plati u cijelosti jednokratno, prodaja potraživanja) i drugim propisima. Općina pri naplati prihoda može primjenjivati i druge mjere i postupke koje joj stoje na raspolaganju (slanje opomena, pozivanje obveznika na podmirenje duga, raskidanje ugovora i drugo) i za koje ocijeni da bi mogle pridonijeti učinkovitoj naplati prihoda. Pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, naplata prihoda može se dodatno osigurati i ugovaranjem i pribavljanjem instrumenata osiguranja plaćanja (mjenica, zadužnica, jamstava i drugih instrumenata).

Za naplatu potraživanja (od komunalne naknade i komunalnog doprinosa) u iznosu 260.001,00 kn poduzete su u 2011. mjere opominjanja dužnika, a druge mjere za naplatu prihoda nisu poduzimane, niti su obveznicima koji nisu podmirivali obveze u rokovima dospeljeća obračunavane zatezne kamate. Obračunom zateznih kamata povećava se i vjerojatnost naplate prihoda u rokovima dospelosti. Obavljenom financijskom revizijom za 2009. utvrđeno je da su za naplatu značajnog dijela potraživanja poduzimane samo mjere opominjanja dužnika, dok druge mjere za naplatu nisu poduzimane.

Prema navedenom, općina Viškovci nije sustavno i kontinuirano poduzimala sve raspoložive mjere za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, te su iskazana dospjela potraživanja, za vlastite prihode na koje ima utjecaja u naplati na koncu 2011. vrijednosno značajna i iznose 606.613,00 kn, što čini 108,4% navedenih prihoda koji su za 2011. ostvareni u iznosu 559.471,00 kn. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijelo jedinice lokalne samouprave odgovorno je za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i uplatu u proračun u skladu sa zakonom ili drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine.

Državni ured za reviziju predlaže sustavno i kontinuirano poduzimanje svih raspoloživih mjera za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, te se predlaže pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, u slučajevima kada je to moguće, ugovaranje i pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja kojima se olakšava postupak naplate i dodatno se osigurava mogućnost naplate prihoda. Prije nastupanja rokova zastare potraživanja, predlaže se pravovremeno poduzimanje radnji kako bi se izbjegla zastara potraživanja koja bitno utječe na realnost, odnosno mogućnost naplate potraživanja. Predlaže se obveznicima koji ne plaćaju obveze u rokovima dospijeća obračunavanje zakonskih zatezних kamata. Primjenom navedenih preporuka, općina Viškovci bi povećala učinkovitost naplate prihoda, te osigurala veća proračunska sredstva za izvršavanje programa i poslova iz svoga djelokruga.

Općina je poslove izdavanja rješenja, evidentiranja potraživanja i naplate općinskih poreza povjerila Poreznoj upravi. Potraživanja za općinske poreze na koncu 2011. iznose 721.606,00 kn, što čini 4 731,2% prihoda od općinskih poreza koji su za 2011 ostvareni u iznosu 15.252,00 kn. Porezna uprava nije dostavljala općini podatke o dospelosti potraživanja, pojedinačnim obveznicima i poduzetim mjerama naplate. Revizijom učinkovitosti utvrđeno je da se kod lokalnih jedinica koje same obračunavaju i naplaćuju sve ili dio gradskih ili općinskih poreza, naplata navedenih prihoda obavlja na učinkovitiji način.

Državni ured za reviziju predlaže od Porezne uprave zatražiti podatke o dospelosti potraživanja za općinske poreze, pojedinačnim obveznicima i poduzetim mjerama naplate. Ukoliko Porezna uprava nije u mogućnosti dostaviti tražene podatke ili se na temelju dostavljenih podataka utvrdi da općinski porezi nisu učinkovito naplaćivani, predlaže se napraviti analizu i poduzeti mjere za učinkovitu naplatu navedenih prihoda.

- Zakonska regulativa i baze podataka

Općina je donijela akte o naplati svih prihoda koji se prema zakonskim odredbama trebaju ubirati, osim prihoda od spomeničke rente, jer na području općine Viškovci nema nepokretnih kulturnih dobara ili kulturno povijesne cjeline u kojima se obavlja gospodarska djelatnost, te je donijela akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama mogu ubirati, osim prihoda od prireza porezu na dohodak.

Općina Viškovci je u srpnju 2011. donijela odluku o utvrđivanju visine grobne naknade na grobljima na području općine kojom je utvrdila uvjete i mjerila za plaćanje godišnje naknade za korištenje grobnog mjesta, te je utvrdila visinu naknade. U skladu s donesenom odlukom, rješenja o utvrđivanju naknade za korištenje grobnog mjesta ispostavljena su obveznicima u 2012.

Baze podataka o obveznicima ustrojene su za sve vrste prihoda koje općina sama obračunava i naplaćuje. Općina Viškovci ne raspolaže podacima o obveznicima općinskih poreza, jer te baze podataka vodi Porezna uprava. Najveća baza obveznika se odnosi na komunalnu naknadu u kojoj je evidentirano 513 obveznika, dok za druge vrste prihoda općina ima manji broj obveznika. Baze se ažuriraju na temelju prijave korisnika, izdanih rješenja, zaključenih ugovora i druge dokumentacije ovisno o vrsti prihoda.

Osim navedenog, općina bi trebala ažurirati baze podataka i na temelju drugih dostupnih informacija (uvidom u središnji obrtni registar, registar trgovačkog suda, objave u Narodnim novinama i drugo), a baza obveznika komunalne naknade (broj i površina nekretnina čiji su vlasnici ili korisnici obveznici plaćanja komunalne naknade) trebala bi se provjeravati i obilaskom terena, te bi se mogla usporediti i s bazom obveznika plaćanja odvoza komunalnog otpada koju vodi trgovačko društvo kojem je općina Viškovci povjerila obavljanje navedenih poslova. Pri ažuriranju baza, otežan je pristup podacima od drugih državnih tijela (Porezne uprave, nadležnih sudova i drugih tijela) koji se odnose na promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba.

Državni ured za reviziju predlaže ažuriranje baza podataka na temelju svih dostupnih podataka, informacija i mogućnosti koje stoje na raspolaganju općini, kako bi se potpuno i pravovremeno utvrdili obveznici plaćanja općinskih prihoda. Državni ured za reviziju je mišljenja da bi baze podataka o obveznicima plaćanja općinskih prihoda bile ažurnije kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba na način kako je to utvrđeno kad su u pitanju podaci potrebni Poreznoj upravi i drugim nadležnim tijelima.

- Računovodstvene evidencije potraživanja

Općina vodi propisane poslovne knjige. Informatički sustav u okviru kojeg se vode analitičke evidencije potraživanja omogućuje samo izravni uvid u podatke o potraživanjima po subjektima, odnosno obveznicima, računima i pojedinačnim iznosima, a ne omogućuje utvrđivanje potraživanja po rokovima dospelosti, što zahtijeva naknadnu provjeru i obradu podataka potrebnih za poduzimanje mjera naplate.

Državni ured za reviziju predlaže unaprijediti sustav vođenja potraživanja u poslovnim knjigama na način koji omogućuje izravni pregled potraživanja po rokovima dospelosti, čime bi se omogućio brz i točan pristup svim podacima potrebnim za naplatu potraživanja.

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Poslove utvrđivanja, evidentiranja i naplate općinskih prihoda čije je ubiranje i naplata u nadležnosti općine (osim općinskih poreza), obavlja jedinstveni upravni odjel. Za obavljanje poslova naplate i kontrole naplate prihoda nisu imenovane posebne osobe. Tijekom 2011. o naplati prihoda izvještavan je zakonski predstavnik. Općina nije donijela pisane procedure o naplati i kontroli naplate prihoda. S obzirom da su potraživanja za vlastite prihode općine na koncu 2011. vrijednosno značajna i da za naplatu potraživanja nisu poduzimane sve raspoložive mjere, organizacija naplate i kontrole naplate prihoda nije ustrojena na način koji omogućuje učinkovitu naplatu prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate, kojima između ostalog, treba propisati procedure, postupke i mjere vezane za pravodobno, sustavno i kontinuirano poduzimanje mjera za naplatu prihoda (vrste redovitih mjera i mjera prisilne naplate koje se poduzimaju pri naplati, rokove u kojima se pojedine mjere naplate primjenjuju, obračun zatezних kamata, pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja, odgovorne osobe zadužene za poduzimanje mjera naplate i kontrole naplate i druge postupke vezane uz naplatu prihoda).

Donošenje i primjena pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate unaprijedila bi sustav obračuna i naplate općinskih prihoda i pridonijela učinkovitoj naplati općinskih prihoda.

- Informiranje stanovništva

Općina je putem svoje mrežne stranice na Internetu informirala stanovništvo i druge subjekte o različitim područjima djelovanja općinske uprave. Posebne mjere informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihov utjecaj na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području općine nisu provođene. Provođenje posebnih mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o namjeni za koju se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje općih uvjeta življenja na području općine Viškovci, utjecalo bi na podizanje svijesti obveznika o cilju i svrsi, te obvezi plaćanja proračunskih prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže provođenje posebnih mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području općine.

Općina Vladislavci

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Vladislavci, ustrojen je jedinstveni upravni odjel i vlastiti komunalni pogon. Koncem 2011. općina je imala sedam zaposlenika. Prema Registru proračunskih korisnika, općina nema proračunskih korisnika. Površina općine je 37 km², a obuhvaća tri naselja. Općina u cijelosti pripada trećoj skupini područja posebne državne skrbi. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 1 888 stanovnika, 657 kućanstava i 837 stambenih jedinica.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Vladislavci, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 3.648.603,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 3.197.757,00 kn ili 46,7%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 12,4% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 25,5% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Vladislavci ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 85.

Tablica broj 85

Vlastiti prihodi općine Vladislavci ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihod	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	9.831	10.668	108,5
1.1.	Porez na promet (porez na potrošnju)	4.173	3.395	81,4
1.2.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	5.658	7.273	128,5
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	339.646	252.967	74,5
2.1.	Naknade za koncesiju	129.901	129.058	99,4
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	209.745	123.909	59,1
3.	Upravne i administrativne pristojbe	63.890	75.580	118,3
3.1.	Županijske, gradske i općinske pristojbe i naknade	63.460	73.180	115,3
3.2.	Ostale pristojbe i naknade	430	2.400	558,1
4.	Komunalni doprinosi i naknade	204.029	239.060	117,2
4.1.	Komunalni doprinos	24.314	16.144	66,4
4.2.	Komunalna naknada	179.715	222.916	124,0
5.	Prihodi po posebnim propisima	4.136	33.321	805,6
5.1.	Doprinos za šume	0	7.634	-
5.2.	Ostali prihodi po posebnim propisima	4.136	25.687	621,1
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	229.092	317.805	138,7
	Ukupno	850.624	929.401	109,3

Vlastiti prihodi za 2011. su ostvareni u iznosu 929.401,00 kn, što je u odnosu na prihode ostvarene za 2010. više za 78.777,00 kn ili 9,3%. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na rast prihoda od prodaje materijalne imovine.

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Vladislavci koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 86.

Tablica broj 86

Potraživanja
općine Vladislavci koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	554.715	600.097	108,2
1.1.	Potraživanja za prihode od imovine	119.850	138.423	115,5
1.2.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	434.865	461.674	106,2
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	61.168	3.544.110	-
3.	Druga potraživanja	686	3.473	506,3
	Ukupno	616.569	4.147.680	672,7

Potraživanja su na početku 2011., iskazana u iznosu 616.569,00 kn, a koncem 2011. su iskazana u iznosu 4.147.680,00 kn, što je za 3.531.111,00 kn ili 572,7% više u odnosu na početak godine. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na rast potraživanja od prodaje nefinancijske imovine.

Od potraživanja iskazanih na koncu 2011. u iznosu 4.147.680,00 kn, na potraživanja od naknade za uređenje voda (koju općina na temelju odredbi Zakona o financiranju vodnog gospodarstva obračunava i naplaćuje u ime i za račun Hrvatskih voda) odnosi se 179.167,00 kn, a na druga potraživanja koja se ne odnose na vlastite prihode odnosi se 3.592,00 kn. Potraživanja za vlastite prihode iznose 3.964.921,00 kn od čega se na dospjela potraživanja odnosi 533.680,00 kn ili 13,5%, a na nedospjela potraživanja se odnosi 3.431.241,00 kn ili 86,5%.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 234.744,00 kn, prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 112.869,00 kn, najam stanova u iznosu 105.442,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 18.693,00 kn, zakup poslovnog prostora u iznosu 7.975,00 kn, korištenje javnih površina u iznosu 6.195,00 kn, komunalni doprinos u iznosu 4.102,00 kn i druga potraživanja u iznosu 43.660,00 kn.

Za dospjela potraživanja za vlastite prihode općina nema podatke o razdoblju u kojem su potraživanja nenaplaćena u odnosu na rok dospelja.

Nedospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 3.431.241,00 kn.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Vlastiti prihodi općine Vladislavci su ostvareni za 2011. u iznosu 929.401,00 kn. U okviru navedenih prihoda, ostvareni su u iznosu 139.091,00 kn prihodi na koje općina nema utjecaja u naplati (od koncesije poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države 129.057,00 kn, doprinosa za šume u iznosu 7.634,00 kn i drugih prihoda u iznosu 2.400,00 kn), jer prema odredbama posebnih propisa na temelju kojih se ostvaruju navedeni prihodi, nadzor nad naplatom te postupke naplate obavljaju druga državna tijela.

Vlastiti prihodi na koje općina ima utjecaja u naplati su ostvareni za 2011. u iznosu 790.310,00 kn i čine 85,1% ukupnih vlastitih prihoda općine i odnose se na prihode od prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 315.005,00 kn, komunalne naknade u iznosu 222.916,00 kn, zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 77.577,00 kn, grobnih naknada u iznosu 69.270,00 kn, najma stanova u iznosu 24.714,00 kn, komunalnog doprinosa u iznosu 16.144,00 kn, zakupa poslovnog prostora u iznosu 15.921,00 kn, općinskih poreza u iznosu 10.668,00 kn, korištenja javnih površina u iznosu 5.696,00 kn, prodaje zemljišta u vlasništvu općine u iznosu 2.800,00 kn i drugih prihoda u iznosu 29.599,00 kn. Općina Vladislavci je poslove obračuna i naplate općinskih poreza povjerila Poreznoj upravi, a obračun i naplatu drugih navedenih prihoda obavlja upravni odjel općine. Vlastiti prihodi koje općina samostalno obračunava i na koje ima utjecaj u naplati iznose 779.912,00 kn.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode na koncu 2011. iznose 533.680,00 kn, a odnose se na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 234.744,00 kn, prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 112.869,00 kn, najam stanova u iznosu 105.442,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 18.693,00 kn, zakup poslovnog prostora u iznosu 7.975,00 kn, korištenje javnih površina u iznosu 6.195,00 kn, komunalni doprinos u iznosu 4.102,00 kn i druga potraživanja u iznosu 43.660,00 kn. Iskazana dospjela potraživanja se odnose na potraživanja za vlastite prihode koje općina samostalno obračunava i na koje ima utjecaja u naplati. Za dospjela potraživanja za vlastite prihode općina nema podatke o razdoblju u kojem su potraživanja nenaplaćena u odnosu na rok dospelja.

Mjere i postupci naplate potraživanja za općinske prihode propisani su odredbama Općeg poreznog zakona (sudske tužbe, ovrhe na novčanim sredstvima, nekretninama, pokretninama i drugom imovinom i druge mjere), odredbama Stečajnog zakona (Narodne novine 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 82/06, 116/10, 25/12 i 133/12), (naplata potraživanja od dužnika nad kojima je pokrenut stečajni postupak) odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine 152/08, 25/09, 153/09, 21/10, 39/11 i 63/11), (raskidanje ugovora, izvještavanje i dostavljanje dokumentacije o potraživanjima nadležnom državnom odvjetništvu koje je ovlašteno poduzimati mjere prisilne naplate) Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12) koja je donesena u srpnju 2012. (odgoda plaćanja i obročna otplata duga, otpis duga s osnove kamata ukoliko se glavnica duga plati u cijelosti jednokratno, prodaja potraživanja) i drugim propisima. Općina pri naplati prihoda može primjenjivati i druge mjere i postupke koje joj stoje na raspolaganju (slanje opomena, pozivanje obveznika na podmirenje duga, raskidanje ugovora i drugo) za koje ocijeni da bi mogle pridonijeti učinkovitoj naplati prihoda. Pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, naplata prihoda može se dodatno osigurati i ugovaranjem i pribavljanjem instrumenata osiguranja plaćanja (mjenica, zadužnica, jamstava i drugih instrumenata).

Za naplatu potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 76.263,00 kn poduzete su u 2011. mjere prisilne naplate (sudske tužbe ili ovrhe). Za naplatu potraživanja od zakupa i prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države općina nije ovlaštena poduzimati mjere prisilne naplate te je nadležnom državnim odvjetništvu dostavila dokumente na temelju kojih su pokrenuti postupci za prisilnu naplatu duga u iznosu 101.322,00 kn. Osim navedenih mjera, općina Vladislavci je za naplatu potraživanja kontinuirano poduzimala mjere opominjanja dužnika. Zbog neplaćanja u rokovima dospijeća obračunavane su zakonske zatezne kamate samo obveznicima kod kojih su pokrenute mjere prisilne naplate, dok drugim obveznicima koji nisu podmirivali obveze u rokovima dospijeća zatezne kamate nisu obračunavane. Obračunom zateznih kamata povećava se i vjerojatnost naplate prihoda u rokovima dospelosti. Obavljenom financijskom revizijom za 2010. nisu utvrđene nepravilnosti u naplati prihoda.

Prema navedenom, općina je poduzimala mjere za naplatu prihoda. Unatoč poduzetim mjerama iskazana dospjela potraživanja za vlastite prihode na koje općina ima utjecaja u naplati su na koncu 2011. vrijednosno značajna i iznose 533.680,00 kn, što čini 71,0% navedenih prihoda koji su za 2011. ostvareni u iznosu 779.912,00 kn. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijelo jedinice lokalne samouprave odgovorno je za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i uplatu u proračun u skladu sa zakonom ili drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine.

Državni ured za reviziju predlaže sustavno i kontinuirano poduzimanje svih raspoloživih mjera za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, te se predlaže pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, u slučajevima kada je to moguće, ugovaranje i pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja kojima se olakšava postupak naplate i dodatno se osigurava mogućnost naplate prihoda. Prije nastupanja rokova zastare potraživanja, predlaže se pravovremeno poduzimanje radnji kako bi se izbjegla zastara potraživanja koja bitno utječe na realnost, odnosno mogućnost naplate potraživanja. Predlaže se obveznicima koji ne plaćaju obveze u rokovima dospijeća obračunavanje zakonskih zateznih kamata. Primjenom navedenih preporuka, općina bi povećala učinkovitost naplate prihoda, te osigurala veća proračunska sredstva za izvršavanje programa i poslova iz svog djelokruga.

Općina je poslove izdavanja rješenja, evidentiranja potraživanja i naplate općinskih poreza povjerila Poreznoj upravi. Porezna uprava nije dostavljala općini podatke o ukupnom iznosu potraživanja za općinske poreze, dospelosti potraživanja, pojedinačnim obveznicima i poduzetim mjerama naplate.

Državni ured za reviziju predlaže od Porezne uprave zatražiti podatke o ukupnom iznosu i dospelosti potraživanja za općinske poreze, pojedinačnim obveznicima i poduzetim mjerama naplate. Ukoliko Porezna uprava nije u mogućnosti dostaviti tražene podatke ili se na temelju dostavljenih podataka utvrdi da općinski porezi nisu učinkovito naplaćivani, predlaže se napraviti analizu i poduzeti mjere za učinkovitu naplatu navedenih prihoda.

- Zakonska regulativa i baze podataka

Općina je donijela akte o naplati svih prihoda koji se prema zakonskim odredbama trebaju ubirati, osim prihoda od spomeničke rente, jer na području općine Vladislavci nema nepokretnih kulturnih dobara ili kulturno povijesne cjeline u kojima se obavlja gospodarska djelatnost, te je donijela akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama mogu ubirati, osim prihoda od prireza porezu na dohodak.

Baze podataka o obveznicima ustrojene su za sve vrste prihoda koje općina sama obračunava i naplaćuje. Općina ne raspolaže podacima o obveznicima općinskih poreza, jer te baze podataka za općinu vodi Porezna uprava. Najveće baze obveznika se odnose na komunalnu naknadu u kojoj je evidentiran 1 021 obveznik i za druge općinske naknade u kojoj je evidentirano 868 obveznika, dok za druge vrste prihoda općina ima manji broj obveznika. Baze se ažuriraju na temelju prijave korisnika, izdanih rješenja, zaključenih ugovora i druge dokumentacije ovisno o vrsti prihoda. Osim navedenog, općina bi trebala ažurirati baze podataka i na temelju drugih dostupnih informacija (uvidom u središnji obrtni registar, registar trgovačkog suda, objave u Narodnim novinama i drugo), a baza obveznika komunalne naknade (broj i površina nekretnina čiji su vlasnici ili korisnici obveznici plaćanja komunalne naknade) trebala bi se provjeravati i obilaskom terena, te bi se mogla usporediti i s bazom obveznika plaćanja odvoza komunalnog otpada koju vodi trgovačko društvo kojem je općina povjerila obavljanje navedenih poslova. Pri ažuriranju baza, otežan je pristup podacima od drugih državnih tijela (Porezne uprave, nadležnih sudova i drugih tijela) koji se odnose na promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba.

Državni ured za reviziju predlaže ažuriranje baza podataka na temelju svih dostupnih podataka, informacija i mogućnosti koje stoje na raspolaganju općini Vladislavci, kako bi se potpuno i pravovremeno utvrdili obveznici plaćanja općinskih prihoda. Državni ured za reviziju je mišljenja da bi baze podataka o obveznicima plaćanja općinskih prihoda bile ažurnije kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba na način kako je to utvrđeno kad su u pitanju podaci potrebni Poreznoj upravi i drugim nadležnim tijelima.

- Računovodstvene evidencije potraživanja

Općina vodi propisane poslovne knjige. Informatički sustav u okviru kojeg se vode analitičke evidencije potraživanja omogućuje samo izravni uvid u podatke o potraživanjima po subjektima, odnosno obveznicima, računima i pojedinačnim iznosima, a ne omogućuje utvrđivanje potraživanja po rokovima dospelosti, što zahtijeva naknadnu provjeru i obradu podataka potrebnih za poduzimanje mjera naplate. Analitičke evidencije potraživanja zahtijevaju zaseban unos podataka o potraživanjima i prihodima u glavnu knjigu i analitičke evidencije, zbog čega je povećana mogućnost pogrešaka pri evidentiranju, te se uneseni podaci tromjesečno usklađuju, što zahtijeva dodatno vrijeme i rad zaposlenika.

Državni ured za reviziju predlaže unaprijediti sustav vođenja potraživanja u poslovnim knjigama na način koji omogućuje izravni pregled potraživanja po rokovima dospelosti, te istodoban unos podataka o potraživanjima i prihodima u analitičke evidencije i glavnu knjigu, čime bi se omogućio brz i točan pristup svim podacima potrebnim za naplatu potraživanja, te bi se smanjila mogućnost pogrešaka pri evidentiranju prihoda i potraživanja.

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Poslove utvrđivanja, evidentiranja i naplate općinskih prihoda čije je ubiranje i naplata u nadležnosti općine (osim općinskih poreza) obavlja jedinstveni upravni odjel. Za obavljanje poslova naplate i kontrole naplate prihoda nisu imenovane posebne osobe. Tijekom 2011. o naplati prihoda izvještavan je zakonski predstavnik. Općina nije donijela pisane procedure o naplati i kontroli naplate prihoda. Iako navedene procedure nisu propisane, općina poduzima mjere za naplatu potraživanja i provodi kontrolu naplate.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate, kojima između ostalog, treba propisati procedure, postupke i mjere vezane za pravodobno, sustavno i kontinuirano poduzimanje mjera za naplatu prihoda (vrste redovitih mjera i mjera prisilne naplate koje se poduzimaju pri naplati, rokove u kojima se pojedine mjere naplate primjenjuju, obračun zatezних kamata, pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja, odgovorne osobe zadužene za poduzimanje mjera naplate i kontrole naplate i druge postupke vezane uz naplatu prihoda). Donošenje i primjena pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate unaprijedila bi sustav obračuna i naplate općinskih prihoda i pridonijela učinkovitoj naplati općinskih prihoda.

- Informiranje stanovništva

Općina je objavom općih akata i obavijesti na oglasnim pločama, te putem svoje mrežne stranice na Internetu informirala stanovništvo i druge subjekte o različitim područjima djelovanja općinske uprave. Osim navedenog provedene su i posebne mjere informiranja stanovništva dostavom informativnih letaka o naplati, namjeni i korištenju prihoda u prethodnoj godini uz uplatnice za tekuću godinu, te su zajedno sa slanjem opomena provedene mjere educiranja stanovništva (uz opomene stanovnicima su dana pojašnjenja o namjeni određenih vrsta prihoda i razlozima zašto je potrebno uspostaviti disciplinu kod njihovog plaćanja).

Državni ured za reviziju predlaže i nadalje provođenje posebnih mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području općine.

Općina Vuka

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Vuka, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. općina je imala osam zaposlenika, od kojih su dva zaposlena u općinskoj upravi na neodređeno vrijeme, a šest je zaposleno na određeno vrijeme u programu javnih radova. Prema Registru proračunskih korisnika, općina nema proračunskih korisnika. Površina općine je 24,5 km², a obuhvaća tri naselja. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 1 184 stanovnika, 419 kućanstava i 837 stambenih jedinica.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Vuka, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 1.424.937,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 1.872.743,00 kn ili 56,8%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 46,9% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 48,3% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Vuka ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 87.

Tablica broj 87

Vlastiti prihodi općine Vuka ostvareni za 2010. i 2011.

Redni broj	Prihod	u kn		
		2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	26.838	10.035	37,4
1.1.	Porez na promet (porez na potrošnju)	17.363	4.718	27,2
1.2.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	9.475	5.317	56,1
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	442.943	187.948	42,4
2.1.	Naknade za koncesiju	66.090	62.720	94,9
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	376.353	124.078	33,0
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	500	1.150	230,0
3.	Upravne i administrativne pristojbe	41.902	1.110	2,6
4.	Komunalni doprinosi i naknade	336.853	82.418	24,5
4.1.	Komunalni doprinos	275.165	0	-
4.2.	Komunalna naknada	61.688	82.418	133,6
5.	Prihodi po posebnim propisima	172.785	125.006	72,3
5.1.	Prihodi državne uprave	158.947	0	-
5.2.	Doprinos za šume	1.866	0	-
5.3.	Ostali prihodi po posebnim propisima	11.972	125.006	-
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	525.199	281.552	53,6
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	507.899	278.052	54,7
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	17.300	3.500	20,2
	Ukupno	1.546.520	688.069	44,5

Vlastiti prihodi za 2011. su ostvareni u iznosu 688.069,00 kn, što je u odnosu na prihode ostvarene za 2010. manje za 858.451,00 kn ili 55,5%. Smanjenje se najvećim dijelom odnosi na pad prihoda od zakupa i iznajmljivanja imovine i prihoda od prodaje nefinancijske imovine.

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Vuka koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 88.

Tablica broj 88

Potraživanja
općine Vuka koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	374.962	570.157	152,1
1.1.	Potraživanja za prihode od imovine	194.206	379.919	195,6
1.2.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	180.756	190.238	105,2
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	361.624	502.766	139,0
	Ukupno	736.586	1.072.923	145,7

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 736.586,00 kn, a koncem 2011. su iskazana u iznosu 1.072.923,00 kn, što je za 336.337,00 kn ili 45,7% više u odnosu na 2010. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na rast potraživanja od prodaje nefinancijske imovine i potraživanja za prihode od imovine. Iskazana potraživanja na koncu 2011. u iznosu 1.072.923,00 kn u cijelosti se odnose na potraživanja za vlastite prihode, od čega se na dospjela potraživanja odnosi 1.022.173,00 kn ili 95,3%, a na nedospjela potraživanja se odnosi 50.750,00 kn ili 4,7%.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 432.066,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 277.430,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu 157.084,00 kn, koncesiju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 69.846,00 kn, grobne naknade u iznosu 32.643,00 kn, komunalni doprinos u iznosu 23.024,00 kn, prodaju druge nefinancijske imovine u iznosu 19.950,00 kn, naknade za koncesije u iznosu 430,00 kn i druga potraživanja u iznosu 9.700,00 kn.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode (od koncesije poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države, prodaje druge nefinancijske imovine i komunalnog doprinosa) nenaplaćena do jedne godine od roka dospijea iznose 89.796,00 kn, te preko pet godina iznose 23.024,00 kn. Za dospjela potraživanja u ukupnom iznosu 909.953,00 kn (od prodaje i zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države, komunalne naknade, grobnih naknada i drugih potraživanja), općina nema podatke o razdoblju u kojem su potraživanja nenaplaćena u odnosu na rok dospijea.

Nedospjela potraživanja za vlastite prihode se odnose na potraživanja za prodaju druge nefinancijske imovine u iznosu 50.750,00 kn.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Vlastiti prihodi općine Vuka su ostvareni za 2011. u iznosu 688.069,00 kn. U okviru navedenih prihoda, ostvareni su u iznosu 64.630,00 kn prihodi na koje općina nema utjecaja u naplati (od koncesije poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 62.720,00 kn i drugih prihoda u iznosu 1.910,00 kn), jer prema odredbama posebnih propisa na temelju kojih se ostvaruju navedeni prihodi, nadzor nad naplatom te postupke naplate obavljaju druga državna tijela. Osim navedenog, u okviru vlastitih prihoda iskazani su i prihodi od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u iznosu 92.666,00 kn za financiranje plaća zaposlenika u programima zapošljavanja (program javnih radova).

Vlastiti prihodi na koje općina ima utjecaja u naplati su ostvareni za 2011. u iznosu 530.773,00 kn i čine 77,1% ukupnih vlastitih prihoda općine i odnose se na prihode od prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 278.052,00 kn, zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 107.427,00 kn, komunalne naknade u iznosu 82.418,00 kn, grobne naknade u iznosu 16.651,00 kn, drugih naknada u iznosu 32.340,00 kn, općinskih poreza u iznosu 10.035,00 kn, prodaje druge nefinancijske imovine u iznosu 3.500,00 kn i od drugih prihoda u iznosu 350,00 kn. Općina Vuka je poslove obračuna i naplate općinskih poreza povjerila Poreznoj upravi, a obračun i naplatu drugih navedenih prihoda obavlja upravni odjel općine. Vlastiti prihodi koje općina samostalno obračunava i na koje ima utjecaj u naplati iznose 520.388,00 kn.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode na koncu 2011. iznose 1.022.173,00 kn, a odnose se na potraživanja od prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 432.066,00 kn, zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 277.430,00 kn, komunalne naknade u iznosu 157.084,00 kn, naknada za koncesiju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 69.846,00 kn, grobnih naknada u iznosu 32.643,00 kn, komunalnog doprinosa u iznosu 23.024,00 kn, prodaje druge nefinancijske imovine u iznosu 19.950,00 kn, naknada za koncesije u iznosu 430,00 kn i drugih potraživanja u iznosu 9.700,00 kn. Na potraživanja od naknade za koncesiju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države općina nema utjecaja u naplati. Dospjela potraživanja za vlastite prihode koje općina samostalno obračunava i na koje ima utjecaja u naplati iznose 952.327,00 kn. Za najveći dio potraživanja općina nema podatke o razdoblju u kojem su potraživanja nenaplaćena u odnosu na rok dospijeca.

Mjere i postupci naplate potraživanja za općinske prihode propisani su odredbama Općeg poreznog zakona (sudske tužbe, ovrhe na novčanim sredstvima, nekretninama, pokretninama i drugom imovinom i druge mjere), odredbama Stečajnog zakona (Narodne novine 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 82/06, 116/10, 25/12 i 133/12), (naplata potraživanja od dužnika nad kojima je pokrenut stečajni postupak) odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine 152/08, 25/09, 153/09, 21/10, 39/11 i 63/11), (raskidanje ugovora, izvještavanje i dostavljanje dokumentacije o potraživanjima nadležnom državnom odvjetništvu koje je ovlašteno poduzimati mjere prisilne naplate) Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12) koja je donesena u srpnju 2012. (odgoda plaćanja i obročna otplata duga, otpis duga s osnove kamata ukoliko se glavnica duga plati u cijelosti jednokratno, prodaja potraživanja) i drugim propisima. Općina pri naplati prihoda može primjenjivati i druge mjere i postupke koje joj stoje na raspolaganju (slanje opomena, pozivanje obveznika na podmirenje duga, raskidanje ugovora i drugo) i za koje ocijeni da bi mogle pridonijeti učinkovitoj naplati prihoda.

Pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, naplata prihoda može se dodatno osigurati i ugovaranjem i pribavljanjem instrumenata osiguranja plaćanja (mjenica, zadužnica, jamstava i drugih instrumenata).

Za naplatu potraživanja od zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države općina nije ovlaštena poduzimati mjere prisilne naplate te je u 2011. dostavila nadležnom državnom odvjetništvu dokumente na temelju kojih su pokrenuti postupci za prisilnu naplatu duga u iznosu 102.321,00 kn. Osim navedenih mjera, općina je za naplatu potraživanja od komunalne naknade i drugih potraživanja u iznosu 177.536,00 kn poduzimala mjere opominjanja dužnika. Obveznicima plaćanja komunalne naknade zbog neplaćanja u rokovima dospjeća obračunane su zatezne kamate, dok drugim obveznicima zakonske zatezne kamate nisu obračunavane. Obračunom zateznih kamata povećava se i vjerojatnost naplate prihoda u rokovima dospelosti. Obavljenom financijskom revizijom za 2010. utvrđeno je da su za naplatu dijela potraživanja poduzimane samo mjere opominjanja dužnika, dok druge mjere na naplatu potraživanja nisu poduzimane.

Prema navedenom, općina nije sustavno i kontinuirano poduzimala sve raspoložive mjere za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, te su iskazana dospelja potraživanja, za vlastite prihode na koje općina ima utjecaja u naplati na koncu 2011. vrijednosno značajna i iznose 952.327,00 kn, što čini 183,0% navedenih prihoda koji su za 2011. ostvareni u iznosu 520.388,00 kn. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijelo jedinice lokalne samouprave odgovorno je za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i uplatu u proračun u skladu sa zakonom ili drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine.

Državni ured za reviziju predlaže sustavno i kontinuirano poduzimanje svih raspoloživih mjera za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, te se predlaže pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja prihoda, u slučajevima kada je to moguće, ugovaranje i pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja kojima se olakšava postupak naplate i dodatno se osigurava mogućnost naplate prihoda. Prije nastupanja rokova zastare potraživanja, predlaže se pravovremeno poduzimanje radnji kako bi se izbjegla zastara potraživanja koja bitno utječe na realnost, odnosno mogućnost naplate potraživanja. Predlaže se obveznicima koji ne plaćaju obveze u rokovima dospjeća obračunavanje zakonskih zateznih kamata. Primjenom navedenih preporuka, općina Vuka bi povećala učinkovitost naplate prihoda, te osigurala veća proračunska sredstva za izvršavanje programa i poslova iz svog djelokruga.

Općina je poslove izdavanja rješenja, evidentiranja potraživanja i naplate općinskih poreza povjerila Poreznoj upravi. Potraživanja za općinske poreze na koncu 2011. nisu iskazana u poslovnim knjigama, jer Porezna uprava nije dostavljala općini podatke o ukupnom stanju i dospelosti potraživanja, pojedinačnim obveznicima i poduzetim mjerama naplate.

Državni ured za reviziju predlaže od Porezne uprave zatražiti podatke o ukupnom stanju i dospelosti potraživanja za općinske poreze, pojedinačnim obveznicima i poduzetim mjerama naplate. Ukoliko Porezna uprava nije u mogućnosti dostaviti tražene podatke ili se na temelju dostavljenih podataka utvrdi da općinski porezi nisu učinkovito naplaćivani, predlaže se napraviti analizu i poduzeti mjere za učinkovitu naplatu navedenih prihoda.

- Zakonska regulativa i baze podataka

Općina je donijela akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama trebaju ubirati, osim za spomeničku rentu,, jer na području općine Vuka nema nepokretnih kulturnih dobara ili kulturno povijesne cjeline u kojima se obavlja gospodarska djelatnost, te je donijela akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama mogu ubirati osim naplate prihoda od poreza na kuće za odmor i od prireza porezu na dohodak.

Baze podataka o obveznicima ustrojene su za sve vrste prihoda koje općina sama obračunava i naplaćuje. Općina ne raspolaže podacima o obveznicima općinskih poreza, jer te baze podataka za općinu vodi Porezna uprava. Najveća baza obveznika se odnosi na komunalnu naknadu u kojoj je evidentirano 457 obveznika, dok za druge vrste prihoda općina ima manji broj obveznika. Baze se ažuriraju na temelju prijave korisnika, izdanih rješenja, zaključenih ugovora i druge dokumentacije ovisno o vrsti prihoda. Osim navedenog, općina bi trebala ažurirati baze podataka i na temelju drugih dostupnih informacija (uvidom u središnji obrtni registar, registar trgovačkog suda, objave u Narodnim novinama i drugo), a baza obveznika komunalne naknade (broj i površina nekretnina čiji su vlasnici ili korisnici obveznici plaćanja komunalne naknade) trebala bi se provjeravati i obilaskom terena, te bi se mogla usporediti i s bazom obveznika plaćanja odvoza komunalnog otpada koju vodi trgovačko društvo kojem je općina povjerila obavljanje navedenih poslova. Pri ažuriranju baza, otežan je pristup podacima od drugih državnih tijela (Porezne uprave, nadležnih sudova i drugih tijela) koji se odnose na promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba.

Državni ured za reviziju predlaže ažuriranje baza podataka na temelju svih dostupnih podataka, informacija i mogućnosti koje stoje na raspolaganju općini, kako bi se potpuno i pravovremeno utvrdili obveznici plaćanja općinskih prihoda. Državni ured za reviziju je mišljenja da bi baze podataka o obveznicima plaćanja općinskih prihoda bile ažurnije kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina i osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i drugih pravnih osoba na način kako je to utvrđeno kad su u pitanju podaci potrebni Poreznoj upravi i drugim nadležnim tijelima.

- Računovodstvene evidencije potraživanja

Općina vodi propisane poslovne knjige. Informatički sustav u okviru kojeg se vode analitičke evidencija potraživanja omogućuje samo izravni uvid u podatke o potraživanjima po subjektima, odnosno obveznicima, računima i pojedinačnim iznosima, a ne omogućuje utvrđivanje potraživanja po rokovima dospelosti, što zahtijeva naknadnu provjeru i obradu podataka potrebnih za poduzimanje mjera naplate.

Državni ured za reviziju predlaže unaprijediti sustav vođenja potraživanja u poslovnim knjigama na način koji omogućuje izravni pregled potraživanja po rokovima dospelosti, čime bi se omogućio brz i točan pristup svim podacima potrebnim za naplatu potraživanja.

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Poslove utvrđivanja, evidentiranja i naplate općinskih prihoda čije je ubiranje i naplata u nadležnosti Općine (osim općinskih poreza) obavljaju zaposlenici jedinstvenog upravnog odjela. Za obavljanje poslova naplate prihoda i poslova kontrole naplate prihoda imenovane su osobe, koje osim navedenih poslova obavljaju i sve druge poslove općinske uprave. Tijekom 2011. o naplati prihoda izvještavan je zakonski predstavnik. Općina nije donijela pisane procedure o naplati i kontroli naplate prihoda. S obzirom da su potraživanja za vlastite prihode općine na koncu 2011. vrijednosno značajna i da za naplatu potraživanja nisu poduzimane sve raspoložive mjere, organizacija naplate i kontrole naplate prihoda nije ustrojena na način koji omogućuje učinkovitu naplatu prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate, kojima između ostalog, treba propisati procedure, postupke i mjere vezane za pravodobno, sustavno i kontinuirano poduzimanje mjera za naplatu prihoda (vrste redovitih mjera i mjera prisilne naplate koje se poduzimaju pri naplati, rokove u kojima se pojedine mjere naplate primjenjuju, obračun zatezних kamata, pribavljanje instrumenata osiguranja plaćanja, odgovorne osobe zadužene za poduzimanje mjera naplate i kontrole naplate i druge postupke vezane uz naplatu prihoda). Donošenje i primjena pisanih procedura za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate unaprijedila bi sustav obračuna i naplate općinskih prihoda i pridonijela učinkovitoj naplati općinskih prihoda.

- Informiranje stanovništva

Općina je putem oglasne ploče i svoje mrežne stranice na Internetu informirala stanovništvo i druge subjekte o različitim područjima djelovanja općinske uprave. Posebne mjere informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihov utjecaj na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području općine Vuka nisu provedene. Provođenje posebnih mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o namjeni za koju se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje općih uvjeta življenja na području općine utjecalo bi na podizanje svijesti obveznika o cilju i svrsi, te obvezi plaćanja proračunskih prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže provođenje posebnih mjera informiranja stanovništva i drugih subjekata o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanje javnih potreba na području općine.

OCJENA UČINKOVITOSTI NAPLATE PRIHODA

Lokalne jedinice su odgovorne za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i primitaka iz svoje nadležnosti, za njihovu uplatu u proračun i za izvršavanje rashoda i izdataka u skladu s namjenama. Prihodi proračuna se ubiru i uplaćuju u proračun u skladu sa zakonom ili drugim propisima.

Državni ured za reviziju ocjenjuje da naplata prihoda u lokalnim jedinicama Osječko-baranjske županije nije dovoljno učinkovita. Revizijom je utvrđeno da se u postupcima naplate prihoda lokalnih jedinica pojavljuju značajne nepravilnosti i propusti, koje je potrebno otkloniti, kako bi se povećala učinkovitost. Zbog navedenog se predlaže:

- sustavno i kontinuirano poduzimati sve propisane mjere za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda. Pri utvrđivanju i ugovaranju plaćanja, u slučajevima kada je to moguće, ugovarati i pribaviti instrumente osiguranja plaćanja kojima se olakšava postupak naplate i dodatno se osigurava naplata prihoda. Prije nastupanja rokova zastare potraživanja, pravodobno poduzimati radnje kako bi se izbjegla zastara. Obveznicima koji ne plaćaju obveze u rokovima dospijeca, obračunavati i naplatiti zakonske zatezne kamate;
- donijeti procedure za naplatu i kontrolu naplate prihoda, imenovati osobe za obavljanje kontrole naplate prihoda, te poduzimati mjere za potpunu i pravodobnu naplatu, u skladu s odredbama Zakona o proračunu;
- kod većine lokalnih jedinica je utvrđeno da lokalne jedinice potražuju značajna sredstva za vlastite prihode, da se pravodobno ne poduzimaju mjere naplate, da za sustavno praćenje naplate od velikog broja subjekata i poduzimanja mjera naplate, postoji potreba za dodatnom izobrazbom zaposlenika. Stoga se predlaže svim lokalnim jedinicama organiziranje zajedničke izobrazbe, što bi utjecalo na učinkovitiju naplatu prihoda;
- otpis potraživanja provoditi u skladu s odredbama Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja, koja je donesena u srpnju 2012.;
- s Poreznom upravom ugovoriti obvezu informiranja lokalne jedinice (najmanje jednom godišnje) o izdanim rješenjima za naplatu poreza, obveznicima koji nisu podmirili dospjele obveze, iznosu nepodmirenih obveza i poduzetim mjerama radi njihove naplate, kako bi lokalna jedinica bila u mogućnosti utjecati na učinkovitiju naplatu ili razmotriti mogućnost samostalnog obavljanja obračuna i naplate prihoda na učinkovitiji način;
- donijeti odluke o utvrđivanju i naplati prihoda od spomeničke rente i godišnje grobne naknade, koji se trebaju ostvarivati u skladu s odredbama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara i Zakona o grobljima, kako bi lokalne jedinice ostvarivale sve prihode čija im je naplata dana u nadležnost;
- kod davanja poslovnih prostora na korištenje, postupati u skladu s odredbama Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora, te poslovne prostore davati u zakup putem javnih natječaja i po tržišnoj cijeni;

- ustrojiti i ažurirati baze podataka o obveznicima plaćanja svih prihoda koje lokalne jedinice obračunavaju i naplaćuju, kako bi se potpuno i pravodobno utvrdili obveznici plaćanja;
- zakonima i drugim propisima obvezati nadležna tijela da objave sve promjene vezane uz promet nekretnina, osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava ili obrta, na način kako je to utvrđeno za potrebe Porezne uprave i drugih nadležnih tijela;
- evidentirati i iskazati sva potraživanja u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima, te ustrojiti i voditi analitičke evidencije potraživanja za sve prihode koje lokalne jedinice naplaćuju čime bi se stvorili osnovni preduvjeti za učinkovitu naplatu prihoda, te unaprijediti sustav vođenja potraživanja u poslovnim knjigama na način koji omogućuje izravni pregled potraživanja po rokovima dospelosti, te istodoban unos podataka o potraživanjima i prihodima u analitičke evidencije i glavnu knjigu, čime bi se omogućio brz i točan pristup svim podacima potrebnim za naplatu potraživanja;
- zakonima i drugim propisima utvrditi kriterije i uvjete za evidentiranje ispravka vrijednosti potraživanja kako bi se imovina lokalnih jedinica iskazivala na temelju istih računovodstvenih načela i pravila;
- informirati stanovništvo o značaju i namjeni proračunskih prihoda i njihovom utjecaju na uvjete života i zadovoljavanje javnih potreba na području lokalne jedinice, radi poboljšanja njihove naplate.

Državni ured za reviziju ocjenjuje da bi se provedbom navedenih preporuka povećala usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima te učinkovitost naplate prihoda lokalnih jedinica Osječko-baranjske županije.

OČITOVANJE LOKALNIH JEDINICA

Lokalne jedinice Osječko-baranjske županije su se očitovale na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti i prihvatile nalaze i preporuke Državnog ureda za reviziju. U očitovanju navode okolnosti u kojima su propusti i nepravilnosti učinjeni, te razloge zbog kojih naplata prihoda nije dovoljno učinkovita.

Pojedine lokalne jedinice u očitovanju navode da su tijekom 2012. poduzimale mjere za učinkovitu naplatu prihoda (gradovi Beli Manastir, Belišće, Osijek i Valpovo, te općine Ernestinovo, Feričanci, Kneževi Vinogradi, Petrijevc i Viljevo), uvele prihode čija je naplata u skladu sa zakonima i drugim propisima dana u nadležnost lokalnih jedinica (općina Čeminac), ažurirale baze podataka o obveznicima plaćanja prihoda (gradovi Beli Manastir, Belišće, Đakovo, Osijek i Valpovo, te općine Čeminac, Ernestinovo, Kneževi Vinogradi, Podgorač i Vladislavci), donijele pisane procedure za obavljanje poslova naplate i kontrole naplate prihoda (gradovi Beli Manastir, Donji Miholjac, te općine Antunovac, Donja Motičina, Drenje i Podgorač) i unaprijedile sustav vođenja potraživanja u poslovnim knjigama na način koji omogućuje izravni pregled potraživanja po rokovima dospelosti i istodoban unos podataka o potraživanjima i prihodima u analitičke evidencije i glavnu knjigu (županija Osječko-baranjska, te općine Darda, Feričanci, Kneževi Vinogradi i Petrijevc).

Lokalne jedinice u očitovanju navode da će postupiti po preporukama Državnog ureda za reviziju.